សុត្តន្តបិដក

៥៥

SUTTANTA PITAKA

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ
ចតុត្ថភាគ
៥៥

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

SUTTANTAPIṬAKA

KHUDDAKANIKĀYA

VIMĀNAVATTHU

CATUTTHABHĀGA

55

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ប៊ូរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមឌ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

ប៊ូរ-គ្រី

ទំព័រទទេ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះគឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ **ល** គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ **ម** ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ **សម្ល** ។

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** គឺ **តស្ស** ។

២) ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (**ជួន-ណាត**) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣) ចំពោះ **សង្ខិកាច្បាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

ចតុត្ថភាគ

៥៥

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស វិមានវត្ថុ

ចតុត្ថោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមោ បីឋវគ្គោ

បឋមំ បីឋវិមានំ

[១] បីឋន្តេ សោវណ្ណមយំ ឧឡារំ
មនោជវំ គច្ឆតិ យេន កាមំ
អលង្កតេ មាល្យធរេ[១] សុវត្ថេ
ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ

១ ឱ. ម. មល្យធរេ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

ចតុត្ថភាគ

សូមក្រាបថ្វាយបង្គំ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

បីឋវគ្គ ទី ១

បីឋវិមាន ទី ១

[១] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *តាំងរបស់នាង ជាវិការៈ នៃមាស ដ៏ធំទូលាយ មានសន្ទុះលឿនដូចចិត្ត ទៅតាមប្រាថ្នាបាន ម្នាលនាងមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានសំពត់ល្អ នាងភ្លឺស្វាងដូចជាផ្លេកបន្ទោរ ញុំាងទីបំផុតនៃពពកឲ្យភ្លឺច្បាស់ តើនាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ឯណានីមួយជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី*

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង

នាង កាលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

២

កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
អព្ភាគតានាសនកំ អទាសឹ
អភិវាទយឹ អញ្ជលិកំ អកាសឹ
យថានុភាវញ្ច អទាសិ ទានំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បីឋវិមានំ បឋមំ ។

នាងមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ

របស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស

បានឲ្យអាសនៈដល់អាគន្តុកភិក្ខុ បានថ្វាយបង្គំ

ធ្វើអញ្ជលីកម្ម ឲ្យទានតាមអានុភាព (នៃខ្ញុំ)

ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេច ដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណា នីមួយដែលជាទីពេញចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំនឹងប្រាប់ដល់

លោក កាលដែលខ្ញុំកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យ

ណា ខ្ញុំមានអានុភាពដ៏រុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ

របស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បីឋវិមាន ទី ១ ។

ទុតិយំ បីឋវិមានំ

[២] បីឋន្តេ វេឡុរិយមយំ ឧឡារំ
មនោជវំ គច្ឆតិ យេន កាមំ
អលង្កតេ មាល្យធរេ សុវត្ថេ
ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
អព្ភាគតានាសនកំ អទាសឹ
អភិវាទយឹ អញ្ជលិកំ អកាសឹ
យថានុភាវញ្ច អទាសិ ទានំ

បីឋវិមាន ទី ២

[២] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *តាំងរបស់នាង ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ ដ៏ឧត្តម មានសន្ទុះលឿនដូចចិត្ត ទៅតាមប្រាថ្នាបាន ម្នាលនាងមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានសំពត់ល្អ នាងភ្លឺស្វាងដូចជាផ្ទេកបន្ទោរ ញុំាងទីបំផុតនៃពពកឲ្យភ្លឺច្បាស់ តើនាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ឯណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី*

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាព ដ៏រុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បាន
ឲ្យអាសនៈ ដល់អាគន្តុកភិក្ខុ បានថ្វាយបង្គំ
ធ្វើអញ្ជលីកម្ម បានឲ្យទាន តាមអានុភាព (នៃខ្ញុំ)

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បីឋវិមានំ ទុតិយំ ។

តតិយំ បីឋវិមានំ

[៣] បីឋន្តេ សោវណ្ណមយំ ឧឡារំ
មនោជវំ គច្ឆតិ យេន កាមំ
អលង្កតេ មាល្យធរេ សុវត្ថេ
ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយឯណានីមួយដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង

បព្វិតភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បីឋវិមាន ទី ២ ។

បីឋវិមាន ទី ៣

[៣] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *តាំងរបស់នាងជាវិការៈនៃមាសធំទូលាយ មានសន្ទុះលឿនដូចចិត្ត ទៅតាមប្រាថ្នាបាន ម្នាលនាងមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានសំពត់ល្អនាងភ្លឺស្វាងដូចផ្លេកបន្ទោរ ញ៉ាំងទីបំផុតនៃពពកឲ្យភ្លឺច្បាស់បាន តើនាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី*

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាងកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អប្បស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ
យេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ[១] បីឋំ បសន្នា សេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បីឋវិមានំ តតិយំ ។

១ ឱ. ម. អទាសហំ ។

វិមានវត្ថុ បីឋវគ្គ ទី ១ បីឋវិមាន ទី ៣

នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំមានអានុភាពដ៏រុងរឿង យ៉ាងនេះ ដោយផលនៃកម្មណា
ផលនៃកម្មរបស់ខ្ញុំនេះ តិចណាស់ ខ្ញុំកាលដែលកើត
ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក

បានឃើញភិក្ខុ ប្រាសចាកធូលីគឺកិលេស មានចិត្តថ្លា មិនល្អក់ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនតាំងដល់ភិក្ខុនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ឯណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុមានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បីឋវិមាន ទី ៣ ។

ចតុត្ថំ បីឋវិមានំ

[៤] បីឋន្តេ វេឡុរិយមយំ ឧឡារំ
មនោជវំ គច្ឆតិ យេន កាមំ
អលង្កតេ មាល្យធរេ សុវត្ថេ
ឱភាសសិ វិជ្ជុរិវព្ភកូដំ
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អប្បស្ស កម្មស្ស ផលំ មមេទំ
យេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

បីឋវិមាន ទី ៤

[៤] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *តាំងរបស់នាង ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ*

ធំទូលាយ មានសន្ទុះលឿនដូចចិត្ត ទៅតាមប្រាថ្នាបាន ម្នាល

នាងមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានសំពត់ល្អ

នាងភ្លឺស្វាងដូចផ្លេកបន្ទោរ ញុំាងទីបំផុតនៃពពកឲ្យភ្លឺច្បាស់បាន

តើនាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង

នាងកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ

របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវធីតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលកម្មនេះថា

ខ្ញុំមានអានុភាព ដ៏រុងរឿងយ៉ាងនេះ ដោយផលនៃកម្ម

ណា ផលនៃកម្មរបស់ខ្ញុំនេះតិចណាស់ ខ្ញុំកាលដែលកើត

ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក

៧

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស បញ្ចមំ កុញ្ជរវិមានំ

អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ   វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ បីឋំ   បសន្នា សេហិ ចាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ   តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា   យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តំ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមហំ អកាសឹ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បីឋវិមានំ ចតុត្ថំ ។

បញ្ចមំ កុញ្ជរវិមានំ

[៤] កុញ្ជរោ តេ វរារោហោ   នានារតនកប្បនោ
រុចិរោ ថាមវា ជវសម្បន្នោ[១]   អាកាសម្ហិ សមីហតិ
បទុមី បទុមបត្តក្ខិ[២]   បទុមុប្បល[៣]ជុតិន្ធរោ
បទុម[៤]ចុណ្ណាភិកិណ្ណង្គោ   សោវណ្ណបោក្ខរមាលវា
បទុមានុសតំ មគ្គំ   បទុម[៥]បត្តវិភូសិតំ
ឋិតំ វគ្គុមនុគ្ឃាតិ   មិតំ គច្ឆតិ វារណោ

១ ម. រុចិយោ ថាមសម្បន្នោ ។ ២ ឱ. បទុមី បទ្មបត្តក្ខី ។ ម. បទុមិ បទ្មបត្តក្ខិ ។ ៣ ឱ. ម. បទ្មុប្បល ។ ៤-៥ ឱ. ម. បទ្ម ។

បានឃើញភិក្ខុ ប្រាសចាកធូលីគឺកិលេស មានចិត្តថ្លា មិនល្អក់ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនតាំងដល់ភិក្ខុនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ឯណា នីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុមានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បីឋវិមាន ទី ៤ ។

កុញ្ជរវិមាន ទី ៥

[៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ដំរីរបស់នាង ជាដំរីដ៏ប្រសើរ សម្រេចដោយកែវផ្សេង ៗ ដ៏រុងរឿង មានកម្លាំងបរិបូណ៌ ដោយសន្ទុះ នឹងទៅក្នុងអាកាសបាន មានសម្បុរ ដូចផ្កាឈូក មានភ្នែកដូចត្របកឈូក ទ្រទ្រង់នូវសរីរៈ ដ៏រុងរឿង ដូចផ្កាឈូកនិងផ្កាឧប្បល មានអវយវៈ ដ៏រោយរាយដោយលម្អិតនៃផ្កាឈូក មានរបៀបនៃសម្បុរ ដ៏ល្អ ជាដំរីដើរល្អ មិនលោត ទៅល្មមប្រមាណ កាន់ផ្លូវដ៏ដេរដាសដោយផ្កាឈូក ដែលប្រដាប់ដោយត្របកឈូក

៨

តស្ស បក្កមមានស្ស　　សោវណ្ណកំសា រតិស្សរា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ　　តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
តស្ស នាគស្ស ខន្ធម្ហិ　　សុចិវត្ថា អលង្កតា
មហន្តំ អច្ឆរាសង្ឃំ　　វណ្ណេន អតិរោចសិ
ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ　　អថោ សីលស្ស វា បន
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស　　តំ មេ ក្ខាហិ បុច្ឆិតា(តិ)។
សា ទេវតា អត្តមនា　　មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ　　យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ទិស្វាន គុណសម្បន្នំ　　ឈាយឹ ឈានរតំ សតំ
អទាសឹ បុប្ផាភិកិណ្ណំ　　អាសនំ ទុស្សសន្ថតំ
ឧបឌ្ឍបទុមាលាហំ　　អាសនស្ស សមន្តតោ
អព្ភោកិរិស្សំ បត្តេហិ　　បសន្នា សេហិ ចាណិហិ
តស្ស កម្មកុសលស្ស　　ឥទំ មេ តាទិសំ ផលំ
សក្ការោ គរុការោ ច　　ទេវានំ អបចិតា អហំ
យោ វេ សម្មាវិមុត្តានំ　　សន្តានំ ព្រហ្មចារិនំ
បសន្នោ អាសនំ ទជ្ជា　　ឯវំ នន្ទេ យថា អហំ

កាលដែលដំរីនោះ កំពុងដើរទៅ កណ្ដឹងជាវិការៈនៃមាស មានស្នូរជាទីត្រេកអរ ស្នូរគឹកកងនៃកណ្ដឹងទាំងនោះលាន់ឮដូចតូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ នាងដែលមានសំពត់ល្អ មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ (ឋិតនៅ) លើ-កនៃដំរីនោះ មានសម្បុរុងរឿងកន្ទងពួកនៃស្រីអប្សរដ៏ច្រើន នេះជាផលទានរបស់នាង ឬសីល ឬអញ្ជលិកម្មនាងដែលអាត្មាសួរហើយ ចូរប្រាប់រឿងនោះ ដល់អាត្មាចុះ ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរលុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា ខ្ញុំបានឃើញសាវ័កប្រកបដោយគុណធម៌ មានឈានត្រេកអរក្នុងឈាន ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ បានប្រគេនអាសនៈ ក្រាលនូវសំពត់ដ៏ពោយពាយដោយផ្កា ខ្ញុំមានសេចក្ដីជ្រះថ្លាបានពោយពាយចុះ នូវផ្កាឈូកពាក់កណ្ដាល ដោយទីជុំវិញអាសនៈដោយត្របកទាំងឡាយ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ផលប្រាកដដូច្នោះ របស់ខ្ញុំនេះជាផលនៃកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំដែលពួកទេវតាបូជាហើយ ព្រោះគួរគេធ្វើសក្ការៈគោរព អ្នកណាមួយជ្រះថ្លាហើយ គប្បីឲ្យអាសនៈដល់លោកអ្នកមានចិត្តរួចស្រឡះហើយ ដោយប្រពៃ មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ អ្នកនោះគប្បីត្រេកអរ ដូចខ្ញុំយ៉ាងនោះ

តស្មា ហិ អត្តកាមេន មហត្តមភិកង្ខតា
អាសនំ ឧាតព្វំ ហោតិ សរីរន្តិមធារិនន្តិ ។

កុញ្ជរវិមានំ បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋំ នាវាវិមានំ

[៦] សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ
ឱគាហសិ[១] បោក្ខរណឹ បទុមំ[២] ឆិន្ទសិ បាណិនា
កូដាគារា និវេសា តេ វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ សមន្តា ចតុរោ ទិសា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

ពុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ឱ. ម. ឱគាហសិ ។ ២ ឱ. ម. បទ្មំ ។

ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នា នូវគុណ គឺសេចក្តីល្អ
ដល់ខ្លួន ប្រាថ្នានូវភាពនៃផលដ៏ធំ គប្បីឲ្យនូវអាសនៈ
ដល់ព្រះខីណាស្រព ដែលទ្រទ្រង់នូវសរីរៈជាទីបំផុតចុះ ។

ចប់ កុញ្ជរវិមាន ទី ៥ ។

នាវាវិមាន ទី ៦

[៦] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *ម្នាលនារី នាងឡើងឋិតនៅលើទូកដែលមានដំបូលជាវិការៈនៃមាស ហើយចុះកាន់ស្រះបោក្ខរណីកាច់ផ្កាឈូកដោយដៃ ផ្ទះមានកំពូលទាំងឡាយជាលំនៅរបស់នាងដូចជាគេវាស់ដោយចំណែកដែលចែក (ស្មើគ្នា) ភ្លឺរុងរឿងដោយជុំវិញក្នុងទិសទាំង ៤ នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណាទីមួយដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើងដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី*

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
ទិស្វាន ភិក្ខូ តសិតេ កិលន្តេ
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសឹ
យោ វេ កិលន្តាន បិបាសិតានំ
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ
សីតោទកា តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ
បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា
តំ អាបគា អនុបរិយន្តិ[១] សព្វទា
សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី
អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ
ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា
តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ
វិមានសេដ្ឋំ ភុសសោភមានំ
តស្សេវ[២] កម្មស្ស អយំ វិបាកោ
ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា លភន្តិ

១ ម. តមាសភានុបរិយន្តិ ។ ២ ម. តស្សិធ ។

ខ្ញុំ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក បានឃើញនូវពួកភិក្ខុស្រេកទឹក លំបាក ក៏សង្ខាត ប្រគេនទឹកឆាន់ ជនណាមួយ សង្ខាតឲ្យទឹកផឹក ដល់អ្នកលំបាក អ្នកស្រេកឃ្លាន ស្ទឹងមានទឹកត្រជាក់ មានសួនច្បារច្រើន មានឈូកច្រើន រមែងកើតមានដល់ជននោះ ស្ទឹងទាំឡាយដែលមានទឹកត្រជាក់ ក្រាលដោយដីខ្សាច់ ព័ទ្ធជុំវិញទីនោះសព្វកាល ស្វាយក្តី រាំងក្តី ច្បារក្តី ព្រីងក្តី រាជព្រឹក្សក្តី ប្រទៀងក្តី ក៏មានផ្ការីកស្គុះស្គាយ ជនអ្នកធ្វើបុណ្យ តែងបានវិមានដ៏ប្រសើរ ល្អក្រៃពេក មានសភាពដ៏សមរម្យ តាមភូមិភាគទាំងឡាយនោះ នេះជាវិបាក នៃកម្មនោះឯង ពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ រមែងបានអានិសង្សបែបនេះ

១១

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស សត្តមំ នាវាវិមានំ

កូដាគារា និវេសា មេ　　វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ　　សមន្តា ចតុរោ ទិសា
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ　តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា　　យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមហំ អកាសឹ[១]
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

នាវាវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

សត្តមំ នាវាវិមានំ

[៧] សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ　　នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ[២]
ឱគាហសិ បោក្ខរណឹ　　បទុមំ ឆិន្ទសិ បាណិនា
កូដាគារា និវេសា តេ　　វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ　　សមន្តា ចតុរោ ទិសា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ　កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា　　យេ កេចិ មនសោ បិយា

១ ឱ. យមកាសិ បុញ្ញំ ។ ២ ម. តិដ្ឋតិ ។

ផ្ទះមានកំពូលទាំងឡាយ ជាលំនៅរបស់ខ្ញុំ ដូចជាគេវាស់ដោយចំណែកដែលចែកស្មើគ្នា ភ្លឺរុងរឿង ជុំវិញ ក្នុងទិសទាំង ៤ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរបស់
ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ នាវាវិមាន ទី ៦ ។

នាវាវិមាន ទី ៧

[៧] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលនារី នាងឡើងឋិតនៅលើទូកមានដំបូលជាវិការៈនៃមាស ត្រាច់ចុះកាន់ស្រះបោក្ខរណី កាច់ផ្កាឈូកដោយដៃ ផ្ទះមានកំពូលទាំងឡាយជា លំនៅរបស់នាង ដូចជាគេវាស់ដោយចំណែក ដែលចែក (ស្មើគ្នា) ភ្លឺរុងរឿងជុំវិញក្នុងទិសទាំង ៤ នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណា នីមួយដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះកើតឡើងដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
ទិស្វាន ភិក្ខុំ តសិតំ កិលន្តំ
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសឹ
យោ វេ កិលន្តស្ស បិបាសិតស្ស
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ
សីតោទកា តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ
បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា
តំ អាបគា អនុបរិយន្តិ សព្វទា
សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី
អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ
ឧទ្ទាលកា បាដលិយោ ច ផុល្លា

១២

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង

នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ

របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ

ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយក៏ ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្សអំពីជាតិមុន

ក្នុងមនុស្សលោក បានឃើញភិក្ខុស្រេកទឹក លំបាក ក៏សង្វាត

ប្រគេនទឹកឆាន់ ជនណាមួយ សង្វាតឲ្យទឹកផឹក ដល់អ្នក

លំបាក អ្នកស្រេកឃ្លាន ស្ទឹងទាំងឡាយដែលមានទឹកត្រជាក់

មានសួនច្បារច្រើន មានឈូក-សច្រើន រមែងកើតមានដល់

ជននោះ ស្ទឹងទាំងឡាយដែលមានទឹកត្រជាក់ ក្រាលដោយ

ដីខ្សាច់ព័ទ្ធជុំវិញទីនោះ សព្វកាល ស្វាយក្តី រាំងក្តី ច្បារក្តី

ព្រីងក្តី រាជព្រឹក្សក្តី ប្រទៀងក្តី ក៏មានផ្ការីកស្គុះស្គាយ

១៣

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស អដ្ឋមំ នាវាវិមានំ

តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ
វិមានសេដ្ឋំ ភុសសោភមានំ
តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិចាកោ
ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា លភន្តិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

នាវាវិមានំ សត្តមំ ។

អដ្ឋមំ នាវាវិមានំ

[៨] សុវណ្ណច្ឆទនំ នាវំ នារិ អារុយ្ហ តិដ្ឋសិ
ឱគាហ្ហសិ ចោក្ខរណឹ បទុមំ ឆិន្ទសិ ចាណិនា
កូដាគារា និវេសា តេ វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ សមន្តា ចតុរោ ទិសា

អ្នកធ្វើបុណ្យតែងបានវិមានដ៏ប្រសើរ ល្អក្រៃពេក មានសភាព
ដ៏សមរម្យតាមភូមិភាគទាំងឡាយនោះនេះជាវិបាកនៃកម្មនោះ
ឯង ពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ តែងបានអានិសង្សបែបនេះ
ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង
បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ នាវាវិមាន ទី ៧ ។

នាវាវិមាន ទី ៨

[៨] (*ព្រះសម្ពុទ្ធត្រាស់សួរថា*) *ម្នាលនារី នាងឡើង ឋិតនៅ លើទូក មានដំបូល ជាវិការៈនៃមាស ត្រាច់ចុះកាន់ ស្រះបោក្ខរណី កាច់ផ្កាឈូកដោយដៃ ផ្ទះមានកំពូលទាំងឡាយ ជាលំនៅ របស់នាង ដូចជាគេវាស់ ដោយចំណែក ដែល ចែក (ស្មើគ្នា) ភ្លឺរុងរឿង ជុំវិញ ក្នុងទិស ទាំង ៤*

១៤

កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា សម្ពុទ្ធេនេវ បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
ទិស្វាន ភិក្ខុ តសិតេ កិលន្តេ
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ អទាសឹ
យោ វេ កិលន្តាន បិបាសិតានំ
ឧដ្ឋាយ បាតុំ ឧទកំ ទទាតិ
សីតោទកា តស្ស ភវន្តិ នជ្ជោ
បហូតមល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា
តំ អាបគា អនុបរិយន្តិ សព្វទា
សីតោទកា វាលុកសន្ថតា នទី

នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន តថាគតសូមសួរនាង

នាង កាលដែលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី នាងមានអានុភាពដ៏រុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះសម្ពុទ្ធត្រាស់សួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះសម្ពុទ្ធសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំម្ចាស់កាលដែលកើតជាមនុស្សក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក បានឃើញពួកភិក្ខុ ស្រេកទឹក លំបាក ក៏សង្វាតប្រគេនទឹកឆាន់ ជនណាមួយ សង្វាតឲ្យទឹក ផឹកដល់អ្នកលំបាក អ្នកស្រេកឃ្លាន ស្ទឹងមានទឹកត្រជាក់ មានសួនច្បារច្រើន មានឈូក-សច្រើន រមែងកើតឡើង ដល់ជននោះ ស្ទឹងទាំងឡាយ មានទឹកត្រជាក់ ក្រាល ដោយដីខ្សាច់ តែងព័ទ្ធជុំវិញទីនោះ សព្វកាល

អម្ពា ច សាលា តិលកា ច ជម្ពុយោ
ឧទ្ទាលកា ចាដលិយោ ច ផុល្លា
តំ ភូមិភាគេហិ ឧបេតរូបំ
វិមានសេដ្ឋំ កុសសោភមានំ
តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិចាកោ
ឯតាទិសំ បុញ្ញកតា លភន្តិ

កូដាគារា និវេសា មេ វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ សមន្តា ចតុរោ ទិសា
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ឯតស្ស កម្មស្ស អយំ វិចាកោ
ឧដ្ឋាយ ពុទ្ធោ ឧទកំ អចាសីតិ ។

នាវាវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ បទីបវិមានំ

[៩] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា

ស្វាយក្តី រាំងក្តី ច្បារក្តី ព្រីងក្តី រាជព្រឹក្សក្តី ប្រទៀងក្តី ក៏មានផ្ការីកស្គុះស្គាយ អ្នកធ្វើបុណ្យ តែងបានវិមានដ៏ប្រសើរ ល្អក្រៃពេក មានសភាព ដ៏សមរម្យ តាមភូមិភាគ ទាំងឡាយនោះ នេះជាវិបាក របស់កម្មនោះឯង ពួកជនដែល បានធ្វើបុណ្យ រមែងបាន អានិសង្សបែបនេះ ផ្ទះមានកំពូលទាំងឡាយ ជាលំនៅរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដូចជាគេវាស់ដោយ ចំណែកដែលចែក (ស្មើគ្នា) ភ្លឺរុងរឿងជុំវិញ ក្នុងទិសទាំង ៤ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំម្ចាស់មានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរ នោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំម្ចាស់ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ណានីមួយដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ម្ចាស់ផង ខ្ញុំម្ចាស់មានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ម្ចាស់ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនេះ ។ នេះជាវិបាក នៃកម្មនុ៎ះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ក្រោកឡើងហើយ ទ្រង់សោយទឹក ។

ចប់ នាវាវិមាន ទី ៨ ។

បទីបវិមាន ទី ៩

[៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវធីតា នាងមាន សម្បុរល្អ តាំងនៅ ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ដូចផ្កាយព្រឹក

កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
កេន ត្វំ វិមលោភាសា អតិរោចសិ ទេវតេ
កេន តេ សព្វគត្តេហិ សព្វា ឱភាសរេ[១] ទិសា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
តមន្ធការម្ហិ តិមីសិកាយំ
បទីបកាលម្ហិ អទំ បទីបំ[២]
យោ អន្ធការម្ហិ តិមីសិកាយំ
បទីបកាលម្ហិ ទទាតិ ទីបំ
ឧប្បជ្ជតិ ជោតិរសំ វិមានំ
បហូតមល្យំ ពហុបុណ្ឌរីកំ

១ ម. ឱភាសតេ ។ ២ ម. ទទាសឹ ទីបំ ។

នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី ម្នាលទេវធីតា នាងមានពន្លឺប្រាសចាកមន្ទិល រុងរឿងក្រៃលែង ដោយហេតុអ្វី ទិសទាំងពួងភ្លឺអំពីអវយវៈទាំងអស់របស់នាង ដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិ
មុន ក្នុងមនុស្សលោក បានឲ្យប្រទីប ក្នុងទីងងឹតខ្លាំង
ក្នុងទីអ័ព្ទផ្សែង ក្នុងកាលគួរអុជប្រទីប ជនណាឲ្យ
ប្រទីប ក្នុងទីងងឹតខ្លាំង ក្នុងទីអ័ព្ទផ្សែង ក្នុងកាលគួរអុជ
ប្រទីបហើយ វិមានដ៏មានរស្មីរុងរឿង មានសួនច្បារ
ច្រើន មានឈូក-សច្រើន រមែងកើតឡើងដល់ជននោះ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
តេនាហំ វិមលោភាសា អតិរោចាមិ ទេវតា
តេន មេ សព្វគត្តេហិ សព្វា ឱភាសរេ ទិសា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បទីបវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ តិលទក្ខិណវិមានំ

[១០] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំមានពន្លឺប្រាសចាកមន្ទិល រុងរឿងកន្លងទេវតាទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ទិសទាំងពួង តែងភ្លឺអំពីរាងកាយទាំងអស់របស់ខ្ញុំ

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បទីបវិមាន ទី ៩ ។

តិលទក្ខិណាវិមាន ទី ១០

[១០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវធីតា នាងដែលមានសម្បុរល្អ តាំងនៅ ញុំាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ដូចផ្កាយព្រឹក នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

១៨

កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា   មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ   យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ

អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ   វិប្បសន្នមនាវិលំ
អាសជ្ជ ទានំ អទាសឹ   អកាមា តិលទក្ខិណំ
ទក្ខិណេយ្យស្ស ពុទ្ធស្ស   បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ   តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា   យេ កេចិ មនសោ បិយា

អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

តិលទក្ខិណាវិមានំ ទសមំ ។

នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស អំពី
ជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក បានឃើញព្រះពុទ្ធ ទ្រង់
ប្រាសចាកធូលីគឺកិលេស មានព្រះទ័យថ្លា មិនល្អក់

ខ្ញុំមិនមានប្រាថ្នាគឺមិនបានប្រុងទុក ជ្រះថ្លាហើយ បានប្រមូលល្ងថ្វាយជាទាន ដល់ព្រះពុទ្ធជាទក្ខិណេយ្យបុគ្គល ដោយដៃរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ណា នីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យ ណា
ខ្ញុំ មានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ តិលទក្ខិណាវិមាន ទី ១០ ។

ឯកាទសមំ បតិព្វតាវិមានំ

[១១] កោញ្ចា មយុរា ទិវិយា ច ហំសា
វគ្គុស្សរា កោកិលា សម្បតន្តិ
បុប្ផាភិកិណ្ណំ រម្មមិទំ វិមានំ
អនេកចិត្តំ នរនារិសេវិតំ
តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ
ឥទ្ធី វិកុព្វន្តិ អនេករូបា
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បតិព្វតា អនញ្ញមនា អហោសឹ
មាតាវ បុត្តំ អនុរក្ខមានា

បតិព្វតាវិមាន ទី ១១

[១១] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ពួកក្រៀល ក្ងោក ហង្ស និងតាវៅ មានអានុភាពជាទិព្វ មានសម្លេងពីរោះ មកប្រជុំគ្នា វិមាននេះជាទីត្រេកអរដេរដាសដោយផ្កា វិចិត្ររចនាយ៉ាងច្រើន ដែលជនប្រុសស្រីសេពគប់ ហើយ ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន នាង នៅក្នុងវិមាននោះ ពួកស្រីអប្សរទាំងប៉ុន្មាន មានឫទ្ធិ និម្មិតរូបច្រើន រាំច្រៀង រីករាយ ដោយជុំវិញ ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន នាងបានដល់ នូវឫទ្ធិយ៉ាងនេះ នាងកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បាន ធ្វើបុណ្យអ្វី នាងមានអានុភាពដ៏រុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំង សម្បុររបស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស
មានសេចក្ដីគោរពប្ដី មិនមានចិត្តកើតឡើង
ក្នុងបុរសដទៃ ខំរក្សាប្ដី ដូចជាមាតារក្សាកូន

កុទ្ធាបិហំ នប្ផរុសំ អវោចំ
សច្ចេ ឋិតា មោសវជ្ជំ បហាយ
ទានេ រតា សង្គហិតត្តភាវា
អន្នញ្ច ចានញ្ច បសន្នចិត្តា
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមកាសិ បុញ្ញំ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

បតិព្វតាវិមានំ ឯកាទសមំ ។

ទ្វាទសមំ ទុតិយបតិព្វតាវិមានំ

[១២] វេឡុរិយថម្ភំ រុចិរំ បភស្សរំ
វិមានមារុយ្ហ អនេកចិត្តំ
តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ

ខ្ញុំ ទុកណាជាមានសេចក្តីក្រោធ ក៏មិនបានពោលពាក្យ
អាក្រក់ (ចំពោះប្តី) ខ្ញុំបានតាំងនៅក្នុងពាក្យសច្ចៈ បានលះ
បង់ពាក្យកុហក ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទាន មានចិត្តជ្រះថ្លា
សង្គ្រោះ (ដោយសង្គហវត្ថុទាំងឡាយ) មានចិត្តជ្រះថ្លា
បានឲ្យបាយ ទឹក ឲ្យទានដ៏ធំទូលាយ ដោយសេចក្តីគោរព
ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ
ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ
ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង ។
បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះទាំងសម្បុររបស់
ខ្ញុំក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ បតិព្វតាវិមាន ទី ១១ ។

ទុតិយបតិព្វតាវិមាន ទី ១២

[១២] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) នាងឡើងកាន់វិមាន
មានសសរ ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ ដ៏រុងរឿង
ភ្លឺផ្ទេក មានវិចិត្រដ៏ច្រើន ម្នាលទេវធីតា
មានអានុភាពច្រើន នាងបាននៅក្នុងវិមាននោះ

២១

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស ទ្វាទសមំ ទុតិយបតិព្វតាវិមានំ

ឧច្ចាវចា ឥទ្ធិវិកុព្វមានា
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ អហោសឹ
បាណាតិបាតា វិរតា អហោសឹ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ
អមជ្ជបា នាបិ[១] មុសា អភាណឹ
សកេន សាមិនា អហោសឹ តុដ្ឋា
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ

១ ម. អសជ្ជបោ នោ ច ។

វិមានវត្ថុ បីឋវគ្គ ទី ១ ទុតិយបតិព្វតាវិមាន ទី ១២

ពួកស្ត្រីអប្សរ ទាំងអម្បាលនេះ ដែលខ្ពស់និងទាប

មានឫទ្ធិ និម្មិតផ្សេង ៗ រាំច្រៀងរីករាយដោយជុំវិញ

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន នាងបានដល់

នូវឫទ្ធិ នាងកាលដែលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី

នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ

របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្សក្នុងពួកមនុស្ស ជាឧបាសិកា

(របស់ព្រះគោតម មានបញ្ញាចក្ខុ) វៀរចាកបាណាតិបាត

វៀរចាកអទិន្នាទាន ក្នុងលោក មិនផឹកទឹកស្រវឹង មិននិយាយ

កុហក ជាអ្នកត្រេកអរនឹងប្តីរបស់ខ្លួន មានចិត្តជ្រះថ្លា

បានឲ្យបាយ ទឹក ឲ្យទានដ៏ធំទូលាយ ដោយសេចក្តីគោរព

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមហំ អកាសឹ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ទុតិយបតិព្វតាវិមានំ ទ្វាទសមំ ។

តេរសមំ សុណិសាវិមានំ

[១៣] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេច ដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ ទុតិយបតិព្វតាវិមាន ទី ១២ ។

សុណិសាវិមាន ទី ១៣

[១៣] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវធីតា នាងមានសម្បុរល្អ បិតនៅហើយ ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ដូចផ្កាយព្រឹក នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេច ដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

២៣

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស ចុទ្ទសមំ សុណិសាវិមានំ

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
សុណិសា អហោសឹ សសុរស្ស ឃរេ
អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ បូវំ បសន្នា សកេហិ ចាណិហិ
ភាគឌ្ឍភាគំ ទត្វាន មោទាមិ នន្ទនេ វនេ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សុណិសាវិមានំ តេរសមំ ។

ចុទ្ទសមំ សុណិសាវិមានំ

[១៤] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជា
កូនប្រសា ក្នុងផ្ទះ នៃឪពុកក្មេក បានឃើញភិក្ខុ
ប្រាសចាកធូលីគឺកិលេស មានចិត្តថ្លា មិនល្អក់

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននំ ដល់ភិក្ខុនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន លុះប្រគេននំជាចំណែកពាក់កណ្តាលហើយ ក៏រីករាយក្នុងនន្ទនវ័ន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង

ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ សុណិសាវិមាន ទី ១៣ ។

សុណិសាវិមាន ទី ១៤

[១៤] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវធីតា នាងមានសម្បុរ
ល្អ ឋិតនៅហើយ ញុំាងទិស ទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក
នាងមានសម្បុរបែបនោះដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង
ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយដែលជាទីគាប់ចិត្ត
ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
សុណិសា អហោសឹ សសុរស្ស ឃរេ

អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ ភាគំ បសន្នា សកេហិ ចាណិហិ
កុម្មាសបិណ្ឌំ ទត្វាន មោទាមិ នន្ទនេ វនេ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សុណិសាវិមានំ ចុទ្ទសមំ ។

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរ
នាង នាងកាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យ
អ្វី នាងមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជា
កូនប្រសាក្នុងផ្ទះ នៃឪពុកក្មេក បានឃើញភិក្ខុ
ដែលប្រាសចាករាគៈ មានចិត្តថ្លា មិនល្អក់

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យចំណែក (នំកុម្មាស)ដល់ភិក្ខុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួន លុះឲ្យដុំនៃនំកុម្មាសរួចហើយ ក៏រីករាយ ក្នុងនន្ទនវ័ន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង

ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

ចប់ ទុតិយសុណិសាវិមាន ទី ១៤ ។

បណ្ណរសមំ ឧត្តរាវិមានំ

[១៨] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ឥស្សា ច មច្ឆរិយមាថោ[១] បលាសោ
នាហោសិ មយ្ហំ ឃរមាវសន្តិយា
អក្កោធនា ភត្តុ វសានុវត្តិនី
ឧបោសថេ និច្ចប្បមត្តា[២]

---

១ ឱ. មច្ឆរិយមថោ ។ ម. មច្ឆេរមថោ ។ ២ ម. និច្ចមប្បមត្តា ។

ឧត្តរាវិមាន ទី ១៥

[១៥] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *ម្នាលទេវធីតា នាងមានសម្បុរល្អ បិតនៅហើយ ញ៉ាំងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី*

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

សេចក្តីច្រណែនក្តី សេចក្តីកំណាញ់ក្តី មានះក្តី ការលើក
ខ្លួនផ្ទឹមក្តី មិនមានដល់ខ្ញុំ កាលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ
ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីក្រោធ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមអំណាចភស្តា
មិនមានសេចក្តីប្រមាទ ជានិច្ច ក្នុងការរក្សាឧបោសថ

ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
សញ្ញមា សំវិភាគា ច វិមានំ អាវសាមហំ[១]
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
សាហំ សកេន សីលេន យសសា ច យសស្សិនី
អនុភោមិ សកំ បុញ្ញំ សុខិតា ចម្ហិ អនាមយា[២]
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
អក្ខាមិ តេ ភិក្ខុ មហានុភាវ
មនុស្សភូតា យមហំ អកាសឹ
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

---

១ ម. អាវសាមិមំ ។ ២ ម. ចម្ហិ នាមយា ។

ខ្ញុំបានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ជាអ្នកសង្រួមក្នុងសីល គ្រប់កាល ជាអ្នកមានសេចក្ដីសង្រួម មានការចែករំលែកទាន នៅគ្រប់គ្រងវិមាន ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង ជាអ្នកឆ្ងាយ ចាកការផឹកនូវទឹកស្រវឹង ត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃ ក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិកា របស់ព្រះគោតម ដែលមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ខ្ញុំមានយស ដោយសីល ជារបស់ខ្លួនផង ដោយយសផង រមែងសោយនូវបុណ្យ ជារបស់នៃខ្លួនខ្ញុំ ដល់នូវសេចក្ដីសុខ មិនមានរោគ ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំ មានសម្បុរបែបនោះ ព្រោះដំណើរនោះ ផលទើបសម្រេច ដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង

បពិត្រភិក្ខុ មានអានុភាពច្រើន ខ្ញុំសូមទូលលោកថា
ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យណា
ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ
ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយផលបុណ្យនោះ ។

២៧

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស សោឡសមំ សិរីមាវិមានំ

មម ច ភន្តេ វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទេយ្យាសិ ឧត្តរា នាម ភន្តេ ឧបាសិកា ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតីតិ ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ ភន្តេ យំ មំ ភគវា អញ្ញតរស្មឹ សាមញ្ញផលេ ព្យាករេយ្យ ។ តំ ភគវា សកទាគាមិផលេ ព្យាកាសីតិ ។

ឧត្តរាវិមានំ បណ្ណរសមំ ។

សោឡសមំ សិរីមាវិមានំ

[១៦] យុត្តា ច តេ បរមអលង្កតា ហយា
អធោមុខា អឃសិ គមា ពលី ជវា
អភិនិម្មិតា បញ្ចរថា សតា ច តេ
អន្វេន្តិ តំ សារថិចោទិតា ហយា
សា តិដ្ឋសិ រថវរេ អលង្កតា
ឱភាសយំ ជលមិវ ជោតិបាវកោ
បុច្ឆាមិ តំ វរតនុ អនោមទស្សនេ[១]
កស្មា កាយា អនធិវរំ ឧបាគមិ ។

១ ម. វរចារុ អនុមទស្សនេ ។

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះមានព្រះភាគ ដោយសិរ្សៈ តាមពាក្យរបស់ខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបាសិកាឈ្មោះឧត្តរា សូមថ្វាយបង្គំ ព្រះបាទា នៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយសិរ្សៈ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះមានព្រះភាគ គប្បីព្យាករនូវខ្ញុំក្នុងសាមញ្ញផលណាមួយ ដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះ ជាសេចក្ដីអស្ចារ្យ ល្មមទេ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករចំពោះនាងឧត្តរានោះ ក្នុងសកទាគាមិផល ។

ចប់ ឧត្តរាវិមាន ទី ១៥ ។

សិរីមាវិមាន ទី ១៦

[១៦] (*ព្រះវង្គីសត្ថេរសួរថា*) *សេះទាំងឡាយ ដែលនាងទឹមហើយ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការដ៏ឧត្តម មានមុខសំយុងចុះ មានកម្លាំង មានសន្ទុះដ៏លឿនទៅក្នុងអាកាសបាន រថទាំងឡាយ ៥០០ កើតឡើងដល់នាង សេះទាំងឡាយ ដូចជានាយសារថី ដាស់តឿនហើយ តាមហែនាង នាងមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ឋិតនៅលើរថដ៏ប្រសើរ ញ៉ាំងពន្លឺឲ្យភ្លឺរុងរឿង ដូចជាភ្លើង ភ្លឺព្រោងព្រាយ នាងមានរូបដ៏ប្រសើរ មានរូបគួរមើល មិនថយថោក អាត្មាសូមសួរនាង នាងមកអំពីពួកណា ចូលមកគាល់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរបំផុត ។*

កាមគ្គបត្តានំ យមាហុ[១] អនុត្តរា
និម្មាយ និម្មាយ រមន្តិ ទេវតា
តស្មា កាយា អច្ឆរាកាមវណ្ណិនី[២]
ឥធាគតា អនធិវរំ នមស្សិតុំ ។
កឹ ត្វំ បុរេ សុចរិតមាចរី ឥធ
កេនាសិ ត្វំ អមិតយសា សុខេធិតា
ឥទ្ធី ច តេ អនធិវរា វិហង្គមា
វណ្ណោ ច តេ ទស ទិសា វិរោចតិ
ទេវេហិ ត្វំ បរិវុតសក្កតា ចសិ
កុតោ ចុតា សុគតិគតាសិ ទេវតេ
កស្ស វា ត្វំ វចនករានុសាសនី
អាចិក្ខ មេ ត្វំ យទិ ពុទ្ធសាវិកា(តិ) ។
នគន្តរេ នគរវរេ សុមាបិតេ
បរិចារិកា រាជវរស្ស សិរីមតោ
នច្ចេហិ គីតេហិ បរមសុសិក្ខិតា អហំ[៣]

---

១ ឱ. យយាហុ ។ ២ ម. អច្ឆរាកាមវណ្ណិនិ ។ ៣ ឱ. ម. អហុំ ។

(ទេវតាតបថា) អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ សរសើរទេវនិកាយណា ថា ប្រសើរ ជាងពួកទេវតា ជាន់បរនិម្មិតវសវត្តី ដែលដល់នូវការប្រសើរដោយកាម(ព្រោះ)ទេវតា ទាំងឡាយ (ក្នុងទេវនិកាយនោះ) និម្មិតដោយខ្លួនឯង ហើយត្រេកអរ ខ្ញុំជាស្រីអប្សរ ទ្រទ្រង់នូវរូបតាមប្រាថ្នា ចុះអំពីពួកនិម្មានរតីទេវតានោះ មកកាន់មនុស្សលោកនេះ ដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គមិនមានអ្នកដទៃប្រសើរលើស ។

(ព្រះវង្គីសត្ថេរសួរថា) ក្នុងកាលមុន នាងបានប្រព្រឹត្តសុចរិតដូចម្តេច នាងមានយសធំ ចម្រើនដោយសេចក្តីសុខនាងមានឫទ្ធិ មិនមានអ្នកដទៃប្រសើរលើស ទៅកាន់អាកាសបានទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏រុងរឿងទៅក្នុងទិសទាំង ១០ នាងមានទេវតាចោមរោមធ្វើសក្ការៈ ម្នាលទេវតា នាងច្យុតអំពីឋានណា មកកាន់សុគតិនេះ នាងធ្វើតាមពាក្យប្រដៅអ្នកណា ចូរនាងប្រាប់ដល់អាត្មា បើនាងជាពុទ្ធសាវិកា ។

(ទេវតាតបថា) ខ្ញុំជាស្ត្រីបម្រើ របស់ស្តេចដ៏ប្រសើរ (ព្រះបាទពិម្ពិសារៈ) មានសិរី ក្នុងនគរដ៏ឧត្តម ដែលគេសាងដោយល្អ ក្នុងចន្លោះនៃភ្នំ (ទាំង ៥ មានភ្នំឈ្មោះវេភារៈ ជាដើម) បានសិក្សាស្ទាត់ ដោយរបាំ និងចម្រៀង

២៩

វិមានវត្ថុស្មឹ បីឋវគ្គស្ស សោឡសមំ សិរីមាវិមានំ

សិរីមាតិ មំ រាជកហោ អវេទឹសុ
ពុទ្ធោ ច មេ ឥសិនិសភោ វិនាយកោ
អទេសយិ សមុទយទុក្ខនិច្ចតំ
អសង្ខតំ ទុក្ខនិរោធំ សស្សតំ
មគ្គញ្ចិមំ អកុដិលំ អញ្ជសំ សិវំ
សុត្វានហំ អមតបទំ អសង្ខតំ
តថាគតស្ស អនធិវរស្ស សាសនំ
សីលេស្វាហំ បរមសុសំវុតា អហុំ
ធម្មេ ឋិតា នរវរពុទ្ធទេសិតេ
ញត្វាន តំ វិរជំ បទំ អសង្ខតំ
តថាគតេន អនធិវរេន ទេសិតំ
តត្ថេវហំ សមថសមាធិមាផុសឹ
សា យេវ មេ បរមនិយាមតា អហុ
លទ្ធានហំ អមតវរំ វិសេសនំ
ឯកំសិកា អភិសមយេ វិសេសយិ
អសំសយា ពហុជនបូជិតា អហំ
ខិឌ្ឌំ[១] រតឹ បច្ចនុភោមនប្បកំ

---
១ ម. ខិឌ្ឌា ។

ពួកជនក្នុងនគររាជគ្រឹះ បានស្គាល់ខ្ញុំថាសិរីមា ឯព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលស្វែងរកនូវគុណ មានសីលគុណជាដើម ដូចគោឈ្មោះនិសភៈ គឺគោប្រសើរជាងគោទាំងពួង ជាបុគ្គលដឹកនាំនូវសត្វទាំងឡាយ បានសម្ដែងនូវសមុទយសច្ច និងទុក្ខសច្ច ថាជារបស់មិនទៀង នូវទុក្ខនិរោធសច្ចដែលមិនមានបច្ច័យតាក់តែង ថាជារបស់ទៀង និងមគ្គសច្ចនេះ ជាផ្លូវមិនវៀច ជាគន្លងដ៏ក្សេមដល់ខ្ញុំ លុះខ្ញុំបានស្ដាប់នូវអត្ថបទនៃអមតនិព្វាន ដែលមិនមានបច្ច័យប្រជុំតាក់តែង ជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះតថាគត មិនមានបុគ្គលដទៃប្រសើរជាងហើយ ខ្ញុំបានសង្រួមដ៏ឧត្ដមប្រពៃ ក្នុងសីលទាំងឡាយ តាំងនៅក្នុងធម៌ដែលព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងជនទ្រង់សម្ដែងហើយ លុះដឹងអត្ថបទដែលប្រាសចាករាគៈ មិនមានបច្ច័យប្រជុំតាក់តែងនោះ ដែលព្រះតថាគត មិនមានបុគ្គលដទៃប្រសើរជាង ទ្រង់សម្ដែងហើយ ខ្ញុំបាននូវសមាធិ ដែលកើតអំពីសមថៈ ក្នុងអត្តភាពនោះឯង ការបាននូវសមាធិរបស់ខ្ញុំនោះឯង ជាមគ្គនិយាមដ៏ឧត្ដម ខ្ញុំបាននូវអមតនិព្វានដ៏ប្រសើរវិសេស មានសេចក្ដីជឿដ៏ពិត បានដល់នូវគុណវិសេសក្នុងការត្រាស់ដឹង (នូវសច្ចៈ) មិនមានសង្ស័យ មានពួកជនច្រើនបូជាហើយ សោយនូវការលេង និងសេចក្ដីត្រេកអរដ៏ច្រើន

ឯវំ អហំ អមតទសម្ហិ ទេវតា
តថាគតស្ស អនធិវរស្ស សាវិកា
ធម្មទ្ទសា បឋមផលេ បតិដ្ឋិតា
សោតាបន្នា ន ច បុនមត្ថិ ទុគ្គតិ
សា វន្ទិតុំ អនធិវរំ ឧបាគមឹ
បាសាទិកេ កុសលរតេ ច ភិក្ខវោ
នមស្សិតុំ សមណសមាគមំ សិវំ
សគារវា សិរីមតោ ធម្មរាជិនោ
ទិស្វា មុនឹ មុទិតមនម្ហិ បីណិតា
តថាគតំ នរវរធម្មសារថឹ[១]
តណ្ហច្ឆិទំ កុសលរតំ វិនាយកំ
វន្ទាមហំ បរមហិតានុកម្បកន្តិ ។

សិរីមាវិមានំ សោឡសមំ ។

សត្តរសមំ បេសការិយវិមានំ

[១៧] ឥទំ វិមានំ រុចិរំ បភស្សរំ
វេឡុរិយថម្ភំ សតតំ សុនិម្មលំ[២]
សុវណ្ណរុក្ខេហិ សមន្តមោត្ថតំ

---

១ នរវរទម្មសារថីតិ អដ្ឋកថាយំ ។ ២ ឱ. ម. សុនិម្មិតំ ។

ខ្ញុំជាទេវតាបានឃើញនូវអមតធម៌យ៉ាងនេះហើយ ជាសាវិកានៃព្រះតថាគត មិនមានបុគ្គលដទៃប្រសើរជាង បានឃើញធម៌តាំងនៅក្នុងផលជាបឋម ដល់នូវសោតៈ ទុគ្គតិក៏មិនមានដល់ខ្ញុំទៀត ខ្ញុំបានចូលមក ដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមិនមានបុគ្គលដទៃប្រសើរជាងផង ដើម្បីនមស្ការនូវពួកភិក្ខុ ដែលនាំមកនូវសេចក្ដីជ្រះថ្លា ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងកុសល (មក)កាន់ទីប្រជុំនៃសមណៈដ៏ក្សេមផង ខ្ញុំមានសេចក្ដីគោរព ចំពោះព្រះពុទ្ធជាស្ដេចហេតុធម៌ ដ៏មានសិរី បានឃើញព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញក៏មានចិត្តរីករាយ ត្រេកអរ ខ្ញុំថ្វាយបង្គំព្រះតថាគតជាធម្មសារថីដ៏ប្រសើរជាងជន ផ្ដាច់បង់តណ្ហា ត្រេកអរក្នុងកុសល ជាអ្នកទូន្មានសត្វ មានសេចក្ដីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ដ៏ឧត្ដម ។

ចប់ សិរីមាវិមាន ទី ១៦ ។

បេសការិយវិមាន ទី ១៧

[១៧] *(សក្កទេវរាជសួរថា) វិមាន មានសសរជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យនេះ ដ៏រុងរឿងភ្លឺផ្ទេកសព្វកាល ឥតមានមន្ទិល គ្របដោយដើមឈើ ជាវិការៈនៃមាស ដោយជុំវិញ*

៣១

វិមានវត្ថុស្មឹ បឋមស្ស បីឋវគ្គស្ស សត្តរសមំ បេសការិយវិមានំ

ហានំ មម កម្មវិបាកសម្ភវំ
តត្រូបបន្នា បុរិមច្ឆរា ឥមា
សតំ សហស្សានិ សកេន កម្មុនា
តុវំសិ អជ្ឈុបគតា យសស្សិនី
ឱភាសយំ តិដ្ឋសិ បុព្វទេវតា
សសី អធិគ្គយ្ហ យថា វិរោចតិ
នក្ខត្តរាជារិវ តារកាគណំ
តថេវ ត្វំ អច្ឆរាសង្គណំ ឥមំ
ទទ្ទល្លមានា យសសា វិរោចសិ
កុតោ នុ អាគម្ម អនោមទស្សនេ
ឧបបន្នា ត្វំ ភវនំ មមំ ឥធំ[១]
ព្រហ្មំវ ទេវា តិទសា សហិន្ទកា
សព្វេ ន តប្បាមសេ ទស្សនេន តន្តិ ។
យមេតំ សក្ក អនុបុច្ឆសេ មមំ
កុតោ ចុតា ឥធ អាគតា តុវំ[២]
ពារាណសី នាម បុរត្ថិ កាសិនំ
តត្ថ បុរេ អហោសឹ បេសការិកា[៣]

១ ម. ឥមំ ។ ២ ម. អាគច្ឆិតិ តវ ។ ៣ ឱ. ម. កេសការិកា ។

ឋានរបស់យើង កើតឡើងព្រម ដោយអំណាចផលនៃកម្ម ពួកស្ត្រីអប្សរពីកាលមុនដែលកើតក្នុងវិមាននោះចំនួន ១ សែន នាក់ នាងជាអ្នកមានយស កើតឡើងដោយកម្មជារបស់ខ្លួន នាងជាបុព្វទេវតា ញុំាងរស្មីឲ្យភ្លឺតាំងនៅ ដូចព្រះចន្ទជាស្តេច នៃផ្កាយ រមែងរុងរឿងគ្របសង្កត់ពួកផ្កាយ នាងថ្កើងរុងរឿង ដោយយស ជាងពួក នៃស្ត្រីអប្សរនេះ យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលនាង មានរូបគួរមើល មិនថោកថយ នាងមកពីភព ណាហ្ន៎ បានមកកើតក្នុងភពរបស់យើងនេះ ពួកទេវតានៅ ឋានត្រៃត្រិង្ស្សទាំងអស់ ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ មិនឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយការមើលនូវនាង ដូចជាពួកទេវតា នៅក្នុងឋាន ត្រៃត្រិង្ស្ស ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ មិនឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ដោយ ការឃើញនូវព្រហ្ម ដូច្នោះដែរ ។

(ទេវធីតាតបថា) បពិត្រសក្កៈ ព្រះអង្គទ្រង់សួរប្រស្នា នេះ នឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា នាងច្យុតមក អំពីភពណា បានមកកើត ក្នុងទីនេះ ខ្ញុំឈ្មោះ បេសការិកា កើតក្នុងបុរី ឈ្មោះពារាណសី របស់អ្នកដែនកាសីនោះ

ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច បសន្នមានសា
សង្ឃេ ច ឯកន្តិកតា[១] អសំសយា
អខណ្ឌសិក្ខាបទា អាគតប្ផលា
សម្ពោធិធម្មេ និយតា អនាមយាតិ ។
តន្ត្យាភិនន្ទាមសេ ស្វាគតញ្ច តេ
ធម្មេន ច ត្វំ យសសា វិរោចសិ
ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច បសន្នមានសេ
សង្ឃេ ច ឯកន្តិកតេ អសំសយេ
អខណ្ឌសិក្ខាបទេ អាគតប្ផលេ
សម្ពោធិធម្មេ និយតេ អនាមយេតិ ។

បេសការិយវិមានំ[២] សត្តរសមំ ។

ឧទ្ទានំ

បញ្ច ទីបា តយោ នាវា បទីបា តិលទក្ខិណា
ទ្វេ បតី ទ្វេ សុណិសា ឧត្តរា សិរិមា បេសការិកា[៣]
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

ឥត្ថីវិមានេ វគ្គោ បឋមោ ។

---

១ ឯកន្តគតាតិបិ បាឋោ ។ ២ ឱ. កេសការិយ ។ ម. កេសការីវិមានំ ។ ៣ ឱ. ម. កេសការិកា ។

ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ជឿស៊ប់ មិនមានសេចក្តីសង្ស័យ មានសិក្ខាបទមិនបានដាច់ សម្រេចនូវផលទៀង ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹង មិនមានសេចក្តីទុក្ខ ។

សក្កទេវរាជត្រាស់ថា ម្នាលនាងមានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ព្រះសង្ឃ ជឿស៊ប់មិនមានសេចក្តីសង្ស័យ មានសិក្ខាបទមិនបានដាច់ បានសម្រេចនូវផលទៀង ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹង មិនមានសេចក្តីទុក្ខ យើងត្រេកអរនូវសម្បត្តិរបស់នាងផង នូវដំណើរមកដោយប្រពៃរបស់នាងផង នាងរុងរឿងដោយធម៌គឺបុញ្ញសម្បត្តិផង ដោយយសគឺទិព្វសម្បត្តិផង ។

ចប់ បេសការិយវិមាន ទី ១៧ ។

ឧទ្ទាន (នៃបីឋវគ្គនោះ) គឺ

និយាយអំពីបីឋវិមាន ៥ នាវាវិមាន ៣ បទីបវិមាន ១ តិលទក្ខិណាវិមាន ១ បតិព្វតាវិមាន ២ សុណិសាវិមាន ២ ឧត្តរាវិមាន ១ សិរីមាវិមាន ១ បេសការិយវិមាន ១ លោកហៅថាវគ្គដូច្នោះឯង ។

ចប់ វគ្គ ទី ១ ក្នុងឥត្ថីវិមាន ។

ទុតិយោ ចិត្តលតាវគ្គោ

បឋមំ ទាសីវិមានំ

[១៨] អបិ សក្កោវ ទេវិន្ទោ រម្មេ ចិត្តលតាវនេ
សមន្តា អនុបរិយាសិ នារីគណបុរក្ខតា
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ទាសី អហោសឹ បរបេស្សិយា កុលេ
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តស្សា មេ និក្កមោ អាសិ សាសនេ តស្ស តាទិនោ

ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២

ទាសីវិមាន ទី ១

[១៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចុះនាងដែលមានពួកនារីចោមរោមហែហម ដើរក្រឡឹងជុំវិញ ក្នុងចិត្តលតាវ័ន ជាទីត្រេកអរ ដូចព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតា ញុំាងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺដូចជាផ្កាយព្រឹក តើនាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវធីតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តរីករាយ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្សក្នុងពួកមនុស្ស
ជាទាសី បម្រើអ្នកដទៃ ក្នុងត្រកូល

ជាឧបាសិកានៃព្រះគោតមមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ឯសេចក្តីព្យាយាមក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធ ប្រកបដោយតាទិគុណនោះ តែងមានដល់ខ្ញុំ

កាមំ ភិជ្ជតុយំ កាយោ   នេវ អត្ថេត្ថ សន្ធនំ
សិក្ខាបទានំ បញ្ចន្នំ   មគ្គោ សោវត្ថិកោ សិវោ
អកណ្ដកោ អគហណោ   ឧជុ សព្ភិបវេទិតោ
និក្កមស្ស ផលំ បស្ស   យថិទំ ចាបុណិត្ថិកា
អាមន្តណិកា រញ្ញោម្ហិ   សក្កស្ស វសវត្តិនោ
សដ្ឋី តុរិយសហស្សានិ   បដិពោធំ ករោន្តិ មេ
អាលម្ពោ គគ្គមោ ភីមោ   សាធុវាទិ បសំសិយោ
ចោក្ខវោ ច សុផស្សោ ច   វីណា(១) មោក្ខា ច នារិយោ
នន្ទា ចេវ សុនន្ទា ច   សោណទិន្នា សុចិម្ហិកា(២)
អាលម្ពុសា មិស្សកេសី   បុណ្ឌរីកាតិ ទារុណី
ឯនិបស្សា សុបស្សា ច   សុភទ្ទា មុទុការទី(៣)
ឯតា អញ្ញា ច សេយ្យាសេ   អច្ឆរានំ បពោធិកា
តា មំ កាលេនុចាគន្ត្វា   អភិភាសន្តិ ទេវតា
ហន្ទ នច្ចាម គាយាម   ហន្ទ តំ រមយាមសេ
នយិទំ អកតបុញ្ញានំ   កតបុញ្ញានមេវិទំ
អសោកំ នន្ទនំ រម្មំ   តិទសានំ មហាវនំ

---

១ ម. វិលា ។ ២ ម. សុចិម្ហិតា ។ ៣ ម. មុទុការី ច ។

ទោះបីកាយនេះចង់បែកធ្លាយទៅក៏ដោយ ក៏ការបញ្ឈប់នូវសេចក្តីព្យាយាមក្នុងកម្មដ្ឋាននុ៎ះមិនមានឡើយ ផ្លូវនៃសិក្ខាបទទាំង ៥ ជារបស់មានសួស្តី ជាទីក្សេមមិនមានបន្ទា មិនសាំញ៉ាំ ជាផ្លូវត្រង់ ដែលសប្បុរសប្រាប់ហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីដល់នូវផលនេះ ដោយសេចក្តីព្យាយាមណា លោកចូរឃើញនូវផល នៃសេចក្តីព្យាយាមនោះចុះ ខ្ញុំជាមហេសីជាទីស្រឡាញ់នៃសក្កទេវរាជ អ្នកញុំាងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទេវលោកទាំងពីរ ពួកតូរ្យតន្ត្រី ៦ ហ្មឺនតែងធ្វើនូវការសម្រើបចិត្តនៃខ្ញុំ ពួកទេវបុត្តឈ្មោះអាលម្ពៈ ១ គគ្គមៈ ១ ភីមៈ ១ សាធុវាទី ១ បសំសិយៈ ១ បោក្ខរៈ ១ សុផស្សៈ ១ ទាំងពួកនារីឈ្មោះវីណា ១ មោក្ខា ១ នន្ទា ១ សុនន្ទា ១ សោណទិន្នា ១ សុចិម្ហិកា ១ អាលម្ពុសា ១ មិស្សកេសី ១ បុណ្ឌរីកាតិ ១ ទារុណី ១ ឯនិបស្សា ១ សុបស្សា ១ សុភទ្ទា ១ មុទុកាវទី ១ ទាំងពួកនារីដទៃ ជាអ្នកដាស់តឿននេះ ប្រសើរជាងពួកស្រ្តីអប្សរ ពួកទេវធីតាទាំងនោះតែងចូលមកជិតខ្ញុំ តាមកាល ហើយពោលពាក្យជាទីត្រេកអរថា មក យើងទាំងឡាយ នាំគ្នា រាំច្រៀង មកយើងទាំងឡាយ ញុំាងទេវធីតានោះឲ្យរីករាយ នេះមិនមែនរបស់ពួកអ្នកមិនធ្វើបុណ្យទេ នេះរបស់ពួកអ្នកបានធ្វើបុណ្យ ឧទ្យានធំជាទីមិនសោយសោកជាទីត្រេកអររីករាយ រមែងមានដល់ពួកទេវតា នៅក្នុងជាន់ត្រៃត្រិង្ស

សុខំ អកតបុញ្ញានំ ឥធ នត្ថិ បរត្ថ ច
សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ ឥធ ចេវ បរត្ថ ច
តេសំ សហព្យកាមានំ កត្តព្វំ កុសលំ ពហុំ
កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ សគ្គេ ភោគសមង្គិនោតិ ។

ទាសីវិមានំ បឋមំ ។

ទុតិយំ លខុមាវិមានំ

[១៩] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
កេវដ្តទ្វារា និក្ខម្ម អហុ មយ្ហំ និវេសនំ
តត្ថ សំសរមានានំ សាវកានំ មហេសិនំ
ឱទនំ កុម្មាសំ ឌាកំ លោណសោវីរកញ្ចហំ[១]
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា

១ លោណសោចិរកន្តិ អដ្ឋកថាយំ ទិស្សតិ ។

សេចក្ដីសុខ នៃពួកជនដែលមិនបានធ្វើបុណ្យ មិនមានក្នុងលោក នេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង សេចក្ដីសុខនៃពួកជនដែលបាន ធ្វើបុណ្យ រមែងមានក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ពួកបុគ្គល អ្នកប្រាថ្នាឲ្យបានកើត ជាមួយនឹងពួកទេវតាទាំងនោះ គប្បីធ្វើកុសលឲ្យច្រើនចុះ ព្រោះថាបុគ្គលបានធ្វើបុណ្យ ជាអ្នក បានបរិបូណ៌ដោយភោគៈ តែងរីករាយ ក្នុងស្ថានសួគ៌ ។

ចប់ ទាសីវិមាន ទី ១ ។

លខុមាវិមាន ទី ២

[១៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវធីតា នាងមានសម្បុរ ល្អ ឋិតនៅហើយ ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ដូចផ្កាយព្រឹក ព្រោះហេតុអ្វី បានជានាងមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជានាងមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តរីករាយ លុះ ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា លំនៅរបស់ខ្ញុំ តាំងនៅជិតទីជាទីចេញអំពីកេវដ្តទ្វារ ខ្ញុំមានចិត្ត ជ្រះថ្លា ក្នុងលោកអ្នកមានចិត្តត្រង់ទាំងឡាយ បានប្រគេនបាយ នំកុម្មាស និងបន្លែ ជ្រក់ ទឹកដែលផ្សំដោយសម្ភារៈច្រើនដល់ពួក សាវ័កអ្នកស្វែងរកគុណធំ ដែលត្រាច់ទៅ ក្នុងទីលំនៅនៃខ្ញុំនោះ

ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
សញ្ញមា សំវិភាគា ច វិមានំ អាវសាមហំ
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

មម ច ភន្តេ វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទេយ្យាសិ លខុមា នាម ភន្តេ ឧបាសិកា ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតីតិ ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ ភន្តេ យំ មំ ភគវា អញ្ញតរស្មឹ សាមញ្ញផលេ ព្យាករេយ្យ ។ តំ ភគវា សកទាគាមិផលេ ព្យាកាសីតិ ។

លខុមាវិមានំ ទុតិយំ ។

ខ្ញុំបានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ខ្ញុំជាអ្នកសង្រួម ក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វកាល មានសេចក្តីសង្រួម មានការចែកនូវទាន នៅគ្រប់គ្រងវិមាន ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ វៀរចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តស្វាមី ជាអ្នកឆ្ងាយចាកការផឹកទឹកស្រវឹងត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិការបស់ព្រះគោតម ដែលមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទា នៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយសិរ្សៈ តាមពាក្យរបស់ខ្ញុំថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបាសិកាឈ្មោះលខុមា សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទា នៃព្រះមានព្រះភាគដោយសិរ្សៈ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ ជាការអស្ចារ្យល្មមទេត្រង់ពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករខ្ញុំ ក្នុងសាមញ្ញផលណាមួយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករនូវនាងលខុមានោះ ក្នុងសកទាគាមិផល ។

ចប់ លខុមាវិមាន ទី ២ ។

៣៧

តតិយំ អាចាមទាយិកាវិមានំ

[២០] បិណ្ឌាយ តេ ចរន្តស្ស តុណ្ហីភូតស្ស តិដ្ឋតោ
ទលិទ្ទា កបណា នារី បរាគារំ អវស្សិតា
យា តេ អទាសិ អាចាមំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
សា ហិត្វា មានុសំ ទេហំ កំ នុ សា ទិសតំ គតាតិ ។
បិណ្ឌាយ មេ ចរន្តស្ស តុណ្ហីភូតស្ស តិដ្ឋតោ
ទលិទ្ទា កបណា នារី បរាគារំ អវស្សិតា
យា មេ អទាសិ អាចាមំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
សា ហិត្វា មានុសំ ទេហំ វិប្បមុត្តា ឥតោ ចុតា
និម្មានរតិនោ នាម សន្តិ ទេវា មហិទ្ធិកា
តត្ថ សា សុខិតា នារី មោទិតាចាមទាយិកា ។
អហោ ទានំ វរាកិយា កស្សបេ សុប្បតិដ្ឋិតំ
បរាភតេន ទានេន ឥជ្ឈិត្ថ វត ទក្ខិណា
យា មហេសិត្តំ ការេយ្យ ចក្កវត្តិស្ស រាជិនោ
នារី សព្វង្គកល្យាណី ភត្តុ ចានោមទស្សិកា
ឯតស្សាចាមទានស្ស កលំ នាគ្ឃតិ[១] សោឡសឹ

១ ម. នគ្ឃតិ ។

អាចាមទាយិកាវិមានទី ៣

[២០] (*ព្រះឥន្ទសួរព្រះកស្សបថា*) *កាលដែលលោកម្ចាស់ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ឈរនៅស្ងៀម មាននារីម្នាក់ កម្សត់ កំព្រា អាស្រ័យនៅផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ជ្រះថ្លា បានប្រគេនបាយក្តាំងដល់លោកម្ចាស់ដោយដៃរបស់ខ្លួន នាងនោះ លះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្សហើយ ទៅកាន់ទិសណាហ្ន៎ ។*

(*ព្រះថេរៈតបថា*) *កាលដែលអាត្មាត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ឈរស្ងៀម មាននារីកម្សត់ កំព្រា អាស្រ័យនៅផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ជ្រះថ្លា បានប្រគេនបាយក្តាំង ដល់អាត្មាដោយដៃរបស់ខ្លួន នាងនោះលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្ស រួចផុតស្រឡះ ច្យុតអំពីមនុស្សលោកនេះទៅហើយ ពួកទេវតា ដែលមានឫទ្ធិច្រើន មាននៅក្នុងជាន់និម្មានរតីណា នារីដែលជាអ្នកប្រគេនបាយក្តាំង ក៏ដល់នូវសេចក្តីសុខរីករាយក្នុងពួកទេវតា ជាន់និម្មានរតីនោះ ។ ឱហ្ន៎ ទានរបស់ស្រីកំព្រាដែលបានតាំងទុកល្អ ក្នុងព្រះថេរៈព្រះនាមកស្សបៈ ឱហ្ន៎ ទក្ខិណាសម្រេចហើយដោយទានដែលនាំមក អំពីផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ នារីណាមានអវយវៈល្អទាំងអស់ ជាទីរមិលមើល មិនបានថោកថយនៃភស្តាគប្បីធ្វើនូវភាពនៃខ្លួនជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ក៏មិនដល់មួយចំណិតនៃចំណែក ១៦ ៗ ដង នៃការឲ្យនូវបាយក្តាំងនោះឡើយ*

សតំ និក្ខា សតំ អស្សា សតំ អស្សតរី រថា
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា
ឯតស្សាចាមទានស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ
សតំ ហេមវតា នាគា ឦសា ទន្តា ឧរូឡ្ហវា
សុវណ្ណកច្ឆា មាតង្គា ហេមកប្បនិវាសសា
ឯតស្សាចាមទានស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ
ចតុន្នំ មហាទីបានំ ឥស្សរំ យោធ ការយេ
ឯតស្សាចាមទានស្ស កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិន្តិ(១)

អាចាមទាយិកាវិមានំ តតិយំ ។

ចតុត្ថំ ចណ្ឌាលីវិមានំ

[២១] ចណ្ឌាលិ វន្ទ បាទានិ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តមេវ អនុកម្បាយ អដ្ឋាសិ ឥសិសត្តមោ
អភិប្បសាទេហិ មនំ អរហន្តម្ហិ តាទិនេ(២)។
ខិប្បមញ្ជលិកា(៣) វន្ទ បរិត្តំ តវ ជីវិតន្តិ ។

---

១ ម. តិសទ្វោ នត្ថិ ។ ២ ឱ. តាទិនិ ។ អដ្ឋកថាយំ តាទិសេតិ ទិស្សតិ ។
៣ ឱ. ម. ខិប្បំ បញ្ជលិកា ។

មាសឆ្អោរ ១០០ សេះ ១០០ រថទឹមអស្សតរ ១០០ កញ្ញា ១ សែន មានកុណ្ឌលជាវិការៈនៃកែវមណី ប្រដាប់ហើយ ក៏មិនដល់មួយចំណិតនៃចំណែក ១៦ ៗ ដង នៃការឲ្យនូវបាយក្តាំងនោះឡើយ ដំរីទាំងឡាយដ៏ប្រសើរ ១០០ នៅក្នុងព្រៃហេមពាន្ត មានភ្លុកងដូចជាចន្ទោលនង្គ័ល មានកម្លាំងខ្លាំង មានខ្សែដង្គន់មាស ជាពូជមាតង្គៈ មានគ្រឿងប្រដាប់វិចិត្រហើយ ដោយមាស ក៏មិនដល់មួយចំណិត នៃចំណែក ១៦ ៗ ដង នៃការឲ្យនូវបាយក្តាំងនោះឡើយ បុគ្គលណា គប្បីធ្វើនូវភាព នៃខ្លួនជាធំក្នុងទ្វីបទាំង ៤ ក្នុងលោកនេះ ក៏នៅមិនទាន់ដល់មួយចំណិតនៃចំណែក ១៦ ៗ ដង នៃការឲ្យនូវបាយក្តាំងនោះឡើយ ។

ចប់ អាចាមទាយិកាវិមាន ទី ៣ ។

ចណ្ឌាលីវិមាន ទី ៤

[២១] (ព្រះមោគ្គល្លានប្រាប់ថា) នែនាងចណ្ឌាលី នាងចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទានៃព្រះគោតម ដ៏មានយស ព្រះពុទ្ធព្រះអង្គជាឥសីទី ៧ ទ្រង់ប្រថាប់នៅដើម្បីអនុគ្រោះនាង ចូរនាងញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះពុទ្ធ ជាព្រះអរហន្តប្រកបដោយតាទិគុណចុះ នាងចូរផ្គងអញ្ជលីឲ្យរហ័ស ថ្វាយបង្គំចុះ ព្រោះថា ជីវិតរបស់នាងតិចណាស់ ។

វិមានវត្ថុស្មឹ ទុតិយស្ស ចិត្តលតាវគ្គស្ស ចតុត្ថំ ចណ្ឌាលីវិមានំ

ចោទិតា ភាវិតត្តេន សរីរន្តិមធារិនា
ចណ្ឌាលិ វន្ទ បាទានិ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តមេនំ អវធិ គាវី ចណ្ឌាលឹ បញ្ជលឹ ឋិតំ
នមស្សមានំ សម្ពុទ្ធំ អន្ធការេ បភង្ករំ
ខីណាសវំ វិគតរជំ អនេជំ[1]
ទេវិទ្ធិបត្តា ឧបសង្កមិត្វា
វន្ទាម តំ វីរ មហានុភាវ ។
សុវណ្ណវណ្ណា ជលិតា មហាយសា
វិមានមោរុយ្ហ អនេកចិត្តា
បរិវារិតា អច្ឆរាសង្គណេន
កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ[2] (ឥតិ) ។
អហំ ភទន្តេ ចណ្ឌាលី តយា[3] វីរេន[4] បេសិតា
វន្ទឹ អរហតោ បាទេ គោតមស្ស យសស្សិនោ
សាហំ វន្ទិតា[5] បាទានិ ចុតា ចណ្ឌាលិយោនិយា
វិមានំ សព្វសោ ភទ្ទំ ឧបបន្នម្ហិ នន្ទនេ
អច្ឆរានំ សហស្សានិ បុរក្ខត្វា មំ តិដ្ឋន្តិ

---

១ ឱ. វិគតរជំ អនេជំ ឯកំ អរញ្ញម្ហិ រហោ និសិន្នំ ។ ម. វិគតរជំ នេជំ អរញ្ញម្ហិ រហោ និសិន្នំ ។ ២ ម. មម ។ ៣ ឱ. តយោ ។ ៤ ម. ថេរេន ។ ៥ ឱ. ម. វន្ទិត្វា ។

វិមានវត្ថុ ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២ ចណ្ឌាលីវិមាន ទី ៤

នាងចណ្ឌាលី ដែលព្រះមហាមោគ្គល្លាន មានខ្លួនអប់រំហើយ ទ្រទ្រង់នូវសរីរៈជាទីបំផុត បានដាស់តឿនហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះគោតមដ៏មានយស ក៏ស្រាប់តែមេគោបុះនាងចណ្ឌាលី ដែលកំពុងផ្គងអញ្ជលីថ្វាយបង្គំ នូវព្រះសម្ពុទ្ធ អ្នកធ្វើនូវពន្លឺក្នុងទីងងឹតនោះ

នាងចណ្ឌាលី បានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ចូលមកគាល់ (នូវព្រះមហាមោគ្គល្លាន) ជាព្រះខីណាស្រព ប្រាសចាកធូលី មិនមានតណ្ហា (ហើយនិយាយថា) បពិត្រលោកមានព្យាយាម មានអានុភាពច្រើន យើងខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំលោក ។

(ព្រះថេរៈសួរថា) ម្នាលទេវធីតា មានគុណល្អ នាងជាអ្វី មានសម្បុរដូចជាមាស មានសរីរៈដ៏ភ្លឺ មានយសធំ ចុះមកអំពីវិមាន ប្រកបដោយវិចិត្រ ដ៏ច្រើន មានពួកស្រីអប្សរចោមរោម មកថ្វាយបង្គំអាត្មាដូច្នេះ ។

(នាងចណ្ឌាលីទេវធីតាតបថា) បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំឈ្មោះចណ្ឌាលី ដែលលោកម្ចាស់មានសេចក្តីព្យាយាម បញ្ជូនទៅឲ្យថ្វាយបង្គំព្រះបាទា នៃព្រះគោតម ជាព្រះអរហន្តដ៏មានយស លុះខ្ញុំថ្វាយបង្គំព្រះបាទាហើយ ក៏ច្យុតអំពីកំណើត នៃនាងចណ្ឌាលីមកកាន់វិមាន ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រការទាំងពួង កើតឡើងក្នុងនន្ទនឧទ្យាន មានស្ត្រីអប្សរ ១ ពាន់ ចោមរោម

តាសាហំ បវរា សេដ្ឋា វណ្ណេន យសសាយុនា
បហូតកតកល្យាណា សម្បជានា បតិស្សតា
មុនឹ ការុណិកំ លោកេ ភន្តេ វន្ទិតុមាគតាតិ ។
ឥទំ វត្វាន ចណ្ឌាលី កតញ្ញុកតវេទិនី
វន្ទិត្វា អរហតោ បាទេ តត្ថេវន្តរធាយតីតិ ។

ចណ្ឌាលីវិមានំ ចតុត្ថំ ។

បញ្ចមំ ភទ្ទិត្ថិកាវិមានំ

[២២] នីលា បីតា ច កាឡា ច មញ្ជិដ្ឋា អថ លោហិតា
ឧច្ចាវចានំ វណ្ណានំ កិញ្ជក្ខបរិវារិតា
មន្ទារវានំ បុប្ផានំ មាលំ ធារេសិ មុទ្ធនិ
នាមេ[១]អញ្ញេសុ កាយេសុ រុក្ខា សន្តិ សុមេធសេ
កេន កាយំ ឧបបន្នា តាវតឹសំ យសស្សិនី[២]
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ(ឥតិ) ។
ភទ្ទិត្ថិកាតិ មំ អញ្ញឹសុ កិម្ពិលាយំ[៣] ឧបាសិកា
សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា សំវិភាគរតា សទា

១ ឱ. នមេ ។ ម. នយិមេ ។ ២ ម. យសស្សិនី ។ ៣ ម. អញ្ញំសុ កិមិលាយំ ។

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាទេវតា ប្រសើរវិសេស ជាងស្រីអប្សរទាំងនោះដោយសម្បុរ ដោយយសនិងអាយុ ជាទេវតាមានកុសលដ៏ច្រើនបានធ្វើហើយ ដឹងខ្លួន មានស្មារតីមកដើម្បីថ្វាយបង្គំនូវព្រះមុនី ព្រះអង្គប្រកបដោយសេចក្ដីករុណា ក្នុងលោក ។ លុះនាងចណ្ឌាលី ជាស្ត្រីមានកតញ្ញូកតវេទិនី ពោលពាក្យនេះ ដូច្នេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទា នៃព្រះអរហន្តហើយ ក៏បាត់ពីទីនោះទៅ ។

ចប់ ចណ្ឌាលីវិមាន ទី ៤ ។

ភទ្ទិត្ថិកាវិមាន ទី ៥

[២២] (ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សួរថា) នាងមានសម្បុរខៀវផង លឿងផង ខ្មៅផង ហង្សបាទផង ក្រហមផង ចោមរោមដោយលម្អងនៃផ្កា មានពណ៌ផ្សេង ៗ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កាមន្ទារបុស្សនៅលើក្បាល ម្នាលនាងមានប្រាជ្ញាល្អ ដើមឈើនេះ ក្នុងពួកទេវតាដទៃគ្មានទេ ម្នាលនាងមានយស នាងកើតក្នុងពួកទេវតានៅក្នុងស្ថានត្រៃត្រិង្ស ដោយបុណ្យអ្វី ម្នាលទេវធីតា តថាគតសួរហើយ នាងចូរប្រាប់មក ផលនៃកម្មនេះ ដូចម្ដេច ។

(ទេវតានោះតបថា) ជនទាំងឡាយស្គាល់ខ្ញុំថា ភទ្ទិត្ថិកា ខ្ញុំជាឧបាសិកា នៅក្នុងកិម្ពិលានគរ បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា និងសីល ត្រេកអរ ក្នុងការចែករលែកនូវទាន សព្វកាល

៤១

វិមានវត្ថុស្មឹ ទុតិយស្ស ចិត្តលតាវគ្គស្ស បញ្ចមំ ភទ្ទិត្ថិកាវិមានំ

អទ្ធានញ្ច ភត្តញ្ច សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច[១] បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ[២] សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ អប្បមាទវិហារិនី

កតាវកាសា កតកុសលា តតោ ចុតា
សយម្បភា អនុវិចរាមិ នន្ទនំ
ភិក្ខូ ចាហំ បរមហិតានុកម្បកេ
អភោជយឹ តបស្សិយុគំ មហាមុនឹ
កតាវកាសា កតកុសលា តតោ ចុតា
សយម្បភា អនុវិចរាមិ នន្ទនំ
អដ្ឋង្គិកំ អបរិមិតំ សុខាវហំ
ឧបោសថំ សតតមុបាវសឹ អហំ

១ ឱ. យាវ ។ ២ ម. ឧបវសិស្សំ ។

វិមានវត្ថុ ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២ ភទ្ទិត្ថិកាវិមាន ទី ៥

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក្នុងពួកបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ បានឲ្យគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ ភត្តសេនាសនៈនិងគ្រឿងប្រទីប ខ្ញុំរក្សានូវឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃ ទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ជាអ្នកសង្រួមល្អក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វកាល វៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ឆ្ងាយចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង (ចិត្តស្វាមី) និងការផឹកនូវទឹកស្រវឹង ត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិការបស់ព្រះគោតមព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ មានការនៅដោយសេចក្តីមិនធ្វេសប្រហែស

មានឱកាសនៃសេចក្តីសុចរិតធ្វើហើយ មានកុសលបានធ្វើហើយ ច្យុតអំពីទីនោះមក មានពន្លឺភ្លឺដោយខ្លួនឯង ត្រាច់ទៅកាន់នន្ទនវ័ន ខ្ញុំបានញុំាងពួកភិក្ខុ អ្នកអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដ៏ក្រៃលែង និងគូនៃសាវ័កដែលមានតបៈ និងព្រះមហាមុនីឲ្យសោយអាហារ ខ្ញុំមានឱកាសធ្វើហើយ មានកុសលបានធ្វើហើយ ច្យុតអំពីទីនោះមក មានពន្លឺភ្លឺដោយខ្លួនឯង ត្រាច់ទៅកាន់នន្ទនវ័ន ខ្ញុំរក្សានូវឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ រកប្រមាណមិនបាន នាំមកនូវសេចក្តីសុខសព្វកាល

កតាវកាសា កតកុសលា តតោ ចុតា
សយម្បភា អនុវិចរាមិ នន្ទនន្តិ ។

ភទ្ទិត្ថិកាវិមានំ បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋំ សោណទិន្នាវិមានំ

[២៣] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
សោណទិន្នាតិ មំ អញ្ញិំសុ នាលន្ទាយំ ឧបាសិកា
សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា សំវិភាគរតា សទា
អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា

ខ្ញុំមានឱកាសធ្វើហើយ មានកុសលបានធ្វើហើយ ច្យុតអំពីទីនោះមក មានពន្លឺភ្លឺដោយខ្លួនឯង ត្រាច់ទៅកាន់នន្ទនវ័ន ។

ចប់ ភទ្ទិត្ថិកាវិមានទី ៥ ។

សោណទិន្នាវិមាន ទី ៦

[២៣] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរល្អ ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក ឋិតនៅ នាងមានសម្បុរបែបនោះ ដោយហេតុអ្វី ផលសម្រេចដល់នាង ក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុអ្វី

ម្នាលទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាង កាលដែលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់
នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា ជនទាំងឡាយស្គាល់នូវខ្ញុំថា សោណទិន្នា ខ្ញុំជាឧបាសិកា នៅក្នុងស្រុកនាលន្ទា ជាស្ត្រីបរិបូណ៌ដោយសទ្ធានិងសីល ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកនូវទានសព្វកាល មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ បានឲ្យគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ ភត្តសេនាសនៈ និងគ្រឿងប្រទីប

៤៣

ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
ចាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សោណទិន្នាវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

សត្តមំ ឧបោសថវិមានំ

[២៤] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ឧបោសថាតិ មំ អញ្ញឹសុ សាកេតាយំ ឧបាសិកា

ខ្ញុំបានរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និង ទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង បានសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយសព្វកាល ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ឆ្ងាយចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង (បិត្តស្វាមី) និងការផឹកនូវទឹកស្រវឹង ត្រេកអរ ក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិកា របស់ព្រះគោតម ព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុមានយស ព្រោះហេតុនោះបានជាខ្ញុំមានសម្បុរ បែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ សោណទិន្នាវិមាន ទី ៦ ។

ឧបោសថវិមាន ទី ៧

[២៤] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងដែលមានសម្បុរល្អ ញុំាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក បិតនៅដោយហេតុអ្វី បានជានាងមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជានាងមានសម្បុរភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផល នៃកម្មនេះថា ជនទាំងឡាយ បានស្គាល់នូវខ្ញុំថា ឧបោសថា ខ្ញុំជាឧបាសិកា នៅក្នុងសាកេតនគរ

សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា សំវិភាគរតា សទា
អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្ខនំ នន្ទនំ សុត្វា ឆន្ទោ មេ ឧបបជ្ជថ
តត្ថ ចិត្តំ បណិធាយ ឧបបន្នម្ហិ នន្ទនំ
នាកាសឹ សត្ថុ វចនំ ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ
ហីនេ ចិត្តំ បណិធាយ សម្ហិ បច្ឆានុតាបិនី ។

បរិបូណ៌ដោយសទ្ធានិងសីល មានចិត្តត្រេកអរ ក្នុងការចែករំលែកនូវទាន សព្វកាល មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ បានឲ្យគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ ភត្ត សេនាសនៈ និងគ្រឿងប្រទីប បានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ជាអ្នកសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វកាល វៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ធ្វាយចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង (ចិត្តស្វាមី) និងការផឹកនូវទឹកស្រវឹង ត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិកា របស់ព្រះគោតម ព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ព្រោះហេតុនោះ បានជា ខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

សេចក្តីពេញចិត្ត កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ព្រោះបានឮនូវនន្ទនវ័នជារឿយ ៗ ខ្ញុំបានតម្កល់នូវចិត្ត ក្នុងនន្ទនវ័ន ក្នុងតាវត្តិង្សនោះ ហើយចូលទៅកាន់នន្ទនវ័ន ខ្ញុំពុំបានធ្វើតាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះសាស្តា ជាព្រះពុទ្ធ ជាផៅពង្សនៃព្រះអាទិត្យទេ ខ្ញុំមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ព្រោះតម្កល់នូវចិត្ត ក្នុងធម៌ដ៏ថោកទាប ។

កីវ ចិរំ វិមានស្មឹ ឥធ វស្សុបោសថេ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ យទិ ជានាសិ អាយុនោ (ឥតិ) ។
សដ្ឋីវស្សសហស្សានិ[១] ឥធ ឋត្វា មហាមុនិ
ឥតោ ចុតា គមិស្សាមិ មនុស្សានំ សហព្យតន្តិ ។
មា ត្វំ ឧបោសថេ ភាយិ សម្ពុទ្ធេនាសិ ព្យាកតា
សោតាបន្នា វិសេសយិ បហីនា តវ ទុគ្គតីតិ ។

ឧបោសថវិមានំ សត្តមំ ។

អដ្ឋមំ សុនិទ្ទាវិមានំ

[២៩] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
សុនិទ្ទាតិ មំ អញ្ញិសុ[២] រាជគហស្មឹ ឧបាសិកា
សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា សំវិភាគរតា សទា

១ ឱ ម. ឯត្តន្តរេ តិស្សោ ច វស្សកោដិយោតិ អត្ថិ ។ ២ ម. និទ្ទាតិ មមំ អញ្ញំសុ ។

(ព្រះថេរៈសួរថា) ម្នាលនាងឧបោសថា នាងនៅក្នុងវិមាននេះ អស់កាលយូរប៉ុន្មាន ម្នាលទេវធីតា អាត្មាសួរនាងហើយ នាងចូរប្រាប់មក បើនាងដឹងប្រមាណអាយុ ។

(ទេវតាតបថា) បពិត្រព្រះថេរៈជាអ្នកប្រាជ្ញធំ ខ្ញុំឋិតនៅក្នុងវិមាននេះ ៦ ហ្មឺនឆ្នាំ ច្យុតអំពីវិមាននេះហើយ នឹងទៅកើតជាមួយនឹងពួកមនុស្ស ។

(ព្រះថេរៈពោលថា) ម្នាលនាងឧបោសថា នាងកុំខ្លាចឡើយ នាងគឺព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ព្យាករហើយ ថាជាស្ត្រីបានដល់សោតៈ សម្រេចគុណវិសេសហើយ ទុគ្គតិ នាងបានលះបង់ហើយ ។

ចប់ ឧបោសថវិមាន ទី ៧ ។

សុនិទ្ទាវិមាន ទី ៨

[២៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរល្អ ញុំាងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក ឋិតនៅព្រោះហេតុអ្វី បានជា នាងមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជានាងមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃកម្មនេះថា ជនទាំងឡាយបានស្គាល់នូវខ្ញុំថា សុនិទ្ទា ខ្ញុំជាឧបាសិកា នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយសទ្ធានិងសីល ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកនូវទាន សព្វកាល

អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សុនិទ្ទាវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ សុទិន្នាវិមានំ

[៦៦] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងពួកបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ បានឲ្យគ្រឿងស្លៀក ដណ្តប់ ភត្ត សេនាសនៈ និងគ្រឿងប្រទីប បានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ជាអ្នកសង្រួម ក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វកាល វៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ឆ្ងាយ ចាកការលួច ការប្រព្រឹត្តកន្លង (ចិត្តស្វាមី) និងការផឹកនូវទឹក ស្រវឹង ត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃ ក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិការបស់ព្រះគោតម ព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ សុនិទ្ទាវិមានទី ៨ ។

សុទិន្នាវិមាន ទី ៩

[២៦] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរ ល្អ ញុំាងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក បិតនៅ ព្រោះហេតុអ្វី បានជា នាងមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជានាងមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

៤៧

វិមានវត្ថុស្មឹ ទុតិយស្ស ចិត្តលតាវគ្គស្ស នវមំ សុទិន្នាវិមានំ

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
សុទិន្នាតិ មំ អញ្ញឹសុ រាជគហស្មឹ ឧបាសិកា
សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា សំវិភាគរតា សទា
អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ គោតមស្ស យសស្សិនោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សុទិន្នាវិមានំ នវមំ ។

វិមានវត្ថុ ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២ សុនិន្ទាវិមាន ទី ៩

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃកម្មនេះ ថាជនទាំងឡាយបានស្គាល់នូវខ្ញុំថា សុទិន្នា ខ្ញុំជាឧបាសិកា នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយសទ្ធានិងសីល ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកនូវទាន សព្វកាល ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបុគ្គលមានចិត្តត្រង់ បានឲ្យគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ ភត្ត សេនាសនៈ និងគ្រឿងប្រទីប បានរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និង ទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ជាអ្នកសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វកាល វៀរចាកបាណាតិបាត សង្រួមចាកមុសាវាទ ឆ្ងាយចាកការលួច ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង (ចិត្តស្វាមី) និងការផឹកនូវទឹកស្រវឹង ត្រេកអរក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសវៃ ក្នុងអរិយសច្ច ជាឧបាសិកា នៃព្រះគោតម ព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ សុទិន្នាវិមាន ទី ៩ ។

ទសមំ ភិក្ខាទាយិកាវិមានំ

[២៧] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ[១]ភិក្ខំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ភិក្ខាទាយិកាវិមានំ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានំ

[២៨] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

---
១ ឱ. ម. អទាសហំ ។

ភិក្ខាទាយិកាវិមាន ទី ១០

[២៧] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរល្អ ញុំាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចជាផ្កាយព្រឹក បិតនៅ ព្រោះហេតុអ្វី បានជា នាងមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជានាងមានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃកម្មនេះថា ខ្ញុំកាលដែលកើត ជាមនុស្សក្នុងពួកមនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក បានឃើញព្រះពុទ្ធប្រាសចាកធូលីគឺរាគៈ មានព្រះហឫទ័យថ្លា មិនល្អក់ មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយចង្ហាន់ដល់ព្រះអង្គ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរ ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ភិក្ខាទាយិកាវិមាន ទី ១០ ។

ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមាន ទី ១១

[២៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរល្អ ញុំាំងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក បិតនៅ ព្រោះហេតុអ្វី បានជានាង មានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។

៤៩

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
អទ្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសិហំ ភិក្ខំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានំ ឯកាទសមំ ។

ឧទ្ទានំ

ទាសី ចេវ លខុមា ច អថ អាចាមទាយិកា
ចណ្ឌាលី ភទ្ទិត្ថិកា ចេវ សោណទិន្នា ឧបោសថា
និទ្ទា ចេវ សុនិទ្ទា ច ទ្វេ ច ភិក្ខាយ ទាយិកា
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

ឥត្ថិវិមានេ ទុតិយោ វគ្គោ ។

ភាណវារំ បឋមំ ។

បានជានាង មានសម្បុរភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំ កាលដែលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួក
មនុស្ស អំពីជាតិមុន ក្នុងមនុស្សលោក

បានឃើញព្រះពុទ្ធ មានធូលីគឺរាគៈ ទៅប្រាសហើយ ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យថ្លា មិនល្អក់ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយចង្ហាន់ ដល់ព្រះអង្គ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរបែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំ មានសម្បុរភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមាន ទី ១១ ។

ឧទ្ទាន (នៃចិត្តលតាវគ្គ ទី ២ នោះ) គឺ

និយាយអំពីទាសីវិមាន ១ លខុមាវិមាន ១ អាចាមទាយិកា-វិមាន ១ ចណ្ឌាលិវិមាន ១ ភទ្ទិត្ថិកាវិមាន ១ សោណទិន្នា-វិមាន ១ ឧបោសថវិមាន ១ សុនិទ្ទាវិមាន ១ សុទិន្នាវិមាន ១ ភិក្ខាទាយិកាវិមាន ២ លើក លោកហៅថា វគ្គដូច្នេះឯង ។

ចប់ វគ្គ ទី ២ ក្នុងឥត្ថីវិមាន ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ១ ។

តតិយោ បារិច្ឆត្តកវគ្គោ

បឋមំ ឧឡារវិមានំ

[២៩] ឧឡារោ តេ យសោ វណ្ណោ សព្វា ឱភាសតេ ទិសា
នារិយោ នច្ចន្តិ គាយន្តិ ទេវបុត្តា អលង្កតា
មោទន្តិ បរិវារេន្តិ តវ បូជាយ ទេវតេ
សោវណ្ណានិ វិមានានិ តវិមានិ សុទស្សនេ
តុវំបិ ឥស្សរា តេសំ សព្វកាមសមិទ្ធិនំ
អភិជាតា មហន្តាសិ ទេវកាយេ បមោទសិ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ យស្ស[១] កម្មស្សិទំ ផលន្តិ[២] ។
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ទុស្សីលេ កុលេ សុណិសា អហោសឹ
អស្សទ្ធេសុ កទរិយេសុ សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា
បិណ្ឌាយ ចរមានស្ស អបូវំ តេ អទាសិហំ
តស្ស អទាសិហំ បូវំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
ឥតិស្សា សស្សុ បរិភាសិ អវិនីតា តុវំ វធូ
ន មំ សម្បុច្ឆិតុំ ឥច្ឆិ សមណស្ស ទទាមហំ
តតោ មេ សស្សុ កុបិតា បហាសិ មុសលេន មំ

១ ម. កិស្ស ។ ២ ម. តិសទ្ទោ នត្ថិ ។

បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣

ឧឡារវិមាន ទី ១

[២៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានយសនិងសម្បុរដ៏ឧត្តម ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ពួកនារីនិងពួកទេវបុត្តបានប្រដាប់គ្រឿងអលង្ការ រាំ ច្រៀង រីករាយ ចោមរោមដើម្បីបូជា ដល់នាង ម្នាលនាងសុទស្សនា វិមានទាំងឡាយជាវិការៈនៃមាសនេះ ជារបស់នាង ចំណែកនាងសោត ជាឥស្សរៈលើវិមានទាំងនោះ ញុំាងសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួងឲ្យសម្រេច នាងមានជាតិល្អ ជាអ្នកធំ រីករាយ ក្នុងពួកទេវតា ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ ផលនៃកម្មនេះ តើដូចម្តេច ។

(ទេវតានោះតបថា) ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុង

ពួកមនុស្ស ជាកូនប្រសា ក្នុងត្រកូលទ្រុស្តសីល

ជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ជាមនុស្សកំណាញ់ ប៉ុន្តែខ្ញុំជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា និងសីល បានប្រគេននំ ដល់លោកម្ចាស់ ដែលត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននំ ដល់លោកម្ចាស់ដោយដៃរបស់ខ្លួន មាតាក្មេករបស់ខ្ញុំនោះ បានប្រទេចផ្តាសាថា ហ្នឹងជាស្ត្រីមានគូស្រករ គេប្រដៅមិនបាន មិនប្រាថ្នានឹងទទួលពាក្យអញ ក្នុងកាលនោះ មាតាក្មេកខ្ញុំខឹង ក៏សំពងខ្ញុំនឹងអង្រែ

កុជន្តិញ្ចិ អវជិ មំ ជាសត្តឹ ជីវិតុំ ចិរំ
សាហំ កាយស្ស ភេទា ច វិប្បមុត្តា តតោ ចុតា
តាវត្តឹសានំ ទេវានំ ឧបបន្នា សហាព្យតំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ឧឡារវិមានំ បឋមំ ។

ទុតិយំ ឧច្ឆុវិមានំ

[៣០] ឱភាសយិត្វា បឋវឹ សទេវកំ
អតិរោចសិ ចន្ទិមសុរិយា វិយ
សិរិយា ច វណ្ណេន យសេន តេជសា
ព្រហ្មាវ ទេវេ តិទសេ សហិន្ទកេ
បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនិ
អាវេឡិនិ កញ្ចនសន្និភត្តចេ
អលង្កតេ ឧត្តមវត្ថធារិនិ
កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ
កឹ ត្វំ បុរេ កម្មំ អកាសិ អត្តនា
មនុស្សភូតា បុរិមាយ ជាតិយា
ទានំ សុចិណ្ណំ អថ សីលសញ្ញមំ

ត្រូវត្រង់ចង្អួយស្មាខ្ញុំ ខ្ញុំមិនអាច ដើម្បីរស់នៅយូរបាន ខ្ញុំក៏បែកធ្លាយរាងកាយ ផុតស្រឡះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះ បានមកកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់តាវត្តិង្ស ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរល្អ បែបនោះ ។ បេ ។ បានជាខ្ញុំមានសម្បុរភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ឧឡារវិមាន ទី ១ ។

ឧច្ឆុវិមាន ទី ២

[៣០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងរុងរឿងក្រៃពេក ដោយសិរីផង វណ្ណៈផង យសផង តេជៈផង ដូចព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យ ញុំាងផែនដីព្រមទាំងទេវលោកឲ្យភ្លឺច្បាស់ ឬដូចព្រហ្មរុងរឿងជាងពួកទេវតាព្រមទាំងព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងឋានត្រៃត្រិង្ស ម្នាលទេវតាអ្នកមានគុណល្អ ទ្រទ្រង់កម្រងផ្កាឧប្បល មានគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មានសម្បុរស្បែកដូចមាស មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់សំពត់ដ៏ឧត្តម អាត្មាសូមសួរនាង នាងជាអ្វី មកថ្វាយបង្គំអាត្មា នាងកាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងជាតិមុន បានធ្វើអំពើអ្វី ដោយខ្លួនឯងក្នុងកាលមុន បានសន្សំទាន ឬបានសង្រួមក្នុងសីល

កោន្វបបន្នា សុគតឹ យសស្សិនី
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ ។
ឥទានិ ភន្តេ ឥមមេវ គាមេ
បិណ្ឌាយ អម្ហាកំ ឃរំ ឧបាគមិ
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស[១] អទាសឹ ខណ្ឌិកំ
បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា
សស្សុ ច បច្ឆា អនុយុញ្ជតេ មមំ
កហន្នុ ឧច្ឆុំ វធុកេ[២] អវាករិ
ន ឆឌ្ឌិតំ ន ច ខាទិតំ មយា
សន្តស្ស ភិក្ខុស្ស សយំ អទាសិហំ
តុយ្ហំ ឥទំ ឥស្សរិយំ អថោ មមំ
ឥតិស្សា សស្សុ បរិភាសតេ មមំ
បីឋំ គហេត្វា បហារំ អទាសិ មេ
តតោ ចុតា កាលកតម្ហិ ទេវតា
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា

---

១ ឱ. តតោ ឧច្ឆុ អស្ស ។ ២ ម. វធុតេ ។

នាងជាស្ត្រីមានយស បានមកកើតក្នុងសុគតិភព ដោយហេតុអ្វី ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ផលនៃកម្មនេះ តើដូចម្តេច ។

(ទេវតានោះតបថា) បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញ លោកម្ចាស់ បានចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំនេះឯង ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាបានប្រគេនអំពៅ មួយកំណាត់ ដល់លោកម្ចាស់ ដោយបីតិថ្លឹងមិនបាន ក្រោយមក ម្តាយក្មេកខ្ញុំសួរដេញដោលថា ម្នាលស្ត្រីជាកូនចិញ្ចឹម នាងយកអំពៅទៅណាបាត់ ខ្ញុំមិនបានចោលមិនបានទំពាស៊ីទេ ខ្ញុំបានឲ្យដល់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តរម្ងាប់ ដោយខ្លួនឯងទៅហើយ (បើដូច្នោះ) ផ្ទះនេះជំស្រេចនឹងនាង ឬស្រេចនឹងយើង ម្តាយក្មេក ប្រទេចផ្តាសាខ្ញុំដូច្នេះហើយ ក៏ចាប់យកតាំងមកប្រហារខ្ញុំ ខ្ញុំធ្វើមរណកាល ច្យុតចាកអត្តភាពនោះបានមកកើត ជាទេវតា អំពើជាកុសលនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ខ្ញុំបានទទួលផលជាសុខ ដោយខ្លួនឯង

ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារិយាមហំ
មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា
សមប្បិតា កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ
មហាវិបាកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា
ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារិយាមហំ
មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ
មហាជុតិកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា
សហស្សនេត្តោរិវ[១] នន្ទនេ វនេ
តុវញ្ច ភន្តេ អនុកម្បកំ វិទុំ
ឧបេច្ច វន្ទឹ កុសលញ្ច បុច្ឆិយា[២]

---

១ ម. សហស្សានេត្តារិវ ។ ២ ម. បុច្ឆិសំ ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ ឧច្ឆុវិមាន ទី ២

ខ្ញុំកប់ប្រសព្វផល មួយអន្លើដោយពួកទេវតា ខ្ញុំរីករាយ ដោយកាមគុណ ៥ អំពើជាកុសលនោះ ខ្ញុំបានធ្វើ ហើយ ខ្ញុំបានទទួលផលអំពើជាសុខ ដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំមានព្រះឥន្ទ្រ ជាធំជាងទេវតា គ្រប់គ្រង មានពួក ទេវតា ក្នុងឋានតាវត្តិង្សរក្សា ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយ កាមគុណ ៥ ផលនៃបុណ្យបែបនេះ មានប្រមាណ ច្រើន ឧច្ឆុទក្ខិណាទានរបស់ខ្ញុំមានផលច្រើន ខ្ញុំកប់ ប្រសព្វផល មួយអន្លើដោយពួកទេវតា ខ្ញុំរីករាយ ដោយកាមគុណ ៥ ផលនៃបុណ្យបែបនេះ មានប្រមាណ ច្រើន ឧច្ឆុទក្ខិណាទានរបស់ខ្ញុំ មានសេចក្តីរុងរឿង ច្រើន ខ្ញុំមានព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាគ្រប់គ្រង មាន ពួកទេវតាក្នុងឋានតាវត្តិង្សរក្សា ដូចជាសហស្សនេត្រ ក្នុងនន្ទនវ័ន បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចូលមក ថ្វាយបង្គំចំពោះលោកម្ចាស់ អ្នកប្រកបដោយសេចក្តី ករុណា ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទូលសួរនូវអាការមិនមានរោគផង

តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសឹ ខណ្ឌិកំ
បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយាតិ ។

ឧច្ឆុវិមានំ ទុតិយំ ។

តតិយំ បល្លង្កវិមានំ

[៣១] បល្លង្កសេដ្ឋេ មណិសោវណ្ណចិត្តេ
បុប្ផាភិកិណ្ណេ សយនេ ឧឡារេ
តត្ថច្ឆសិ ទេវិ មហានុភាវេ
ឧច្ចាវចា ឥទ្ធិវិកុព្វមានា
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
អឌ្ឍេ កុលេ សុណិសា អហោសឹ
អក្កោធនា ភត្តុ វសានុវត្តិនី
អប្បមត្តា ឧបោសថេ

ព្រោះខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនអំពៅ ១ កំណាត់ ដល់លោកម្ចាស់ ដោយបីតិ ដ៏ថ្លឹងមិនបាន ។

ចប់ ឧច្ឆុវិមាន ទី ២ ។

បល្លង្កវិមាន ទី ៣

[៣១] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា មានអានុភាពច្រើន នាងនៅលើបល្លង្ក ដ៏ប្រសើរ វិចិត្រដោយកែវមណីនិងមាស ដេរដាសដោយផ្កា មានទីដេកដ៏ឧឡារិកនោះ ទាំងពួកស្ត្រីអប្សរ របស់នាងទាំងនេះ ផ្លែងឫទ្ធិផ្សេង ៗ រាំ ច្រៀង ឲ្យត្រេកអរ ដោយជុំវិញ ម្នាលនាង មានអានុភាពច្រើន នាងបានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា នាងកាលកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី នាងមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់នាងក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយហេតុអ្វី ។ (ទេវតានោះតបថា) ខ្ញុំកាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាកូនប្រសាក្នុងត្រកូលស្តុកស្តម្ភ មិនមានសេចក្តីក្រោធ ប្រព្រឹត្តតាមអំណាចរបស់ប្តី មិនប្រមាទក្នុងឧបោសថ

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស តតិយំ បល្លង្កវិមានំ

មនុស្សភូតា ទហរា អបាបិកា
បសន្នចិត្តា បតិមាភិរាធយឹ
ទិវា ច រត្តោ ច មនាបចារិនី
អហំ បុរេ សីលវតី អហោសឹ
បាណាតិបាតា វិរតា អចោរិយា[១]
សំសុទ្ធកាយា សុចិព្រហ្មចារិនី
អមជ្ជបានា ច មុសា អភាណឹ
សិក្ខាបទេសុ បរិបូរការិនី
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច បសន្នមានសា អហំ[២]
អដ្ឋង្គុបេតំ អនុធម្មចារិនី
ឧបោសថំ បីតិមនា ឧបាវិសឹ
ឥមញ្ច អរិយំ អដ្ឋង្គវរេហុបេតំ
សមាទយិត្វា កុសលំ សុខុទ្រយំ
បតិម្ហិ កល្យាណវសានុវត្តិនី
អហោសឹ បុព្វេ សុគតស្ស សាវិកា

---

១ ម. អចោរិកា ។ ២ ម. អភិបសន្នមានសាតិ ទិស្សតិ ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ បល្លង្កវិមាន ទី ៣

ខ្ញុំកាលកើតជាមនុស្ស នៅក្មេងមិនទាន់ចាស់ មានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើប្តីឲ្យប្រោសប្រាណ បានប្រព្រឹត្តតាមសេចក្តីពេញចិត្ត (របស់ប្តី) ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ខ្ញុំជាស្ត្រីមានសីល ក្នុងកាលមុន បានវៀរចាកបាណាតិបាត មិនប្រព្រឹត្តលួច មានកាយបរិសុទ្ធ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏ស្អាត ទាំងមិនផឹកទឹកស្រវឹង មិនពោលពាក្យកុហក បានធ្វើការបំពេញ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏សមគួរ មានចិត្តត្រេកអរ បានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង លុះសមាទាន នូវកុសលធម៌ដ៏ប្រសើរនេះ ដែលមានសេចក្តីសុខជាកម្រៃប្រកបដោយអង្គ ៨ ហើយ បានប្រព្រឹត្តតាមអំណាចដ៏ល្អចំពោះប្តី ជាសាវិការបស់ព្រះសុគត ក្នុងកាលមុន

ឯតាទិសំ កុសលំ ជីវលោកេ
កម្មំ ករិត្វាន វិសេសភាគិនី
កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ
ទេវិទ្ធិបត្តា សុគតិម្ហិ អាគតា
វិមានបាសាទវរេ មនោរមេ
បរិវារិតា អច្ឆរាសង្គណេន
សយម្បភា ទេវគណា រមេន្តិ មំ
ទីឃាយុកឹ ទេវវិមានមាគតន្តិ ។

បល្លង្កវិមានំ តតិយំ ។

ចតុត្ថំ លតាវិមានំ

[៣២] លតា ច សជ្ជា បវរា ច ទេវតា
អច្ឆិមុតី រាជវរស្ស សិរីមតោ
សុតា ច រញ្ញោ វេស្សវណស្ស ធីតា
រាជី មតី ធម្មគុណេហិ សោភិតា[១]
បញ្ចេត្ថ នារិយោ អគមំសុ ន្ហាយិតុំ
សីតោទកំ ឧប្បលិនឹ សិវំ នទឹ
តា តត្ថ ន្ហាយិត្វា រមិត្វា ទេវតា

១ ម. សោភថ ។

លុះបានធ្វើអំពើ ជាកុសលប្រាកដដូច្នេះ ក្នុងជីវលោក ហើយ ទើបបានចំណែកនៃភព ប្រកបដោយសម្បត្តិទិព្វ វិសេស ដល់បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក្នុងបរលោក បានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា មកកើតក្នុងសុគតិ មានវិមាន ប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត មានពួកស្ត្រី អប្សរហែហម ពួកទេវតាដែលមានពន្លឺខ្លួនឯង រមែង ត្រេកអរនឹងខ្ញុំ ដែលមានអាយុវែង មកកាន់ទេវវិមាន ។

ចប់ បល្លង្កវិមាន ទី ៣ ។

លតាវិមាន ទី ៤

[៣២] ពួកទេវតា ឈ្មោះលតា ១ សជ្ជា ១ បវរា ១ អច្ចិមុតី ១ សុតា ១ ជាធីតានៃស្តេចវេស្សវណ ជាស្តេច ប្រសើរ មានសិរី ជាធីតាដ៏រុងរឿង មានប្រាជ្ញា ល្អ ដោយគុណធម៌ទាំងឡាយ ពួកនារីទាំង ៥ នាក់ បានទៅ កាន់ស្ទឹង ដែលមានទឹកត្រជាក់ មានផ្កាឧប្បល ជាទីក្សេម ដើម្បីងូត ក្នុងហិមវន្តប្រទេសនេះ លុះពួកទេវតា ទាំងនោះ បានងូតទឹកក្នុងស្ទឹងនោះរួចហើយ ក៏រីករាយ

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស ចតុត្ថំ លតាវិមានំ

នច្ចិត្វា គាយិត្វា សុតាលតំ ព្រវិ
បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនិ
អាវេឡិនិ កាញ្ចនសន្និភត្តចេ
បីតវត្តាម្ពក្ខិ នភេវ សោភនេ
ទីឃាយុកី[១] កេន កាតោ យសោ តវ
កេនាសិ ភទ្ទេ បតិនោ បិយតរា
វិសិដ្ឋកល្យាណិតរស្សុ រូបតោ
បទក្ខិណា នច្ចគីតវាទិតេ
អាចិក្ខ នោ ត្វំ នរនារិ បុច្ឆិតាតិ ។
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ឧឡារភោគេ កុលេ សុណិសា អហោសឹ
អក្កោធនា ភត្តុ វសានុវត្តិនី
អប្បមត្តា ឧបោសថេ
មនុស្សភូតា ទហរា អបាបិកា
បសន្នចិត្តា បតិមាភិរាធយឹ
សទេវរំ សស្សុរំ សទាសកំ
អភិរាធយឹ តម្ហិ កតោ យសោ មម
សាហំ តេន កុសលេន កម្មុនា

១ ម. ទីឃាយុកា ។

រាំច្រៀងសប្បាយ ហើយនាងសុតា បាននិយាយនឹងនាងលតាថា ខ្ញុំសួរនាង ម្នាលនាងអ្នកទ្រទ្រង់កម្រងផ្កាឧប្បលទ្រទ្រង់ប្រដាប់ត្រចៀក មានសម្បុរស្បែកល្អ ដូចមាសមានភ្នែក ប្រកបដោយស្នាមក្រហមល្បឿង ល្អដូចអាកាស (ដែលផុតចាកពពក) ជាស្ត្រីមានអាយុវែង យសរបស់នាងតើបុណ្យអ្វីតាក់តែងឲ្យ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងជាទីស្រឡាញ់បំផុតរបស់ប្តី នាងល្អឆើតឆាយដោយរូប ជាស្ត្រីឈ្លាស ក្នុងការរាំ ច្រៀង ប្រគំ តើដោយបុណ្យដូចម្តេចម្នាលនរនារី នាងដែលយើងសួរហើយ ចូរប្រាប់យើង ។ (នាងលតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំកាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្សជាកូនប្រសា ក្នុងត្រកូលមានភោគៈដ៏លើសលុប ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីក្រោធ ប្រព្រឹត្តតាមអំណាចស្វាមី មិនប្រមាទ ក្នុងឧបោសថ ជាមនុស្សនៅក្មេង មិនទាន់ចាស់ មានចិត្តជ្រះថ្លាបានញ៉ាំងប្តីឲ្យត្រេកត្រអាល បានញ៉ាំងទេវតាដ៏ប្រសើរ គឺឪពុកក្មេក ម្តាយក្មេក (និងបងប្អូនខាងប្តី) ព្រមទាំងខ្ញុំប្រុសខ្ញុំស្រី ឲ្យត្រេកអរ យសរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានធ្វើហើយក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំនោះបានដល់នូវសេចក្តីវិសេស ក្នុងហេតុ ៤ យ៉ាងគឺ

ចតុព្ភិហានេសុ វិសេសមជ្ឈគា
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច
ខិឌ្ឌំ រតី[១] បច្ចនុភោមនប្បកំ ។
សុតំ នុ តំ ភាសតិ យំ អយំ លតា
យំ នោ អាបុច្ឆិម្ហ អកិត្តយិ នោ
បតិនោ កិរម្ហាកំ[២] វិសិដ្ឋា នារិនំ
គតី ច នេសំ បវរា ច ទេវតា
បតីសុ ធម្មំ បរិចរាម[៣] សព្វា
បតិព្វតា យថាភវន្តិ ឥត្ថិយោ
បតីសុ ធម្មំ បរិចរាម[៤] សព្វា
លច្ឆាមសេ ភាសតិ យំ អយំ លតា
សីហោ យថា បព្វតសានុគោចរោ
មហិន្ធរំ បព្វតមាវសិត្វា
បសយ្ហ កន្ត្វា ឥតរេ ចតុប្បទេ
ខុទ្ទេ មិគេ ខាទតិ មំសភោជនោ
តថេវ សទ្ធា ឥធ អរិយសាវិកា
ភត្តារំ និស្សាយ បតឹ អនុព្វតា

១ ម. ខិឌ្ឌារតឹ ។ ២ ម. កិរស្មាកន្តិប្បត្តិ ។ ៣ ឱ. ម. បចរាម ។ ៤ ឱ. បចរិត្វា ។ ម. បចរិត្វាន ។

អាយុ ១ វណ្ណៈ ១ សុខៈ ១ ពលៈ ១ ដោយកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំបានកប់ប្រសព្វ នូវល្បែងជាទីរីករាយ ដ៏ច្រើន ។ នាងលតានេះពោលពាក្យណា ពាក្យនោះ(យើងទាំងឡាយ) ឮហើយ ឬយើងទាំងឡាយ សួរនូវហេតុណា នាងលតាបានប្រាប់ (ហេតុនោះ) ដល់យើងថា ធម្មតាប្តីទាំងឡាយជាអ្នកស្លូតត្រង់ ចំពោះយើងទាំងឡាយផង ជាគតិរបស់នារីទាំងឡាយផង ជាទេវតាដ៏ប្រសើរ របស់នារីទាំងឡាយនោះផង ពួកយើងទាំងអស់ នឹងប្រព្រឹត្តនូវធម៌ចំពោះប្តីទាំងឡាយ ពួកស្ត្រីប្រតិបត្តិប្តី យ៉ាងណា ពួកយើងទាំងអស់គ្នា នឹងប្រព្រឹត្តនូវធម៌ចំពោះប្តីទាំងឡាយ (យ៉ាងនោះ) នាងលតានេះ កាលបាន នូវសម្បត្តិណាហើយពោល យើងទាំងឡាយ រមែងបាននូវ (សម្បត្តិនោះ) សត្វសីហៈជាសត្វស៊ីសាច់ ត្រាច់ទៅតាមដងភ្នំ អាស្រ័យនៅក្នុងភ្នំឈ្មោះមហិន្ធរ (ភ្នំទ្រទ្រង់ផែនដី) ស្ទុះទៅសង្គ្រុបចាប់ស៊ីនូវពួកម្រឹគតូចៗ ដែលមានជើងបួនក្រៅនេះ យ៉ាងណាមិញ នាងលតានោះ ជាស្ត្រីមានសទ្ធា ជាអរិយសាវិកាក្នុងសាសនានេះ អាស្រ័យនូវប្តី ហើយប្រតិបត្តិប្តី

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

កោជំ វជិត្វា អនុកុយ្យ មច្ឆេរំ
សគ្គម្ហិ សា មោទតិ ធម្មចារិនីតិ ។

លតាវិមានំ ចតុត្ថំ ។

បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

[៣៣] សត្តតន្តឹ សុមធុរំ រាមណេយ្យំ អវាចយឹ
សោ មំ រង្គម្ហិ អវ្ហេតិ សរណំ មេ ហោហិ កោសិយាតិ ។
អហំ តេ សរណំ ហោមិ អហមាចរិយបូជកោ
ន តំ ជយិស្សតិ សិស្សោ សិស្សមាចរិយ ជេស្សសីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ[១] មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ

១ ឱ. ទេវ ។

បានសម្លាប់សេចក្ដីក្រោធ គ្របសង្កត់នូវសេចក្ដីកំណាញ់
ប្រព្រឹត្តធម៌ ហើយរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ លតាវិមាន ទី ៤ ។

គុត្តិលវិមានទី ៥

[៣៣] (មហាសត្តឈ្មោះគុត្តិលៈពោលថា) ខ្ញុំបង្រៀននូវពិណមានខ្សែ ៧ មានសំឡេងពីរោះជាទីសប្បាយរីករាយ (សិស្សឈ្មោះមុសលៈ) នោះ ចង់ប្រឡងឫទ្ធិនឹងខ្ញុំ ក្នុងទីស្នាមសម្រាប់លេង បពិត្រកោសិយៈ សូមព្រះអង្គជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ។

(សក្កទេវរាជពោលថា) ខ្ញុំជាទីពឹងរបស់លោកបាន ខ្ញុំជាអ្នកបូជាអាចារ្យ សិស្សនឹងមិនឈ្នះលោកទេ បពិត្រអាចារ្យ[១] លោកនឹងឈ្នះសិស្ស ។

(ព្រះមហាមោគ្គល្លានសួរទេវតាថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាងបែបនោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យដូចម្ដេច ផលសម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយ ណានីមួយ ជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់នាងផង តើដោយហេតុដូចម្ដេច

ម្នាលទេវតា មានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរនាង
នាងកាលកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យដូចម្ដេច

១ ក្នុងកាលមុន មហាសត្វធ្លាប់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់សក្កទេវរាជ ។

កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
បញ្ហំ បុដ្ឋា វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

វត្ថុត្តមទាយិកា នារី
បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ
ទិព្វំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ[1] បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ឥតរំ ចតុរវិមានំ យថា វត្ថទាយិកាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្វំ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

---
១ ម. អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ ។

នាងមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់
នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុណ្យដូចម្ដេច ។
ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ
ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

នារីឲ្យនូវសំពត់ដ៏ឧត្តម ជាស្រីប្រសើរជាងជនប្រុស
ស្រីទាំងឡាយ នារីនោះ ជាស្ត្រីឲ្យនូវវត្ថុមានសភាព
ជាទីស្រឡាញ់ ទើបទៅកាន់ឋាន មានវិមានជាដើម
បាននូវរបស់ទិព្វ ជាទីគាប់ចិត្តយ៉ាងនេះ សូមលោក
រមិលមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ
មានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំង
មួយពាន់ សូមលោកមើលនូវផល នៃបុណ្យទាំងឡាយ
ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

វត្ថទាយិកាវិមាន បណ្ឌិតសម្ដែងឲ្យពិស្ដារយ៉ាងណា ចតុរវិមាន
ក្រៅនេះ បណ្ឌិតគប្បីសម្ដែងឲ្យពិស្ដារ យ៉ាងនោះ ផងចុះ ។

(នាង) មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

៦១

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

សា ទេវតា អត្តមនា   មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។   យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
បុប្ផុត្តមទាយិកា នារី
បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ
ទិព្វំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន   យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
។ បេ ។   ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។   យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៥

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

នារីឲ្យនូវផ្កាដ៏ឧត្តម ជាស្រីប្រសើរជាងជនប្រុសស្រីទាំងឡាយ នារីនោះ ជាស្ត្រីឲ្យនូវវត្ថុមានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ទើបទៅកាន់ឋាន មានវិមានជាដើម បាននូវរបស់ទិព្វ ជាទីគាប់ចិត្តយ៉ាងនេះ សូមលោករមិលមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរមានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់ សូមលោកមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុររុងរឿង ។ បេ ។ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាង ប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុណ្យដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

កង្គុត្តមជាយិកា ជារី
បវរា ហោតិ ជរេសុ ជារីសុ
ឯវំ បិយរូបជាយិកា មជាបំ
ឌិព្វំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋាជំ
តស្សា មេ បស្ស វិមាជំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិជីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញាជំ វិបាកំ
តេជ មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេជ វណ្ណេជ យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេជ តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមជា មោគ្គល្លាជេជ បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ផលុត្តមជាយិកា ជារី
បវរា ហោតិ ជរេសុ ជារីសុ

នារីឲ្យនូវគ្រឿងក្រអូបដ៏ឧត្តម ជាស្រីប្រសើរជាងជន
ប្រុសស្ត្រីទាំងឡាយ នារីនោះ ជាស្ត្រីឲ្យនូវវត្ថុមាន
សភាព ជាទីស្រឡាញ់ ទើបទៅកាន់ឋាន មានវិមាន
ជាដើម បាននូវរបស់ទិព្វ ជាទីគាប់ចិត្តយ៉ាងនេះ សូម
លោករមិលមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ
មានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំង
មួយពាន់ សូមលោកមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ម្នាលទេវតានាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿងញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាង ប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុណ្យដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

នារី អ្នកឲ្យ នូវផ្លែឈើ ដ៏ឧត្តម
ជាស្ត្រីប្រសើរ ជាងជនប្រុសស្រីទាំងឡាយ

៦៣

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ
ទិព្វំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

រសុត្តមទាយិកា នារី
បវរា ហោតិ នរេសុ នារីសុ
ឯវំ បិយរូបទាយិកា មនាបំ
ទិព្វំ សា លភតេ ឧបេច្ច ឋានំ

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៥

នារីនោះ ជាស្ត្រីឲ្យនូវវត្ថុ មានសភាពជាទីស្រឡាញ់
ទើបទៅកាន់ឋាន មានវិមានជាដើម បាននូវរបស់ទិព្វ
ជាទីគាប់ចិត្តយ៉ាងនេះ សូមលោករមិលមើល នូវវិមាន
របស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរ
ជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសើរ ជាងស្ត្រីអប្សរទាំង
មួយពាន់ សូមលោកមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។បេ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុណ្យដូចម្ដេច ។បេ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

នារី ឲ្យនូវវត្ថុមានរសដ៏ឧត្តម ជាស្រីប្រសើរជាង
ជនប្រុសស្រីទាំងឡាយ នារីនោះ ជាស្ត្រីឲ្យនូវវត្ថុ
មានសភាពជាទីស្រឡាញ់ ទើបទៅកាន់ឋាន មាន
វិមានជាដើម បាននូវរបស់ទិព្វ ជាទីគាប់ចិត្តយ៉ាងនេះ

តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
។ បេ ។ ឱសធី វិយ តារកា

កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

គន្ធបញ្ចង្គុលិកំ អហមទាសឹ
កស្សបស្ស ភគវតោ ថូបស្មឹ
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

សូមលោករមិលមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ
ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជា
ស្ត្រីប្រសើរ ជាងស្ត្រីអប្សរ ទាំងមួយពាន់
សូមលោកមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុររុងរឿង ។ បេ ។ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាង ប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុណ្យដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានឲ្យនូវគ្រឿងប្រោះព្រំ មានក្លិនក្រអូប លើស្តូបនៃ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប សូមលោករមិល
មើលនូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរ
ជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសើរ ជាងស្ត្រីអប្សរ ទាំង
មួយពាន់ សូមលោកមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ឥតរំ ចតុរវិមានំ យថា គន្ធបញ្ចង្គុលិកំ វិមានំ តថា វិត្ថារេតព្វំ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

ភិក្ខូ ចាហំ ភិក្ខុនិយោ ច

អទ្ទសាមិ បន្ថបដិបន្នេ

តេសាហំ ធម្មំ សុត្វាន

ឯកូបោសថំ ឧបវសិស្សំ

តស្សា មេ បស្ស វិមានំ

អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ

អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា

បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។

ទាំងសម្បុរ របស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

វិមាន ៤ ក្រៅនេះ បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារ ដូចគន្ធបញ្ចង្គុលិកវិមាន

ផងចុះ ។

មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។

ទាំងសម្បុរ របស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ

។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានឃើញនូវពួកភិក្ខុ និងពួកភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវ

ខ្ញុំបានស្តាប់ធម៌ របស់ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីទាំងនោះ ហើយ

រក្សា នូវឧបោសថអស់ ១ ថ្ងៃ សូមលោកមើល នូវ

វិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទី

ប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរ ជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់

សូមលោករមិលមើលនូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។

ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

ឧទកោ បិតា ឧទកំ អទាសឹ

ភិក្ខុនោ ចិត្តេន វិប្បសន្នេន

តស្សា មេ បស្ស វិមានំ

អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ

អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា

បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

សស្សុញ្ចាហំ សស្សុរេ ច

ចណ្ឌិកេ កោធនេ ច ផរុសេ ច

អនុស្សុយ្យិកា ឧបដ្ឋាសឹ

ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំឈរក្នុងទឹក មានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនទឹកដល់ភិក្ខុ សូមលោកមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទី ប្រាថ្នាខ្ញុំជាស្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់ សូមលោករមិលមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។

ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីប្រណែន បានបម្រើម្តាយក្មេក និងឪពុកក្មេក ដែលកាចផង ខឹងច្រើនផង អាក្រក់ផង

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

អប្បមត្តា សកេន សីលេន
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិចាកំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
បរកម្មការិនី អាសី
អត្ថេនាតន្ទិតា ទាសី
អក្កោធនា អនតិមានី
សំវិភាគិនី សក្កស្ស ភាតស្ស[១]
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា

១ ម. ភាគស្ស ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៥

ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ក្នុងសីល របស់ខ្លួន
សូមលោកមើល នូវវិមាន របស់ខ្ញុំនោះចុះ
ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្ត្រី
ប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់ សូមលោក
រមិលមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។
មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។
ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ
។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំជាទាសី ធ្វើការបម្រើនៃជនដទៃ មិនខ្ជិលច្រអូសដោយកិច្ចការ (ទាំងពួង) ជាស្ត្រីមិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនមើលងាយគេ ជាអ្នកចែករំលែកនូវចំណែករបស់ខ្លួន (ដល់ជនអ្នកត្រូវការ) សូមលោកមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរ ជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់

៦៨

បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
។ បេ ។ ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ទីឃេនេមហំ អទាសឹ
ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស
តស្សា មេ បស្ស វិមានំ
អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ
អច្ឆរាសហស្សាហំ បវរា
បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សូមលោករមិលមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាង ប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុណ្យដូចម្ដេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានឲ្យនូវបាយលាយដោយទឹកដោះស្រស់ ដល់
ភិក្ខុត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត សូមលោកមើល នូវវិមាន
របស់ខ្ញុំនោះចុះ ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរជាទី
ប្រាថ្នា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់
សូមលោករមិលមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

៦៩

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

តេសុ បញ្ចវីសតិវិមានំ យថា ទីឃេឆនជាយិកាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្វំ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១- ជាណិតំ អហាមជាសឹ

២- តិម្ពរូសកំ ។ បេ ។

៣- ឧច្ចុខណ្ឌិកំ

៤- កក្ការុកំ[១]

៥- ឯឡាលុកំ

៦- វល្លីបក្កំ[២]

៧- ផារុសកំ

៨- ហត្ថប្បតាបកំ

៩- សាកមុដ្ឋី

១០- បុប្ផកមុដ្ឋី

១១- មូលកំ

១២- និម្ពមុដ្ឋី

---

១ ឱ. កក្ការិកំ ។ ២ ឱ. ម. វល្លីផលំ ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៥

បណ្តាវិមានទាំងនោះ វិមាន ២៥ បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារ ដូចខីរោទនទាយិកាវិមានផងចុះ ។

មានសម្បុរ ដ៏រុងរឿង ។ បេ ។

សម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

១	ខ្ញុំបានឲ្យ	ស្ករអំពៅ
២	។ បេ ។	ផ្លែទន្ទាប់
៣		អំពៅ ១ កំណាត់
៤		ផ្លែត្រសក់
៥		ផ្លែល្ពៅ
៦		ផ្លែត្រសក់ស្រូវ
៧		ផ្លែមាក់ប្រាង
៨		ចង្រ្កានសម្រាប់កម្តៅដៃ
៩		អន្ទក់ ១ ក្តាប់
១០		ផ្កា ១ ក្តាប់
១១		មើមដំឡូង
១២		ស្លឹកស្តៅ ១ ក្តាប់

១៣- អម្ពកញ្ជិកំ

១៤- ទោណិនិម្មជ្ជនំ[១]

១៥- កាយពន្ធនំ

១៦- អំសពទ្ធកំ[២]

១៧- អយោគបត្តំ

១៨- វិជ្ជូបនំ

១៩- តាលបណ្ណំ[៣]

២០- មោរហត្ថំ

២១- ឆត្តំ

២២- ឧបាហនំ

២៣- បូវំ

២៤- មោទកំ

២៥- សក្ខលី[៤] អហាមធាសី

ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស

តស្សា មេ បស្ស វិមានំ

អច្ឆរា កាមវណ្ណិនីហមស្មិ

អច្ឆរាសហស្សាហំ[៥] បវរា

១ ម. ទោណិនិម្មជ្ជនី ។ ២ ឱ. អំសវដ្ដកំ ។ ៣ ឱ. តាលវណ្ដំ ។ ៤ ម. សក្ខលិកំ ។ ៥ ឱ. អច្ឆរាសហស្សស្ស ។ ម. អច្ឆរាសហស្សស្សាហំ ។

១៣ ជ្រក់ស្វាយ

១៤ គ្រាប់ល្ងបុក

១៥ វត្តពន្ធចង្កេះ

១៦ យោគបាត្រ

១៧ សំពត់អយោគ

១៨ ផ្ចិតមានជ្រុង ៤

១៩ ផ្ចិតស្លឹកត្នោត

២០ ផ្ចិតកន្ទុយក្ងោក

២១ ឆត្រ

២២ ស្បែកជើង

២៣ នំ

២៤ ត្រប៉ែ

២៥ ខ្ញុំបានប្រគេន នំក្រៀប
ដល់ភិក្ខុ ដែលត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត
សូមលោកមើល នូវវិមានរបស់ខ្ញុំនោះចុះ
ខ្ញុំជាស្ត្រីអប្សរ មានសម្បុរ ជាទីប្រាថ្នា
ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសើរជាងស្ត្រីអប្សរទាំងមួយពាន់

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

បស្ស បុញ្ញានំ វិបាកំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ស្វាគតំ វត មេ អជ្ជ សុប្បភាតំ សុហុដ្ឋិតំ
យំ អទ្ទសំ ទេវតាយោ អច្ឆរា កាមវណ្ណិនិយោ
តាសាហំ(១) ធម្មំ សុត្វាន កាហាមិ កុសលំ ពហុំ
ទានេន សមចរិយាយ សំយមេន ទមេន ច
សាហំ តត្ថ គមិស្សាមិ(២) យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេតិ ។

គុត្តិលវិមានំ បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋំ ទទ្ទល្លវិមានំ

[៣៤] ទទ្ទល្លមានា(៣) វណ្ណេន យសសា ច យសស្សិនី
សព្វេ ទេវេ តាវតឹសេ វណ្ណេន អតិរោចសិ(៤)
ទស្សនំ នាភិជានាមិ ឥទំ បឋមទស្សនំ
កស្មា កាយា នុ អាគម្ម នាមេន ភាសសេ មមន្តិ។

---

១ ម. ឥមាសាហំ ។ ២ ម. ស្វាហំ តត្ថេវ គច្ឆាមិ ។ ៣ ឱ. ទទ្ទល្លមានោ ។ម. ទទ្ទល្ហមាន ។
៤ ម. អតិរោចសឹ ។

សូមលោករមិលមើល នូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ឱហ្ន៎ ដំណើរមកនៃអញក្នុងថ្ងៃនេះ ជាការល្អណាស់តើ ថ្ងៃនេះភ្លឺល្អណាស់ ការក្រោកឡើង អំពីដំណេកល្អណាស់ ព្រោះអញបានឃើញពួកទេវតា ជាស្ត្រីអប្សរមានសម្បុរជាទីប្រាថ្នា អាត្មាអញនោះ បានស្តាប់ធម៌របស់ពួកទេវតាទាំងនោះ នឹងបានធ្វើកុសលច្រើន ដោយការឲ្យទានផង ដោយការប្រព្រឹត្តស្មើផង ដោយការសង្រួមផង ដោយការទូន្មានផង អ្នកផង ទៅក្នុងទីណា ហើយមិនសោយសោក អាត្មាអញនោះ នឹងទៅក្នុងទីនោះដែរ ។

ចប់ គុត្តិលវិមានទី ៥ ។

ទទ្ទល្លវិមាន ទី ៦

[៣៤] (នាងភទ្ទាសួរថា) នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង មានយសគន្លងនូវពួកទេវតា ជាន់តាវត្តិង្សទាំងអស់ ដោយយសផង ដោយសម្បុរផង ខ្ញុំមិនដែលឃើញ(នាង)សោះ ឃើញម្តងនេះឈ្មោះថាឃើញជាដំបូង នាងមកអំពីពួកទេវតាជាន់ណា បានជាមកហៅចំឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ ។

អហំ ភទ្ទេ សុភទ្ទាសឹ បុព្វេ មានុសកេ ភវេ
សហភរិយា ច តេ អាសឹ ភគិនី ច កនិដ្ឋកា
សាហំ កាយស្ស ភេទាយ វិប្បមុត្តា តតោ ចុតា
និម្មានរតីទេវានំ ឧបបន្នា សហព្យតន្តិ ។
បហូតកាតកល្យាណា តេ ទេវេ យន្តិ បាណិនោ
យេសំ ត្វំ កិត្តយិស្សសិ សុភទ្ទេ ជាតិមត្តនោ
កាជំ[១] ត្វំ កេន វណ្ណេន កេន វា អនុសាសិតា
កីទិសេនេវ ទានេន សុព្វតេន យសស្សិនី
យសំ ឯតាទិសំ បត្តា វិសេសំ វិបុលមជ្ឈគា
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ(ឥតិ)។
អដ្ឋេវ បិណ្ឌបាតានិ យំ ទានំ អទទំ បុរេ
ទក្ខិណេយ្យស្ស សង្ឃស្ស បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

---
១ ម. អថ ។

(នាងសុភទ្ទាឆ្លើយថា) ម្នាលនាងភទ្ទា ខ្ញុំជាស្ត្រីឈ្មោះសុភទ្ទា ខ្ញុំជាភរិយារួម(ប្តី) ជាមួយនឹងនាងផង ហើយត្រូវជាប្អូននាងផង ក្នុងភពជារបស់មនុស្ស ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ផុតស្រឡះ ច្យុតចាកមនុស្សលោកនោះ បានមកកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់និម្មានរតី ។

(នាងភទ្ទាសួរថា) ម្នាលនាងសុភទ្ទា នាងបានថ្លែងនូវជាតិរបស់ខ្លួន ក្នុងពួកទេវតាជាន់និម្មានរតីណា ពួកសត្វមានកម្មជាកុសលធ្វើហើយ ដ៏ច្រើន រមែងទៅកាន់ពួកទេវតាជាន់និម្មានរតីនោះ នាងអ្នកណាប្រៀនប្រដៅ ដោយហេតុដូចម្តេច ដោយប្រការដូចម្តេច នាងជាស្ត្រីមានយស ដល់នូវយសបែបនេះ បាននូវគុណ-វិសេស ដ៏ធំទូលាយ តើដោយទានដូចម្តេច ដោយវត្តល្អដូចម្តេច ម្នាលទេវតា ខ្ញុំសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(នាងសុភទ្ទាឆ្លើយថា) ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យទានណា ដោយដៃរបស់ខ្លួន ទាននោះគឺបិណ្ឌបាត[១] ៨ (ដែលខ្ញុំឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃ ជាទក្ខិណេយ្យបុគ្គល ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុរ របស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។

សម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

---

១ បិណ្ឌបាតដែលបុគ្គលឲ្យដល់ភិក្ខុ ៨ រូប ។ អដ្ឋកថា ។

៧៣

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

អហំ តយា ពហុតរេ ភិក្ខូ សញ្ញតេ ព្រហ្មចារិនោ[១]
តប្បេសឹ អន្នបានេន បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តយា ពហុតរំ ទត្វា ហីនកាយូបគា អហំ
កថំ ត្វំ អប្បតរំ ទត្វា វិសេសំ វិបុលមជ្ឈគា
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ (ឥតិ) ។
មនោភាវនិយោ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋោ មេ បុរេ អហុ
តាហំ[២] ភត្តេន និមន្តេសឹ រេវតំ អត្តនដ្ឋមំ
សោ មេ អត្ថបុរេក្ខារោ អនុកម្បាយ រេវតោ
សង្ឃេ ទេហីតិ មំ អវោច តស្សាហំ វចនំ ករឹ
សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា អប្បមេយ្យា បតិដ្ឋិតា
បុគ្គលេសុ តយា ទិន្នំ ន តំ តវ មហប្ផលន្តិ ។
ឥទានេវាហំ ជានាមិ សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ
សាហំ គន្ត្វា មនុស្សត្តំ វទញ្ញូ វីតមច្ឆរា
សង្ឃេ ទានំ ទស្សាមិហំ[៣] អប្បមត្តា បុនប្បុនន្តិ ។

---

១ ម. ព្រហ្មចរិយេ ។ ២ ម. តាសំ ភទ្ទេ និមន្តេសិ ។ ៣ ឱ. ទានំ ទស្សាមហំ ។ ម. ទានានិ ទស្សាមិ ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៦

(នាងភទ្ទាសួរថា) ខ្ញុំបានញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីសង្រួមប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ច្រើនលើសជាងនាង ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយបាយនិងទឹក ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យទានដោយដៃរបស់ខ្លួនច្រើនលើសជាងនាង ហើយចូលទៅកាន់កាយជោកទាប នាងឲ្យទានតិចជាងខ្ញុំទេ ប៉ុន្តែបាននូវគុណវិសេសដ៏ធំទូលាយ តើដោយហេតុដូចម្តេច ម្នាលទេវតា ខ្ញុំសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(នាងសុភទ្ទាឆ្លើយថា) ភិក្ខុអ្នកញ៉ាំងចិត្តឲ្យបម្រើន ខ្ញុំបានឃើញក្នុងកាលមុន ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះរេវតត្ថេរនោះ មានខ្លួនជាគម្រប់ ៨ ដោយភត្ត ព្រះរេវតត្ថេរនោះ ធ្វើនូវប្រយោជន៍ធំ ដល់ខ្ញុំ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ បានប្រាប់ខ្ញុំថា នាងចូរឲ្យ(ទាន) ចំពោះសង្ឃ ខ្ញុំក៏បានធ្វើតាមពាក្យលោក សង្ឃគតាទក្ខិណានោះ ជាទានមានផលប្រមាណមិនបាន ខ្ញុំបានតម្កល់ទុកល្អហើយ ឯទានដែលនាងឲ្យហើយចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយ ទានរបស់នាងនោះ មិនមានផលច្រើនឡើយ ។

(នាងភទ្ទាឆ្លើយថា) ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់ហើយថា ទានដែលបុគ្គលបានឲ្យចំពោះសង្ឃ ជាទានមានផលច្រើន ខ្ញុំនោះបើបានទៅកាន់អត្តភាពជាមនុស្ស ដឹងក្តីកាលណា ប្រាសចាកសេចក្តីកំណាញ់ មិនធ្វេសប្រហែស នឹងឲ្យទានចំពោះសង្ឃរឿយៗ ។

កា ឯសា ទេវតា ភទ្ទេ　　តយា មន្តយ តេ សហ
សព្វេ ទេវេ តាវតឹសេ　　វណ្ណេន អតិរោចតិ (ឥតិ) ។
មនុស្សភូតា ទេវិន្ទ　　បុព្វេ មានុសេ ភវេ
សហាភរិយា ច មេ អាសិ　　ភគិនី ច កនិដ្ឋកា
សង្ឃេ ទានានិ ទត្វាន　　កតបុញ្ញា វិរោចតិ (ឥតិ) ។
ធម្មេន បុព្វេ ភគិនី　　តយា ភទ្ទេ វិរោចសិ
យំ សង្ឃម្ហិ អប្បមេយ្យេ[១]　　បតិដ្ឋាបេសិ ទក្ខិណំ
បុច្ឆិតោ ហិ មយា ពុទ្ធោ　　គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្វតេ
វិបាកំ សំវិភាគស្ស　　យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ
យជមានានំ មនុស្សានំ　　បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ　　យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ
តំ មេ ពុទ្ធោ វិយាកាសិ　　ជានំ កម្មផលំ សកំ
វិបាកំ[២] សំវិភាគស្ស　　យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ
ចត្តារោ ច បដិបន្នា　　ចត្តារោ ច ផលេ ឋិតា
ឯស សង្ឃោ ឧជុភូតោ　　បញ្ញាសីលសមាហិតោ

---

១ ម. សង្ឃម្ហិ អប្បមេយ្យំ ។ ២ ម. វិភាគំ ។

(ព្រះឥន្ទសួរថា)ម្នាលនាងភទ្ទា ទេវតានេះ ត្រូវជាអ្វីនឹងនាង ក៏មកប្រឹក្សាជាមួយនាង ទាំងសម្បុររុងរឿងកន្លងពួកទេវតា ជាន់តាវត្តិង្ស ។

(នាងភទ្ទាឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងទេវតា កាលពីដើម ទេវតានោះកើតជាមនុស្ស ក្នុងភពនៃមនុស្ស បានជាភរិយារបស់ព្រះអង្គ ជាមួយនឹងខ្ញុំផង ហើយត្រូវជាប្អូនខ្ញុំព្រះអង្គផង បានឲ្យទានទាំងឡាយចំពោះសង្ឃ មានបុណ្យធ្វើហើយ ទើបបានរុងរឿងដូច្នេះ ។

(ព្រះឥន្ទពោលថា) ម្នាលនាងភទ្ទា កាលពីដើម ប្អូនស្រីរុងរឿងដោយធម៌ជាងនាង ព្រោះបានញ៉ាំងទក្ខិណាទាន ឲ្យតម្កល់នៅស៊ប់ចំពោះសង្ឃ មានផលរាប់មិនបាន ដ្បិតព្រះពុទ្ធគង់លើភ្នំគិជ្ឈកូដ ខ្ញុំបានសួរនូវផលនៃការចែករំលែក ចំពោះបុគ្គលដែលគេឲ្យទានទៅមានផលច្រើន ខ្ញុំបានសួរព្រះពុទ្ធអំពីបុណ្យ ដែលឲ្យផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន របស់មនុស្សទាំងឡាយ អ្នកឲ្យទាន ជាសត្វប្រាថ្នាបុណ្យ ចំពោះពួកបុគ្គល ដែលគេឲ្យទានទៅមានផលច្រើន កាលព្រះពុទ្ធជ្រាបច្បាស់នូវផលនៃកម្ម គឺវិបាកនៃការចែករំលែកចំពោះពួកបុគ្គលដែលគេឲ្យទានទៅមានផលច្រើន ដោយព្រះអង្គឯង ហើយព្យាករបញ្ហានោះដល់ខ្ញុំ បុគ្គល ៤ ពួកអ្នកដល់នូវមគ្គ និងបុគ្គល ៤ ពួកតាំងនៅក្នុងផល នេះឯងហៅថាសង្ឃ លោកប្រតិបត្តិត្រង់ប្រកបដោយប្រាជ្ញានិងសីល

៧៤

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ

យជមានានំ មនុស្សានំ   បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ   សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ

ឯសោ ហិ សង្ឃោ វិបុលោ មហគ្គតោ
ឯសប្បមេយ្យោ ឧទធីវ សាគរោ
ឯតេ ហិ សេដ្ឋា នរវីរិយសាវកា[១]
បភង្ករា ធម្មកថំ ឧទីរយន្តិ
តេសំ សុទិន្នំ សុហុតំ សុយិដ្ឋំ
យេ សង្ឃមុទ្ទិស្ស ទទន្តិ ទានំ
សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា បតិដ្ឋិតា
មហប្ផលា លោកវិទូហិ វណ្ណិតា
ឯតាទិសំ បុញ្ញមនុស្សរន្តា
យេ វេទជាតា វិចរន្តិ លោកេ
វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ សមូលំ
អនិន្ទិតា សគ្គមុបេន្តិ ឋានន្តិ ។

ទទ្ទល្លវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

---

១ ម. នរវីរសាវកា ។

វិមានវត្ថុ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ គុត្តិលវិមាន ទី ៦

ព្រះពុទ្ធបានសម្តែង នូវបុណ្យ ដែលឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន របស់មនុស្សទាំងឡាយ អ្នកឲ្យទាន ជាសត្វប្រាថ្នា នូវបុណ្យ កាលធ្វើ ចំពោះសង្ឃ ដែលគេឲ្យទានទៅ មានផលច្រើន

ព្រោះថា សង្ឃនុ៎ះ ជាសង្ឃមានគុណដ៏ធំទូលាយ សង្ឃនុ៎ះ ដូចជាសាគរដែលទ្រទ្រង់នូវទឹក មានជម្រៅរាប់មិនបាន ពួកសាវ័កអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមជាឯនរៈទាំងនេះ ជាអ្នកប្រសើរមែនពិត អ្នកធ្វើនូវពន្លឺគឺញាណ (ដល់សត្វលោក) ហើយសម្តែងនូវធម្មកថា ពួកសត្វណា បានឲ្យទានឧទ្ទិស ចំពោះសង្ឃ (ទាននោះ)ឈ្មោះថា ពួកសត្វទាំងនោះ បានឲ្យល្អហើយ បូជាតូចល្អហើយ បូជាធំល្អហើយ សង្ឃគតាទក្ខិណាទាននោះ ឈ្មោះថា បុគ្គលតម្កល់ទុកល្អហើយ ជាទានមានផលច្រើន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់សរសើរហើយថា ជនទាំងឡាយណា កាលរឭកនូវបុណ្យ ដែលខ្លួនបានធ្វើ ឧទ្ទិសចំពោះសង្ឃប្រាកដដូច្នោះ ហើយកើតមានសេចក្តីត្រេកអរ រមែងត្រាច់ទៅក្នុងលោក ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា កម្ចាត់បង់នូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងឫស មិនមានគេតិះដៀល រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។

ចប់ ទទ្ទល្លវិមាន ទី ៦ ។

សត្តមំ សេសវតីវិមានំ

[៣៨] ផលិការជតហេមជាលច្ឆន្នំ
វិវិធវិចិត្រផលមទ្ទសំ សុរម្មំ
ព្យម្ហំ សុនិម្មិតំ តោរណូបបន្នំ
រុចកូបកិណ្ណមិទំ[១] សុភំ វិមានំ
ភាតិ ច ទស ទិសា នភេវ សុរិយោ
សរទេ តមនុទោ សហស្សរំសី
តថា តបតិ មិទំ តវ វិមានំ
ជលមិវ ធូមសិខោ និសេ នភគ្គេ
មុសតីវ នយនំ សតេរិតាវ
អាកាសេ ឋបិតមិទំ មនុញ្ញំ
វីណាមុរជសម្មតាឡឃុដ្ឋំ
ឥទ្ធំ ឥន្ទបុរំ យថា តវ មិទំ
បទុមកុមុទឧប្បលកុវលយំ
យោធិកា ភណ្ឌិកា នោជកា ច សន្តិ
សាលកុសុមិតបុប្ផិតា អសោកា
វិវិធទុមគ្គសុគន្ធសេវិតមិទំ

១ ម. រូចកូបកិណ្ណមិទំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

សេសវតីវិមាន ទី ៧

[៣៩] (ព្រះវង្គីសត្ថេរពោលថា) អាត្មាបានឃើញវិមាននេះល្អ ដែលប្រក់ដោយសំណាញ់ ជាវិការៈនៃកែវផលិកនិងប្រាក់និងមាស មានដៃដ៏វិចិត្រដោយកែវផ្សេង ៗ គួរឲ្យរីករាយដោយប្រពៃ ជាទីនៅដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតល្អហើយ ប្រកបដោយក្លោងទ្វារ ពេយរាយដោយខ្សាច់មាស ជាវិមានដ៏ល្អ ព្រះអាទិត្យឰដ៏អាកាស មានរស្មី ១ ពាន់ កម្ចាត់បង់នូវងងឹតក្នុងសរទកាល ញុំាងទិសទាំង ១០ ឲ្យភ្លឺ (យ៉ាងណាមិញ) វិមានរបស់នាងនេះ ក៏រុងរឿង យ៉ាងនោះដែរ វិមាននេះជាទីគាប់ចិត្ត តាំងនៅឰដ៏អាកាស ចាំងភ្នែក ដូចជាអណ្តាតភ្លើងរុងរឿងក្នុងវេលាយប់ ឬដូចផ្លេកបន្ទោរ ក្នុងទីបំផុតនៃពពក កងរំពងដោយសំឡេងពិណ សំភោរ ស្គរ រគាំង វិមានរបស់នាងនេះ ដូចជាបុរីរបស់ព្រះឥន្ទ្រ ដ៏ស្តុកស្តម្ភ ទាំងឈូកស កុមុទ ឧប្បលក្រហម ឧប្បលខៀវ មានទាំងផ្កាយុថកា ផ្កាច្បារ ផ្កានទោង ផ្កាសាលព្រឹក្ស ផ្កាអសោក សឹងរីកស្គុះស្គាយ វិមាននេះប្រោះព្រំ ដោយក្លិនក្រអូប នៃឈើដ៏ឧត្តមផ្សេង ៗ

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស សត្តមំ សេសវតីវិមានំ

សលឡលពុជសុជកសំយុត្តា
កុសុកសុផុល្លិតលតា វ លម្ពិនីហិ
មណិជាលសទិសយសស្សិនី
រម្មា បោក្ខរណី ឧបដ្ឋិតា តេ
ឧទការុហា ច យេត្ថិ បុប្ផជាតា
ថលជា យេវ សន្តិ រុក្ខជាតា
មានុស្សកា អមានុស្សកា ច ទិព្វា
សក្កេ[១] តុយ្ហំ និវេសនម្ហិ ជាតា
កិស្ស សមទមស្ស អយំ[២] វិបាកោ
កេនាសិ កម្មផលេនិធូបបន្នា
យថា ច តេ អធិគតមិទំ វិមានំ
តទនុបទំ អវចាសិ អឡារបម្ហេតិ[៣] ។
យថា ច មេ អធិគតមិទំ វិមានំ
កោញ្ចមយូរចកោរសង្ឃចរិតំ
ទិព្យបិលវហំ សរាជចិណ្ណំ
ទិជការណ្ឌវកោកិលាភិនាទិតំ

១ ម. សព្វេ ។ ២ ម. សំយមទមស្សយំ ។ ៣ ម. អវចាសិឡារបម្ហេតិ ។

ម្នាលនាងមានយស ស្រះបោក្ខរណីប្រកបដោយឈើស្រស់ ខ្នុរសម្ទនិងសុជកព្រឹក្ស[១] ប្រកបដោយឈើមានខ្ទឹមខាងក្រៅ (មានត្នោតនិងដូងជាដើម) និងវល្លិ រីកស្គុះស្គាយ សំយុងចុះ ប្រាកដស្មើដោយបណ្តាញនៃកែវមណី ជាទីរីករាយ តាំងឡើង(ក្នុងទីជិតនៃវិមាន) របស់នាង បុប្ផជាតទាំងឡាយណា ដែលដុះក្នុងទឹកក្តី រុក្ខជាតទាំងឡាយណា ដែលដុះលើគោកក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី ជារបស់អមនុស្សក្តី ដ៏ជាទិព្វ (បុប្ផជាតនិងរុក្ខជាតទាំងនោះ) បានដុះឡើង ជិតលំនៅរបស់នាងក្នុងឋានសួគ៌នេះ តើជាផលនៃការស្ងប់និងការទូន្មានដូចម្តេច នាងបានមកកើតក្នុងវិមាននេះ តើដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច ម្យ៉ាងទៀត វិមាននេះ នាងបានដោយកម្មណា ម្នាលនាងមានរោមភ្នែក-ង នាងគប្បីសម្តែងកម្មនោះតាមលំដាប់បទ ។

(ទេវតាពោលថា) វិមាននេះហ្វូងក្រៀល ក្ងោក មាន់ទោរត្រាច់ទៅ មានហ្វូងបក្សីទឹក និងរាជហង្សត្រាច់ទៅ គឹកកងដោយសត្វចង្កៀលខ្យង តាវ៉ៅនិងសត្វស្វាប(ឯទៀតៗជាច្រើន)

---

១ សុជកព្រឹក្សនេះ មានតែក្នុងទេវលោកនិងភ្នំគន្ធមាទ ក្នុងទីដទៃមិនមាន ។ អដ្ឋកថា ។

នានាសន្តានកបុប្ផរុក្ខាវិជា
ចាតលិជម្ពុអសោករុក្ខវន្តំ
យថា ច មេ អធិគតមិទំ វិមានំ
តន្តេ បវេទិស្សាមិ សុណោហិ ភន្តេ
មគធវរបុរត្ថិមេ
នាឡកគាមកោ នាម អត្ថិ ភន្តេ
តត្ថ អហោសឹ បុរេ សុណិសា
សេសវតីតិ តត្ថ ជានឹសុ មមំ
សាហំ អបចឹ តត្ថ កម្មកុសលំ
ទេវមនុស្សបូជិតំ មហន្តំ
ឧបតិស្សំ និព្វុតំ អប្បមេយ្យំ
មុទិតមនា កុសុមេហិ អព្ភោកិរឹ
បរមគតិគតញ្ច បូជយិត្វា
អន្តិមទេហធរំ ឥសឹ ឧឡារំ
បហាយ មានុសកំ សមុស្សយំ
តិទសាគតា ឥធមាវសាមិ ឋានន្តិ ។

សេសវតីវិមានំ[១] សត្តមំ ។

១ ម. សេវតីវិមានំ ។

មានដើមប្រទៀង ដើមព្រីង ដើមអសោក មានឈើប្រកប ដោយផ្កាជាបណ្តាញមានប្រការផ្សេងៗ ដែលខ្ញុំបានហើយ ដោយកម្មណាផង វិមាននេះដែលខ្ញុំបានហើយ ដោយកម្ម ណាផង ខ្ញុំនឹងសម្តែង កម្មនោះ ៗ ដល់លោកម្ចាស់ បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ ចាំស្តាប់ចុះ បពិត្រ លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មានស្រុកមួយឈ្មោះនាឡកៈ នៅក្នុង ដែនមគធៈដ៏ប្រសើរ នាទិសខាងកើត កាលពីដើម ខ្ញុំព្រះ ករុណាជាកូនប្រសា (ក្នុងគហបតិត្រកូល) ក្នុងស្រុកនាឡកៈ នោះ ពួកជនក្នុងស្រុក ស្គាល់ខ្ញុំថា នាងសេសវតី ខ្ញុំនោះ បានសន្សំ នូវកុសលកម្ម ក្នុងស្រុកនោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីក- រាយ បានបូជាផ្កាដល់ព្រះឧបតិស្សត្ថេរ ដែលទេវតានិង មនុស្សបូជាហើយ លោកមានគុណដ៏ធំ បរិនិព្វានហើយ មានគុណប្រមាណមិនបាន លុះខ្ញុំបានបូជាលោកអ្នកស្វែង រកនូវគុណដ៏លើសលុប ទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត បាន ដល់គតិយ៉ាងក្រៃលែង ហើយខ្ញុំលះបង់កាយជារបស់មនុស្ស បានមកកាន់ទេវនិកាយជាន់តាវត្តិង្ស នាឋានទេវលោកនេះ ។

ចប់ សេសវតីវិមានទី ៧ ។

អដ្ឋមំ មល្លិកាវិមានំ

[៣៦] បីតវត្ថេ បីតធជេ   បីតាលង្ការភូសិតេ
បីតន្តរាហិ វគ្គូហិ   អបិលន្ធាវ សោភសិ
កកម្ពុកាយុរធរេ[១]   កាញ្ចនាវេឡភូសិតេ
ហេមជាលកសញ្ឆន្នេ   នានារតនមាលិនី
សោវណ្ណមយា លោហិតង្គមយា ច
មុត្តាមយា វេឡុរិយាមយា ច
មសារគល្លា សហលោហិតកា[២]
ចារេតក្ខីហិ មណីហិ ចិត្តតា
កោចិ កោចិ ឯត្ថ មយូរសុស្សរោ
ហំសស្ស រញ្ញោ ករវីកសុស្សរោ
តេសំ សរោ សុយ្យតិ វគ្គុរូបោ
បញ្ចង្គិកំ តុរិយមិវប្បវាទិតំ
រថោ ច តេ សុភោ វគ្គូ   នានារតនចិត្តិតោ
នានាវណ្ណីហិ[៣] ធាតូហិ   សុវិភត្តោវ សោភតិ

---

១ ម. កាកម្ពុកាយុរធរេ ។ ២ ម. សហលោហិតង្គា ។៣ ឱ. នានាវណ្ណាហិ ។

មល្លិកាវិមានទី ៨

[៣៦] (*នារទត្ថេរសួរថា*) *ម្នាលនាងមានសំពត់លឿង មានទង់លឿង ស្អិតស្អាង ដោយគ្រឿងអលង្ការលឿង នាងបើទុកជាមិនប្រដាប់ ដោយសំពត់ស្បៀកមានពណ៌លឿងទាំងឡាយ មានសាច់ដ៏ល្អិតក៏ ដោយ ក៏នៅតែល្អ ម្នាលនាងអ្នកទ្រទ្រង់នូវគ្រឿងប្រដាប់ដៃជាវិការៈ នៃមាស ស្អិតស្អាងដោយក្រវិលជាវិការៈនៃមាស ពាសពេញដោយ បណ្តាញ ជាវិការៈនៃមាស នាងជាអ្វី នាងមានកម្រងកែវផ្សេង ៗ*

កម្រងជាវិការៈនៃមាសផងជាវិការៈនៃកែវមណីមានពណ៌
ក្រហមផង ជាវិការៈនៃកែវមុក្តាផង ជាវិការៈនៃកែវ
ពិទូរ្យផង កែវពព្រុសផង មួយអន្ទើដោយកែវមានពណ៌
ក្រហមផង ដ៏វិចិត្រដោយកែវទាំងឡាយប្រាកដស្មើដោយ
ភ្នែកព្រាប បណ្តាកម្រងទាំងនុ៎ះ កម្រងមួយៗ មានសូរ
ពីរោះដូចសំឡេងក្ងោកដូចសំឡេងរាជហង្ស(ឬ)ពីរោះដូច
សំឡេងករវិក សូរកម្រងទាំងនោះ មានភាពពីរោះ ឮហាក់
ដូចជាតូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលគេប្រគំហើយ

ទាំងរថ របស់នាង ក៏មានសភាព ស្អាតល្អ មានអវយវៈ ដ៏វិចិត្រហើយ ដោយកែវផ្សេង ៗ ដែលជាង ចាត់ចែងហើយ ដោយជាតុ[១] *ទាំងឡាយ មានពណ៌ផ្សេង ៗ សមល្អ*

---
១ ដោយសម្ភារៈមានទ្រពងនិងចន្ទោលជាដើម ។ អដ្ឋកថា ។

តស្មឹ រថេ កាញ្ចនពិម្ពវណ្ណេ
យត្ថ(១) បិតា ភាសសិមំ បទេសំ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ ។
សោវណ្ណជាលំ មណិសោវណ្ណចិត្តំ(២)
មុត្តាចិត្តំ ហេមជាលេន ឆន្នំ(៣)
បរិនិព្វុតេ គោតមេ អប្បមេយ្យេ
បសន្នចិត្តា អហមាភិរោបយឹ

តាហំ កម្មំ ករិត្វាន កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ
អបេតសោកា សុខិតា សម្បមោទាមនាមយាតិ ។

មល្លិកាវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ វិសាលក្ខិវិមានំ

[៣៧] កា នាម ត្វំ វិសាលក្ខិ រម្មេ ចិត្តលតាវនេ
សមន្តា អនុបរិយាសិ នារីគណបុរក្ខតា
យទា ទេវា តាវតឹសា បវិសន្តិ ឥមំ វនំ
សយោគ្គា សរថា សព្វេ ចិត្រា ហោន្តិ ឥធាគតា
តុយ្ហញ្ច ឥធ បត្តាយ ឧយ្យានេ វិចរន្តិយា
កាយេន ទិស្សតិ ចិត្តំ គេន រូបំ តវេទិសំ

១ ឱ. ម. យា ត្វំ ។ ២ ម. មណិសោវណ្ណចិត្តិតំ ។ ៣ ម. សញ្ឆន្នំ ។

នាងឋិតនៅលើរថនោះ មានពណ៌មានរូបប្រៀប
ដោយមាស ញ៉ាំងប្រទេសនេះ ឲ្យភ្លឺរុងរឿង
ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។
(ទេវធីតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា ចំពោះព្រះគោតម
ព្រះអង្គមានគុណប្រមាណមិនបាន ដែលទ្រង់បរិនិព្វាន
ហើយ បានបូជាបណ្តាញមាសដ៏វិចិត្រ ដោយកែវមណី
និងមាសរំលេចដោយកែវមុក្តា បាំងដោយសំណាញ់មាស
ខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្មនោះ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សរសើរហើយ ប្រាស
ចាកសេចក្តីសោក ដល់នូវសេចក្តីសុខ មានចិត្តត្រេកអរព្រម ។

ចប់ មល្លិកាវិមានទី ៨ ។

វិសាលក្ខិវិមាន ទី ៩

[៣៧] *(សក្កទេវរាជសួរថា) ម្នាលនាងមានភ្នែកទូលាយ នាងឈ្មោះអ្វី បានជា មានពួកនារីចោមរោម ហើយដើរក្រឡឹង ជុំវិញព្រៃចិត្តលតា ជាទីរីករាយ ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិង្ស ចូលទៅកាន់ព្រៃនេះ ក្នុងកាលណា (កាលនោះ) ពួកទេវតាទាំងអស់ ព្រមទាំងយាន ព្រមទាំងរថ ដ៏វិចិត្រ ក៏មកក្នុងទីនុ៎ះ នាងកាលមកដល់ក្នុងទីនេះ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងឧទ្យាន ចិត្តរមែងប្រាកដដោយកាយ រូបរបស់នាង ក៏ប្រាកដដូច្នេះ តើដោយហេតុដូចម្តេច*

វិមានវត្ថុស្មឹ តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស នវមំ វិសាលក្ខិវិមានំ

ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ   កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ (ឥតិ)។
យេន កម្មេន ទេវិន្ទ   រូបំ មយ្ហំ គតី ច មេ
ឥទ្ធី ច អានុភាវោ ច   តំ សុណោហិ បុរិន្ទទ
អហំ រាជគហេ រម្មេ   សុនន្ទា នាម ឧបាសិកា
សទ្ធាសីលេន សម្បន្នា   សំវិភាគរតា សទា
អច្ឆាទនញ្ច ភត្តញ្ច   សេនាសនំ បទីបិយំ
អទាសឹ ឧជុភូតេសុ   វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ   យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច   អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសឹ   សទា សីលេសុ សំវុតា
បាណាតិបាតា វិរតា   មុសាវាទា ច សញ្ញតា
ថេយ្យា ច អតិចារា ច   មជ្ជបានា ច អារកា
បញ្ចសិក្ខាបទេ រតា   អរិយសច្ចាន កោវិទា
ឧបាសិកា ចក្ខុមតោ   គោតមស្ស យសស្សិនោ
តស្សា មេ ញាតិកុលំ អាសិ សទា មាលាភិហារតិ
តាហំ ភគវតោ ថូបេ   សព្វមេវាភិរោបយឹ

ម្នាលទេវតា យើងសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងទេវតា រូបរបស់ខ្ញុំ គតិឫទ្ធិនិងអានុភាពរបស់ខ្ញុំ (កើតឡើង) ដោយកម្មណា បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់ព្រះនាមបុរិន្ទទៈ សូមព្រះអង្គស្តាប់ នូវកម្មនោះចុះ ខ្ញុំជាឧបាសិកា ឈ្មោះសុនន្ទា នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះជាទីត្រេកអរ ជាស្ត្រីបរិបូណ៌ ដោយសទ្ធានិងសីល ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែក នូវទាន មានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យសំពត់សម្រាប់ស្លៀកដណ្តប់ផង ភត្តផង សេនាសនៈផង គ្រឿងប្រទីបផង ចំពោះពួកព្រះអរិយបុគ្គល អ្នកមានចិត្តត្រង់ សព្វៗ កាល ខ្ញុំបានរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង បានសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយផង វៀរចាកបាណាតិបាតផង សង្រួមចាកមុសាវាទផង ឆ្ងាយចាកការលួចផង ចាកការប្រព្រឹត្តកន្លង (ចិត្តស្វាមី)ផង ចាកការផឹកទឹកស្រវឹងផង សព្វៗ កាល ហើយត្រេកអរ ក្នុងសិក្ខាបទទាំង ៥ ឈ្លាសក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ជាឧបាសិកានៃព្រះគោតមព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ មានយស ឯត្រកូលនៃញាតិរបស់ខ្ញុំនោះ តែងយកកម្រងផ្កា មកឲ្យខ្ញុំ សព្វៗ កាល ខ្ញុំបានបូជាកម្រងផ្កានោះទាំងអស់ ចំពោះព្រះស្តូប នៃព្រះមានព្រះភាគ

ឧបោសថេវហំ គន្ត្វា មាលាគន្ធវិលេបនំ
ថូបស្មឹ អភិរោបេសឹ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន កម្មេន ទេវិន្ទ រូបំ មយ្ហំ គតី ច មេ
ឥទ្ធី ច អានុភាវោ ច យញ្ច មាលាភិរោបយឹ
យញ្ច សីលវតី អាសឹ ន តំ តាវ វិបច្ចតិ
អាសា ច បន មេ ទេវិន្ទ សកទាគាមិនី សិយន្តិ ។

វិសាលក្ខិវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ បារិច្ឆត្តកវិមានំ

[៣៨] បារិច្ឆត្តកេ កោវិឡារេ រមណីយេ មនោរមេ
ទិព្វមាលំ គន្ថមានា គាយន្តី សម្បមោទសិ
តស្សា តេ នច្ចមានាយ អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ សវនីយា មនោរមា
តស្សា តេ នច្ចមានាយ អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា គន្ធា បវាយន្តិ សុចិគន្ធា មនោរមា
វិវត្តមានា កាយេន យា វេណីសុ បិលន្ធនា

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានទៅក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ហើយបូជាកម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូបគ្រឿងលាប ចំពោះព្រះស្តូប ដោយដៃរបស់ខ្លួន បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងទេវតា រូបរបស់ខ្ញុំ គតិ ឫទ្ធិ និងអានុភាព របស់ខ្ញុំ (កើតឡើង) ដោយកម្មនោះ ដែលខ្ញុំបានបូជាកម្រងផ្កាក្តី ដែលខ្ញុំជាស្ត្រីមានសីលក្តី ការបូជានូវកម្រងផ្កា និងការរក្សាសីល របស់ខ្ញុំនោះ មិនទាន់ឲ្យផលនៅឡើយ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងទេវតា តែសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំថា សូមឲ្យខ្ញុំបានជាសកទាគាមិនី ។

ចប់ វិសាលក្ខីវិមាន ទី ៩ ។

បារិច្ឆត្តកវិមាន ទី ១០

[៣៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) កាលនាងកាន់ផ្កាល្អសផ្អុងទាំងឡាយ ឈ្មោះបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស គួររីករាយ គួរត្រេកអរនៃចិត្ត ហើយក្រងជាកម្រងទិព្វ ច្រៀង រីករាយ សប្បាយ កាលដែលនាងកំពុងរាំនោះ សំឡេងទិព្វទាំងឡាយ គួរស្តាប់ គួរជាទីរីករាយនៃចិត្ត រមែងលាន់ឮ អំពីអវយវៈតូចធំទាំងឡាយ ដោយសព្វគ្រប់ កាលដែលនាង កំពុងរាំនោះ ក្លិនទិព្វទាំងឡាយ មានក្លិនក្រអូបគួរជាទីរីករាយនៃចិត្ត រមែងផ្សាយចេញ អំពីអវយវៈតូចធំទាំងឡាយ ដោយសព្វគ្រប់ នាងងាកកាយ គ្រឿងប្រដាប់ ទាំងឡាយណា ឮដំផ្គងសក់ របស់នាង

តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
វំសកា វាតធូតា វាតេន សម្បកម្បិតា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
យាបិ[១] តេ សិរស្មឹ មាលា សុចិគន្ធា មនោរមា
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្វា រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា
ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ រូបំ បស្សសិ អមានុសំ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ(ឥតិ)។
បភស្សរំ អច្ចិមន្តំ[២] វណ្ណគន្ធេន សញ្ញុតំ
អសោកបុប្ផមាលាហំ ពុទ្ធស្ស ឧបនាមយឹ
តាហំ កម្មំ ករិត្វាន កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ
អបេតសោកា សុខិតា សម្បមោទាមនាមយាតិ ។

បារិច្ឆត្តកវិមានំ ទសមំ ។

ឧទ្ទានំ

ឧឡារំ ឧច្ឆុបល្លង្កំ លតា ច គុត្តិលេន ច
ទទ្ទល្លំ សេសវតី មល្លី[៣] វិសាលក្ខិ ចារិជត្តកោ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

បារិច្ឆត្តកវគ្គោ តតិយោ ។

---

១ ម. តស្សា ។ ២ ឱ. ម. អច្ចិមន្តំ ។ ៣ ម. ទទ្ទល្លា បេសមល្លិកា ។

សំឡេងគឹកកង នៃគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយនោះ ឮដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ត្រូវខ្យល់បក់មកប៉ះ ក៏កម្រើកដោយខ្យល់ សូរនៃគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកទាំងនោះ ឮដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ កម្រងផ្កាណា ឮដ៏សិរ្ស:របស់នាង មានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត (ក្លិនកម្រងផ្កានោះ) រមែងផ្សាយទៅសព្វទិស ហាក់ដូចដើមឱឡោក នាងតែងធុំក្លិនក្រអូបនោះ តែងឃើញរូប ដែលមិនមែនជាមនុស្ស ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំបានបង្អោននូវកម្រងផ្កាអសោក មានរស្មីភ្លឺផ្លេក ប្រកបដោយពណ៌និងក្លិន ចំពោះព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើនូវកុសលកម្មនោះ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សរសើរហើយ បានប្រាសចាកសេចក្តីសោក បានដល់នូវសេចក្តីសុខ មានចិត្តត្រេកអរព្រម ។

ចប់ បារិច្ឆត្តកវិមាន ទី ១០ ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីឧឡារវិមាន ១ ឧច្ឆុវិមាន ១ បល្លង្កវិមាន ១ លតាវិមាន ១ គុត្តិលវិមាន ១ ទទ្ទល្លវិមាន ១ សេសវតីវិមាន ១ មល្លិកាវិមាន ១ វិសាលក្ខិវិមាន ១ បារិច្ឆត្តកវិមាន ១ ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាវគ្គ ។

ចប់ បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣ ។

ចតុត្ថោ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គោ

បឋមំ មញ្ជិដ្ឋកវិមានំ

[៣៩] មញ្ជិដ្ឋកេ[១] វិមានស្មឹ សោវណ្ណវាលុកសន្ថតេ
បញ្ចង្គិកេន តុរិយេន រមសិ សុប្បវាទិតេ
តម្ហា វិមានា ឱរុយ្ហ និម្មិតា រតនាមយា
ឱគាហសិ សាលវនំ បុប្ផិតំ សព្វកាលិកំ
យស្ស យស្សេវ សាលស្ស មូលេ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
សោ សោ មុញ្ចតិ បុប្ផានិ ឱនមិត្វា ទុមុត្តមោ
វាតេរិតំ សាលវនំ អាធុតំ ទិជសេវិតំ
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្វា រុក្ខោ មញ្ជូសកោ[២] យថា
យាយសេ តំ សុចិគន្ធំ រូបំ បស្សសិ អមានុសំ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ ។
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ទាសី អយ្យិរកុលេ[៣] អហុំ
ពុទ្ធំ និសិន្នំ ទិស្វាន សាលបុប្ផេហិ ឱកិរឹ
វដំសកញ្ច សុកតំ សាលបុប្ផមយំ អហំ
ពុទ្ធស្ស ឧបនាមេសឹ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ

១ ឱ. មញ្ជេដ្ឋកេ ។ ២ ឱ. មញ្ជុស្សកោ ។ ៣ ឱ. អយ្យរកុលេ ។

មញ្ជិដ្ឋកវគ្គ ទី ៤

មញ្ជិដ្ឋកវិមាន ទី ១

[៣៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) នាងត្រេកអរ ដោយតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលគេប្រគំពីរោះ ក្នុងវិមានកែវផលិក ពណ៌ហង្សបាទ ក្រាលខ្សាច់មាស នាងចុះចាកវិមាននោះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ជាវិការៈនៃកែវ ហើយចូលទៅកាន់ព្រៃសាលព្រឹក្សមានផ្ការីកសព្វកាល ម្នាលទេវតា នាងឋិតនៅជិតគល់សាលព្រឹក្សណា ៗ ដើមសាលព្រឹក្សនោះ ៗ ជាឈើដ៏ឧត្តម រមែងទន់ទោរជម្រុះផ្កាចុះមក ព្រៃសាលព្រឹក្សក៏រំជួយដោយខ្យល់ ត្រូវខ្យល់បក់មករំភើយ ៗ មានពួកសត្វបក្សីនៅអាស្រ័យ ក្លិនក៏ផ្សាយទៅ សព្វទិស ដូចដើមឪឡោក នាងតែងធុំក្លិនក្រអូបនោះ តែងឃើញរូប ដែលមិនមែនជាមនុស្ស ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស
ក្នុងពួកមនុស្ស ជាទាសី ក្នុងផ្ទះចៅហ្វាយ

ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធ កំពុងគង់ បានពោយរាយផ្កាសាលព្រឹក្ស ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានបូជាគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ដែលធ្វើល្អហើយ ជាវិការៈនៃផ្កាសាលព្រឹក្ស ចំពោះព្រះសម្ពុទ្ធ ដោយដៃរបស់ខ្លួន

តាហំ កម្មំ ករិត្វាន   កុសលំ ពុទ្ធវណ្ណិតំ
អបេតសោកា សុខិតា   សម្បមោទាមនាមយាតិ ។

មញ្ជិដ្ឋកវិមានំ[១] បឋមំ ។

ទុតិយំ បភស្សរវិមានំ

[៤០] បភស្សរវរវណ្ណនិភេ
សុរត្តវត្ថនិវាសនេ
មហិទ្ធិកេ ចន្ទនរុចិរគត្តេ
កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ
បល្លង្កោ ច តេ មហគ្ឃោ
នានារតនចិត្តិតោ រុចិរោ
យត្ថ ត្វំ និសិន្នា វិរោចសិ
ទេវរាជារិវ នន្ទនេ វនេ
កឹ ត្វំ បុរេ សុចរិតមាចរិ ភទ្ទេ
កិស្ស កម្មស្ស វិបាកំ អនុភោសិ
ទេវលោកស្មឹ ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ
កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ ។
បិណ្ឌាយ តេ ចរន្តស្ស
មាលំ ផាណិតញ្ច អទទំ ភទ្ទេ

១ ឱ. មញ្ជេដ្ឋកវិមានំ ។

ខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្មនោះ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សរសើរហើយ បានប្រាសចាក សេចក្តីសោក ដល់នូវសេចក្តីសុខ មិនមានរោគ មានចិត្តត្រេកអរព្រម ។

ចប់ មញ្ជិដ្ឋកវិមាន ទី ១ ។

បភស្សរវិមាន ទី ២

[៤០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតាល្អ មានពន្លឺ មានពណ៌ប្រសើរភ្លឺផ្លេក ស្លៀកសំពត់ពណ៌ក្រហមស្រស់ មានឫទ្ធិច្រើន មានខ្លួនរុងរឿងហាក់ដូចប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ នាងជាអ្វី មកថ្វាយបង្គំអាត្មា មួយទៀត បល្ល័ង្ករបស់នាងមានតម្លៃច្រើន និងវិចិត្រ ដោយកែវផ្សេងៗ ដ៏រុងរឿង នាងអង្គុយលើបល្ល័ង្ក ដ៏រុងរឿង ដូចទេវរាជ (បិតនៅ) ក្នុងនន្ទនវ័ន ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលមុន នាងបានប្រព្រឹត្តសុចរិតដូចម្តេច នាងសោយផលកម្មដូចម្តេច ក្នុងទេវលោក ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះថេរៈ ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា បានប្រគេន នូវផ្កាម្ទិះ និងស្ករអំពៅ ដល់លោកម្ចាស់ កាលនិមន្តទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត

តស្ស កម្មស្សិទំ វិបាកំ
អនុភោមិ ទេវលោកស្មឹ
ហោតិ ច មេ អនុតាបោ
អបរាធំ ទុក្ខិតញ្ច មេ ភន្តេ
សាហំ ធម្មំ ជាស្សាសឹ
សុទេសិតំ ធម្មរាជេន
តំ តំ វទាមិ ភទ្ទន្តេ
យស្ស មេ អនុកម្បិយោ
កោចិ ធម្មេសុ តំ សមាទបេថ
សុទេសិតំ ធម្មរាជេន
យេសំ អត្ថិ សទ្ធា ពុទ្ធេ
ធម្មេ ច សង្ឃរតនេ ច
តេ មំ អតិវិរោចន្តិ
អាយុនា យសសា សិរិយា
បតាបេន វណ្ណេន ឧត្តរិតរា
អញ្ញេ មហិទ្ធិកតរា មយា ទេវាតិ ។

បភស្សរវិមានំ ទុតិយំ ។

ខ្ញុំទើបទទួលនូវផលនេះ នៃកម្មនោះ ក្នុងទេវលោក បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន តែសេចក្តីក្តៅក្រហាយមានដល់ខ្ញុំ ទាំងទោសកំហុស ដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ (ក៏កើតឡើង) ដល់ខ្ញុំ (ព្រោះ) ខ្ញុំនោះ មិនបានស្តាប់ធម៌ ដែលព្រះពុទ្ធ ជាធម្មរាជ ទ្រង់សម្តែងល្អហើយ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំនិយាយនឹងលោកម្ចាស់ថា បុគ្គលណានីមួយ ដែលខ្ញុំគួរអនុគ្រោះ លោកម្ចាស់បានដឹកនាំបុគ្គលនោះ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលព្រះពុទ្ធ ជាធម្មរាជ ទ្រង់សម្តែងល្អហើយ សេចក្តីជឿចំពោះពុទ្ធរតនៈ ធម្មរតនៈនិងសង្ឃរតនៈ មានដល់ទេវតាទាំងឡាយណា ទេវតាទាំងឡាយដទៃនោះ ច្រើនលើសលុប ដែលមានឫទ្ធិច្រើនជាងខ្ញុំ រមែងរុងរឿង កន្លងនូវខ្ញុំ ដោយអាយុ ដោយយស ដោយសិរី ដោយតេជះ ដោយវណ្ណៈ ។

ចប់ បភស្សរវិមាន ទី ២ ។

តតិយំ នាគវិមានំ

[៤១] អលង្កតា កនកកញ្ចនាចិតំ[១]
សុវណ្ណជាលចិត្តំ មហន្តំ
អភិរុយ្ហ គជវរំ សុកប្បិតំ
ឥធាគមា វេហាសយំ អន្តលិក្ខេ
នាគស្ស ទន្តេសុ ទុវេសុ និម្មិតា
អច្ឆោទកា បទុមិនិយោ សុផុល្លា
បទុមេសុ តុរិយគណា បវជ្ជរេ
ឥមា ច នច្ចន្តិ មនោហរាយោ
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ពារាណសិយំ ឧបសង្កមិត្វា
ពុទ្ធស្សាហំ វត្ថយុគំ អទាសឹ
បាទានិ វន្ទិត្វា ឆមា និសីទឹ
ចិត្តាវ តំ[២] អញ្ជលិកំ អកាសឹ[៣]

១ ឱ. មណិកនកកញ្ចនាចិតំ ។ ម. មណិកញ្ចនាចិតំ ។ ២ ឱ. វិត្តាវតំ ។ ម. វិត្តាហំ ។ ៣ ម. អទាសឹ ។

នាគវិមាន ទី ៣

[៤១] (ព្រះវង្គីសត្ថេរដ៏មានអាយុសួរថា) នាងប្រដាប់ខ្លួនហើយ ឡើងជិះដំរីប្រសើរ វិចិត្រដោយកែវមណីនិងមាស បិទបាំងដោយបណ្តាញមាស ជាដំរីមាឌធំ ដែលបុញ្ញកម្មសម្រេចល្អហើយ (អង្គុយ) លើខ្នងដំរី ជាទីរីករាយ មកឰដ៏អាកាស ក្នុងទីនេះ ស្រះទាំងឡាយ មានទឹកថ្លា មានគុម្ពឈូក មានផ្ការីកស្គុះស្គាយ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ត្រង់ក្លុកដំរីទាំងគូ ពួកតូរ្យតន្ត្រី ប្រគំលើផ្កាឈូកទាំងឡាយ មានពួកស្រីកែវមនោហរទាំងនេះក៏រាំ (លើផ្កាឈូកទាំងនោះ) ម្នាលនាង មានអានុភាពច្រើន នាងដល់នូវឫទ្ធិ នៃទេវតា នាងកាលកើត ជាមនុស្សតើបានធ្វើបុណ្យអ្វី នាងមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះផង ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏អាចញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺបានផង តើដោយបុណ្យដូចម្តេច ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំបានចូលទៅក្នុងក្រុងពារាណសី បានថ្វាយសំពត់មួយគូដល់ព្រះពុទ្ធ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះបាទាអង្គុយលើផែនដី មានចិត្តត្រេកអរ បានធ្វើនូវអញ្ជលិកម្មចំពោះព្រះអង្គ

ពុទ្ធោ ច មេ កាមញ្ចសន្និកត្តចោ
អទេសយិ សមុទយទុក្ខនិច្ចតំ
អសង្ខតំ ទុក្ខនិរោធសច្ចំ(១)
មគ្គំ អទេសយិ យតោ វិជានិស្សំ(២)
អប្បាយុកី កាលកតា តតោ ចុតា
ឧបបន្នា តិទសានំ(៣) យសស្សិនី
សក្កស្សាហំ អញ្ញតរា បជាបតិ
យសុត្តរា នាម ទិសាសុ វិស្សុតាតិ ។

នាគវិមានំ តតិយំ ។

ចតុត្ថំ អលោមវិមានំ

[៤២] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន   យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា   ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា   មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។   យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ម. ទុក្ខនិរោធសស្សុតំ ។ ២ ម. វិជានិយំ ។ ៣ ម. ឧប្បន្នា តិទសគណា ។

ចំណែកព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានព្រះចម្ងាដ៏ភ្លឺ ប្រាកដស្មើដោយមាស ព្រះអង្គបានសម្តែងសមុទយសច្ចនិងទុក្ខសច្ចជារបស់មិនទៀងផង បានសម្តែងទុក្ខនិរោធសច្ច ជាអសង្ខតធម៌ផង មគ្គសច្ចផង ដល់ខ្ញុំ ជាហេតុឲ្យខ្ញុំបានត្រាស់ដឹង ខ្ញុំជាស្ត្រីមានអាយុតិច ធ្វើមរណកាល ច្យុតមកកើត ក្នុងពួកទេវតា ជាន់តាវត្តិង្ស ជាស្ត្រីមានយស ជាបជាបតីគឺប្រពន្ធមួយ របស់សក្កទេវរាជ ឈ្មោះនាង យសុត្តរា ល្បីឮទៅសព្វទិសទាំងឡាយ ។

ចប់ នាគវិមាន ទី ៣ ។

អលោមវិមាន ទី ៤

[៤២] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុររុងរឿង ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ តើ (សម្រេច) ដោយបុណ្យដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

អហញ្ច ពារាណសិយំ ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ
អទាសឹ សុក្ខកុម្មាសំ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
សុក្ខាយ អលោណិកាយ ច បស្ស ផលំ[១] កុម្មាសបិណ្ឌិយា
អលោមំ សុខិតំ ទិស្វា កោ បុញ្ញំ ន ករិស្សតិ[២]
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អលោមវិមានំ ចតុត្ថំ ។

មញ្ចមំ កញ្ជិកទាយិកាវិមានំ

[៤៣] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
។ បេ ។ ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ អន្ធកវិន្ទស្មឹ ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ
អទាសឹ កោលសម្បាកំ កញ្ជិកំ តេលធូបិតំ

---

១ ម. ផុស្ស ផលំ ។ ២ ម. ករិស្សតីតិ ។

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននំកុម្មាសក្រៀម ដល់ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយដៃរបស់ខ្លួន សូមលោកម្ចាស់មើលនូវផលនៃដុំនំកុម្មាសក្រៀមផង សាបផង់ចុះ អ្នកណាឃើញនាងអលោមា ជាស្រីដល់នូវសេចក្តីសុខហើយ នឹងមិនធ្វើនូវបុណ្យកើតព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ អលោមវិមាន ទី ៤ ។

កញ្ជិកទាយិកាវិមាន ទី ៥

[៤៣] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យ ដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានប្រគេន នូវទឹកបបរ ដែលចម្អិនលាយ ដោយផ្លែពុទ្រាអប់ដោយប្រេង ដល់ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ ក្នុងស្រុកឈ្មោះអន្ធកវិន្ទៈ

បិប្ផល្យាលសុណេន ច មិស្សំ លាមជ្ជកេន ច
អទាសឹ ឧជុភូតស្មឹ វិប្បសន្នេន ចេតសា
យា មហេសិតំ ការេយ្យ ចក្កវត្តិស្ស រាជិនោ
នារី សព្វង្គកល្យាណី ភត្តុ ចានោមទស្សិកា
ឯតស្ស[១] កញ្ជិកទានស្ស កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសឹ
សតំ និក្ខា សតំ អស្សា សតំ អស្សតរីរថា
សតំ កញ្ញាសហស្សានិ អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា
ឯតស្ស កញ្ជិកទានស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ
សតំ ហេមវតា នាគា ឦសាទន្តា ឧរូឡ្ហវា
សុវណ្ណកច្ឆា មាតង្គា ហេមកប្បនិវាសសា
ឯតស្ស កញ្ជិកទានស្ស កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ
ចតុន្នំបិ ច ទីបានំ ឥស្សរំ យោធ ការយេ
ឯតស្ស កញ្ជិកទានស្ស កលំ នាគ្ឃតិ សោឡសិន្តិ ។

កញ្ជិកទាយិកាវិមានំ បញ្ចមំ ។

១ ម. ឯកស្ស ។

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា ចំពោះព្រះពុទ្ធអ្នកទៀងត្រង់ បានប្រគេនវត្ថុលាយប្រឡាំដោយដីប្លី ខ្ទឹមមើម និងវត្ថុមានក្លិនប្រហើរ នារីណាមានអវយវៈល្អសព្វ មានរូបមិនថោកថយ គួរមើលរបស់កស្តា គប្បីធ្វើជាអគ្គមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ នារីនោះមិនដល់ចំណិតទី ១ នៃចំណែកដែលគេចែកជា ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដង នៃការឲ្យទឹកបបរនេះឡើយ មាសឆ្តោរ ១០០ សេះ ១០០ រថទឹមដោយមេសេះអស្សតរ ១០០ កញ្ញា ១ សែន ដែលពាក់កុណ្ឌលកែវមណី ក៏មិនដល់ចំណិតទី ១ នៃចំណែកដែលគេចែកជា ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដង នៃការឲ្យទឹកបបរនេះឡើយ ពួកដំរីដែលកើតក្នុងប្រទេស ឈ្មោះហិមវន្តចំនួន ១០០ មានភ្លុក-ងដូចចន្ទោលរថ ចម្រើនដោយកម្លាំងនិងសន្ទុះនិងការប្រឹងប្រែង មានខ្សែដង្កន់ជាវិការៈនៃមាស មានគ្រឿងប្រដាប់សម្រេចដោយមាស ក៏មិនដល់ចំណិតទី ១ នៃចំណែកដែលគេចែកជា ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដង នៃការឲ្យទឹកបបរនោះឡើយ បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ គប្បីធ្វើនូវភាពនៃខ្លួនជាធំ ក្នុងទ្វីបទាំង ៤ បុគ្គលនោះ ក៏នៅតែមិនទាន់ដល់ចំណិតទី ១ នៃចំណែកដែលគេចែកជា ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដង នៃការឲ្យទឹកបបរនេះឡើយ ។

ចប់ កញ្ជិកទាយិកាវិមាន ទី ៥ ។

៩១

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ឆដ្ឋំ វិហារវិមានំ

ឆដ្ឋំ វិហារវិមានំ

[៤៤] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
។ បេ ។ ឱសធី វិយ តារកា
តស្សា តេ នច្ចមានាយ អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ សវនីយា មនោរមា
តស្សា តេ នច្ចមានាយ អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា គន្ធា បវាយន្តិ សុចិគន្ធា មនោរមា
វិវត្តមានា កាយេន យា វេណីសុ បិឡន្ធនា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
វដំសកា វាតធុតា វាតេន សម្បកម្បិតា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
យាបិ តេ សិរសិ មាលា សុចិគន្ធា មនោរមា
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្វា រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា
ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ រូបំ បស្សសិ អមានុសំ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលន្តិ ។

សាវត្ថិយំ មយ្ហ សខី ភទន្តេ
សង្ឃស្ស ការេសិ មហាវិហារំ
តត្ថ បសន្នា អហមានុមោទី

វិហារវិមាន ទី៦

[៤៤] (ព្រះអនុរុទ្ធត្ថេរសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ដូចផ្កាយព្រឹក កាលដែលនាងកំពុងរាំនោះ សំឡេងទិព្វទាំងឡាយ គួរស្តាប់ គួររីករាយនៃចិត្ត រមែងលាន់ឮអំពីអវយវៈតូចធំដោយសព្វគ្រប់ កាលដែលនាងកំពុងរាំនោះក្លិនទិព្វទាំងឡាយ មានក្លិនក្រអូប ជាទីរីករាយនៃចិត្ត រមែងផ្សាយចេញអំពីអវយវៈតូចធំ ដោយសព្វគ្រប់ កាលនាងរាកកាយ គ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយឮដ៏ផ្គងសក់ ក៏ឮសូរគឹកកង ដូចតូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ត្រូវខ្យល់បក់មកប៉ះ ក៏កម្រើកដោយខ្យល់ ឮសូរគឹកកងដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ ផ្កាកម្រងណាឮដ៏សិរ្សៈរបស់នាង មានក្លិនក្រអូប ជាទីរីករាយនៃចិត្ត (ក្លិននៃផ្កាកម្រងនោះ) រមែងផ្សាយទៅសព្វទិស ដូចដើមឪឡោក នាងតែងធុំក្លិនក្រអូបនោះ តែងឃើញរូប ដែលមិនមែនជារបស់មនុស្ស ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះអនុរុទ្ធដ៏ចម្រើន (នាងវិសាខា) ជាសំឡាញ់របស់ខ្ញុំ បានឲ្យជាងធ្វើមហាវិហារទៀបក្រុងសាវត្ថី ឧទ្ទិសចំពោះព្រះសង្ឃ ខ្ញុំជ្រះថ្លា រីករាយ ចំពោះវិហារនោះ

ទិស្វា អគារញ្ច បិយញ្ច មេតំ
តាយេវមេ សុទ្ធនុមោទនាយ
លទ្ធំ វិមានព្ភុតទស្សនេយ្យំ
សមន្តតោ សោឡសយោជនានិ
វេហាសយំ គច្ឆតិ ឥទ្ធិយា មម

កូដាគារា និវេសា មេ   វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ   សមន្តា សតយោជនំ
បោក្ខរញ្ញោ ច មេ ឯត្ថ   បុថុលោមនិសេវិតា
អច្ឆោទកា វិប្បសន្នា   សោវណ្ណវាលុកាសន្ថតា[១]
នានាបទុមសញ្ឆន្នា   បុណ្ឌរីកសមោតតា
សុរភី សម្បវាយន្តិ   មនុញ្ញមាលុតេរិតា[២]
ជម្ពុយោ បនសា តាលា   នាឡិកេរា វនានិ ច
អន្តោ និវេសនេ ជាតា   នានារុក្ខា អរោបិតា[៣]
នានាតុរិយសង្ឃុដ្ឋំ   អច្ឆរាគណឃោសិតំ
យោ បិ មំ សុបិនេ បស្សេ   សោបិ វិត្តោ សិយា នរោ
ឯតាទិសំ អព្ភុតទស្សនេយ្យំ   វិមានំ សព្វសោ បភំ
មម កម្មេហិ និព្វត្តំ   អលំ បុញ្ញានិ កាតវេ ។

១ ឱ. សោណ្ណវាលុកសន្ថតា ។ ២ ម. មនុញ្ញវាលុតេរិតា ។ ៣ ឱ.ម. អរោបិមា ។

ព្រោះឃើញនូវផ្ទះគឺវិហារ ជាទីស្រឡាញ់នេះ ទើប
វិមានដែលខ្ញុំបានហើយ ដោយអនុមោទនា ដ៏បរិសុទ្ធ
នោះឯង ជាវត្ថុអស្ចារ្យ គួររមិលមើល ក៏ខ្ពស់ទៅ
ឰដ៏អាកាស អស់ ១៦ យោជន៍ជុំវិញ ដោយបុញ្ញឫទ្ធិនៃខ្ញុំ

ផ្ទះកំពូល ជាលំនៅរបស់ខ្ញុំ ដូចគេចែកដោយចំណែកស្មើគ្នា រុង រឿងភ្លឺទូទៅ អស់ ១០០ យោជន៍ជុំវិញ ឯស្រះបោក្ខរណីទាំងឡាយ របស់ខ្ញុំ ក្នុងទីនេះ ដែលពួកត្រីទិព្វនៅអាស្រ័យហើយ មានទឹករងថ្លា ក្រាលដោយខ្សាច់មាស ដេរដាសដោយឈូកផ្សេង ៗ ធ្វូកដោយ ឈូកសទាំងឡាយ មានក្លិនក្រអូប ជាទីគាប់ចិត្ត ដែលខ្យល់បក់ ផ្សាយទៅ ដើមព្រីង ខ្នុរ ត្នោត ដូង ព្រៃនិងឈើផ្សេង ៗ ទាំងឡាយ ដុះជិតលំនៅខាងក្នុង មិនបាច់ដាំឡើយ (វិមាននោះ) សឹងរងំដោយ តូរ្យតន្ត្រីផ្សេង ៗ គឹកកងដោយពួកស្ត្រីអប្សរ ទោះជនណាឃើញខ្ញុំ ក្នុងការយល់សប្តិ ជននោះឯង គង់ត្រេកអរ វិមានបែបនេះ ជាទី អស្ចារ្យ គួររមិលមើល ភ្លឺព្រោងព្រាត ដោយសព្វគ្រប់ កើតឡើង ដោយបុញ្ញកម្មទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ បុគ្គលគួរធ្វើនូវបុណ្យទាំងឡាយ ។

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ឆដ្ឋំ វិហារវិមានំ

តាយេវ តេ សុទ្ធុមោទមានាយ
សខ្យោ វិមានម្ហិ ទិស្សតេយ្យំ
យា ចេវ សា ទានមទាសិ នារី
តស្សា គតឹ ព្រូហិ កុហឹ ឧប្បន្នា សាតិ ។
យា សា អហុ មយ្ហំ សខី ភទន្តេ
សង្ឃស្ស ការេសិ មហាវិហារំ
វិញ្ញាតធម្មា សា អទាសិ ទានំ
ឧប្បន្នា និម្មានរតីសុ ទេវេសុ[១]
បជាបតី តស្ស សុនិម្មិតស្ស
អចិន្តិយា កម្មវិបាក តស្សា[២]
យមេតំ បុច្ឆសិ កុហឹ ឧប្បន្នា សាតិ ។
ភន្តេ វិយាកាសឹ អនញ្ញថា អហំ
តេន ហាញ្ញេបិ[៣] សមាទបេថ
សង្ឃស្ស ទានានិ ទទាថ វិត្តា
ធម្មញ្ច សុណាថ បសន្នមានសា
សុទុល្លភោ លទ្ធោ មនុស្សលាភោ
យំ មគ្គំ មគ្គាធិបតី អទេសយិ
ព្រហ្មស្សរោ កញ្ចនសន្និភត្តចោ

---

១ ឱ. ទេវេ ។ ២ ម. តស្ស ។ ៣ ឱ. ហិ អញ្ញេបិ ។

(ព្រះអនុរុទ្ធត្ថេរសួរថា) វិមានដែលនាងបានហើយ ដោយអនុមោទនា ដ៏បរិសុទ្ធនោះឯង ជាទីអស្ចារ្យ គួររមិលមើលម្យ៉ាងទៀត នារីណា បានឲ្យនូវទាន នាងចូរប្រាប់នូវគតិ របស់នារីនោះ តើទៅកើតក្នុងទីណា ។ (ទេវតាឆ្លើយថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ស្រីសំឡាញ់របស់ខ្ញុំណាបានឲ្យជាងធ្វើមហាវិហារដើម្បីសង្ឃ ស្រីសំឡាញ់នោះ (គឺនាងវិសាខា) ជាស្ត្រីមានធម៌ ដឹងច្បាស់ បានឲ្យទានហើយ បានទៅកើតក្នុងទេវលោក ជាន់និម្មានរតី បានជាបជាបតីនៃទេវរាជឈ្មោះសុនិម្មិត លោកម្ចាស់សួររក នូវនារីណាថា នារីនោះទៅកើតក្នុងទីណា ផលនៃកម្ម របស់នារីនោះ មិនគប្បីគិតឡើយ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានដោះស្រាយ តាមសេចក្តីពិត មិនប្រែប្រួល ព្រោះហេតុនោះ លោកម្ចាស់ ចូរបបួលពួកជនដទៃថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរឲ្យទានចំពោះសង្ឃផង អ្នកទាំងឡាយចូរមានចិត្តជ្រះថ្លា ស្តាប់ធម៌ផង ការបានអត្តភាពជាមនុស្ស ដែលគេកម្របានដោយងាយ អ្នកទាំងឡាយ ក៏បានហើយ ព្រះពុទ្ធ មានសំឡេងដូចព្រហ្ម មានព្រះចម្ពាដូចមាស ជាអធិបតីក្នុងផ្លូវ បានសម្តែងនូវទានជាផ្លូវណា

សង្ឃស្ស ទានានិ ទទាថ វិត្តា
មហប្ផលា យត្ថ ភវន្តិ ទក្ខិណា
យេ បុគ្គលា អដ្ឋ សតំ បសដ្ឋា
ចត្តារិ ឯតានិ[១] យុគានិ ហោន្តិ
តេ ទក្ខិណេយ្យា សុគតស្ស សាវកា
ឯតេសុ ទិន្នានិ មហប្ផលានិ

ចត្តារោ ច បដិបន្នា ចត្តារោ ច ផលេ ឋិតា
ឯស សង្ឃោ ឧជុភូតោ បញ្ញាសីលសមាហិតោ
យជមានានំ មនុស្សានំ បុញ្ញបេក្ខាន បាណិនំ
ករោតំ ឱបធិកំ បុញ្ញំ សង្ឃេ ទិន្នំ មហប្ផលំ

ឯសោ ហិ សង្ឃោ វិបុលោ មហគ្ឃតោ[២]
ឯសប្បមេយ្យោ ឧទធីវ សាគរោ
ឯតេហិ សេដ្ឋា នរវីរិយសាវកា[៣]
បភង្ករា ធម្មមុទីរយន្តិ
តេសំ សុទិន្នំ សុហុតំ សុយិដ្ឋំ
យេ សង្ឃមុទ្ទិស្ស ទទន្តិ ទានំ

---

១ ឱ. យេតានិ ។ ២ ឱ. ម. មហគ្គតោ ។ ៣ ឱ. ម. នរវីរសាវកា ។

ទក្ខិណាទាន (ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ) ចំពោះសង្ឃណា ជាទានមានផលច្រើន អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរឲ្យទានទាំងឡាយ (នោះ) ចំពោះសង្ឃ (នោះ) ចុះ បុគ្គលទាំងឡាយណា ៨ ពួក ដែលសប្បុរសទាំងឡាយ សរសើរហើយ បើរាប់ជាគូបាន ៤ គូ បុគ្គលទាំងឡាយនោះ ជាសាវ័កនៃព្រះសុគត លោកគួរដល់ទក្ខិណាទាន ទានទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះទក្ខិណេយ្យបុគ្គលទាំងឡាយនុ៎ះ ជាទានមានផលច្រើន

បុគ្គល ៤ ពួក តាំងនៅក្នុងមគ្គ បុគ្គល ៤ ពួកតាំងនៅក្នុងផល នេះឈ្មោះថាព្រះសង្ឃ លោកប្រតិបត្តិត្រង់ ប្រកបដោយបញ្ញានិងសីល បុណ្យឲ្យផល ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដែលពួកសត្វជាមនុស្សប្រាថ្នានូវបុណ្យ កាលបូជាកាលធ្វើ បានឲ្យហើយចំពោះសង្ឃ ជាទានមានផលច្រើន

ព្រោះថា ព្រះសង្ឃនុ៎ះ ជាព្រះសង្ឃមានគុណ ធំទូលាយ ព្រះសង្ឃនុ៎ះ ដូចជាសាគរ ដែលទ្រទ្រង់នូវទឹក មានជម្រៅរាប់មិនបាន ពួកសាវ័កអ្នកមានសេចក្ដីព្យាយាម ប្រសើរជាងនរៈទាំងនេះ ជាអ្នកប្រសើរមែនពិត ជាអ្នកធ្វើនូវពន្លឺ គឺញាណ សម្ដែងនូវធម៌ ពួកសត្វណា បានឲ្យទាន ឧទ្ទិសចំពោះព្រះសង្ឃ (ទាននោះ) ឈ្មោះថា ពួកសត្វទាំងនោះ បានឲ្យល្អហើយ បូជាតូច ល្អហើយ បូជាធំ ល្អហើយ

សា ទក្ខិណា សង្ឃគតា បតិដ្ឋិតា
មហប្ផលា លោកវិទូហិ វណ្ណិតា
ឯតាទិសំ បុញ្ញមនុស្សរន្តា[១]
យេ វេទជាតា វិចរន្តិ លោកេ
វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ សមូលំ
អនិន្ទិតា សគ្គមុបេន្តិ ឋានន្តិ ។

វិហារវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

ភាណវារំ ទុតិយំ ។

សត្តមំ ចតុរិត្ថីវិមានំ

[៤៨] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ឥន្ទីវរានំ ហត្ថកំ អហាមទាសឹ
ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស
ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មឹ នគរេ[២]
វរេ បណ្ណកតេ[៣] រម្មេ

---

១ ម. សញ្ញមនុស្សរន្តា ។ ២ ម. នគរ ។ ៣ ឱ. បេណ្ណកតេ ។

សង្ឃគតាទក្ខិណាទាននោះ ដែលបុគ្គលតម្កល់ទុកល្អហើយ ជាទានមានផលច្រើន ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់ត្រាស់សរសើរហើយថា ជនទាំងឡាយណា កាលរឭករឿយៗនូវបុណ្យ ប្រាកដដូច្នោះ រមែងកើតសេចក្តីត្រេកអរ ត្រាច់រង្គាត់ទៅ ក្នុងលោក ជនទាំងនោះកម្ចាត់បង់ នូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងឫសជាអ្នកមិនមានគេតិះដៀលបាន រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។

ចប់ វិហារវិមាន ទី ៦ ។

ចប់ ភាណវារៈទី ២ ។

ចតុរិត្ថីវិមាន ទី ៧

[៤៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) មានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានប្រគេននូវផ្ការាជព្រឹក្សមួយបាច់ ដល់ភិក្ខុកាលនិមន្តទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគរដ៏ប្រសើរ មានផែនដីខ្ពស់ ឈ្មោះបណ្ណកតៈ ជាក្រុងគួរត្រេកអរ នៃពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនឯសិកៈ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។បេ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។បេ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
នីលុប្បលហត្ថកំ អហមទាសឹ
ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស
ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មឹ នគរេ
វរេ បណ្ណកតេ[១] រម្មេ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។បេ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ឱទាតមូលកំ ហរីតបត្តំ
ឧទកម្ហិ សរេ ជាតំ អហមទាសឹ

ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) មានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានប្រគេន នូវផ្កាឧប្បលខៀវមួយបាច់ ដល់ភិក្ខុ កាលនិមន្តទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគរដ៏ប្រសើរ មានផែនដីខ្ពស់ ឈ្មោះបណ្ណកត: ជាគ្រុំងគួរត្រេកអរ នៃពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនឯសិក: ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) មានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ដ៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានប្រគេន នូវផ្កាឈូកមួយបាច់ ដែលមាន

ក្រឱ-ស មានស្លឹកខៀវ ដុះក្នុងស្រះ មានទឹក

៩៧

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស សត្តមំ ចតុរិត្ថីវិមានំ

ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស

ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មឹ នគរេ

វរេ បណ្ណកតេ រម្មេ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

អហំ សុមនា សុមនស្ស សុមនមកុលានិ

ទន្តវណ្ណានិ អហាមនាសឹ

ភិក្ខុនោ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស

ឯសិកានំ ឧណ្ណតស្មឹ នគរេ

វរេ បណ្ណកតេ រម្មេ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ចតុរិត្ថីវិមានំ សត្តមំ ។

ដល់ភិក្ខុ កាលនិមន្តទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគរ
ដ៏ប្រសើរ មានផែនដីខ្ពស់ ឈ្មោះបណ្ណកតៈ
គួរត្រេកអរ នៃពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនឯសិកៈ
ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។
(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) មានសម្បុរដ៏រុងរឿង ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំឈ្មោះសុមនា បានប្រគេនផ្កាម្លិះក្រពុំ មានពណ៌ប្រាកដស្មើ ដោយភ្ញុកដំរី ដល់ភិក្ខុអ្នកមានចិត្តល្អ កាលនិមន្តទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងនគរដ៏ប្រសើរ មានផែនដីខ្ពស់ ឈ្មោះបណ្ណកតៈ គួរត្រេកអរ នៃពួកជនអ្នកនៅក្នុងដែនឯសិកៈ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ចតុរិត្ថីវិមាន ទី ៧ ។

អដ្ឋមំ អម្ពវិមានំ

[៤៦] ទិព្វន្តេ អម្ពវនំ រម្មំ បាសាទេត្ថ មហល្លកោ
នានាតុរិយសង្ឃុដ្ឋោ(១) អច្ឆរាគណឃោសិតោ
បទីបោ ចេត្ថ ជលតិ និច្ចំ សោវណ្ណយោ មហា
ទុស្សផលេហិ រុក្ខេហិ សមន្តា បរិវារិតោ
កេន តេ អម្ពវនំ រម្មំ បាសាទេត្ថ មហល្លកោ
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ
វិហារំ សង្ឃស្ស ការេសឹ អម្ពេហិ បរិវារិតំ
បរិយោសិតេ វិហារេ ការេន្តេ និដ្ឋិតេ មហេ
អម្ពេ អច្ឆាទយិត្វាន(២) កត្វា ទុស្សមយេ ផលេ
បទីបំ តត្ថ ជាលេត្វា ភោជយិត្វា គណុត្តមំ
និយ្យាទេសឹ តំ សង្ឃស្ស បសន្នា សកេហិ បាណិហិ

១ ឱ. នានាតុរិយសំឃុដ្ឋោ ។ ២ ម. អម្ពេហិ ឆាទយិត្វាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

អម្ពវិមាន ទី ៨

[៤៦] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ព្រៃស្វាយរបស់នាងជាទិព្វ គួរសប្បាយ មានប្រាសាទខ្ពស់ធំទូលាយ ក្នុងព្រៃស្វាយនុ៎ះ សឹងរងំដោយតូរ្យតន្ត្រីផ្សេងៗ គឹកកងដោយពួកស្រីអប្សរ ទាំងប្រទីបផ្កាលាដ៏ធំជាវិការៈនៃមាស មានពួកឈើ ដែលផ្លែចេញជាសំពត់ព័ទ្ធជុំវិញ ក៏ភ្លឺរុងរឿងក្នុងប្រាសាទនោះជានិច្ច ព្រៃស្វាយរបស់នាងជាទិព្វ គួរសប្បាយ មានប្រាសាទខ្ពស់ធំទូលាយ តើសម្រេចដោយបុណ្យដូចម្ដេច សម្បុររបស់នាង ប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេច ដោយបុណ្យដូចម្ដេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។ ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលជាតិមុន កើត ជាមនុស្ស
ក្នុងពួកមនុស្ស នាមនុស្សលោក

បានឲ្យជាងធ្វើវិហារ ឧទ្ទិសចំពោះសង្ឃ មានដើមស្វាយព័ទ្ធជុំវិញ កាលធ្វើវិហាររួចស្រេចហើយ បានធ្វើបុណ្យឆ្លង ខ្ញុំបានដណ្ដប់រុំដើមស្វាយទាំងឡាយ ធ្វើផ្លែទាំងឡាយជាវិការៈនៃសំពត់ អុជប្រទីបភ្លឺរុងរឿង ក្នុងព្រៃស្វាយនោះ បានញុំាងព្រះសង្ឃដ៏ឧត្តមជាងគណៈឲ្យឆាន់ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានវេរវិហារនោះចំពោះសង្ឃ ដោយដៃរបស់ខ្លួន

តេន មេ អម្ពវនំ រម្មំ   បាសាទេត្ថ មហល្លកោ
នានាតុរិយសង្ឃុដ្ឋោ   អច្ឆរាគណឃោសិតោ
បទីបោ ចេត្ថ ជលតិ   និច្ចំ សោវណ្ណយោ មហា
ទុស្សផលេហិ រុក្ខេហិ   សមន្តា បរិវារិតោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ   ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។

អម្ពវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ បីតវិមានំ

[៤៧] បីតវត្ថេ បីតធជេ[១]   បីតាលង្ការភូសិតេ
បីតចន្ទនលិត្តង្គេ   បីតុប្បលមធារិនី
បីតបាសាទសយនេ   បីតាសនេ បីតភោជនេ[២]
បីតច្ឆត្តេ បីតរថេ   បីតស្សេ បីតវីជនេ[៣]
កឹ កម្មំ អការី ភទ្ទេ   បុព្វេ មានុសកេ ភវេ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ   កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ (ឥតិ) ។
កោសាតកី[៤] នាម លតត្ថិ ភន្តេ តិត្តិកា[៥] អនភិច្ឆិតា

១ ឱ. បីតាវត្ថេ បីតាធជេ ។ ២ ម. បីតភាជនេ ។ ៣ ម. បីតពីជនេ ។ ៤ ឱ. កោសាតិកិ ។
៥ ម. កត្តិកា ។

ដោយបុញ្ញកម្មនោះ ទើបខ្ញុំមានព្រៃស្វាយគួរសប្បាយ មានប្រាសាទខ្ពស់ធំទូលាយ ក្នុងព្រៃស្វាយនោះ សឹងរងំដោយតូរ្យតន្ត្រីផ្សេងៗ គឹកកងដោយពួកស្រីអប្សរ ទាំងប្រទីបផ្កាលាដ៏ធំ ជាវិការៈនៃមាស មានពួកឈើផ្លែចេញជាសំពត់ព័ទ្ធជុំវិញ ភ្លឺរុងរឿង ក្នុងប្រាសាទនោះជានិច្ច សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ សម្រេចដោយបុណ្យនោះ ។បេ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ អម្ពវិមាន ទី ៨ ។

បីតវិមាន ទី ៩

[៤៧] (*ទេវរាជសួរថា*) ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន មានសំពត់លឿង មានទង់លឿង ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងប្រដាប់មានពណ៌លឿង មានអវយវៈលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍លឿង ទ្រទ្រង់ផ្កាឧប្បលលឿង មានប្រាសាទនិងទីដេកលឿង មានទីអង្គុយលឿង មានភោជនលឿង មានឆ័ត្រលឿង មានរថលឿង មានសេះលឿង មានផ្លិតលឿង នាងបានធ្វើអំពើដូចម្ដេច ក្នុងភពជារបស់មនុស្ស ក្នុងកាលមុន ម្នាលទេវតា យើងសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(*ទេវធីតាឆ្លើយថា*) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វល្លិ៍ឈ្មោះកោសាតកី (*វល្លិ៍នោងព្រៃ*) ជាជាតិវល្លិ៍ល្វីង ដែលគេមិនត្រូវការ

តស្សា ចត្តារិ បុច្ឆានិ ថូបំ អភិហរឹ អហំ
សត្ថុសរីរំ ឧទ្ទិស្ស វិប្បសន្នេន ចេតសា
នាស្ស មគ្គំ អវេក្ខិស្សំ តទង្គមនសា សតី[១]
តតោ មំ អវធិ គាវី ថូបំ អប្បត្តមានសំ
តញ្ចាហំ អភិសញ្ចេយ្យំ ភិយ្យោ[២] នូន ឥតោ សិយា
តេន កម្មេន ទេវិន្ទ មឃវា ទេវកុញ្ជរ
បហាយ មានុសំ ទេហំ តវ សហាព្យតមាគតាតិ[៣] ។
ឥទំ សុត្វា តិទសាធិបតិ មឃវា ទេវកុញ្ជរោ
តាវតឹសេ បសាទេន្តោ មាតលឹ ឯតទព្រវិ
បស្ស មាតលិ អច្ឆេរំ ចិត្តំ កម្មផលំ ឥទំ
អប្បកម្បិ កតំ ទេយ្យំ បុញ្ញំ ហោតិ មហប្ផលំ
នត្ថិ ចិត្តេ បសន្នម្ហិ អប្បកា នាម ទក្ខិណា
តថាគតេ វា សម្ពុទ្ធេ អថ វា តស្ស សាវកេ
ឯហិ មាតលិ អម្ហេបិ ភិយ្យោ ភិយ្យោមហេម្ហសេ[៤]
តថាគតស្ស ធាតុយោ សុខោ បុញ្ញានមុច្ចយោ
តិដ្ឋន្តេ និព្វុតេ វាបិ សមេ ចិត្តេ សមំ ផលំ

១ ម. នតគ្គមនសា សតិ ។ ២ ឱ. ភីយោ ។ ៣ ម. សហាព្យមាគតា ។ ៤ ឱ. ម. មហេមសេ ។

ខ្ញុំម្ចាស់មានចិត្តជ្រះថ្លា បាននាំយកផ្កាននោងព្រៃនោះ ៤ ទង ទៅបូជាព្រះស្តូប ឧទ្ទិសចំពោះព្រះសរីរធាតុនៃព្រះសាស្តា ខ្ញុំម្ចាស់កំពុងមានចិត្តប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងព្រះធាតុនៃព្រះមានព្រះភាគនោះ មិនបានក្រឡេកមើលផ្លូវគោនោះ គ្រានោះមេគោមកជល់ខ្ញុំម្ចាស់ ដែលមានអធ្យាស្រ័យមិនទាន់ដល់ព្រះស្តូប (ស្លាប់ទៅ) បើខ្ញុំម្ចាស់សន្សំបុណ្យនោះសម្រេចម៉្លេះសមជាមានសម្បត្តិដ៏លើសលុបជាងនេះ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងទេវតា នាមមឃវៈ ជាទេវកុញ្ជរ ខ្ញុំម្ចាស់បានលះបង់រាងកាយជាមនុស្ស មកកើតជាមួយនឹងព្រះអង្គ ព្រោះកម្មនោះ ។

ព្រះឥន្ទ្រ នាមមឃវៈ ជាទេវកុញ្ជរ ជាធំជាងទេវតាក្នុងជាន់ត្រៃត្រិង្សបានស្តាប់ពាក្យនេះហើយ ក៏ញុំាងទេវធីតាឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងភពតាវត្តិង្សហើយ បានពោលពាក្យនេះ នឹងមាតលិទេវបុត្រថា ម្នាលមាតលិអ្នកចូរមើលសេចក្តីអស្ចារ្យ នេះជាផលនៃកម្មដ៏វិចិត្រ ទេយ្យវត្ថុ សូម្បីបន្តិចបន្តួចដែលគេធ្វើហើយ ជាបុណ្យមានផលច្រើន កាលបើចិត្តជ្រះថ្លា ចំពោះព្រះតថាគតជាសម្ពុទ្ធ ឬសាវ័ករបស់ព្រះតថាគតហើយទក្ខិណាទានឈ្មោះថាមានផលតិចមិនមែនឡើយ ម្នាលមាតលិ អ្នកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងបូជាព្រះធាតុព្រះតថាគតឲ្យលើសលុបជាងនេះទៅទៀត ការសន្សំនូវបុណ្យទាំងឡាយ រមែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខកាលព្រះតថាគតឋិតនៅក្តី បរិនិព្វានទៅក្តី បើតាំងចិត្តស្មើ ផលក៏ស្មើ

ចេតោបណិធិហេតូ ហិ សត្តា គច្ឆន្តិ សុគ្គតឹ
ពហុន្នំ វត អត្ថាយ ឧប្បជ្ជន្តិ តថាគតា
យត្ថ ការំ ការិត្វាន សគ្គំ គច្ឆន្តិ ទាយកាតិ ។

បីតវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ ឧច្ឆុវិមានំ

[៤៨] ឱភាសយិត្វា បឋវឹ សទេវកំ
អតិរោចសិ ចន្ទិមសុរិយា វិយ
សិរិយា ច វណ្ណេន យសេន តេជសា
ព្រហ្មាវ ទេវេ តិទសេ សហិន្ទកេ
បុច្ឆាមិ តំ ឧប្បលមាលធារិនេ
អាវេឡិនេ កញ្ចនសន្និភត្តចេ
អលង្កតេ ឧត្តមវត្ថធារិនេ
កា ត្វំ សុភេ ទេវតេ វន្ទសេ មមំ[១]
ទានំ សុចិណ្ណំ អថ សីលសញ្ញមោ[២]
កេនូបបន្នា សុគតឹ យសស្សិនី
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ (ឥតិ) ។

១ ឱ. មម ។ ២ ម. សីលសញ្ញមំ ។

ដ្បិតថាសត្វទាំងឡាយ មានការតម្កល់ចិត្តទុកជាហេតុ ទើបទៅកាន់សុគតិបាន ទាយកទាំងឡាយ រមែងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌បាន ព្រោះធ្វើការបូជា ចំពោះព្រះតថាគតទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតទាំងនោះ បានកើតឡើងក្នុងលោក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន។

ចប់ បីតវិមាន ទី ៩ ។

ឧច្ឆុវិមានទី ១០

[៤៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) នាងរុងរឿងកន្លងពួកទេវតា ដោយសិរីផង ដោយសម្បុរផង ដោយយសផង ដោយតេជៈផង ដូចជាព្រះចន្ទ្រ និងព្រះអាទិត្យ ញុាំងផែនដីព្រមទាំងទេវលោកឲ្យភ្លឺរុងរឿង ឬដូចជាព្រហ្មរុងរឿងកន្លងពួកទេវតាក្នុងជាន់ត្រៃត្រិង្ស ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ្រ ម្នាលទេវតាអ្នកទ្រទ្រង់កម្រងផ្កាឧប្បល មានភួងផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាល មានសម្បុរស្បែកភ្លឺដូចមាស តាក់តែងគ្រឿងអលង្ការ ទ្រទ្រង់សំពត់ដ៏ឧត្តម អាត្មាសូមសួរនាង ម្នាលទេវតា ល្អស្រស់នាងជាអ្វី មកថ្វាយបង្គំអាត្មា នាងបានសន្សំទានល្អហើយ ឬក៏នាងបានសង្រួម ក្នុងសីល បានមកកើត ក្នុងសុគតិជាស្ត្រីមានយស តើដោយហេតុដូចម្តេច ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

ឥទន្តេ ភន្តេ ឥធមេវ[១] គាមំ
បិណ្ឌាយ អម្ហាកំ ឃរំ ឧបាគមី
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសឹ ខណ្ឌិកំ
បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយា
សស្សុ ច បច្ឆា អនុយុញ្ជតេ មមំ
កហំ នុ ឧច្ឆុំ[២] វធុ តេ អវាកិរិ
ន ឆឌ្ឌិតំ ន បន ខាទិតំ មយា
សន្តស្ស ភិក្ខុស្ស សយំ អទាសិហំ
តុយ្ហញ្វិទំ ឥស្សរិយំ អថោ មម
ឥតិស្ស សស្សុ បរិភាសតេ មមំ
លេឌ្ឌុំ គហេត្វា បហារំ អទាសិ មេ
តតោ ចុតា កាលកតម្ហិ ទេវតា
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា
ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារិយាមហំ
មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា

---

១ ម. ឥធ តេ ភន្តេ ឥមមេវ ។ ២ ឱ. ឧច្ឆុ ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន រឿងនេះ លោកម្ចាស់ (ជ្រាបស្រាប់ហើយ) លោកម្ចាស់បានចូលទៅកាន់ផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងស្រុកឯណោះ គ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនអំពៅ ១ កំណាត់ដល់លោកម្ចាស់ ដោយបីតិថ្លៃងមិនបាន លុះកាលខាងក្រោយមក ម្ដាយក្មេក បានសួរដេញដោលខ្ញុំថា ម្នាលមេ នាងបំផ្លាញអំពៅទៅណា (ខ្ញុំឆ្លើយថា) ខ្ញុំមិនបានចោលទេ មិនបានស៊ីទេ ខ្ញុំបានប្រគេនដល់ភិក្ខុ អ្នកមានចិត្តស្ងប់ ដោយខ្លួនឯង ម្ដាយក្មេក ក៏ប្រទេចផ្ដាសាខ្ញុំថា ហងឯង ឬអញ ជាធំក្នុងផ្ទះនេះ ហើយក៏យកដុំដីប្រហារខ្ញុំ ខ្ញុំធ្វើមរណកាល ច្យុតចាកមនុស្សលោកនោះបានមកកើតជាទេវតា កុសលកម្មនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ខ្ញុំក៏បានទទួលផលនៃកម្មជាសុខ ដោយខ្លួនឯងបានញ៉ាំងស្ត្រីឲ្យបម្រើ ជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ខ្ញុំរមែងរីករាយដោយកាមគុណទាំង ៥ កុសលកម្មនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ខ្ញុំក៏បានទទួលផលនៃកម្មជាសុខ ដោយខ្លួនឯង

ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា
សមប្បិតា កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ
មហាវិបាកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា
ទេវេហិ សទ្ធឹ បរិចារិយាមហំ
មោទាមហំ កាមគុណេហិ បញ្ចហិ
ឯតាទិសំ បុញ្ញផលំ អនប្បកំ
មហាជុតិកា មម ឧច្ឆុទក្ខិណា
ទេវិន្ទគុត្តា តិទសេហិ រក្ខិតា
សហស្សនេត្តោរិវ នន្ទនេ វនេ
តុវញ្ច ភន្តេ អនុកម្បកំ វិទុំ
ឧបេច្ច វន្ទឹ កុសលញ្ច បុច្ឆិ មំ(១)
តតោ តេ ឧច្ឆុស្ស អទាសិ ខណ្ឌិកំ
បសន្នចិត្តា អតុលាយ បីតិយាតិ ។

ឧច្ឆុវិមានំ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ វន្ទនវិមានំ

[៤៩] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា

១ ម. បុច្ឆិស្សំ ។

ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាបានគ្រប់គ្រងហើយ ពួកទេវតាជាន់ត្រៃត្រិង្ស ក៏បានរក្សាហើយដែរ ស្កប់ស្កល់ដោយកាមគុណ ៥ ផលបុណ្យប្រាកដដូច្នេះ មិនមែនតិចតួចឡើយ ឧច្ឆុទក្ខិ-ណាទាន (ការឲ្យអំពៅ) របស់ខ្ញុំ ជាទានមានផលច្រើន ខ្ញុំបានញុំាងស្ត្រីឲ្យបម្រើ ជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ខ្ញុំរមែងរីករាយ ដោយកាមគុណ ៥ ផលបុណ្យប្រាកដដូច្នេះ មិនមែនតិចតួចឡើយ ឧច្ឆុទក្ខិណាទាន របស់ខ្ញុំ មានតេជះច្រើន ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតា បានគ្រប់គ្រងហើយ ពួកទេវតាជាន់ត្រៃត្រិង្ស ក៏បានរក្សាហើយដែរ ដូចជាព្រះសហស្សនេត្រក្នុងព្រៃនន្ទនវ័ន បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានទៅថ្វាយបង្គំលោកម្ចាស់ ជាអ្នកចេះដឹង ជាអ្នកអនុគ្រោះ លោកម្ចាស់បានសួរនូវកុសលចំពោះខ្ញុំ លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនអំពៅមួយកំណាត់ ដល់លោកម្ចាស់ដោយបីតិថ្លឹងមិនបាន ។

ចប់ ឧច្ឆុវិមាន ទី ១០ ។

វន្ទនវិមាន ទី ១១

[៤៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង ញុំាងទិសទាំងពួង ឲ្យភ្លឺច្បាស់ ដូចផ្កាយព្រឹក

កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សា ទេវតា អត្តមនា មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតា
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតា
ទិស្វាន សមណោ សីលវន្តេ
ចាជានិ វន្ទិត្វា មនំ បសាទយឹ
វិត្តា ចហំ អញ្ជលិកំ អកាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

វន្ទនវិមានំ ឯកាទសមំ ។

ទ្វាទសមំ រជ្ជុមាលាវិមានំ

[៨០] អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ហត្ថេ បាទេ ច វិគ្គយ្ហ នច្ចសិ សុប្បវាទិតេ
តស្សា តេ នច្ចមានាយ[១] អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា សទ្ទា និច្ឆរន្តិ សវនីយា មនោរមា
តស្សា តេ នច្ចមានាយ អង្គមង្គេហិ សព្វសោ
ទិព្វា គន្ធា បវាយន្តិ សុចិគន្ធា មនោរមា

១ ឱ. នន្ទមានាយ ។

សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់នាង ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវតានោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានឃើញពួកសមណៈ អ្នកមានសីល ក៏ថ្វាយបង្គំបាទា ហើយញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ត្រេកអរ បានធ្វើអញ្ជលិកម្ម (ចំពោះសមណៈទាំងនោះ) ព្រោះហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ វន្ទនវិមាន ទី ១១ ។

រជ្ជុមាលាវិមាន ទី ១២

[៨០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ម្នាលទេវតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង (កាលបើតូរ្យតន្ត្រី) ដែលគេប្រគំល្អហើយ នាងវាសដៃវាសជើងរាំ កាលដែលនាងកំពុងរាំនោះ សំឡេងទិព្វទាំងឡាយ គួរស្តាប់ គួររីករាយចិត្ត រមែងលាន់ឮអំពីអវយវៈតូចធំទាំងឡាយ ដោយសព្វគ្រប់ កាលដែលនាងកំពុងរាំនោះ ក្លិនទិព្វទាំងឡាយ ដ៏ក្រអូប គួររីករាយចិត្ត រមែងផ្សាយចេញ អំពីអវយវៈតូចធំទាំងឡាយ ដោយសព្វគ្រប់

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ទ្វាទសមំ រជ្ជុមាលាវិមានំ

វិវត្តមានា កាយេន យា វេណីសុ បិលន្ធនា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
វដំសកា វាតធូតា វាតេន សម្បកម្បិតា
តេសំ សុយ្យតិ និគ្ឃោសោ តុរិយេ បញ្ចង្គិកេ យថា
សាបិ តេ សិរសិ មាលា សុចិគន្ធា មនោរមា
វាតិ គន្ធោ ទិសា សព្វា រុក្ខោ មញ្ជូសកោ យថា
ឃាយសេ តំ សុចិគន្ធំ រូបំ បស្សសិ អមានុសំ
ទេវតេ បុច្ឆិតាចិក្ខ កិស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ (ឥតិ)។
ទាសី អហំ បុរេ អាសឹ គយាយំ ព្រាហ្មណស្សហំ
អប្បបុញ្ញា អលក្ខិកា រជ្ជុមាលាតិ មំ វិទុ
អក្កោសានំ វធានញ្ច តជ្ជនាយ(១) ច ឧគ្គតា
កុដំ គហេត្វា និក្ខម្ម អាគច្ឆឹ ឧទកហារិយា
វិបថេ កុដំ និក្ខិបិត្វា វនសណ្ឌំ ឧបាគមឹ
ឥធេវាហំ មរិស្សាមិ កីវត្ថោបិ ជីវិតេន មេ
ទឡ្ហបាសំ ករិត្វាន អាលម្ពិត្វាន បាទបេ
តតោ ទិសោ វិលោកេសឹ កោ នុ ខោ វនមស្សិតោ

---

១ ឱ. តជ្ជនយា ។

កាលនាងរាកកាយ សូរគឹកកងនៃគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយ ឮជំ ផ្ទួងសក់នោះ ឮដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ សូរគឹកកង នៃគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ត្រូវខ្យល់បក់មកប៉ះ កម្រើកដោយខ្យល់ នោះ ឮដូចជាតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ កម្រងផ្កាណា ឮជំសិរ្សៈរបស់នាង មានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់ ជាទីរីករាយចិត្ត ក្លិនកម្រងផ្កានោះ រមែងផ្សាយទៅ សព្វទិស ដូចឈើឪឡោក នាងតែងធុំក្លិនក្រអូបនុ៎ះ តែងឃើញរូប ដែលមិនមែនជាមនុស្ស ម្នាលទេវតា អាត្មាសួរហើយ នាងចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) ក្នុងកាលពីដើម ខ្ញុំជាទាសីនៃព្រាហ្មណ៍ ក្នុងស្រុកឈ្មោះគយា ជាស្ត្រីមានបុណ្យតិច មិនមានសិរី ពួកជន ស្គាល់ខ្ញុំថា ជាស្ត្រីឈ្មោះរជ្ជុមាលា ខ្ញុំធុញទ្រាន់ ដោយការ គម្រាមរបស់ពួកជនអ្នកជេរ វាយ ហើយក៏កាន់ក្អម ដើរចេញ ទៅដងទឹក ត្រឡប់មកវិញ ដាក់ក្អមទៅក្រៅផ្លូវ ដើរចូលទៅ កាន់ដងព្រៃ ដោយគិតថា អញនឹងស្លាប់ ក្នុងទីនេះតែម្តងទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វី ដោយការរស់នៅរបស់អញ ហើយក៏ធ្វើអន្ទាក់យ៉ាង មាំ ចងសំយុងចុះ ត្រង់ប្រគាបឈើ លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏រមិលមើល នូវទិសទាំងឡាយថា អ្នកណាហ្ន៎ ដែលអាត្មាអញ ត្រូវនមស្ការ

តត្ថទ្ទសាសឹ[១] សម្ពុទ្ធំ សព្វលោកហិតំ មុនឹ
និសិន្នំ រុក្ខមូលស្មឹ ឈាយន្តំ អកុតោភយំ
តស្សា មេ អហុ សំវេគោ អព្ភុតោ លោមហំសនោ
កោ នុ ខោវ នមស្សិតោ មនុស្សោ ឧទាហុ ទេវតា
ចាសានិកំ បសាទនីយំ វនោ[២] និព្វុតមាគតំ
ទិស្វា មនោ មេ បសីទិ ជាយំ យានិសិកីនិសោ
គុត្តិន្ទ្រិយោ ឈានរតោ អពហិគតមានសោ
ហិតោ សព្វស្ស លោកស្ស ពុទ្ធោ អយំ ភវិស្សតិ
ភយភេរវោ ទុរាសទោ សីហោវ គូហានិស្សិតោ
ទុល្លភាយំ ទស្សនាយ បុប្ផំ ឧទុម្ពរំ យថា
សោ មំ មុទូហិ វាចាហិ អាលបិត្វា តថាគតោ
វត្ថុមាលេតិ មំ អវោច សរណំ គច្ឆ តថាគតំ
តាហំ គិរំ សុណិត្វាន នេលំ អត្ថវតឹ សុច
សណ្ហំ មុទុញ្ច វគ្គុញ្ច សព្វសោកាបនូទនំ

---

១ ឱ. ម. តត្ថទ្ទសាមិ ។ ២ ម. វេនា ។

ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គមានប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ទ្រង់ជាអ្នកប្រាជ្ញ កំពុងគង់ចម្រើនឈាន ទៀបគល់ឈើនោះ ព្រះអង្គមិនមានភ័យ អំពីទីណាមួយ សេចក្តីសង្វេគ សេចក្តីអស្ចារ្យ និងការព្រឺរោម ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំនោះ (ដោយគិតថា) បុគ្គលណាហ្ន៎ មនុស្ស ឬទេវតា ដែលអាត្មាអញត្រូវនមស្ការ ហើយចិត្តខ្ញុំក៏ជ្រះថ្លា ព្រោះបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ អ្នកនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា គួរជាទីជ្រះថ្លា ព្រះអង្គចេញអំពីព្រៃ គឺកិលេស មកកាន់ព្រះនិព្វាន ដែលមិនមានតណ្ហា ព្រះសម្ពុទ្ធនេះ មិនមែនជាបុគ្គលផ្តេសផ្តាសទេ ព្រះអង្គមានឥន្ទ្រិយគ្រប់គ្រងហើយ ត្រេកអរក្នុងឈាន មានចិត្តមិនបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ព្រះអង្គជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោកទាំងពួង នេះប្រាកដជាព្រះពុទ្ធ ដូចជាសីហៈដែលគួរខ្លាចដ៏ពន្លឹក មិនគួរហ៊ានចូលទៅរកអាស្រ័យនៅក្នុងគុហា ព្រះពុទ្ធនេះ បុគ្គលកម្របានចួបប្រទះ ដូចជាផ្កាឧទុម្ពរ (ដែលគេឃើញបានដោយក្រ) ព្រះតថាគតនោះ បានហៅខ្ញុំដោយវាចាផ្អែមល្ហែម ថា ម្នាលនាងវដ្ឋមាលា ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា នាងចូរដល់នូវព្រះតថាគតជាទីពឹងចុះ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះវាចានោះ ជាវាចាឥតទោស ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាវាចាស្អាតពីរោះ ផ្អែមល្ហែមគួរចង់ស្តាប់ បន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោកទាំងពួង (ហើយមានចិត្តជ្រះថ្លា)

១០៧

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ទ្វាទសមំ រជ្ជុមាលាវិមានំ

កល្លចិត្តញ្ច មំ ញត្វា បសន្នំ សុទ្ធមានសំ
ហិតោ សព្វស្ស លោកស្ស អនុសាសិ តថាគតោ
ឥទំ ទុក្ខន្តិ មំ អវោច អយំ ទុក្ខស្ស សម្ភវោ
អយំ ទុក្ខនិរោធោ ច អញ្ជសោ អមតោគធោ
អនុកម្បកស្ស កុសលស្ស ឱវាទម្ហិ អហំ ឋិតា
អជ្ឈគា អមតំ សន្តឹ និព្វានំ បទមច្ចុតំ
សាហំ អវដ្ឋិតា បេមា ទស្សនេ អវិកម្បិនី
មូលជាតាយ សទ្ធាយ ធីតា ពុទ្ធស្ស ឱរសា
សាហំ រមាមិ កីឡាមិ មោទាមិ អកុតោភយា
ទិព្វមាលំ ធារយាមិ បិវាមិ មធុមទ្ទុវំ[១]
សដ្ឋីតុរិយសហស្សានិ បដិពោធំ ករោន្តិ មេ
អាឡម្ពោ គគ្គរោ ភីមោ[២] សាធុវាទី ច សំសយោ
បោក្ខរោ ច សុផស្សោ ច វីណា[៣] មោក្ខា ច នារិយោ
នន្ទា ចេវ សុនន្ទា ច សោណទិន្នា សុចិម្ហិតា
អលម្ពុសា មិស្សកេសី ច បុណ្ឌរីកាតិទារុណី
ឯណិបស្សា សុបស្សា ច សុភទ្ទា មុទុកាវទី[៤]
ឯតា ចញ្ញា ច សេយ្យាសេ អច្ឆរានំ បពោធិយា

---

១ ម. មធុមទ្ទវំ ។ ២ ម. ភគ្គរោ ភិម្មោ ។ ៣ ម. វិលា ។ ៤ ម. សំភទ្ទា មុទុចាចរិ ។

ព្រះតថាគតបានជ្រាបច្បាស់នូវខ្ញុំ ថាជាស្រីមានចិត្តគួរដល់ការនាកម្ម កំពុងជ្រះថ្លា មានចិត្តបរិសុទ្ធ ព្រះអង្គជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ទ្រង់ប្រៀនប្រដៅ (សត្វលោកទាំងពួង) បានទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា នេះជាទុក្ខ នេះជាដែនកើតនៃទុក្ខ នេះជាហេតុរលត់ទុក្ខ នេះជាផ្លូវទៅកាន់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ខ្ញុំជាស្រ្តីឋិតនៅ ក្នុងឱវាទ នៃព្រះតថាគត ព្រះអង្គជាបុគ្គលឈ្លាសវៃ ជាអ្នកអនុគ្រោះ ហើយបានដល់នូវព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ជាទីស្ងប់រម្ងាប់ ជាបទមិនឃ្លៀងឃ្លាត ខ្ញុំនោះ ជាស្រ្តីមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ខ្ជាប់ខ្ជួនមិនញាប់ញ័រ ក្នុងទស្សនញ្ញាណ ដោយសទ្ធាជាមូល ជាធីតាកើតអំពីឱរា នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ខ្ញុំនោះ រមែងត្រេកអរ រីករាយមិនមានភ័យ ពីហេតុអ្វីមួយឡើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កាទិព្វ ផឹកនូវទឹកឃ្មុំដ៏ផ្អែម តូរ្យតន្ត្រីទាំង ៦ ម៉ឺន រមែងធ្វើនូវការភ្ញាក់រលឹក ដល់ខ្ញុំទេវបុត្រឈ្មោះ អាឡម្ពៈ ១ គគ្គរៈ ១ ភីមៈ ១ សាធុវាទី ១ សំសយៈ ១ បោក្ខរៈ ១ សុផស្សៈ ១ នារីទាំងឡាយ គឺនារីឈ្មោះវីណា ១ មោក្ខា ១ នន្ទា ១ សុនន្ទា ១ សោណទិន្នា ១ សុចិម្ហិតា ១ អលម្ពុសា ១ មិស្សកេសី ១ បុណ្ឌរីកាតិទារុណី ១ ឯណិបស្សា ១ សុបស្សា ១ សុភទ្ទា ១ មុទុកាវទី ១ ទេវតាទាំងនេះផង ដទៃផង ប្រសើរជាងស្រីអប្សរទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើ ឲ្យភ្ញាក់រលឹក

តា មំ កាលេនុបាគន្ត្វា អភិភាសន្តិ ទេវតា
ហន្ទ នច្ចាម គាយាម ហន្ទ តំ រមយាមសេ
នយិទំ អកតបុញ្ញានំ កតបុញ្ញានមេវិទំ
អសោកំ នន្ទនំ រម្មំ តិទសានំ មហាវនំ
សុខំ អកតបុញ្ញានំ ឥធ នត្ថិ បរត្ថ ច
សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ ឥធ ចេវ បរត្ថ ច
តេសំ សហព្យកាមានំ កាតព្វំ កុសលំ ពហុំ
កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ សគ្គេ ភោគសមង្គិនោ
ពហុន្នំ វត អត្ថាយ ឧប្បជ្ជន្តិ តថាគតា
ទក្ខិណេយ្យា មនុស្សានំ បុញ្ញក្ខេត្តានមាករា
យត្ថ ការំ ករិត្វាន សគ្គេ មោទន្តិ ទាយកាតិ ។

រជ្ជុមាលាវិមានំ ទ្វាទសមំ ។

ពួកទេវតាទាំងឡាយ ចូលទៅរកខ្ញុំ តាមកាលគួរ ហើយពោលថា ហ៏យើងទាំងឡាយ នឹងរាំច្រៀង ហ៏យើងទាំងឡាយ នឹងត្រេកអរ ចំពោះមហាវ័ននោះ មហាវ័ននេះ មិនមែនជាទីរបស់បុគ្គលទាំង-ឡាយ អ្នកមិនបានធ្វើបុណ្យទេ មហាវ័ននេះ ជាទីរបស់បុគ្គលទាំង-ឡាយ អ្នកធ្វើបុណ្យប៉ុណ្ណោះ មហាវ័ននេះ ជាព្រៃគ្មានសេចក្ដីសោក ជាព្រៃគួររីករាយ គួរត្រេកអរ នៃទេវតាទាំងឡាយ ជាន់តាវត្តិង្ស សេចក្ដីសុខ រមែងមិនមានដល់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនបានធ្វើបុណ្យ ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង សេចក្ដីសុខរមែងមាន ដល់បុគ្គលទាំងឡាយ អ្នកបានធ្វើបុណ្យ ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ពួកជនអ្នកប្រាថ្នាទៅកើត ជាទេវតានោះ គួរធ្វើកុសលឲ្យច្រើន ព្រោះថា ជនទាំងឡាយអ្នកបានធ្វើបុណ្យ ជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយភោគៈ រមែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ ពួកទាយកធ្វើការបូជា ចំពោះព្រះតថាគតទាំងឡាយណា ហើយរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ ព្រះតថាគតទាំងនោះ ជាទក្ខិណេយ្យបុគ្គល ជាអណ្ដូងជាទីកើតនៃព្រះអរិយបុគ្គល ដែលជាបុញ្ញក្ខេត្ត របស់មនុស្សទាំងឡាយ រមែងកើតឡើង ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ជនមានប្រមាណច្រើន ។

ចប់ វជ្ជុមាលាវិមាន ទី ១២ ។

១០៩

វិមានវត្ថុស្មឹ ចតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

ឧទ្ទានំ

មញ្ជិដ្ឋា បភស្សរា នាគា

អលោមា កញ្ជិកទាយិកា

វិហារចតុរិត្ថម្ពា បីតា

ឧច្ឆុវន្ទនរជ្ជុមាលា ច

វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

ឥត្ថីវិមានេ វគ្គោ ចតុត្ថោ ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីមញ្ជិដ្ឋវិមាន ១ បភស្សរវិមាន ១ នាគវិមាន ១ អលោមវិមាន ១ កញ្ជិកទាយិកាវិមាន ១ វិហារវិមាន ១ ចតុរិត្ថិវិមាន ១ អម្ពវិមាន ១ បីតវិមាន ១ ឧច្ឆុវិមាន ១ វន្ទនវិមាន ១ រជ្ជុមាលា-វិមាន ១ ហេតុនោះបានជា ហៅថា វគ្គ ។

ចប់ វគ្គ ទី ៤ ក្នុងឥត្ថីវិមាន ។

បញ្ចមោ មហារថវគ្គោ

បឋមំ មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមានំ

[៤១] កោ មេ វន្ទតិ បាទានិ ឥទ្ធិយា យសសា ជលំ
អភិក្កន្តេន វណ្ណេន សព្វា ឱភាសយំ ទិសា ។
មណ្ឌូកោហំ បុរេ អាសឹ ឧទកេ វារិគោចរោ
តវ ធម្មំ សុណន្តស្ស អវធិ វច្ឆបាលកោ
មុហុត្តំ ចិត្តបសាទស្ស ឥទ្ធឹ បស្ស យសញ្ច មេ
អានុភាវញ្ច មេ បស្ស វណ្ណំ បស្ស ជុតិញ្ច មេ
យេ ច តេ ទីឃមទ្ធានំ ធម្មំ អស្សោសុំ គោតម
បត្តា តេ អចលដ្ឋានំ យត្ថ គន្ត្វា ន សោចរេ ។

មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមានំ បឋមំ ។

មហារថវគ្គ ទី ៥

មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមាន ទី ១

[៨១] (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា) អ្នកណាហ្ន៎ រុងរឿងដោយឫទ្ធិ ដោយយស មានសម្បុរដ៏ល្អ ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ មកថ្វាយបង្គំបាទា នៃតថាគត ។

(មណ្ឌូកទេវបុត្តក្រាបទូលថា) ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំព្រះអង្គជាកង្កែបនៅក្នុងទឹក មានវារិជាតិជាអាហារ កាលខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងតែស្តាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គ នាយគោបាល បានសម្លាប់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតនូវឫទ្ធិ និងយសរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ទតនូវអានុភាព របស់ខ្ញុំ ទ្រង់ទតនូវសម្បុរ និងពន្លឺរបស់ខ្ញុំ អ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា តែមួយរំពេចចុះ បពិត្រព្រះគោតម ពួកជនណា បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គអស់កាលជាអង្វែង ពួកជននោះ រមែងដល់នូវអចលដ្ឋាន (ទីមិនកម្រើក) ដែលជាទីទៅហើយ រមែងមិនសោយសោក ។

ចប់ មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមាន ទី ១ ។

ទុតិយំ រេវតីវិមានំ

[៤២] ចិរប្បវាសឹ បុរិសំ ទូរតោ សោត្ថិមាគតំ
ញាតី មិត្តា សុហជ្ជា ច អភិនន្ទន្តិ អាគតំ
តថេវ កតបុញ្ញម្បិ អស្មា លោកា បរំ គតំ
បុញ្ញានិ បដិគណ្ហន្តិ បិយំ ញាតីវ[១] អាគតំ
ឧដ្ឋេហិ រេវតេ សុបាបធម្មេ
អបារុតំ ទ្វារំ អទានសីលេ
នេស្សាម តំ យត្ថ ថុនន្តិ ទុគ្គតា
សមប្បិតា នេរយិកា ទុក្ខេនាតិ[២]
ឥច្ចេវំ វត្វាន យមស្ស ទូតា
តេ ទ្វេ យក្ខា លោហិតក្ខា ព្រហន្តា
បច្ចេកពាហាសុ គហេត្វា រេវតឹ
បក្កាមយឹសុ[៣] ទេវគណស្ស សន្តិកេ
អាទិច្ចវណ្ណំ រុចិរំ បភស្សរំ
ពយម្ហំ[៤] សុភំ កញ្ចនជាលឆន្នំ
កស្សេតំ អាកិណ្ណជនំ វិមានំ
សុរិយស្ស រំសីរិវ ជោតមានំ

---

១ ឱ. ម. ញាតីវ ។ ២ ម. តិសទ្ទោ នត្ថិ ។ ៣ ម. បក្កាមយុំ ។ ៤ ឱ. វ្យម្ហំ ។ ម. ព្យម្ហំ ។

រេវតីវិមាន ទី ២

[៩២] ពួកញាតិមិត្តនិងសំឡាញ់ តែងត្រេកអរសាទរ ចំពោះបុរសដែលព្រាត់គ្នាអស់កាលយូរ ហើយវិលមកអំពីទីឆ្ងាយ ដោយសួស្តីថា មកហើយ ដូច្នេះយ៉ាងណា បុណ្យទាំងឡាយ រមែងទទួលបុគ្គលដែលបានធ្វើបុណ្យហើយ ចេញចាកលោកនេះ ទៅកាន់លោកខាងមុខ ដូចពួកញាតិទទួលញាតិ ជាទីស្រឡាញ់មកដល់ យ៉ាងនោះដែរ

(យក្ខទាំងពីរនាក់និយាយថា) នៃនាងរេវតី មានធម៌ដ៏លាមកពន់ពេក ជាស្រីឥតទាន ឥតសីល នាងចូរក្រោកឡើង ទ្វារនរករបើកហើយ ពួកសត្វនរក ជាសត្វទុគ៌តប្រកបដោយទុក្ខ យំថ្ងូរនៅក្នុងទីណា ពួកយើងនឹងនាំនាងទៅ ក្នុងទីនោះ លុះយក្ខមានភ្នែកក្រហម ធំសំបើមទាំងពីរ ជាទូតនៃយមរាជបានពោល យ៉ាងនេះហើយ ក៏ចាប់នាងរេវតី ត្រង់ដើមដៃម្ខាងម្នាក់ ហើយនាំចូលទៅ ក្នុងសំណាក់នៃពួកទេវតា

(នាងរេវតីសួរថា) វិមានដែលមានសម្បុរ ដូចព្រះអាទិត្យដ៏រុងរឿង ភ្លឺផ្លេក សំបើមល្អ បិទបាំង ដោយបណ្តាញមាស មានជនកុះករ ភ្លឺដូចរស្មីព្រះអាទិត្យនុ៎ះ តើជាវិមានអ្នកណា

ជាតិកណា ចន្ទនសារានុលិត្តា[១]
ឧភតោ វិមានំ ឧបសោភយន្តិ
តន្តិស្សតិ សុរិយសមានវណ្ណំ
កោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេតិ ។
ពារាណសិយំ នន្ទិយោ នាមាសិ ឧបាសកោ
អមច្ឆរី ទានបតី វទញ្ញូ
តស្សេតំ អាកិណ្ណជនំ វិមានំ
សុរិយស្ស រំសីរិវ ជោតមានំ
ជាតិកណា ចន្ទនសារានុលិត្តា
ឧភតោ វិមានំ ឧបសោភយន្តិ
តន្តិស្សតិ សុរិយសមានវណ្ណំ
សោ មោទតិ សគ្គបត្តោ វិមានេ
នន្ទិយស្សាហំ ភរិយា
អគារិនី សព្វកុលស្ស ឥស្សរា
ភត្តុវិមានេ រមិស្សាមិ ទានិហំ
ន បត្ថយេ និរយំ[២] ទស្សនាយ ។
ឯសេវ តេ និរយោ សុចាបកម្ម
បុញ្ញំ តយា អកតំ ជីវលោកេ

១ ឱ. ចន្ទនសារលិត្តា ។ ២ ឱ. និរយ ។

ពួកនារីទាំងឡាយ មានខ្លួនលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ហើយចូលទៅ ញុាំងវិមាននោះឲ្យល្អរុងរឿងទាំងពីរខាង វិមាននោះមានសម្បុរប្រាកដស្មើ ដោយសម្បុរព្រះអាទិត្យ បុគ្គលណាហ្ន៎ បានដល់នូវឋានសួគ៌ ហើយរីករាយ ក្នុងវិមាន ។

(យក្ខទាំងពីរនោះប្រាប់ថា) ក្នុងក្រុងពារាណសី មានឧបាសកម្នាក់ឈ្មោះនន្ទិយៈ ជាអ្នកមិនកំណាញ់ ជាម្ចាស់ទានអ្នកដឹងនូវពាក្យពេចន៍ វិមានដែលមានជនកុះករ ដ៏រុងរឿងដូចស្មើព្រះអាទិត្យនុ៎ះ ជាវិមានរបស់ឧបាសកឈ្មោះនន្ទិយៈនោះ ពួកនារីទាំងឡាយ មានខ្លួនលាបហើយ ដោយលម្អិតខ្លឹមចន្ទន៍ ហើយចូលទៅញុាំងវិមាននោះឲ្យរុងរឿងទាំងពីរខាង វិមាននោះ មានសម្បុរស្មើដោយសម្បុរព្រះអាទិត្យ នន្ទិយឧបាសកនោះ បានដល់នូវឋានសួគ៌ ហើយរីករាយក្នុងវិមាន(នោះ) ។

(នាងរេវតីនិយាយថា) ខ្លួនខ្ញុំ ជាប្រពន្ធរបស់នន្ទិយឧបាសក ជាម្ចាស់ផ្ទះ ជាធំរបស់ត្រកូលទាំងអស់ ខ្ញុំនឹងត្រេកអរ ក្នុងវិមានរបស់ប្តី ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនចង់ឃើញនរក ។

(យក្ខទាំងពីរនោះតបថា) ម្នាលស្រីមានធម៌ ដ៏លាមក ពន់ពេក នរកនុ៎ះ ជានរក សម្រាប់នាងហើយ នាងឯង មិនបានធ្វើបុណ្យ ក្នុងមនុស្សលោកសោះ

ន ហិ មច្ឆរិយោ រោសកោ បាបធម្មោ
សគ្គូបគានំ លភតិ សហព្យតំ ។
កឹ នុ គូថញ្ច មុត្តញ្ច អសុចិ[១] បដិទិស្សតិ
ទុគ្គន្ធំ កិមិទំ មិឡ្ហំ កិមេតំ ឧបវាយតិ ។
ឯស សំសវកោ នាម (និរយោ) គម្ភីរោ សតបោរិសោ
យត្ថ វស្សសហស្សានិ តុវំ បច្ចសិ រេវតេតិ ។
កឹ នុ កាយេន វាចាយ មនសា ទុក្កដំ កតំ
កេន សំសវកោ លទ្ធោ (និរយោ) គម្ភីរោ សតបោរិសោ (ឥតិ) ។
សមណេ ព្រាហ្មណេ ចាបិ អញ្ញេ ចាបិ[២] វណិព្វកេ
មុសាវាទេន វញ្ចេសិ តំ បាបំ បកតំ តយា
តេន សំសវកោ លទ្ធោ (និរយោ) គម្ភីរោ សតបោរិសោ
តត្ថ វស្សសហស្សានិ តុវំ បច្ចសិ រេវតេ
ហត្ថេបិ ឆិន្ទន្តិ អថោបិ បាទេ
កណ្ណេបិ ឆិន្ទន្តិ អថោបិ នាសំ
អថោបិ កាកោឡគណា សមេច្ច
សង្គម្ម ខាទន្តិ វិផន្ទមានន្តិ ។

---
១ ម. អសុចី ។ ២ ឱ. ម. វាបិ ។

ដ្បិតថា បុគ្គលមានសេចក្តីកំណាញ់ ជាអ្នកជេរ
ប្រទេចគេ មានធម៌ដ៏លាមក រមែងមិនបានកើតរួម
ជាមួយនឹងពួកអ្នកដែលទៅកើត ក្នុងឋានសួគ៌ទេ ។

(នាងរេវតីសួរថា) អ្វីនេះហ្ន៎ ជាគូថនិងមូត្រមិនស្អាត ជាក់ស្តែងម៉្ងៃះ អ្វីនេះហ្ន៎ ជាលាមកមានក្លិនអាក្រក់ម៉្ងៃះ អ្វីនុ៎ះហ្ន៎ ផ្សាយក្លិនមក ។

(ពួកនិរយបាលពោលថា) នុ៎ះនរកឈ្មោះសំសវកៈ ដ៏ជ្រៅចំនួនមួយរយជួរបុរស ម្នាលនាងរេវតី នាងនឹងឆេះក្នុងនរកនោះរាប់ពាន់ឆ្នាំ ។

(នាងរេវតីតបថា) អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលខ្ញុំបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត នរកឈ្មោះសំសវកៈ ដ៏ជ្រៅ ចំនួនមួយរយជួរបុរស ខ្ញុំបាន ដោយហេតុដូចម្តេច ។

(ពួកនិរយបាលពោលថា) នាងបាននិយាយបញ្ឆោតពួកសមណៈ ពួកព្រាហ្មណ៍ និងពួកវណិព្វកៈដទៃ ៗ ដោយមុសាវាទ បាបនោះនាងបានធ្វើហើយ យ៉ាងនេះ នរកឈ្មោះសំសវកៈ ដ៏ជ្រៅចំនួនមួយរយជួរបុរស នាងបាន ព្រោះបាបនោះឯង ម្នាលនាងរេវតី នាងនឹងឆេះក្នុងនរកនោះ រាប់ពាន់ឆ្នាំ

ពួកនិរយបាល កាត់ដៃក៏មាន កាត់ជើងក៏មាន កាត់ស្លឹក
ត្រចៀកក៏មាន កាត់ច្រមុះក៏មាន មួយទៀត ពួកសត្វក្អែក
មកប្រជុំជញ្ជែងចឹក នូវសត្វនរក ដែលកំពុងតែញាប់ញ័រ ។

សាធុ ខោ មំ បដិនេថ ការាហិ កុសលំ ពហុំ
ទានេន សមចរិយាយ សញ្ញមេន ទមេន ច
យំ កត្វា សុខិតា ហោន្តិ ន ច បច្ឆានុតប្បរេតិ ។
បុរេ តុវំ បមជ្ជិត្វា ឥទានិ បរិទេវសិ
សយំ កតានំ កម្មានំ វិបាកំ អនុភោស្សសិ ។

កោ ទេវលោកតោ មនុស្សលោកំ
គន្ត្វាន បុដ្ឋោ មេ ឯវំ វទេយ្យ
និក្ខិត្តទណ្ឌេសុ ទទាថ ទានំ
អច្ឆាទនំ សយនមថន្នបានំ
ន ហិ មច្ឆរិយោ[១] រោសកោ បាបធម្មោ
សគ្គូបគានំ លភតិ សហព្យតំ (ឥតិ) ។

សាហំ នូន ឥតោ គន្ត្វា យោនឹ លទ្ធាន មានុសឹ
វទញ្ញូ សីលសម្បន្នា ការាហិ កុសលំ ពហុំ
ទានេន សមចរិយាយ សញ្ញមេន ទមេន ច
អារាមានិ ច រោបិស្សំ ទុគ្គេ សង្កមនានិ ច
បបញ្ច ឧទបានញ្ច វិប្បសន្នេន ចេតសា

---
១ ម. មច្ឆរី ។

(នាងរេវតីតបថា) ខ្ញុំសូមអង្វរ សូមអ្នកទាំងឡាយ នាំខ្ញុំត្រឡប់ទៅវិញ ពួកសត្វ ជាអ្នកបានសុខ ទាំងមិនក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ ព្រោះបានធ្វើកុសលណា ខ្ញុំនឹងធ្វើកុសលនោះឲ្យច្រើនដោយការឲ្យទាន ការប្រព្រឹត្តស្មើ ការសង្រួម និងការទូន្មានឥន្ទ្រិយ ។

(ពួកនិរយបាលពោលថា) ក្នុងកាលមុននាងប្រមាទហើយ ឥឡូវនេះទួញយំ នាងនឹងទទួលផលនៃកម្មទាំងឡាយ ដែលបានធ្វើដោយខ្លួនឯង។

(នាងរេវតីតបថា) បុគ្គលណា ចេញអំពីទេវលោក ទៅកាន់មនុស្សលោកហើយ ខ្ញុំសួរ គប្បីប្រាប់ខ្ញុំ យ៉ាងនេះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យសំពត់សម្រាប់ស្លៀកដណ្តប់ ទីដេក (ទីអង្គុយ) និងបាយ ទឹក ជាទាន ចំពោះពួកជនដែលមានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ បើពិតថា បុគ្គលមានសេចក្តីកំណាញ់ជាអ្នកជេរ ប្រទេចគេ មានធម៌ដ៏លាមក រមែងមិនបានទៅកើតជាមួយនឹងពួកអ្នកដែលទៅកើត ក្នុងឋានសួគ៌មែន ។

ខ្ញុំនោះ ប្រសិនបើរួចទៅអំពីនេះ ហើយបាននូវកំណើតជារបស់មនុស្ស នឹងជាអ្នកដឹងគុណ បរិបូណ៌ដោយសីល ធ្វើនូវកុសលឲ្យច្រើនដោយការឲ្យទាន ការប្រព្រឹត្តស្មើ ការសង្រួម និងការទូន្មាននូវឥន្ទ្រិយ មួយទៀត ខ្ញុំនឹងដាំឈើសួន សង់ស្ពានសម្រាប់ឆ្លងទៅមកក្នុងទីដែលលំបាក ជីកអណ្តូង ជីកស្រះ ដោយចិត្តជ្រះថ្លា

ចាតុទ្ទសឹ បញ្ចទសឹ យា ច បក្ខស្ស អដ្ឋមី
បាដិហារិយបក្ខញ្ច អដ្ឋង្គសុសមាគតំ
ឧបោសថំ ឧបវសិស្សំ សទា សីលេសុ សំវុតា
ន ច ទានេ បមជ្ជិស្សំ សាមំ ទិន្នមិទំ មយាតិ[១] ។
ឥច្ចេវំ វិលបន្តិញ្ច[២] ផន្ទមានំ តតោ តតោ
ខិបឹសុ និរយេ ឃោរេ ឧទ្ធបាទំ អវំសិរំ ។

អហំ បុរេ មច្ឆរិនី អហោសឹ
បរិភាសិកា សមណព្រាហ្មណានំ
វិតថេន ច សាមិកំ វញ្ចយិត្វា
បច្ចាមហំ[៣] និរយេ ឃោររូបេតិ ។

រេវតីវិមានំ ទុតិយំ ។

តតិយំ ឆត្តមាណវកវិមានំ

[៤៣] យោ វទតំ បវរោ មនុស្សេសុ
សក្យមុនី ភគវា កតកិច្ចោ
បារគតោ ពលវីរិយសមង្គី[៤]
តំ សុគតំ សរណត្ថមុបេហិ

---

១ ម. តិ-សទ្ទោ នត្ថិ ។ ២ ឱ. វិប្បលបន្តឹ ។ ម. វិប្បលបន្តិ ។ ៣ ម. គច្ឆាមហំ ។ ៤ ម. ពលវីរសមង្គី ។

ខ្ញុំនឹងរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់ថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង ខ្ញុំនឹងជាបុគ្គលសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ គ្រប់កាល ខ្ញុំនឹងមិនប្រមាទ ក្នុងទាន ព្រោះខ្ញុំបានឃើញអំពើនេះ (ជាក់ច្បាស់) ដោយខ្លួនឯងហើយ ។

(ពួកនិរយបាល) បោះនាងរេវតីដែលកំពុងយំ បម្រះននៀលយ៉ាងនេះ ទៅក្នុងនរកដ៏ពន្លឹក ឲ្យមានជើងឡើងលើ មានក្បាលចុះក្រោម ។

(នាងរេវតីនិយាយថា) ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំជាអ្នកមាន
សេចក្តីកំណាញ់ ជាអ្នកជេរ ប្រទេច នូវពួកសមណៈ
និងព្រាហ្មណ៍ បោកប្រាសនូវស្វាមី ដោយពាក្យ
មិនពិត ទើបខ្ញុំឆេះ ក្នុងនរក មានសភាពដ៏ពន្លឹក ។

ចប់ រេវតីវិមាន ទី ២ ។

ឆត្តមាណវកវិមាន ទី ៣

[៥៣] ព្រះមានព្រះភាគ ជាសក្យមុនីអង្គណា ដ៏ប្រសើរខ្ពស់ ជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ក្នុងពួកមនុស្ស ទ្រង់បានធ្វើកិច្ចស្រេចហើយ ដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ព្រះអង្គប្រកបព្រមដោយកម្លាំង (និងញាណ) និងសេចក្តីព្យាយាម អ្នកចូរដល់នូវព្រះមានព្រះភាគ ជាព្រះសុគតអង្គនោះ ដើម្បីជាសរណៈចុះ

រាគវិរាគមនេញ្ជមសោកំ
ធម្មសង្ខតមប្បដិកូលំ
មធុរមិមំ បគុណំ សុវិភត្តំ
ធម្មមិមំ សរណត្ថមុបេហិ
យត្ថ ច ទិន្នមហប្ផលមាហុ
ចតូសុ សុចីសុ បុរិសយុគេសុ
អដ្ឋ ច បុគ្គលធម្មទសា តេ
សង្ឃមិមំ សរណត្ថមុបេហីតិ ។
ន តថា តបតិ នភស្មឹ សុរិយោ
ចន្ទោ ន ភាសតិ ន ផុស្សោ
យថាតុលមិទំ មហប្បភាសំ
កោ នុ ត្វំ តិទិវា មហិមុបាគមិ
ឆិន្ទតិ ច រំសិ បភាករស្ស[១]
សាធិកវីសតិ យោជនានិ អាភា
រត្តិម្បិ ច យថា ទិវំ ករោតិ
បរិសុទ្ធំ វិមលំ សុភំ វិមានំ
ពហុបទុមវិចិត្របុណ្ឌរីកំ

១ ឱ. បភំករស្ស ។ ម. បភង្ករស្ស ។

អ្នកចូរដល់នូវធម៌ ដែលប្រាសចាករាគៈ (អរិយមគ្គ) មិនរំភើប មិនមានសោក (អរិយផល) ជាសភាវធម៌ដែលបច្ច័យប្រជុំតាក់តែងមិនបាន ជាធម៌មិនគួរខ្ពើម ជាធម៌ដ៏ពីរោះ ដ៏ល្អិត ដែលលោកចែកត្រឹមត្រូវហើយ ដើម្បីជាសរណៈចុះ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានពោលនូវទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះបុរសដ៏ស្អាត ៤ គូណា ថាជាទានមានផលច្រើន គូនៃបុរសនោះ ចាត់ជាបុគ្គល ៨ ពួក ជាអ្នកឃើញនូវធម៌ អ្នកចូរដល់នូវព្រះសង្ឃនេះជាសរណៈចុះ ។

(ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) វិមានរបស់អ្នកនេះ មានពន្លឺខ្លាំង រកអ្វីប្រៀបគ្មាន យ៉ាងណា ព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទនិងផ្កាយផុស្សៈ (ផ្កាយប្រចាំខែបុស្ស) ឰដ៏អាកាស ក៏មិនរុងរឿងមិនភ្លឺត្រឹមស្មើ យ៉ាងនោះ អ្នកជាអ្វី មកអំពីទេវលោកមកកាន់ផែនដី មួយទៀតស្មើ (វិមានរបស់អ្នកផ្សាយទៅ) អស់ ២៥ យោជន៍ គ្របសង្កត់ស្មើព្រះអាទិត្យ ធ្វើរាត្រីឲ្យដូចជាវេលាថ្ងៃ វិមានដ៏ល្អស្អាត មិនមានមន្ទិល មានផ្កាឈូកក្រហមជាច្រើនបែបនិងមានផ្កាឈូកស

១១៧

វិមានវត្ថុស្មឹ បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស តតិយំ ឆត្តមាណវកវិមានំ

ឱកិណ្ណំ កុសុមេហិ នេកវិចិត្តំ
អរជរិរជហេមជាលច្ឆន្នំ
អាកាសេ តបតិ យថាបិ សុរិយោ
រត្តកម្ពលបីតវាសសាហិ[១]
អគ្គលុបិយង្គុចន្ទនុស្សទាហិ
កញ្ចនតនុសន្និភត្តចាហិ
បរិបូរង្គគណំវ តារកាហិ
នរនារិយោ ពហុកេត្ថ នេកវណ្ណា
កុសុមវិភូសិតាភរណេត្ថសុមនា
អនិលបមុញ្ចិតា បវន្តិ[២] សុរភិ
តបនីយចិត្តត្តា សុវណ្ណឆនា
កិស្ស កម្មស្ស អយំ វិបាកោ
កេនាសិ កម្មផលេនិធូបបន្នោ
យថា ច តេ អធិគតមិទំ វិមានំ
តទនុរូបំ អវហាសិ[៣] ឥង្ឃ បុដ្ឋោតិ ។
យមិធ បថេ សមេច្ច មាណវេន
សត្ថានុសាសិ អនុកម្បមានោ

១ ឱ. ម. រត្តម្ពរបីតវាសសាហិ ។ ២ ម. បវាយន្តិ ។ ៣ ម. តទនុបទំ អវចាសិ ។

មានពណ៌ដ៏វិចិត្រលាយឡំដោយផ្កាផ្សេង ៗ វិចិត្រដោយភ្ញីវល្លិ៍ និងភ្ញីផ្កាជាច្រើនយ៉ាង ជាវិមានមិនមានធូលី ទាំងបិទបាំងដោយបណ្តាញមាស ប្រាសចាកធូលី រុងរឿងត្រចែងចែត ឮដ៏អាកាស ដូចព្រះអាទិត្យ ដ៏ពាសពេញ ដោយពួកទេវធីតា (ស្មៀកដណ្តប់) សំពត់កម្ពលក្រហម និងសំពត់លឿង មានខ្លួនប្រោះព្រំ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងក្រឹស្នា ផ្កាបិយង្គុនិងគ្រឿងចន្ទន៍ មានស្បែកដ៏ស្តើងភ្លឺថ្លា ដូចមាស ដូចជាអាកាសដែលពេញពាសដោយពួកផ្កាយ ក្នុងវិមាននុ៎ះ មាននរៈនារី ជាច្រើន មានវណ្ណៈប្លែក ៗ គ្នា មានគ្រឿងអម្ពរ ស្អិតស្អាងដោយផ្កា មានចិត្តរីករាយក្នុងវិមាននុ៎ះ លុះត្រូវខ្យល់បក់ផាត់មកផ្សព្វផ្សាយក្លិនក្រអូប មានគ្រឿងបិទបាំង ជាវិការៈនៃមាស ដ៏វិចិត្រដោយបរិក្ខារដ៏រុងរឿង នេះជាផលនៃបុញ្ញកម្មដូចម្តេច អ្នកបានមកកើតក្នុងវិមាននេះ តើដោយផលបុញ្ញកម្ម ដូចម្តេចមួយទៀត អ្នកបាននូវវិមាននេះ ដោយអំពើ យ៉ាងណាអ្នក កាលបើតថាគតសួរហើយ សូមអ្នកប្រាប់ នូវហេតុតាមសមគួរដល់អំពើនោះ យ៉ាងនោះ ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់អនុគ្រោះ បានជួប នឹងឆត្ត-មាណពនោះ ក្នុងផ្លូវនេះ ហើយព្រះអង្គទ្រង់ប្រៀនប្រដៅ

តវ វចនវរស្ស ធម្មំ សុត្វា
ការិស្សាមីតិ ច ឥតិ ព្រវិត្ត ឆត្តោ
ជិនបវរំ ឧបេមិ សរណំ
ធម្មញ្ចាបិ តថេវ ភិក្ខុសង្ឃំ
នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ
មា ច បាណវធំ វិវិធមាចរស្សុ[1]
អសុចឹ ន ហិ បាណេសុ
អសញ្ញតំ អវណ្ណយឹសុ[2] សប្បញ្ញា
នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ[3]
មា ច បរជនស្ស រក្ខិតាយោ
បរភរិយាយោ អគមា អនរិយមេតំ
នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ

---

១ ម. វិវិធំចរស្សុ ។ ២ ម. អវណ្ណយិ ។ ៣ ឱ. ឥតោបរំ : មា ច បរជនស្ស រក្ខិតម្ហិ អាទាតព្វំ អសញ្ញិត្តោ អទិន្នំ នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសិន្តិ បាឋា ទិស្សន្តិ ។

ចំណែកឆត្តមាណព បានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះអង្គ ជារតនៈដ៏ប្រសើរហើយ ក៏ក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងធ្វើតាម ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមដល់ព្រះជិនបវរ ព្រមទាំងព្រះធម៌និងព្រះសង្ឃ ជាសរណៈ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបទូលជាដំបូងថា ខ្ញុំព្រះអង្គមិន(ដឹងនូវសរណគមន៍)ទេ ដល់មកខាងក្រោយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះអង្គហើយ (ព្រះអង្គបានទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គថា) អ្នកកុំប្រព្រឹត្តនូវការសម្លាប់សត្វ ជាអំពើមិនស្អាត មានប្រការផ្សេង ៗ ព្រោះថា ពួកជនប្រកបដោយប្រាជ្ញា មិនបានសរសើរនូវការមិនសង្រួមក្នុងពួកសត្វទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបទូលជាដំបូងថា ខ្ញុំព្រះអង្គមិន (ដឹងទេ) ដល់មកខាងក្រោយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះអង្គហើយ (ព្រះអង្គបានទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គថា) អ្នកកុំកាន់យកទ្រព្យ ដែលជនដទៃរក្សា កុំគប់រកករិយា របស់ជនដទៃ ដ្បិតអំពើនេះមិនប្រសើរទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបទូលជាដំបូងថា ខ្ញុំព្រះអង្គមិន (ដឹងទេ) ដល់មកខាងក្រោយ ខ្ញុំព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះអង្គហើយ

១១៩

វិមានវត្ថុស្មឹ បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស តតិយំ ឆត្តមាណវកវិមានំ

មា ច វិតថំ អញ្ញថា អភណិ
ន ហិ មុសាវាទំ អវណ្ណយឹសុ សប្បញ្ញា
នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ
យេន ច បុរិសស្ស អបេតិ សញ្ញា
តំ វជ្ជំ[១] បរិវជ្ជយស្សុ សព្វំ
នោតិ បឋមំ អវោចាហំ ភន្តេ
បច្ឆា តេ វចនំ តថេវកាសឹ
ស្វាហំ ឥធ បញ្ចសិក្ខា ករិត្វា
បដិបជ្ជិត្វា តថាគតស្ស ធម្មេ
ទ្វេ បថមគមាសឹ ចោរមជ្ឈេ
តេ មំ តត្ថ វធឹសុ ភោគហេតុ
ឯត្តកមិទំ អនុស្សរាមិ កុសលំ
តតោ បរំ ន មេ វិជ្ជតិ អញ្ញំ

---
១ ឱ. ម. មជ្ជំ ។

ព្រះអង្គបានទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គថា អ្នកកុំនិយាយឲ្យឃ្លាតចាក សេចក្តីពិត ដោយហេតុដទៃឡើយ ព្រោះថាពួកជនដែល ប្រកបដោយប្រាជ្ញា មិនបានសរសើរពាក្យកុហកទេ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបទូលជាដំបូងថា ខ្ញុំព្រះអង្គ មិន(ដឹងទេ) ដល់មកខាងក្រោយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះអង្គហើយ (ព្រះអង្គបានទូន្មាន ខ្ញុំព្រះអង្គថា) សញ្ញារបស់បុរស រមែងប្រាសទៅ ព្រោះគ្រឿង ស្រវឹងណា អ្នកចូរលះ ចូរវៀរ នូវគ្រឿងស្រវឹងទាំងអស់ នោះចេញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបទូល ជា ដំបូងថា ខ្ញុំព្រះអង្គមិន (ដឹងទេ) ដល់មកខាងក្រោយ ខ្ញុំព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះអង្គហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ បានទទួលយកសិក្ខាបទ ៥ ហើយប្រតិបត្តិ តាមធម៌របស់ព្រះតថាគត ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវ ត្រង់ចន្លោះ ព្រំប្រទល់ស្រុកពីរ ក្នុងចំណោមពួកចោរ ពួកចោរទាំងនោះ បានសម្លាប់ខ្ញុំព្រះអង្គ ក្នុងទីនោះ ព្រោះហេតុតែភោគសម្បត្តិ ខ្ញុំព្រះអង្គ តែងរលឹកនូវកុសល មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះនេះ កុសលដទៃ ក្រៅអំពីនោះ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនមានឡើយ

១២០

តេន សុចរិតេន កម្មុនាហំ
ឧបបន្នោ តិទិវេសុ កាមកាមី(១)
បស្ស ខណមុហុត្តសញ្ញមស្ស
អនុធម្មប្បដិបត្តិយា វិបាកំ
ជលមិវ យសសា បេក្ខមានា
ពហុកា បិហយន្តិ ហីនធម្មា(២)
បស្ស កតិបយាយ ទេសនាយ
សុគតិញ្ចម្ហិ គតោ សុខញ្ច បត្តោ
យេ ច តេ សតតញ្ច សុណន្តិ ធម្មំ
មញ្ញេ តេ អមតំ ផុសន្តិ ខេមំ
អប្បកម្បិ កតំ មហាវិបាកំ
វិបុលំ ហោតិ(៣) តថាគតស្ស ធម្មេ

១ ម. នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា ។ កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។ វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ ។ ទិព្វំ មមំ វស្សសហស្សមាយុ វាចាភិគីតំ មនសា បវត្តិតំ ឯត្តាវតា ឋស្សតិ បុញ្ញកម្មោ ទិព្វេហិ កាមេហិ សកាមកាមីតិ ឥមេ បាឋា ទិស្សន្តិ ។
២ ម. ហីនកាមា ។ ៣ ម. វិបុលំ ផលំ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គបានទៅកើត ក្នុងទេវលោក ជាអ្នកបាននូវកាម តាមសេចក្ដីប្រាថ្នា ដោយសារអំពើសុចរិតនោះ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតនូវផល នៃការសង្រួមក្នុងខណៈមួយរំពេច និងការប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរចុះ ពួកជនជាច្រើន ដែលមានធម៌ថោកទាប (ជាងខ្ញុំ) កាលបានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គ កំពុងតែរុងរឿង ដោយយសក៏រមែងស្រឡាញ់ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទត ខ្ញុំព្រះអង្គបានដល់នូវសុគតិផង ដល់នូវសេចក្ដីសុខផង ដោយសារធម្មទេសនាតិចទេ ចំណែកពួកជនណា ស្ដាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គរឿយ ៗ ពួកជននោះ ទំនងជាបាននូវអមតនិព្វានជាទីក្សេមមិនខាន បុញ្ញកម្ម សូម្បីមានប្រមាណតិច ដែលបុគ្គលធ្វើហើយ ក្នុងសាសនធម៌របស់ព្រះតថាគត រមែងមានផលច្រើន ជំទូលាយ

បស្ស កតបុញ្ញតាយ ឆត្តោ
ឱភាសេតិ[១] បថវឹ យថាបិ សុរិយោ
កិមិទំ កុសលំ កិមាចរេម
ឥច្ចេកោ[២] ហិ សមេច្ច មន្តយន្តិ
តេ មយំ បុន ទេវ លទ្ធា មានុស្សត្តំ
បដិបន្នា វិចរេមុ[៣] សីលវន្តោ
ពហុការោ អនុកម្បកោ ច មេ សត្ថា
ឥតិ មេ សតិ អគមា ទិវាទិវស្ស
ស្វាហំ ឧបគតោម្ហិ សច្ចនាមំ
អនុកម្បស្សុ បុនបិ សុណោមិ[៤] ធម្មំ
យេធ បជហន្តិ កាមរាគំ
ភវរាគានុស្សយញ្ច បហាយ មោហំ
ន ច តេ ឧបេន្តិ[៥] គព្ភសេយ្យំ
បរិនិព្វានគតា ហិ សីតិភូតាតិ[៦] ។

ឆត្តមាណវកវិមានំ តតិយំ ។

---

១ ឱ. ម. ឱភាសតិ ។ ២ ម. ឥច្ចេតេ ។ ៣ ម. វិហរេមុ ។ ៤ ម. សុណោមុ ។ ៥ ម. ន តេ បុន មុបេន្តិ ។ ៦ ម. សន្តិភូតាតិ ។

សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតចុះ ឆត្តមាណពញុំាងផែនដីឲ្យរុងរឿង ដូចព្រះអាទិត្យ ព្រោះបានធ្វើបុណ្យទុកហើយ ជនមួយពួកប្រជុំប្រឹក្សាគ្នាថា កុសលនេះដូចម្ដេច យើងត្រូវប្រព្រឹត្តអំពើកុសលដូចម្ដេច ពួកយើងនោះ លុះបាននូវអត្តភាពជាមនុស្សវិញហើយ គួរជាអ្នកមានសីល ប្រព្រឹត្ត ប្រតិបត្តិ ឯព្រះសាស្ដា មានឧបការៈច្រើន ទ្រង់អនុគ្រោះខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះហេតុនោះ កាលខ្ញុំព្រះអង្គនៅរស់ ព្រះអង្គក៏ស្ដេចមកទាំងថ្ងៃ ខ្ញុំព្រះអង្គនោះក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ មានព្រះនាមជាសច្ចបុគ្គល សូមព្រះអង្គអនុគ្រោះឲ្យទាន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមស្ដាប់ធម៌ម្ដងទៀត ជនពួកណាក្នុងសាសនានេះ លះបង់កាមរាគផង លះបង់ភវរាគានុស្ស័យផង លះបង់មោហៈផង ជនពួកនោះ មិនចូលទៅកាន់ដំណេកក្នុងគភ៌ឡើយ ព្រោះបានដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាធម៌ត្រជាក់ ។

ចប់ ឆត្តមាណវកវិមាន ទី ៣ ។

ចតុត្ថំ កក្កដរសទាយកវិមានំ

[៤៤] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា សុភា
តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គូ
ទិព្វា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច
នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវ មហានុភាវ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

កក្កដរសទាយកវិមាន ទី ៩

[៩៤] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មាន
សសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍
មានផ្ទះកំពូល ៧០០ ដ៏លើសលប់ ដែលមានសសរជា
វិការៈនៃកែវពិទូរ្យ ក្រាលកម្រាលដ៏ល្អ (ក្តារមាស)
ជាផ្ទះកំពូលដ៏ល្អ ខ្លួនអ្នកតែងនៅក្រេបផឹកទាំងទំពាស៊ី
ក្នុងវិមាននោះ ពិណទិព្វ មានសំឡេងពីរោះ រមែង
លាន់ឮ កាមគុណ ៥ មានរសជាទិព្វ ទាំងពួកនារី ស្អិត
ស្អាងកាយ ដោយគ្រឿងមាស តែងរាំនៅក្នុងវិមាននុ៎ះ
សម្បុររបស់អ្នកប្រាកដដូច្នោះ តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ទិព្វសម្បត្តិ
សម្រេចដល់អ្នកក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ជាទីពេញ
ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះក៏កើតឡើងដល់អ្នកផង តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច
ម្នាលទេវបុត្ត អ្នកមានអានុភាពច្រើន អាត្មាសូមសួរអ្នក
អ្នកកាលដែលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច
អ្នកមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់
អ្នកក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ។

ទេវបុត្រនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ
ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ឆ្លើយប្រាប់នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

សតិសមុប្បាទករោ ទ្វារេ កក្កដកោ[១] ឋិតោ
និដ្ឋិតោ ជាតរូបស្ស សោភតិ ទសបាទកោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

កក្កដរសទាយកវិមានំ ចតុត្ថំ ។

ឥតរំ បញ្ចវិមានំ យថា កក្កដវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្វំ ។

បញ្ចមំ ទ្វារបាលកវិមានំ

[៩៩] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ទិព្វំ មម វស្សសហស្សមាយុ
វាចាភិគីតំ មនសា បវត្តិតំ

១ ឥធ កក្កដកសទ្ទោ កក្កដសទិសោយេវ ។

រូបក្តាមមានជើង ១០ ស្ថិតនៅប្របទ្វារ សម្រាប់ដាស់ស្មារតី ដែលសម្រេចដោយមាស រុងរឿងល្អ វណ្ណៈរបស់ខ្ញុំ ដែលប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុបុញ្ញកម្មនោះ ទិព្វសម្បត្តិសម្រេចដល់ខ្ញុំក្នុងទីនេះផង ភោគៈទាំងឡាយណាមួយ ជាទីពេញចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំផង ដោយសារបុញ្ញកម្មនោះ ខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ដោយបុញ្ញកម្មនោះឯង ។

ចប់ កក្កដរសទាយកវិមាន ទី ៤ ។

វិមាន ៤ ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិតគប្បីសម្តែងឲ្យពិស្តារ ដូចកក្កដវិមានផងចុះ ។

ទ្វារបាលកវិមាន ទី ៥

[៥៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ ។បេ។ សម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំមានអាយុមួយពាន់ឆ្នាំទិព្វ (ព្រោះ) ពាក្យដែល
ខ្ញុំពោលដោយវាចា (ដោយសេចក្តីគោរព)
ដែលខ្ញុំ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយ ដោយចិត្ត

ឯត្តាវតា បស្សតិ បុញ្ញកម្មោ
ឝិព្វេហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។
ទ្វារបាលកវិមានំ បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋំ ករណីយវិមានំ

[៩៦] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ករណីយានិ បុញ្ញានិ បណ្ឌិតេន វិជានតា
សមគ្គតេសុ ពុទ្ធេសុ យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ
អត្ថាយ វត មេ ពុទ្ធោ អរញ្ញា គាមមាគតោ
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា តាវត្តឹសូបគោ អហំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។
ករណីយវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

បុគ្គលមានបុញ្ញកម្ម ដោយហេតុត្រឹមតែការពោលនិងការជ្រះថ្លា ប៉ុណ្ណោះ រមែងបរិបូណ៌ ដោយកាមជាទិព្វ ស្ថិតនៅ (អស់កាលយូរ) សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ដោយបុញ្ញកម្មនោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទ្វារបាលកវិមាន ទី ៥ ។

ករណីយវិមាន ទី ៦

[៥៦] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។*

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

បណ្ឌិតអ្នកស្គាល់ច្បាស់ (នូវអំពើឥតប្រយោជន៍ មានប្រយោជន៍) គួរតែធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ ទានដែលគេថ្វាយ ចំពោះព្រះពុទ្ធទាំង-ឡាយព្រះអង្គប្រតិបត្តិល្អ រមែងមានផលច្រើន ព្រះពុទ្ធទ្រង់ស្ដេចចេញអំពីព្រៃមកកាន់ស្រុក ដើម្បីសេចក្ដីចម្រើនដល់ខ្ញុំជាប្រាកដ ខ្ញុំក៏បានញុំាងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះព្រះអង្គនោះ ហើយបានទៅកើតក្នុងតាវត្តិង្សទេវលោក សម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ដោយបុញ្ញកម្មនោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ករណីយវិមាន ទី ៦ ។

សត្តមំ ទុតិយករណីយវិមានំ

[៤៧] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ករណីយានិ បុញ្ញានិ បណ្ឌិតេន វិជានតា
សមគ្គតេសុ ភិក្ខូសុ យត្ថ ទិន្នំ មហប្ផលំ
អត្ថាយ វត មេ ភិក្ខុ អរញ្ញា គាមមាគតា
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា តាវតឹសូបគោ អហំ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ទុតិយករណីយវិមានំ សត្តមំ ។

អដ្ឋមំ សូចិវិមានំ

[៤៨] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
។ បេ ។

ទុតិយករណីយវិមាន ទី ៧

[៥៧] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

បណ្ឌិតអ្នកស្គាល់ច្បាស់ (នូវអំពើមានប្រយោជន៍ ឥតប្រយោជន៍) គួរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ ទានដែលគេថ្វាយ ចំពោះភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិល្អ រមែងមានផលច្រើន ពួកភិក្ខុចេញអំពីព្រៃមកកាន់ស្រុក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់ខ្ញុំជាប្រាកដ ខ្ញុំបានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះពួកភិក្ខុនោះ ហើយបានទៅកើត ក្នុងតាវត្តិង្សទេវលោក សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ដោយបុញ្ញកម្មនោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយករណីយវិមាន ទី ៧ ។

សូចិវិមាន ទី ៨

[៥៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
យំ ទេតិ ន តំ ហោតិ
យញ្ចេវ ទជ្ជា តញ្ចេវ សេយ្យោ
សូចិ ទិន្នា សូចិមេវ សេយ្យោ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សូចិវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ ទុតិយសូចិវិមានំ

[៤៩] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
បុរិមាយ ជាតិយា មនុស្សលោកេ

ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

បុគ្គលឲ្យនូវទេយ្យធម៌ណា ផលនៃទេយ្យធម៌នោះ
មិនមែនសម្រេចត្រឹមប៉ុណ្ណោះឡើយ គឺបុគ្គលឲ្យនូវ
ទេយ្យធម៌ណា ការឲ្យនូវទេយ្យធម៌នោះ ប្រសើរបំផុត
ខ្ញុំបានឲ្យម្ហូល ម្ហូលនោះឯង ប្រសើរបំផុត

សម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ សូចិវិមាន ទី ៨ ។

ទុតិយសូចិវិមាន ទី ៩

[៥៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើអំពីកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ ។ បេ ។

ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

កាលពីជាតិមុន ខ្ញុំបានកើត ជាមនុស្ស
ក្នុងពួកមនុស្ស នាមនុស្សលោក

អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសហំ សូចឹ បសន្នា សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ទុតិយសូចិវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ នាគវិមានំ

[៦០] សុសុក្កខន្ធំ អភិរុយ្ហ នាគំ
អកាចិនំ ទន្តិពលឹ មហាជវំ
អារុយ្ហ គជំ បវរំ សុកប្បិតំ
ឥធាគមា វេហាសយមន្តលិក្ខេ[១]
នាគស្ស ទន្តេសុ ទុវេសុ និម្មិតា
អច្ឆោទកា បទុមិនិយោ សុផុល្លា
បទុមេសុ ច តុរិយគណា បវជ្ជរេ
ឥមា ច នច្ចន្តិ មនោហរាយោ
ទេវិទ្ធិបត្តាសិ មហានុភាវេ
មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

១ ម. វេហាយសមន្តលិក្ខេ ។

បានឃើញភិក្ខុដែលប្រាសចាកធូលីគឺកិលេស មានឥន្ទ្រិយដ៏ជ្រះថ្លា មិនល្អក់ ខ្ញុំក៏ជ្រះថ្លា បានប្រគេនម្ហូលដល់ភិក្ខុនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។បេ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយសូចិវិមាន ទី ៩ ។

នាគវិមាន ទី ១០

[៦០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អ្នកឡើងជិះដំរី ដែលមាន ក-ស-ល្អ ឥតសៅហ្មង មានភ្លុក មានកម្លាំង មានសន្ទុះខ្លាំង គួរឡើងជិះ ជាដំរីដ៏ប្រសើរ ដែលបុញ្ញឫទ្ធិតាក់តែង ហើយដោយប្រពៃ រីករាយក្នុងអាកាស មកក្នុងទីនេះ គុម្ពឈូកទាំងឡាយស្ថិតនៅក្នុងទឹកថ្លា មានផ្ការីកស្គុះស្គាយល្អ ដែលបុញ្ញឫទ្ធិនិម្មិតហើយ លើភ្លុកទាំងពីរនៃដំរី ទាំងពួកតូរ្យតន្ត្រីប្រគំ នៅលើផ្កាឈូកទាំងឡាយ ឯពួកទេពអប្សរទាំងនេះ គួររីករាយចិត្ត រាំ(នៅលើផ្កាឈូក) អ្នកបានសម្រេចទេវឫទ្ធិ មានអានុភាពច្រើន កាលអ្នកកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច អ្នកមានអានុភាពដ៏រុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ។

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អជ្ជេវ មុដ្ឋិបុច្ឆានិ(១) កស្សបស្ស ភគវតោ(២)
ថូបស្មឹ អភិរោបយឹ(៣) បសន្នោ សកេហិ បាណិហិ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

នាគវិមានំ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ ទុតិយនាគវិមានំ

[៦១] មហន្តំ នាគំ អភិរុយ្ហ សព្វសេតំ គជុត្តមំ
វនា វនំ អនុបរិយាសិ នារីគណបុរក្ខតោ(៤)
ឱភាសេន្តោ ទិសា សព្វា ឱសធី វិយ តារកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន(៥) បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ឱ. ម. មុត្តបុប្ផានិ ។ ២ ឱ. មហេសិនោ ។ ៣ ឱ. ម. អភិរោបេសឹ ។ ៤ ម. នារីគណបុរក្ខិតោ ។ ៥ អដ្ឋកថាយំ វង្គីសេនាតិ បាឋោ ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានបូជានូវផ្កាប្រាំបីក្តាប់ ឰដ៏ព្រះស្តូបរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សប ដោយដៃរបស់ខ្លួន សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ នាគវិមាន ទី ១០ ។

ទុតិយនាគវិមាន ទី ១១

[៦១] (*ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា*) *អ្នកបានឡើងជិះដំរីធំ សសុទ្ធជាដំរីឧត្តម ចេញអំពីព្រៃ ទៅកាន់ព្រៃ មានពួកនារីចោមរោម ញុំាងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺបាន ដូចផ្កាយព្រឹក សម្បុររបស់អ្នក ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។*

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ឧបាសកោ ចក្ខុមតោ អហោសឹ
បាណាតិបាតា វិរតោ អហោសឹ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា អភាណឹ
សកេន ទារេន ច តុដ្ឋោ អហោសឹ
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ទុតិយនាគវិមានំ ឯកាទសមំ ។

ទ្វាទសមំ តតិយនាគវិមានំ

[៦២] កោ នុ ទិព្វេន យានេន សព្វសេតេន ហត្ថិនា
តុរិយាឡិតនិគ្ឃោសោ អន្តលិក្ខេ មហិយ្យតិ
ទេវតា នុសិ គន្ធព្វោ អាទុ សក្កោ បុរិន្ទទោ
អជានន្តា តំ បុច្ឆាម កថំ ជានេមុ តំ មយន្តិ ។
នម្ហិ ទេវោ ន គន្ធព្វោ នាតិ(១) សក្កោ បុរិន្ទទោ
សុធម្មា នាម យេ ទេវា តេសំ អញ្ញតរោ អហន្តិ ។

១ ម. នាម្ហិ ។

ខ្ញុំបានកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាឧបាសក របស់ព្រះពុទ្ធព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គ បានវៀរ ចាកបាណាតិបាត វៀរទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ក្នុងលោក ជាអ្នកមិនផឹកទឹកស្រវឹង មិននិយាយពាក្យកុហក ជាអ្នកត្រេកអរចំពោះតែប្រពន្ធរបស់ខ្លួន មានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យបាយ និងទឹក ដ៏ច្រើន ជាទាន ដោយគោរព សម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយនាគវិមាន ទី ១១ ។

តតិយនាគវិមាន ទី ១២

[៦២] (បណ្ឌិតបុរសម្នាក់ បានសួរថា) អ្នកណាហ្ន៎ មានដំរីទិព្វ ដ៏សសុទ្ធ ជាយាន មានសំឡេងគឹកកងដោយតូរ្យតន្ត្រី ដែលគេប្រគំថ្វាយ ដែលពួកបរិវារបូជាក្នុងអាកាស អ្នកជាទេវតា ឬគន្ធព្វ ឬមួយជាព្រះឥន្ទ្រអ្នកឲ្យទាន ក្នុងកាលមុន យើងមិនស្គាល់ ទើបសួរអ្នក យើងស្គាល់អ្នក ដោយប្រការដូចម្ដេចបាន ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធព្វ មិនមែនជាព្រះឥន្ទ្រអ្នកឲ្យទាន ក្នុងកាលមុនទេ ពួកទេវតាណា មានឈ្មោះថាសុធម្មៈ ខ្ញុំក៏រាប់ថាជាទេវតាមួយ ក្នុងពួកទេវតានោះដែរ ។

បុច្ឆាម ទេវ សុធម្ម បុថុំ កត្វាន អញ្ជលឹ
កឹ កត្វា មានុសេ កម្មំ សុធម្មំ ឧបបជ្ជសីតិ ។
ឧច្ឆាគារំ តិណាគារំ វត្ថាគារញ្ច យោ ទទេ
តិណ្ណាមញ្ញតរំ ទត្វា សុធម្មំ ឧបបជ្ជតីតិ ។

តតិយនាគវិមានំ ទ្វាទសមំ ។

តេរសមំ ចូឡរថវិមានំ

[៦៣] ទឡ្ហធម្មនិសារស្ស ធនុំ ឱលុព្ភ តិដ្ឋសិ
ខត្តិយោ នុសិ រាជញ្ញោ អាទុ លុទ្ទោ វនេចរោតិ ។
អស្សកាធិបតិស្សាហំ[១] ភន្តេ បុត្តោ វនេ ចរេ
នាមំ មេ ភិក្ខុ តេ ព្រូមិ សុជាតោ ឥតិ មំ វិទូ
មិគេ គវេសមានោហំ ឱគាហន្តោ ព្រហាវនំ
មិគំ តន្នេវ នាទ្ទក្ខឹ តញ្ច ទិស្វា អហំ ឋិតោ (ឥតិ) ។
ស្វាគតន្តេ មហាបុញ្ញ អថោ តេ អទុរាគតំ
ឥតោ[២] ឧទកមាទាយ បាទេ បក្ខាលយស្សុ តេ

---

១ ម. អស្ស កាធិបតិស្សាសុ ។ ២ ឱ. ម. ឯត្តោ ។

(បណ្ឌិតបុរសសួរថា) បពិត្រទេវតា ឈ្មោះសុជម្ពុះ យើងសូមធ្វើនូវអញ្ជលីដ៏ច្រើន ហើយសួរ (លោក) ចុះលោកបានធ្វើអំពើដូចម្តេចក្នុងមនុស្សលោក ទើបបានទៅកើតជាទេវតា ឈ្មោះសុជម្ពុះ ។

(ទេវតាឆ្លើយថា) បុគ្គលណា ឲ្យផ្ទះ ដែលធ្វើដោយដើមអំពៅក្តី ផ្ទះដែលធ្វើដោយស្មៅក្តី ផ្ទះដែលធ្វើដោយសំពត់ក្តី បុគ្គលនោះលុះឲ្យផ្ទះទាំង ៣ ណាទីមួយហើយ រមែងទៅកើតជាទេវតា ឈ្មោះសុជម្ពុះ ។

ចប់ តតិយនាគវិមាន ទី ១២ ។

ចូឡរថវិមាន ទី ១៣

[៦៣] (ព្រះមហាកច្ចាយនៈសួរថា) អ្នកឈរច្រត់ធ្នូ ដែលធ្វើអំពីឈើខ្លឹមយ៉ាងមាំ អ្នកជាខត្តិយរាជកុមារ ឬជាព្រានថ្មើរព្រៃ ។

(ព្រះរាជកុមារតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាកូនរបស់ស្តេចជាធំក្នុងដែនអស្សកៈ ជាអ្នកថ្មើរព្រៃ បពិត្រភិក្ខុ ខ្ញុំសូមប្រាប់ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ ដល់លោក ពួកជនអ្នកចេះដឹង ស្គាល់ខ្ញុំថា សុជាតៈ កាលខ្ញុំស្វែងរកម្រឹគ ចូលទៅក្នុងព្រៃធំ ទៅតាមហើយ តែមិនឃើញម្រឹគ ខ្ញុំក៏បានជួបប្រទះនឹងលោកហើយ ឋិតនៅ ។

(ព្រះកច្ចាយនៈពោលថា) បពិត្រព្រះអង្គមានបុណ្យច្រើន ព្រះអង្គស្តេចមកស្រួលហើយឬ មួយទៀត ព្រះអង្គស្តេចមកអំពីទីមិនឆ្ងាយទេឬ សូមព្រះអង្គដងទឹកអំពីនេះ លាងព្រះបាទរបស់ព្រះអង្គចុះ

១៣១

វិមានវត្ថុស្មឹ បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស តេរសមំ ចូឡរថវិមានំ

ឥទំបិ បានីយំ សីតំ អាភតំ គិរិគព្ភរា
រាជបុត្ត តតោ បិត្វា សន្ថតស្មឹ ឧបាវិសាតិ ។
កល្យាណី វត តេ វាចា សវនីយា មហាមុនិ
នេលា[១] អត្ថវតី វគ្គុ មន្តា អត្ថញ្ច ភាសសិ
កា តេ រតិ វនេ វិហរតោ[២]
ឥសិនិសភ វទេហិ បុដ្ឋោ
តវ[៣] វចនបថំ និសាមយិត្វា
អត្ថធម្មបទំ សមាចរេមសេតិ ។
អហឹសា សព្វបាណីនំ កុមារម្ហាក រុច្ចតិ
ថេយ្យា ច អតិចារា ច មជ្ជបានា ច អារតិ
អរតិ សមចរិយា ច ពាហុសច្ចំ កតញ្ញុតា
ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បសំសា ធម្មា ឯតេ បសំសិយាតិ
សន្តិកេ មរណំ តុយ្ហំ ឱរំ មាសេហិ បញ្ចហិ
រាជបុត្ត វិជានាហិ អត្តានំ បរិមោចយាតិ ។

១ ឱ. នេឡា ។ ២ ម. កោ នុ ត្វំ វនេ វិហរសិ ។ ៣ ម. តវាតិ នត្ថិ ។

នេះជាទឹកសម្រាប់ផឹក ដ៏ត្រជាក់ ដែលដងយកមក អំពីជ្រោះភ្នំ បពិត្រព្រះរាជបុត្ត សូមព្រះអង្គទទួលយកទឹក អំពីនោះមកសោយ ហើយចូរគង់លើកម្រាលដែលក្រាលចុះ ។

(ព្រះរាជកុមារពោលថា) បពិត្រព្រះមហាមុនី វាចារបស់លោកពីរោះណាស់ គួរស្តាប់ ជាវាចាឥតទោស មានប្រយោជន៍ ជាវាចាត្រឹមត្រូវ ទាំងលោកម្ចាស់ ក៏ពោលពាក្យនាំមកនូវប្រយោជន៍ ដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា

បពិត្រឥសីនិសភៈ សេចក្តីត្រេកអរ ដូចម្តេច របស់លោក
កាលនៅក្នុងព្រៃ ខ្ញុំសួរហើយ សូមលោកប្រាប់ ខ្ញុំ
នឹងផ្ទៀងស្តាប់ គន្ធងពាក្យរបស់លោក ហើយប្រតិបត្តិ
តាមនូវចំណែកធម៌ ដែលនាំមកនូវប្រយោជន៍ ។

(ព្រះកច្ចាយនៈពោលថា) បពិត្រព្រះរាជកុមារ ការមិនបៀតបៀនពួកសត្វទាំងពួង រមែងពេញចិត្តដល់យើង ការវៀរចាកកិរិយាលួចក្តី ចាកការប្រព្រឹត្តក្បត់ក្តី ចាកការផឹកទឹកស្រវឹងក្តី ការមិនត្រេកអរ (ក្នុងអកុសល)ក្តី ការប្រព្រឹត្តស្មើក្តី ភាពជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក្តី ភាពជាអ្នកដឹងឧបការៈ ដែលគេធ្វើហើយក្តី ធម៌ទាំងនុ៎ះ ជាធម៌គួរប្រាជ្ញា ជាធម៌គួរសរសើរ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន បពិត្រព្រះរាជបុត្ត សេចក្តីស្លាប់ របស់ព្រះអង្គ មានក្នុងទីជិត ខាងអាយអំពី ៥ ខែ សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាប សូមព្រះអង្គទ្រង់ដោះខ្លួន (ចាកអបាយទុក្ខ) ។

កតមំ ស្វាហំ ជនបទំ គន្ត្វា កឹ កម្មំ កិញ្ចិ ចោរិសំ
កាយ វា បន វិជ្ជាយ ភវេយ្យំ អជរាមរោតិ ។
ន វិជ្ជតេ សោ បទេសោ កម្មំ វិជ្ជា ច ចោរិសំ
យត្ថ គន្ត្វា ភវេ មច្ចោ រាជបុត្តាជរាមរោ
មហទ្ធនា មហាភោគា រដ្ឋវន្តោបិ ខត្តិយា
បហូតធន ធញ្ញាសេ ន តេបិ អជរាមរា
យទិ តេ សុតា អន្ធកវេណ្ឌុបុត្តា(១)
សូរា វីរា វិក្កន្តប្បហារិនោ
តេបិ អាយុក្ខយំ បត្តា
វិទ្ធស្តា សស្សតី សមា
ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ទា ចណ្ឌាលបុក្កុសា
ឯតេ ចញ្ញេ ច ជាតិយា តេបិ ន អជរាមរា
យេ មន្តំ បរិវត្តន្តិ ឆឡង្គំ ព្រហ្មចិន្តិតំ
ឯតេ ចញ្ញេ ច វិជ្ជាយ(២) តេបិ ន អជរាមរា

១ ឱ. អន្ធកវេណ្ហុបុត្តា ។ ២ ឱ. វិជ្ជា ច ។

(ព្រះរាជកុមារសួរថា) ខ្ញុំនោះនឹងទៅកាន់ជនបទណា ធ្វើអំពើដូចម្ដេច កិច្ចការដូចម្ដេច ជាកិច្ចរបស់បុរស មួយទៀត ខ្ញុំត្រូវប្រកបដោយវិជ្ជាដូចម្ដេច ទើបជាអ្នកមិនចាស់ មិនស្លាប់ ។

(ព្រះកច្ចាយនៈឆ្លើយថា) បពិត្រព្រះរាជបុត្ត សត្វដែលមិនចាស់ មិនស្លាប់ ទៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនិងកិច្ចការ វិជ្ជា ជាកិច្ចរបស់បុរសនោះ មិនមានទេ ទោះបីពួកក្សត្រដែលមានដែន មានទ្រព្យច្រើន មានភោគៈច្រើន មានទ្រព្យនិងធញ្ញាហារ ដ៏គ្រប់គ្រាន់ ពួកក្សត្រទាំងនោះ នឹងថា លែងចាស់ លែងស្លាប់ក៏ទេ

ទោះបីព្រះអង្គក៏ធ្លាប់ឮដែរហើយ ពួកអន្ធកវេណ្ហុបុត្ត ជាអ្នកក្លៀវក្លា ខ្មីឃ្មាត ជាអ្នកអាចប្រហារ នូវសត្រូវបាន ពួកអន្ធកវេណ្ហុបុត្តទាំងនោះ ស្មើដោយសស្សតិវត្ថុ[១] គង់ដល់នូវការអស់ទៅនៃអាយុ វិនាសអស់ហើយ (គង់នៅតែវង្សត្រកូល) ។

ពួកជនទាំងនោះគឺក្សត្រ ព្រាហ្មណ៍ វេស្សៈ សុទ្ទៈ ចណ្ឌាល និងបុក្កុសៈក្ដី ពួកជនឯទៀតដែលមានជាតិក្រៅពីនេះក្ដី ពួកជនទាំងនោះ មិនមែនជា មិនចាស់ មិនស្លាប់ ពួកជនណា រាយមន្តប្រកបដោយអង្គ ៦ ដែលពួកព្រហ្មបានគិតឃើញហើយក្ដី ពួកជនឯទៀតដែលមានវិជ្ជាក្ដី ជនទាំងនោះ ក៏មិនមែនជាមិនចាស់ មិនស្លាប់ឡើយ

១ វត្ថុដែលទៀងទាត់ ។

១៣៣

វិមានវត្ថុស្មឹ បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស តេរសមំ ចូឡរថវិមានំ

ឥសយោ ចាបិ យេ សន្តា សញ្ញតត្តា តបស្សិនោ
សរីរំ តេបិ កាលេន វិជហន្តិ តបស្សិនោ
ភាវិតត្តាបិ អរហន្តោ កតកិច្ចា អនាសវា
និក្ខិបន្តិ ឥមំ ទេហំ បុញ្ញបាបបរិក្ខយា (ឥតិ) ។
សុភាសិតា អត្ថវតី គាថាយោ តេ មហាមុនិ
និជ្ឈត្តោម្ហិ សុភដ្ឋេន ត្វញ្ច មេ សរណំ ភវាតិ ។
មា មំ ត្វំ សរណំ គច្ឆ តមេវ សរណំ វជ
សក្យបុត្តំ មហាវីរំ យមហំ សរណំ គតោតិ ។
កតរស្មឹ សោ ជនបទេ សត្ថា តុម្ហាក មារិស
អហម្បិ ទដ្ឋុំ គច្ឆិស្សំ ជិនំ អប្បដិបុគ្គលន្តិ ។
បុរត្ថិមស្មឹ ជនបទេ ឱក្កាកកុលសម្ភវោ
សត្ថាបិ បុរិសាជញ្ញោ សោ ច ខោ បរិនិព្វុតោតិ ។

ទោះជាពួកឥសីណា ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ បានសង្រួមចិត្ត មានព្យាយាមដុតបំផ្លាញកិលេស ឥសីទាំងនោះ ក៏លះចោលនូវសរីរៈតាមកាលគួរ ពួកព្រះអរហន្ត មានចិត្តអប់រំហើយ បានធ្វើកិច្ចស្រេចហើយ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃបុណ្យនិងបាប ក៏គង់ដាក់បង់នូវរាងកាយនេះដែរ ។

(ព្រះរាជកុមារពោលថា) បពិត្រព្រះមហាមុនី គាថាទាំងឡាយរបស់លោក ជាសុភាសិតមានប្រយោជន៍ ខ្ញុំកាលបើលោកពន្យល់ដោយសេចក្តីល្អហើយ សូមលោកជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ។

(ព្រះថេរៈពោលថា) សូមព្រះអង្គកុំដល់នូវអាត្មាជាសរណៈឡើយ អាត្មាបានដល់ នូវព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ដែលមានព្យាយាមធំណាជាសរណៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់ដល់ នូវព្រះពុទ្ធនោះជាសរណៈចុះ ។

(ព្រះរាជកុមារសួរថា) បពិត្រលោកនិទ៌ុក្ខ ព្រះជាគ្រូរបស់លោកនោះ (គង់នៅ) ក្នុងជនបទណា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់ជនបទនោះ ដើម្បីឃើញព្រះអង្គទ្រង់ឈ្នះមារ មិនមានបុគ្គលប្រៀបបាន ។

(ព្រះកច្ចាយនៈឆ្លើយថា) ព្រះសាស្តា ជាបុរសអាជានីយទ្រង់សម្ភព ក្នុងត្រកូលនៃព្រះបាទឱក្កាករាជ ក្នុងជនបទខាងកើតព្រះសាស្តាអង្គនោះ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។

សចេ ហិ ពុទ្ធោ តិដ្ឋេយ្យ សត្ថា តុម្ហាក មារិស
យោជនានិ សហស្សានិ គច្ឆេ(១) បយិរុបាសិតុំ
យតោ ច ខោ បរិនិព្វុតោ សត្ថា តុម្ហាក មារិស
បរិនិព្វុតំ មហាវីរំ គច្ឆាមិ សរណំ អហំ
ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ ធម្មញ្ចាបិ អនុត្តរំ
សង្ឃញ្ច នរទេវស្ស គច្ឆាមិ សរណំ អហំ
បាណាតិបាតា វិរមាមិ ខិប្បំ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយាមិ
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាមិ
សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោតិ ។
សហស្សរំសីវ យថា មហប្បភោ
ទិសំ យថា ភាតិ នភេ អនុក្កមំ
តថប្បការោ តវាយំ មហារថោ
សមន្តតោ យោជនសតំ អាយតោ
សុវណ្ណបដ្ដេហិ សមន្តមោនទ្ធោ(២)
ឧរស្ស មុត្តាហិ មណីហិ ចិត្តិតោ
លេខា សុវណ្ណស្ស ច រូបិយស្ស ច
សោភន្តិ វេឡុរិយមយា សុនិម្មិតា

១ ឱ. គច្ឆេយ្យំ ។ ២ ម. សមន្តមោត្ថតោ ។

(ព្រះរាជកុមារពោលថា) បពិត្រលោកនិទ៌ក្ខ បើព្រះពុទ្ធជាសាស្តា របស់លោកទ្រង់ឋិតនៅ ខ្ញុំគប្បីទៅអស់ទីមួយពាន់យោជន៍ ដើម្បីចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ បពិត្រលោកនិទ៌ក្ខ កាលបើព្រះពុទ្ធ ជាគ្រូរបស់លោក បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំក៏សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាមហាវីរបុរស ដែលបរិនិព្វានហើយ ជាសរណៈ ខ្ញុំសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាសរណៈផង នូវព្រះធម៌ ជាសរណៈផង សូមដល់ នូវព្រះសង្ឃជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរ របស់មនុស្សនិងទេវតា ជាសរណៈផង

ខ្ញុំសូមវៀរចាកបាណាតិបាតយ៉ាងឆាប់ផង វៀរចាកអទិន្នាទានក្នុងលោកផង មិនផឹកទឹកស្រវឹងផង មិនពោលពាក្យកុហកផង ជាអ្នកត្រេកអរ ចំពោះតែប្រពន្ធរបស់ខ្លួនផង ។

(ព្រះថេរៈសួរថា) ព្រះអាទិត្យមានរស្មីច្រើន មានពន្លឺធំ បែបណា ចរទៅក្នុងអាកាស រមែងបំភ្លឺនូវទិសបានយ៉ាងណា រថធំរបស់អ្នកនេះ មានប្រការបែបនោះដែរ រថជុំវិញខាងបណ្តោយមួយរយយោជន៍ ស្រោបជុំវិញ ដោយផែនមាសគល់ចន្ទោល វិចិត្រដោយកែវមុក្តានិងកែវមណី ក្បាច់ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ រំលេចឮដ៏ផែនមាសនិងប្រាក់ ញុំាងរថឲ្យរុងរឿង

សីសញ្ចិនំ វេឡុរិយស្ស និម្មិតំ
យុគញ្ចិនំ លោហិតកាយ ចិត្តិតំ
យុត្តា សុវណ្ណស្ស ច រូបិយស្ស ច
សោភន្តិ អស្សាបិ ចិមេ មនោជវា
សោ តិដ្ឋសិ ហេមរថេ អធិដ្ឋិតោ
ទេវានមិន្ទោវ សហស្សវាហនោ
បុច្ឆាមិ តាហំ យសវន្តកោវិទំ
កថំ តយា លទ្ធោ អយំ ឧឡារោតិ ។

សុជាតោ នាមហំ ភន្តេ រាជបុត្តោ បុរេ អហុំ
តញ្ច មំ អនុកម្បាយ សញ្ញមស្មឹ និវេសយិ
ខីណាយុកញ្ច មំ ញត្វា សរីរំ ទានាសិ សត្ថុនោ (ឥតិ) ។
ឥមំ សុជាត បូជេហិ តន្តេ អត្ថាយ ហោហីតិ[១]
តាហំ គន្ធេហិ មាលេហិ បូជយិត្វា សមុយ្យុកោ[២]
បហាយ មានុសំ ទេហំ ឧបបន្នោម្ហិ នន្ទនេ
នន្ទនេ បវរេ[៣] រម្មេ នានាទិជគណាយុតេ
រមាមិ នច្ចគីតេហិ អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោតិ ។

ចូឡរថវិមានំ តេរសមំ ។

---

១ ឱ. ម. ហោហិតិ ។ ២ ឱ. សមុយ្យុតោ ។ ៣ ឱ. បវនេ ។ ម. ចវនេ ។

ចុងចន្ទោលរបស់រថសម្រេចដោយកែវពិទូរ្យ នឹមវិចិត្រដោយកែវទទឹម ទាំងខ្សែក៏ប្រដាប់ដោយមាស និងប្រាក់ សេះទាំងនេះមានសន្ទុះទាន់ចិត្ត រមែងញ៉ាំងរថឲ្យរុងរឿង អ្នកក៏ឋិតថ្កើងត្រដែតលើរថមាស មានពាហនៈ ទឹមដោយសេះ ដ៏ច្រើនដូចព្រះឥន្ទ្រ បពិត្រអ្នកមានយស អាត្មាសូមសួរអ្នកជាបុគ្គលឈ្លាសវៃ តើយសដ៏ប្រសើរលើសលុបនេះ អ្នកបានដោយគុណអ្វី ។

(ទេវបុត្តតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលមុន ខ្លួនខ្ញុំជាព្រះរាជបុត្ត ឈ្មោះសុជាតៈ លោកម្ចាស់បានអនុគ្រោះ ដល់ខ្ញុំនោះ បានញ៉ាំងខ្ញុំឲ្យតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសង្រួម លោកម្ចាស់បានដឹងនូវខ្ញុំថាអស់អាយុ ហើយបានប្រទានសរីរធាតុព្រះសាស្តា ដល់ខ្ញុំ ។ លោកម្ចាស់បានប្រាប់ថា ម្នាលសុជាតរាជកុមារ ព្រះអង្គចូរបូជានូវព្រះសរីរធាតុនេះចុះ ការបូជានោះ នឹងបានជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ខ្ញុំក៏បានប្រឹងប្រែងបូជា នូវព្រះសរីរធាតុនោះ ដោយគ្រឿងក្រអូបនិងកម្រងផ្កាទាំងឡាយ លុះលះបង់នូវរាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ក៏បានមកកើត ក្នុងទីមនោរមដ៏ប្រសើរ គួរត្រេកត្រអាលពន់ពេក ប្រកបដោយពួកទេវតាផ្សេង ៗ ជាដើម ខ្ញុំក៏ត្រេកអរដោយការរាំនិងច្រៀង ដែលពួកទេពអប្សរចោមរោមត្រៀបត្រា ។

ចប់ ចូឡរថវិមាន ទី ១៣ ។

ចុទ្ទសមំ មហារថវិមានំ

[៦៤] សហស្សយុត្តំ ហយវាហនំ សុភំ
អារុយ្ហិមំ សន្ទនំ នេកចិត្តំ
ឧយ្យានភូមឹ អភិតោ អនុក្កមំ
បុរិន្ទទោ ភូតបតីវ វាសវោ
សោវណ្ណមយា តេ រថកុព្វរា ឧភោ
ផលេហិ អំសេហិ អតីវ សង្គតា
សុជាតគុម្ពា នរវីរនិដ្ឋិតា
វិរោចតិ បណ្ណរសេវ ចន្ទោ
សុវណ្ណជាលាវិតតោ រថោ អយំ
ពហូហិ នានារតនេហិ ចិត្តិតោ
សុនន្ទិឃោសោ ច សុភស្សរោ ច
វិរោចតិ ចាមរហត្ថពាហុហិ
ឥមា ច នាភ្យោ មនសាហិ និម្មិតា
រថស្ស បាទន្តរមជ្ឈភូសិតា
ឥមា ច នាភ្យោ សតរាជិចិត្តិតា
សតេរិតា វិជ្ជុរិវប្បភាសរេ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

មហារថវិមាន ទី ១៤

[៦៤] (ព្រះមហាមោគ្គល្លានសួរថា) អ្នកបានឡើងជិះរថដ៏ល្អ ជាពាហនៈសេះ ដែលទឹមដោយសេះដ៏ច្រើន មានគ្រឿងវិចិត្រ ដ៏ល្អច្រើនយ៉ាង ហើយទៅជិតទីឧទ្យាន ដូចព្រះឥន្ទ្រ ជាម្ចាស់នៃទេវតា អ្នកបានឲ្យទាន ក្នុងកាលមុន ត្រពង់រថទាំងពីររបស់អ្នក ជាវិការៈនៃមាស ដែលបញ្ចុះដ៏ល្អក្រៃពេក ដោយផែនក្តារនិងកំណល់ មេចម្រឹង (ខាងក្រៅ) មានសសរចម្រឹងដាំហើយដោយល្អ ដែលជនអ្នកមានព្យាយាមឲ្យសម្រេចហើយ រថ (របស់អ្នក) នេះ បិទបាំងដោយបណ្តាញមាស រុងរឿងដូចព្រះចន្ទ ក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើត ជារថដែលវិចិត្រហើយដោយរតនៈផ្សេង ៗ ជាច្រើនយ៉ាង មានសូរគឹកកង ជាទីត្រេកអរ ទាំងមានសំឡេងដ៏ពីរោះ រុងរឿងដោយបង្កាន់ដៃ ជាវិការៈនៃផ្ចិតទាំងឡាយ ទាំងជុំនៃរថនេះហាក់ដូចជានិម្មិតបានតាមចិត្ត មានខ្នងកង់និងកាំប្រដាប់ហើយដោយល្អ មួយទៀត ជុំនៃរថនេះ វិចិត្រដោយក្បាច់ក្បូរជាច្រើន ភ្លឺផ្លេកដោយពណ៌ច្រើនយ៉ាង ដូចជាផ្លេកបន្ទោរ

១៣៧

វិមានវត្ថុស្មឹ បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស ចុទ្ទសមំ មហារថវិមានំ

អនេកចិត្តាវិតតោ រថោ អយំ
បុថូ ច នេមី ច សហស្សរំសិយោ[១]
តេសំ សរោ សុយ្យតិ វគ្គុរូបោ
បញ្ចង្គិកំ តុរិយមិវប្បវាទិតំ
សិរស្មឹ ចិត្តំ មណិសន្ទកប្បិតំ[២]
សទា វិសុទ្ធំ រុចិរំ បភស្សរំ
សុវណ្ណរាជីហិ[៣] អតីវ សង្គតំ
វេឡុរិយរាជីហិ[៤] អតីវ សោភតិ
ឥមេ ច វាជី[៥] មណិសន្ទកប្បិតា
អារោហកម្ពូ សុជវា ព្រហ្មូបមា
ព្រហា មហន្តា ពលិនោ មហាជវា
មនោ តវញ្ញាយ តថេវ សឹសរេ[៦]
ឥមេ ច សព្វេ សហិតា ចតុក្កមា
មនោ តវញ្ញាយ តថេវ សឹសរេ[៧]
សមំ វហន្តិ មុទុកា អនុទ្ធតា
អាមោទមានា[៨] តុរគានមុត្តមា

១ ម. សហស្សរំសិកោ ។ ២ ម. មណិចន្ទកប្បិតំ ។ ៣ ម. សុវណ្ណរាជីយិ ។
៤ ម. វេឡុរិយរាជីវ ។ ៥ ឱ. ពលី ។ ៦-៧ ម. សព្វរេ ។ ៨ ម. អាមោទនា ។

រថនេះ ដាសពាសដោយគំនូរច្រើនយ៉ាង មានខ្នងកង់ក្រាស់ ទាំងមានរស្មីច្រើនពណ៌ សូរសព្ទនៃខ្នងកង់ទាំងនោះ គេឮពីរោះ ដូចជាតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលប្រគំហើយ ក្បាលចន្ទោលរថនេះ ក៏វិចិត្រសម្រេចល្អ ដោយកែវមណី ដូចមណ្ឌលព្រះចន្ទ ជាចន្ទោលបរិសុទ្ធ រុងរឿង ភ្លឺផ្ទេកគ្រប់កាល ប្រដាប់ដោយក្បាច់ក្បូរ ជាវិការៈនៃមាស យ៉ាងលើសលុប រុងរឿងដោយក្បាច់ក្បូរ ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ យ៉ាងក្រៃពេក ពួកសេះទាំងនេះ សម្រេចដោយរូបព្រះចន្ទ ជាវិការៈ នៃកែវមណី ជាសេះមានកម្ពស់និងទំហំ (សមរម្យ) មានសន្ទុះលឿនល្អ ឧបមាដូចព្រហ្ម ជាសេះមានអវយវៈប្រសើរ ថ្លៃថ្លា មានអានុភាពច្រើន មានកម្លាំង មានសន្ទុះខ្លាំង ដឹងចិត្តរបស់អ្នកយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ហើយប្រព្រឹត្ត ទៅដូចចិត្ត មួយទៀត សេះទាំងអស់នេះ ជាសត្វទៅដោយជើងបួន មានដំណើរព្រមគ្នា ស្គាល់ចិត្តអ្នកយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ហើយប្រព្រឹត្តទៅដូចចិត្ត ជាសេះទន់ភ្លន់ មិនរឹងត្អឹង តែងអូសរថទៅស្មើគ្នា ញុំាងជនឲ្យរីករាយ ជាសេះខ្ពង់ខ្ពស់ ជាងសេះទាំងឡាយ

ឈនន្តិ វត្តន្តិ បវត្តន្តិ អម្ពរេ
អព្ភុទ្ទនន្តា សុកាតេ បិលន្ធនេ
តេសំ សរោ សុយ្យតិ វគ្គុរូបោ(១)
បញ្ចង្គិកំ តុរិយមិវប្បវាទិតំ
រថស្ស ឃោសោ អបិលន្ធណាន ច
ខុរស្ស ណាទី អភិសំសណាយ ច
ឃោសោ សុវគ្គូ សមិតស្ស សុយ្យតិ
គន្ធព្វតុរិយានិ វិចិត្រសវនេ
រថេ ឋិតា តា មិគមន្ទលោចណា(២)
អាឡារបម្ហា ហសិតា បិយំវទា
វេឡុរិយជាលា វិតតា តនុច្ឆវា
សទេវ គន្ធព្វសុរគ្គបូជិតា
រត្តា រត្តម្ពរបីតវាសសា
វិសាលនេត្តា អភិរត្តលោចណា
កុលេសុ ជាតា សុតនូ សុវិម្ហិតា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា

១ ឱ. វគ្គុរូបេ ។ ២ ឱ. មិគមន្ទលោចនា ។

រមែងរលាស់ (គុម្ពកន្ទុយនិងសក់) ស្ទុះទៅមុខ លោតទៅ ឰដ៏អាកាស ស្ទួយឡើងនូវគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយ ដែលបុញ្ញឫទ្ធិតាក់តែងដោយល្អ សំឡេងនៃគ្រឿងប្រដាប់ទាំងនោះ លាន់ឮដ៏ពីរោះ ដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលប្រគំហើយ សំឡេងគឹកកងនៃគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយ នៃរថក្តី សូរលាន់ឮ នៃកិរិយាស្ទុះទៅមុខ នៃក្រចកសេះក្តី សំឡេងគឹកកងរបស់ទិព្វ ដែលគួររីករាយក្តី ឮសូរពីរោះក្រៃ-លែង ដូចសូរតូរ្យតន្ត្រី នៃគន្ធព្វទេវតា ក្នុងទីជាទីស្តាប់ដ៏វិចិត្រ ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ ឋិតនៅ លើរថ មានដួងនេត្រាថ្វាយង់ ដូចភ្នែកកូនម្រឹគ មានរោមភ្នែក-វែង មានមុខស្រស់ប្រិមប្រិយ មានសម្តីគួរពេញចិត្ត មានសរីរកាយ បិទបាំងដោយបណ្តាញកែវពិទូរ្យ មានខ្លួនល្វន់ល្វាស មានស្បែកសម្បុរថ្លៃ ដ៏ម៉ដ្ឋ បានបូជាជាមួយនឹងគន្ធព្វ ទាំងទេវតាដ៏ប្រសើរ មានគ្រឿងអម្ពរ ក្រហមសុទ្ធ និងគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ពណ៌លឿង មានវង់នេត្រា ដ៏ពេញលេញ មាននេត្រាក្រហមស្រស់ កើតក្នុងទេវត្រកូល មានសរីរៈល្អ មានដំណើរល្អ គួរស្ងើច ឋិតនៅលើរថ ផ្គងអញ្ជលីគាល់បម្រើ

១៣៩

កាកម្ពុកា យុវេជវា សុវាសសា
សុមជ្ឈិមា ឧរុជនោបបន្នា
វេដ្ឋង្គុលិយោ សុមុខា[១] សុទស្សនា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា
អញ្ញា សុវេណី សុសុមិស្សកេសិយោ
សមំ វិភត្តាហិ បភស្សរាហិ ច
អនុព្វតា តា តវ មានសេ រតា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា
អាវេឡិនិយោ បទុមុប្បលច្ឆទា
អលង្កតា ចន្ទនសារវោសិតា[២]
អនុព្វតា តា តវ មានសេ រតា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា
តា មាលិនិយោ បទុមុប្បលច្ឆទា
អលង្កតា ចន្ទនសារវោសិតា
អនុព្វតា តា តវ មានសេ រតា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា

១ ឱ. សុខុមុខា ។ ២ ម. ចន្ទនសារពោបិតា ។

វិមានវត្ថុ មហារថវគ្គ ទី ៥ មហារថវិមាន ទី ១៤

ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ ទ្រទ្រង់នូវសង្វារមាសស្លៀកពាក់សមល្អ លូន់ល្វាសយ៉ាងល្មម មានភ្លៅនិងដោះពេញលេញ មានម្រាមដៃមូល មានមុខល្អ គួរមៀងមើល ដ៏ក្រៃលែង បិតនៅលើរថ ផ្គងអញ្ជលីគាល់បម្រើ ស្រីទេពអប្សរឯទៀត មានផ្នួងសក់ល្អ នៅក្មេង ៗ មានចំណាំងសក់ លាយដោយ (កម្រងកែវជាដើម) មានពន្ទីរស្មើដែលបុញ្ញកម្មចាត់ចែងហើយ ដ៏ស្មើ ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ សុទ្ធតែមានកិរិយាប្រព្រឹត្ត តាម ត្រេកអរហើយ ក្នុងចិត្តរបស់អ្នក បិតនៅលើរថ ផ្គងអញ្ជលី គាល់បម្រើ មានគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល ដ៏ស្រោប ដោយផ្កាឈូកនិងផ្កាឧប្បល ប្រដាប់ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ មានកិរិយាប្រព្រឹត្តតាម ត្រេកអរហើយ ក្នុងចិត្តរបស់អ្នក បិតនៅលើរថ ផ្គងអញ្ជលី គាល់បម្រើ ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ មានគ្រឿងប្រដាប់ ដោយកម្រងផ្កា បិទស្រោបដោយផ្កាឈូក និងផ្កាឧប្បល (ស្រីទេពអប្សរពួកខ្លះ) ប្រដាប់ប្រោះព្រំ ដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ពួកស្រីទេពអប្សរទាំងនោះ មានកិរិយាប្រព្រឹត្តតាម ត្រេកអរហើយ ក្នុងចិត្តរបស់អ្នក បិតនៅលើរថ ផ្គងអញ្ជលីគាល់បម្រើ

តា មាលិនិយោ បទុមុប្បលច្ឆទា
អលង្កតា ចន្ទនសារវាសិតា
អនុព្វតា តា តវ មានសេ រតា
រថេ ឋិតា បញ្ជលិកា ឧបដ្ឋិតា
កណ្ណេសុ(១) តេ យានិ បិលន្ធនានិ ច
ហត្ថេសុ បាទេសុ តថេវ សីសេ
ឱភាសយន្តិ ទស សព្វតោ ទិសា
អព្ភុទ្ទយំ សារទិកោវ ភាណុមា
វាតស្ស វេគេន ច សម្បកម្បិតា
ភុជេសុ មាលា អបិលន្ធនានិ ច
មុញ្ចន្តិ ឃោសំ រុចិរំ សុចឹ សុភំ
សព្វេហិ វិញ្ញូហិ សុសត្តរូបំ
ឧយ្យានភុម្យា ច ទុវដ្ឋិតោ ឋិតា
រថា ច នាគា តុរិយានិ វា សរោ
តមេវ ទេវិន្ទ បមោទយន្តិ
វីណា យថា បោក្ខរបត្តពាហុហិ(២)

១ ម. កណ្ណេសុ ។ ២ ម. បោក្ខរពាហុភិ ។

ពួកស្រីទេពអប្សរ ទាំងនោះ ប្រដាប់ដោយកម្រងផ្កា បិទស្រោបដោយផ្កាឈូក និងផ្កាឧប្បល ប្រដាប់ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ពួកស្រីទេពអប្សរ ទាំងនោះ មានកិរិយាប្រព្រឹត្តតាម ត្រេកអរហើយ ក្នុងចិត្តរបស់អ្នក ឋិតនៅលើរថផ្គងអញ្ជលីគាល់បម្រើ បណ្តាគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ស្អិតស្អាងគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយណា ត្រង់ដៃទាំងឡាយ ត្រង់ជើងទាំងឡាយ និងត្រង់ក្បាលរបស់អ្នក គ្រឿងប្រដាប់ទាំងនោះញុំាងទិសទាំង ១០ ឲ្យភ្លឺសព្វ ដូចព្រះអាទិត្យរះឡើង ក្នុងសរទកាល (រដូវលំហើយ) កម្រងផ្កានឹងគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយត្រង់ដើមដៃទាំងឡាយរបស់អ្នក កាលបើត្រូវកម្លាំងនៃខ្យល់បក់មក ក៏ញាប់ញ័រ រមែងបញ្ចេញនូវសូរ ដ៏រងំពីរោះល្អមានសភាពគួរឲ្យអ្នកផង ជាអ្នកចេះដឹង ចង់ស្តាប់ ពួកស្រីទេពអប្សរ ឋិតនៅក្នុងទីឧទ្យាន ជាជួរទាំងសងខាង សូរស័ព្ទសំឡេង (ក៏កើតឡើងព្រោះអាស្រ័យ) រថផង ដំរីផងតូរ្យតន្ត្រីផង ម្នាលអ្នក ជាធំជាងទេវតា ពួកស្រីទេពអប្សរតែងញុំាងអ្នកឲ្យត្រេករីករាយ ដូចពិណាមានស្នូកនិងសន្ទះដ៏ល្អ

ឥមាសុ វីណាសុ ពហូសុ វគ្គុសុ
មនុញ្ញរូបាសុ ហទយេរិតម្បិ តំ
បវជ្ជមានាសុ អតីវ អច្ឆរា
ភមន្តិ កញ្ញា បទុមេសុ សិក្ខិតា
យថា ច គីតានិ ច វាទិតានិ ច
នច្ចានិ ចិមានិ សមេន្តិ ឯកតោ
អថេត្ថ នច្ចន្តិ អថេត្ថ អច្ឆរា
ឱភាសយន្តិ ឧភតោ វ រត្តិយា
សោ មោទសិ តុរិយគណប្បពោធនោ
មហីយមានោ វជិរាវុធោរិវ
ឥមាសុ វីណាសុ ពហូសុ វគ្គុសុ
មនុញ្ញរូបាសុ ហទយេរិតម្បិ តំ
កឹ ត្វំ បុរេ កម្មមកាសិ អត្តនា
មនុស្សភូតោ បុរិមាយ ជាតិយា
ឧបោសថំ កឹ វ តុវំ[១] ឧបាវិសិ
កឹ ធម្មចរិយំ វតមាភិរោចសិ
នយិទំ អប្បស្ស កតស្ស[២] កម្មុនោ
បុព្វេ សុចិណ្ណស្ស ឧបោសថស្ស វា

១ ម. ឧបោសថិកំ ច តុវំ ។ ២ ម. សាវេហិទំ អប្បកតស្ស ។

និម្មិតសំឡេងនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងហឫទ័យ ចំពោះពិណជាច្រើន នេះ មានសំឡេងពីរោះ ដែលមានសភាពគួរចាប់ចិត្ត គួរអ្នកផងសរសើរ ពួកស្រីទេពអប្សរ ជាច្រើនមហិមា រមែងដើរក្រឡឹងជុំវិញ ទេពកញ្ញាដែលបានហាត់ហើយ ក៏បិតនៅលើផ្កាឈូក ចម្រៀងទាំងឡាយ ប្រគំទាំងឡាយ និងរបាំទាំងឡាយ តន្ត្រីទាំងនេះ រមែងព្រមស្មើគ្នាតែមួយ ពួកស្រីទេពអប្សរខ្លះរាំលើរថនៃអ្នកនេះ ពួកស្រីទេពអប្សរខ្លះ (ឈរមើលរបាំ) ភ្លឺព្រោងព្រាតទាំងសងខាង ក្នុងរាត្រី ក្នុងប្រទេសនេះ ខ្លួនអ្នកមានពួកតូរ្យតន្ត្រី សម្រាប់ដាស់តឿន ទោះទេវតា បូជាដូចជាវជិរាវុធ (នៃព្រះឥន្ទ្រ) រីករាយ (ជានិច្ច) និម្មិតសំឡេងនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងហឫទ័យ ចំពោះពិណជាច្រើននេះ មានសំឡេងពីរោះ ដែលមានសភាព គួរពេញចិត្ត ក្នុងកាលមុន អ្នកកើតជាមនុស្សក្នុងជាតិមុនបានធ្វើនូវអំពើដូចម្ដេច ដោយខ្លួនឯង អ្នកបានរក្សា ឧបោសថ ឬអ្នកគាប់ចិត្តបំពេញនូវធម្មចរិយវត្ត ដូចម្ដេច ផលនេះ មិនមែនជាផលនៃកម្ម ដែលអ្នកធ្វើបន្តិចបន្តួចទេ

(គឺជាផល) នៃឧបោសថ ដែលអ្នកបានសន្សំ

ឥទ្ធានុភាវោ វិបុលោ អយំ តវ
យំ ទេវសង្ឃំ អភិរោចសេ ភុសំ
ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ អថោ សីលស្ស វា បន
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស តម្មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោ (ឥតិ) ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ជិតិន្ទ្រិយំ ពុទ្ធមនោមនិក្កមំ
នរុត្តមំ កស្សបមគ្គបុគ្គលំ
អវាបុរន្តំ អមតស្ស ទ្វារំ
ទេវាតិទេវំ សតបុញ្ញលក្ខណំ
តមទ្ទសំ កុញ្ជរមោឃតិណ្ណំ
សុវណ្ណសិង្គីនទពិម្ពសាទិសំ
ទិស្វាន តំ ខិប្បមហុំ សុចិមនោ
តមេវ ទិស្វាន សុភាសិតទ្ធជំ
តមន្នបានំ អថ វាបិ ចីវរំ
សុចឹ បណីតំ រសសា ឧបេតំ
បុប្ផាភិកិណ្ណម្ហិ សកេ និវេសនេ
បតិដ្ឋបេសឹ ស អសង្គមានសោ

ដោយល្អ ក្នុងកាលមុន ឥទ្ធានុភាពរបស់អ្នកនេះ
ក៏ធំទូលាយ អ្នករុងរឿងលើសលុបគ្របពួកទេវតា
ផលនេះ ជាផលនៃទានរបស់អ្នកឬ ឬថាជាផលនៃសីល ពុំនោះជាផលនៃអញ្ជលីកម្ម អាត្មាសួរអ្នកហើយ អ្នកចូរប្រាប់សេចក្ដីនោះដល់អាត្មា ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសាកសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ឆ្លើយប្រាប់ផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធកស្សប ទ្រង់ឈ្នះនូវឥន្ទ្រិយ ទ្រង់មានព្យាយាមពេញលេញ ជាអគ្គបុគ្គល ប្រសើរជាងជនទ្រង់បើកនូវទ្វារនៃអមតៈ ជាទេវតាលើសលុបជាងទេវតា មានបុញ្ញ-លក្ខណៈច្រើន ជាបុគ្គលប្រសើរ ដូចកុញ្ជរ ឆ្លងចាកអន្លង់គឺសង្សារ មានសម្បុរដូចពុម្ពមាសសិង្គិនិងមាសជម្ពូនទ លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះមានព្រះភាគនោះហើយ ក៏មានចិត្តស្អាតមួយរំពេចមួយទៀត លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានសុភាសិតជាទង់ជ័យនោះហើយ ក៏បានថ្វាយនូវបាយ និងទឹក ប្រកបដោយរស ព្រមទាំងចីវរដ៏ស្អាតប្រសើរ ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនដ៏ដាសពាសដោយកម្រងផ្កា ខ្ញុំឥតមានជាប់ចំពាក់ (នឹងអ្វី) ឡើយ

តមន្នបានេន ច ចីវរេន ច
ខជ្ជេន ភោជ្ជេន ច សាយនេន ច
សន្តប្បយិត្វា ទិបទានមុត្តមំ
សោ សក្កសោ ទេវបុរេ រមាមហំ
ឯតេនុបាយេន ឥមំ និរគ្គលំ
យញ្ញំ យជិត្វា តិវិធំ វិសុទ្ធំ
បហាយហំ មានុសកំ សមុស្សយំ
ឥន្ទូសមោ ទេវបុរេ រមាមហំ
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច
បណីតរូបំ អភិកង្ខតា មុនិ
អន្នញ្ច បានញ្ច ពហុំ សុសង្ខតំ
បតិដ្ឋបេតព្វមសង្គមានសោ[១]
ឥមស្មឹ លោកេ បរស្មឹ វា បន
ពុទ្ធេន សេដ្ឋោ ច សមោ ន វិជ្ជតិ
អាហុនេយ្យានំ បរមាហុតំ[២] គតោ
បុញ្ញត្ថិកានំ វិបុលប្ផលេសិនន្តិ ។

មហារថវិមានំ ចុទ្ទសមំ ។

---

១ ម. បតិដ្ឋបេតព្វមសង្គមានសេ ។ ២ ម. យមាហុនេយ្យានំ បរមាហុតឹ ។

បានចាត់ចែងនិមន្តព្រះពុទ្ធអង្គនោះ អ្នកឧត្តមជាងសត្វជើងពីរ ឲ្យគ្រប់គ្រាន់ដោយបាយ ទឹក ចីវរ ខាទនីយភោជនីយាហារ និងទីដេក ទីអង្គុយ ខ្ញុំនោះរីករាយក្នុងទេវបុរី មានអារម្មណ៍ដ៏ប្រសើរល្អ ខ្ញុំបានបូជាគ្រឿងយញ្ញមហាទានឈ្មោះនិរគ្គឡៈ (មិនមានបិទបាំងរាំងស្ទះ) ជាទានបរិសុទ្ធ ៣ ប្រការគឺ ធ្វើដោយខ្លួនឯង ១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ ១ រលឹកឃើញរឿយ ៗ ដោយឧបាយនេះ ១ លុះលះបង់រាងកាយជារបស់មនុស្ស ជាបុគ្គលស្មើនឹងព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងទេវបុរី បពិត្រព្រះមុនី បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នានូវ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ ដែលមានសភាព ដ៏ថ្លៃថ្នូរ គួរតែតម្កល់បាយទឹកជាច្រើន ដែលខ្លួនបានតាក់តែងយ៉ាងល្អ (ចំពោះព្រះពុទ្ធ) ដោយចិត្តមិនជាប់ចំពាក់ ក្នុងលោកនេះក្តី លោកខាងមុខក្តី មិនមានបុគ្គលណាមួយ ប្រសើរជាង ឬស្មើនឹងព្រះពុទ្ធឡើយ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ដល់នូវភាពជាអាហុនេយ្យបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ជាងអាហុនេយ្យបុគ្គលទាំងឡាយ របស់ពួកជនអ្នកត្រូវការបុណ្យដែលជាអ្នកស្វែងរកផលយ៉ាងធំទូលាយ ។

ចប់ មហារថវិមាន ទី ១៤ ។

ឧទ្ទានំ

មណ្ឌូកោ រេវតី ឆត្តោ
កក្កដកោ ទ្វារបាលកោ
ទ្វេ ករណីយា ទ្វេ សូចី
តយោ នាគា ច ទ្វេ រថា
បុរិសានំ បញ្ចមោ វគ្គោតិ
បឋមោ វគ្គោ បវុច្ចតីតិ ។

ភាណវារំ តតិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

ឧទ្ទាន (នៃមហារថវគ្គនោះ) គឺ

និយាយអំពី មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមាន ១
រេវតីវិមាន ១ ឆត្តមាណវកវិមាន ១
កក្កដរសទាយកវិមាន ១ ទ្វារបាលកវិមាន ១
ករណីយវិមាន ២ សូចិវិមាន ២ នាគវិមាន ៣
រថវិមាន ២ (វគ្គនេះ) ជាវគ្គ ទី ៥
តែជាវគ្គ ទី ១ ប៉ែកខាងបុរស ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ឆដ្ឋោ បាយាសិកវគ្គោ

បឋមំ អគារិយវិមានំ

[៦៨] យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ
ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ
ឱបានភូតា ឃរមាវសិម្ហា
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហា
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
អគារិយវិមានំ បឋមំ ។

បាយាសិកវគ្គ ទី ៦

អគារិយវិមាន ទី ១

[៦៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចិត្តលតាវ័ន ជាឧទ្យាន ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ របស់តាវត្តិង្សទេវតាទាំងឡាយ ភ្លឺរុងរឿង យ៉ាងណា វិមានរបស់អ្នកនេះ ឋិតនៅក្នុងអាកាសក៏ភ្លឺព្រោង ព្រាយយ៉ាងនោះដែរ អ្នកបានសម្រេចនូវទេវឫទ្ធិ ជាបុគ្គល មានអានុភាពច្រើន កាលអ្នកកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើ បុណ្យដូចម្តេច អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ របស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ។
ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះ ព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ឆ្លើយប្រាប់នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា
ខ្លួនខ្ញុំនិងភរិយារបស់ខ្ញុំ (កាលដែលនៅ) ក្នុងមនុស្សលោក បាននៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា មានសភាពដូចជា អណ្តូងទឹក បានឲ្យបាយនិងទឹក ជាទានដ៏ច្រើនដោយគោរព
សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ អគារិយវិមាន ទី ១ ។

ទុតិយំ អគារិយវិមានំ

[៦៦] យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ
ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ
ឱបានភូតា ឃរមាវសិម្ហា
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តា
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

អគារិយវិមានំ ទុតិយំ ។

អគារិយវិមាន ទី ២

[៦៦] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចិត្តលតាវ័ន ជាឧទ្យានប្រសើរ ខ្ពង់ខ្ពស់របស់តាវត្តិង្សទេវតាទាំងឡាយ ភ្លឺរុងរឿងយ៉ាងណា វិមានរបស់អ្នក ក៏ភ្លឺព្រោងព្រាយ ឋិតនៅក្នុងអាកាស យ៉ាង នោះដែរ អ្នកបានសម្រេចនូវទេវឫទ្ធិ ជាបុគ្គលមានអានុភាព ច្រើន កាលអ្នកកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នកទៀត ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្តេច ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំនិងភរិយា (កាលនៅ) ក្នុងមនុស្សលោក បាននៅគ្រប់គ្រង ផ្ទះ ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា មានសភាពដូចជាអណ្តូងទឹក បានឲ្យបាយ និងទឹក ជាទានដ៏ច្រើន ដោយគោរព សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ អគារិយវិមាន ទី ២ ។

តតិយំ ផលទាយកវិមានំ

[៦៧] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស[១] យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា សុភា
តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុ
អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា
ទិព្វា ច កញ្ញា តិទសចរា[២] ឧឡារា
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ឱ. ម. សោឡស ។ ២ ឱ. តិទសាវរា ។

ផលទាយកវិមាន ទី ៣

[៦៧] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើដោយកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ មានកំពូល ៧០០ ដ៏ឧឡារិក ដែលមានសសរជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ ក្រាលដោយកម្រាល ដ៏រុងរឿង ជាផ្ទះដ៏ល្អ ខ្លួនអ្នកតែងអាស្រ័យនៅ ក្រេបផឹកទំពាស៊ីក្នុងវិមាននោះ ពិណទិព្វ ក៏លាន់ឮពីរោះ មានស្រីទិព្វកញ្ញាចំនួន ៨ នាក់ ៨ ដង (៦៤នាក់) មានរូបល្អហើយលុប បានហាត់ហើយ ត្រាច់ចរក្នុងឋានត្រៃត្រិង្ស រាំ ច្រៀង សប្បាយរីករាយ អ្នកបានសម្រេចនូវទេវឫទ្ធិ ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន កាលអ្នកកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុញ្ញកម្មដូចម្ដេច អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្មដូចម្ដេច ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ក៏ឆ្លើយប្រាប់នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ផលទាយី ផលំ វិបុលំ លភតិ
ទទមុជុគតេសុ បសន្នមានសោ[១]
សោ ហិ មោទតិ សគ្គប្បត្តោ តិទិវេ
អនុភោតិ ច បុញ្ញផលំ វិបុលំ
តថេវាហំ មហាមុនិ អទាសឹ ចតុរោ ផលេ
តស្មា ហិ ផលំ អលមេវ ទាតុំ
និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន
ទិព្វានិ វា បត្ថយតា សុខានិ
មនុស្សសោភាគ្យតមិច្ឆិតា វាតិ ។
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ផលទាយកវិមានំ តតិយំ ។

ចតុត្ថំ ឧបស្សយទាយកវិមានំ

[៦៨] ចន្ទោ យថា វិគតវលាហកោ នភេ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ[២] អន្តលិក្ខេ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ

---
១ ម. បសន្នមនោ ។ ២ ឱ. ម. គច្ឆតិ ។

បុគ្គលអ្នកឲ្យផ្លែឈើ (មានផ្លែស្វាយជាដើម) រមែង បានផលច្រើន ព្រោះថា បុគ្គលនោះមានចិត្តជ្រះថ្លា ឲ្យទាន ចំពោះបុគ្គលអ្នកមានចិត្តត្រង់ទាំងឡាយ រមែងដល់នូវឋាន សួគ៌ រីករាយ ក្នុងទេវលោក សោយនូវផលបុណ្យដ៏ច្រើន បពិត្រមហាមុនី ខ្ញុំបានឲ្យនូវផលគឺផ្លែស្វាយ ៤ យ៉ាងនេះដែរ ព្រោះហេតុនោះ មនុស្សអ្នកត្រូវការសេចក្ដីសុខជានិច្ច ប្រាថ្នា នូវសេចក្ដីសុខទាំងឡាយជាទិព្វ ឬក៏ ប្រាថ្នានូវភាពជាអ្នក មានជោគល្អ ក្នុងមនុស្ស គួរឲ្យផ្លែឈើ ។

សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនោះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ផលទាយកវិមាន ទី ៣ ។

ឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៤

[៦៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ព្រះចន្ទរុងរឿង ឋិតនៅ ក្នុងអាកាស ប្រាសចាកពពកយ៉ាងណា វិមានរបស់ អ្នកនេះ ក៏ភ្លឺរុងរឿង ឋិតនៅក្នុងអាកាស យ៉ាងនោះដែរ

ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហញ្ច ភរិយា ច មនុស្សលោកេ
ឧបស្សយំ អរហតោ អទម្ហ
អន្នញ្ច ចានញ្ច បសន្នចិត្តា
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទម្ហ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ឧបស្សយទាយកវិមានំ ចតុត្ថំ ។

បញ្ចមំ ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមានំ

[៦៩] សុរិយោ យថា វិគតវលាហកេ នភេ
។ បេ ។
(យថា ហេដ្ឋាវិមានំ តថា វិត្ថារេតព្វំ)
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមានំ បញ្ចមំ ។

អ្នកបានសម្រេចនូវទេវឫទ្ធិ ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន កាលអ្នកកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុញ្ញកម្មដូចម្តេច អ្នកមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុញ្ញកម្ម ដូចម្តេច ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំនិងភរិយា (កាលនៅ) ក្នុងមនុស្សលោក បានប្រគេនទីសំណាក់ ចំពោះព្រះអរហន្ត ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនបាយនិងទឹក ជាទានដ៏ច្រើន ដោយគោរព សម្បុររបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះបុញ្ញកម្មនេះឯង ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៤ ។

ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៥

[៦៩] *ព្រះអាទិត្យ ភ្លឺរុងរឿង ឰដ៏អាកាស*
ដែលប្រាសចាកពពក យ៉ាងណា ។ បេ ។

(វិមានខាងក្រោយយ៉ាងណា ឯទុតិយឧបស្សយទាយកវិមាន បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ)

ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៥ ។

ឆដ្ឋំ ភិក្ខាទាយកវិមានំ

[៧០] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា[១] ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា[២] សុភា
តេវិធ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ទិស្វាន ភិក្ខុំ តសិតំ កិលន្តំ
ឯកាហំ ភិក្ខុំ បដិបាទយិស្សំ
សមង្គិភត្តេន តទា អកាសឹ[៣]
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ភិក្ខាទាយកវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

១ ឱ. សត្តរសា ។ ២ ឱ. រុចិកត្ថតា ។ ៣ ឱ. អទាសឹ ។

ភិក្ខាទាយកវិមាន ទី ៦

[៧០] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើដោយកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ មានផ្ទះកំពូល ៧០០ ដ៏ឧឡារិក មានសសរកែវពិទូរ្យ ក្រាលដោយកម្រាល ដ៏រុងរឿង ជាផ្ទះកំពូលដ៏ល្អ អ្នកបានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន ។ បេ ។

ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានឃើញភិក្ខុស្រេកឃ្លាន លំបាក ខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ ១ ចំណែក បានធ្វើ (ទាន) ដោយសមង្គិភត្ត (ភត្តនៃបុគ្គលអ្នកមូលមិត្តគ្នា) ក្នុងកាលនោះ ហេតុនោះបានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។

ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ភិក្ខាទាយកវិមាន ទី ៦ ។

សត្តមំ យវបាលកវិមានំ

[៧១] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
អហោសឹ យវបាលកោ
អទ្ទសំ វិរជំ ភិក្ខុំ វិប្បសន្នមនាវិលំ
តស្ស អទាសហំ ភាគំ[១] បសន្នោ សកេហិ បាណិហិ
កុម្មាសបិណ្ឌំ ទត្វាន មោទាមិ នន្ទនេ វនេ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
យវបាលកវិមានំ សត្តមំ ។

អដ្ឋមំ កុណ្ឌលីវិមានំ

[៧២] អលង្កតោ មាល្យធរោ សុវត្ថោ
សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ

---

១ អដ្ឋកថាយម្បន កុម្មាសន្តិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

យវបាលកវិមាន ទី ៧

[៧១] *(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរធ្វើដោយកែវមណី ។ បេ ។*

ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ នូវផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស

ជាអ្នកចាំរក្សានូវស្រែ នៃស្រូវដំណើប

ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុដែលមានធូលីគឺកិលេស ទៅប្រាសហើយ មានហឫទ័យថ្លាមិនល្អក់ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននំមួយចំណែក ដល់ភិក្ខុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួន លុះប្រគេនដុំនំរួចហើយ ក៏រីករាយក្នុងព្រៃនន្ទនៈ

ហេតុនោះបានជា សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ យវបាលកវិមាន ទី ៧ ។

កុណ្ឌលីវិមាន ទី ៨

[៧២] *(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អ្នកមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា ស្លៀកដណ្តប់ល្អ មានប្រដាប់ត្រចៀកល្អ មានសក់ និងពុកចង្កា កាត់កោរហើយ*

អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី
ទិព្វេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុ
អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា
ទិព្វា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ភិក្ខុ សមណោ សីលវន្តេ
សម្បន្នវិជ្ជាចរណោ យសស្សី
ពហុស្សុតេ តណ្ហក្ខយូបបន្នេ
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ

មានអាភរណៈ សម្រាប់ដៃពាក់ហើយ ជាអ្នកមានយស រុងរឿងក្នុងទិព្វវិមាន ដូចចន្ទទេវបុត្ត ពិណទិព្វ ក៏លាន់ឮ ពីរោះ ពួកទិព្វកញ្ញា ៨ នាក់ ៨ ដង (៦៤) ជាអ្នកហាត់ហើយ មានរូបល្អ ត្រាច់ចរទៅ ក្នុងឋានតាវត្តិង្ស យ៉ាងឧឡារិក រាំ ច្រៀង រីករាយសប្បាយ អ្នកបានដល់នូវឫទ្ធិ នៃទេវតា ជាបុគ្គល មានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំង សម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។ ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើតជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានឃើញពួកសមណៈ អ្នកមានសីល បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ជាអ្នកមានយស ជាពហុស្សូត ដល់នូវការអស់ទៅនៃតណ្ហា ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនបាយនិងទឹក ជាទាន ដ៏ធំទូលាយ ដោយគោរព

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។

កុណ្ឌលីវិមានំ អដ្ឋមំ ។

នវមំ ទុតិយកុណ្ឌលីវិមានំ

[៧៣] អលង្កតោ មាល្យធរោ សុវត្ថោ

សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ

អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី

ទិព្វេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា

ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គូ

អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា

ទិព្វា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា

នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ

ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ

មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ

កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសតីតិ ។

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ

។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

ហេតុនោះបានជា សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ កុណ្ឌលីវិមាន ទី ៨ ។

ទុតិយកុណ្ឌលីវិមាន ទី ៩

[៧៣] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អ្នកមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទ្រទ្រង់កម្រងផ្កា ស្លៀកដណ្តប់ល្អ មានគ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកល្អ មានសក់និងពុកចង្កា កាត់កោរហើយ មានអាភរណៈសម្រាប់ដៃពាក់ហើយ ជាអ្នកមានយស រុងរឿងក្នុងទិព្វវិមាន ដូចជាចន្ទទេវបុត្ត ពិណទិព្វ ក៏លាន់ឮពីរោះ ពួកទិព្វកញ្ញា ៨ នាក់ ៨ ដង (៦៤) ជាអ្នកហាត់ហើយ មានរូបល្អ ត្រាច់ចរទៅក្នុងឋានតាវត្តិង្ស យ៉ាងឧឡារិក រាំ ច្រៀង រីករាយសប្បាយ អ្នកបានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ឧបាសកោ ចក្ខុមតោ អហោសឹ
បាណាតិបាតា វិរតោ អហោសឹ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា អភាណឹ
សកេន ទារេន ច អហោសិ តុដ្ឋោ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ទុតិយកុណ្ឌលីវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ ឧត្តរវិមានំ

[៧៤] យា ទេវរាជស្ស សភា សុធម្មា
យត្ថច្ឆសិ ទេវសង្ឃោ សមគ្គោ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានឃើញសមណៈទាំងឡាយ មានសភាពរម្យទម បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ជាអ្នកមានយស ជាពហុស្សូត អ្នកមានសីលដ៏ស្អាត ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននូវបាយនិងទឹក ជាទានដ៏ធំទូលាយ ដោយគោរព ហេតុនោះបានជា សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ទុតិយកុណ្ឌលីវិមាន ទី ៩ ។

ឧត្តរវិមាន ទី ១០

[៧៤] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) សាលាជាទីប្រជុំឈ្មោះសុធម្មាណា របស់ទេវរាជ ពួកទេវតាអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសាលាជាទីប្រជុំណា វិមានរបស់អ្នកនេះ ក៏រុងរឿង ឋិតនៅឰដ៏អាកាស មានឧបមេយ្យដូចទេវសភានោះ អ្នកដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។

១៨៨

វិមានវត្ថុស្មឹ ឆដ្ឋស្ស បាយាសិកវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
រញ្ញោ បាយាសិស្ស អហោសិ មាណវោ
លទ្ធា ធនំ សំវិភាគំ អកាសឹ
បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ
អន្នញ្ច បានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ឧត្តរវិមានំ ទសមំ ។

ឧទ្ទានំ

ទ្វេ អាគារិនោ ផលទាយី ទ្វេ ឧបស្សយទាយី
ភិក្ខាយទាយី យវបាលកោ ចេវ ទ្វេកុណ្ឌលិនោ បាយាសីតិ ។

វគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាមាណពរបស់ព្រះបាទបាយាសិ ខ្ញុំបានទ្រព្យហើយ ធ្វើនូវការចែករលែកផង ពួកអ្នកមានសីល ក៏ជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំផង ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេននូវបាយនិងទឹក ជាទានដ៏ធំទូលាយ ដោយគោរព ហេតុនោះបានជា សម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ឧត្តរវិមាន ទី ១០ ។

ឧទ្ទាន (នៃបាយាសិកវគ្គនោះ) គឺ

និយាយអំពីអគារិយវិមាន ២ លើក ផលទាយកវិមាន ១ ឧបស្សយទាយកវិមាន ២ លើក ភិក្ខាទាយកវិមាន ១ យវបាលកវិមាន ១ កុណ្ឌលីវិមាន ២ លើក (ឧត្តរវិមាន) រឿងឧត្តរមាណព អ្នកបម្រើរបស់ព្រះបាទបាយាសិ ១ ។

ចប់ បាយាសិកវគ្គ ទី ៦ ។

សត្តមោ សុនិក្ខិត្តវគ្គោ

បឋមំ ចិត្តលតាវិមានំ

[៧៥] យថា វនំ ចិត្តលតំ បភាសតិ
ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ទលិទ្ទោ អតាណោ កបណោ កម្មករោ អហោសឹ
ជិណ្ណេ ច មាតាបិតរោ អភរឹ
បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ
អន្នញ្ច ទានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ

សុនិក្ខិត្តវគ្គ ទី ៧

ចិត្តលតាវិមាន ទី ១

[៧៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ព្រៃចិត្តលតា ជាឧទ្យាន ដ៏ប្រសើរឧត្តម របស់ពួកទេវតា រុងរឿង មានឧបមា យ៉ាងណា វិមានរបស់អ្នកនេះ ក៏ភ្លឺរុងរឿង ឋិតនៅនាអាកាស មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ អ្នកដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជា បុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើត ជាមនុស្ស តើ បានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំង សម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។ ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាអ្នកកម្សត់ ឥតទីពឹង កំព្រា ជាកម្មករ (អ្នកធ្វើការឈ្នួល) បានចិញ្ចឹម មាតាបិតា ដែលចាស់ជរាផង អ្នកមានសីលទាំងឡាយ ក៏ជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំផង ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យនូវ បាយនិងទឹក ដែលជាទាន ធំទូលាយ ដោយគោរព

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ចិត្តលតាវិមានំ បឋមំ ។

ទុតិយំ នន្ទនវិមានំ

[៧៦] យថា វនំ(១) ចិត្តលតំ បភាសតិ
ឧយ្យានសេដ្ឋំ តិទសានមុត្តមំ
តថូបមំ តុយ្ហមិទំ វិមានំ
ឱភាសយំ តិដ្ឋតិ អន្តលិក្ខេ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
ទលិទ្ទោ អតាណោ កបណោ កម្មករោ អហោសឹ
ជិណ្ណេ ច មាតាបិតរោ អភរឹ

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ នន្ទនន្តិ អត្ថិ ។

ហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ ចិត្តលតាវិមាន ទី ១ ។

នន្ទនវិមាន ទី ២

[៧៦] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ព្រៃចិត្តលតា ជាឧទ្យានដ៏ប្រសើរឧត្តម របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិង្ស រុងរឿងមានឧបមា យ៉ាងណា វិមានរបស់អ្នកនេះ ក៏រុងរឿងឋិតនៅនាអាកាស ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ អ្នកដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើត ជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។ ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាមនុស្សកម្សត់ ឥតទីពឹង កំព្រា ជាកម្មករ (អ្នកធ្វើការឈ្នួល) បានចិញ្ចឹមមាតាបិតា ដែលចាស់ជរាផង

បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ
អន្នញ្ច ទានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

នន្ទនវិមានំ ទុតិយំ ។

តតិយំ មណិថូណវិមានំ

[៧៧] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា សុភា
តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គូ
ទិព្វា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច
នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

ពួកអ្នកមានសីល ជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំផង
ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យនូវបាយ និងទឹក
ដែលជាទាន ជំទូលាយ ដោយគោរព
ហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។
ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ នន្ទនវិមាន ទី ២ ។

មណិថូណវិមាន ទី ៣

[៧៧] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ មានផ្ទះកំពូល ៧០០ ដ៏ឧឡារិក មានសសរកែវពិទូរ្យ ដែលក្រាលកម្រាលដ៏រុងរឿង ជាផ្ទះកំពូលដ៏ល្អ អ្នកបិតនៅ ផឹក ស៊ី ក្នុងវិមាននោះ ពិណជាទិព្វ លាន់ឮពីរោះ កាមគុណ ៥ មានរសជាទិព្វ មានក្នុងវិមាននេះផង ពួកនារីដែលប្រោះព្រំដោយគ្រឿងមាស រាំក្នុងវិមាននេះផង សម្បុររបស់អ្នក ប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យអ្វី ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
វិវនេ បថេ ចង្កមំ អកាសឹ
អារាមរុក្ខានិ ច រោបយិស្សំ
បិយា ច មេ សីលវន្តោ អហេសុំ
អន្នញ្ច ទានញ្ច បសន្នចិត្តោ
សក្កច្ច ទានំ វិបុលំ អទាសឹ
តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

មណិថូណវិមានំ តតិយំ ។

ចតុត្ថំ សុវណ្ណវិមានំ

[៧៨] សោវណ្ណមយេ បព្វតស្មឹ វិមានំ សព្វតោ បភំ
ហេមជាលបដិច្ឆន្នំ កឹកណិកជាលកប្បិតំ
អដ្ឋំសា សុកតា ថម្ភា សព្វេ វេឡុរិយាមយា
ឯកមេកាយ អំសិយា រតនា សត្ត និម្មិតា

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានកសាងទីចង្រ្កមត្រង់ផ្លូវក្នុងព្រៃផង ដាំដើមឈើ ជាសួនច្បារផង ពួកអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំផង ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យនូវបាយនិងទឹក ដែលជាទានដ៏ធំទូលាយ ដោយគោរព ហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

ចប់ មណិថូណវិមាន ទី ៣ ។

សុវណ្ណវិមាន ទី ៤

[៧៨] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានលើភ្នំមាស ភ្លឺសព្វទិស ស្រោបដោយបណ្ដាញមាស សម្រេចដោយរំយោល នៃកណ្ដឹងសសរទាំងឡាយ មានជ្រុង ៨ ដែលបុញ្ញកម្មធ្វើល្អហើយ ជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យទាំងអស់ កែវ ៧ ប្រការ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ

វេឡុរិយសុវណ្ណស្ស ផលិការូបិយស្ស ច
មសារគល្លមុត្តាហិ លោហិតង្គមណីហិ ច
ចិត្តា មនោរមា ភូមិ ន តត្ថុទ្ធំសតេ រជោ
គោបាណសេ[១] គណា បីតា កូដំ ធារេន្តិ និម្មិតា
សោបាណានិ ច ចត្តារិ និម្មិតា ចតុរោ ទិសា
នានារតនគព្ភេហិ អាទិច្ចោវ វិរោចតិ
វេទិកា ចតស្សោ តត្ថ វិភត្តា ភាគសោ មិតា
ទទ្ទល្លមានា អាភេន្តិ[២] សមន្តា ចតុរោ ទិសា
តស្មឹ វិមានេ បវរេ ទេវបុត្តា មហប្បភា[៣]
អតិរោចសិ វណ្ណេន ឧទយន្តោវ ភាណុមា
ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ អថោ សីលស្ស វា បន
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ អន្ធកវិន្ទស្មឹ ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធុនោ
វិហារំ សត្ថុនោ ការេសឹ បសន្នោ សកេហិ បាណិហិ

---

១ ម. គោបាណសី ។ ២ ឱ. ម. ទទ្ទល្លមានា អាភន្តិ ។ ២ ឱ. ម. ទេវបុត្តោ មហប្បភោ ។

ត្រង់ជ្រុងមួយ ៗ មានជាន់ដ៏វិចិត្រ ដោយកែវពិទូរ្យនិងមាសផង ដោយកែវផលិកនិងប្រាក់ផង ដោយកែវពព្រុសនិងកែវមុក្តាផង ដោយកែវទទឹមនិងកែវមណីផង ជាទីតម្រេកនៃចិត្ត ធូលីមិនហុយឡើងក្នុងវិមាននោះទេ ទាំងបង្កង់មានសម្បុរលឿង ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ក៏ទ្រទ្រង់នូវកំពូល ជណ្តើរទាំង ៤ ក្នុងទិស ៤ ទៀតសោត ក៏បុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយដែរ វិមាននោះ រុងរឿងដោយបន្ទប់ទាំងឡាយ ជាវិការៈនៃកែវផ្សេង ៗ ដូចព្រះអាទិត្យបង្កាន់ដៃទាំង ៤ ក្នុងទិសទាំង ៤ នោះ បុញ្ញកម្មចាត់ចែងហើយ ដោយប្រមាណស្មើ ៗ គ្នា ក៏រុងរឿង ញុាំងទិសទាំង ៤ ឲ្យភ្លឺដោយជុំវិញ ពួកទេវបុត្ត អ្នកនៅក្នុងវិមានដ៏ប្រសើរនោះ ជាអ្នកមានពន្លឺច្រើន អ្នករុងរឿង កន្ទង់ដោយសម្បុរ ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះឡើង នេះជាផលនៃទាន នៃសីល ឬនៃអញ្ជលីកម្មរបស់អ្នក អាត្មាសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់នូវហេតុនោះ ។ ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នាហើយ ទើបដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើវិហារដើម្បីព្រះសាស្តា ជាព្រះពុទ្ធអាទិច្ចពន្ធុ ក្នុងស្រុកអន្ធកវិន្ទៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួន

តត្ថ គន្ធញ្ច មាលញ្ច បច្ចយញ្ច វិលេបនំ
វិហារំ សត្ថុនោទាសឹ វិប្បសន្នេន ចេតសា
តេន មយ្ហំ ឥទំ លទ្ធំ វសំ វត្តេមិ នន្ទនេ
នន្ទនេ បវនេ[១] រម្មេ នានាទិជគណាយុតេ
រមាមិ នច្ចគីតេហិ អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោតិ ។

សុវណ្ណវិមានំ ចតុត្ថំ ។

បញ្ចមំ អម្ពវិមានំ

[៧៩] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា សុភា
តត្ថច្ឆសិ បិវសិ ខាទសិ ច
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គូ
ទិព្វា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច
នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ ។ បេ ។
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

១ ម. ចវនេ ។

(មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះសោត) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនគ្រឿងក្រអូបផង កម្រងផ្កាផង បច្ច័យផង គ្រឿងលាបផង វិហារផង ដល់ព្រះសាស្តា ក្នុងស្រុកអន្ធកវិន្ទនោះ បានជាខ្ញុំបាននូវផលនៃបុណ្យនេះ ទើបខ្ញុំញ៉ាំងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងព្រៃនន្ទនៈ ខ្ញុំរមែងត្រេកអរក្នុងព្រៃនន្ទនៈ ជាទីត្រេកអរដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយហ្វូងបក្សីផ្សេង ៗ មានទាំងពួកស្រីអប្សរ អ្នករាំច្រៀងហែហម ។

ចប់ សុវណ្ណវិមាន ទី ៤ ។

អម្ពវិមាន ទី ៥

[៧៩] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មានសសរកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ មានផ្ទះកំពូល ៧០០ ដ៏ឧឡារិក មានសសរ ជាវិការៈ នៃកែវពិទូរ្យ ដែលក្រាលដោយកម្រាលដ៏រុងរឿង ជាផ្ទះកំពូលល្អ អ្នកឋិតនៅផឹក ស៊ី ក្នុងវិមាននោះផង ពិណជាទិព្វ លាន់ឮពីរោះផង កាមគុណទាំង ៥ មានរសជាទិព្វ ក្នុងវិមាននេះផង ពួកនារីប្រោះព្រំ ដោយគ្រឿងមាស រាំ (ក្នុងវិមាននេះផង) សម្បុររបស់អ្នកប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យអ្វី ។ បេ ។ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស ។

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
តិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ បតាបន្តេ ទិវង្ករេ
បរេសំ ភតកោ ចោសោ អម្ពារាមំ អសិញ្ចហំ(១)
អថ តេជាគមា ភិក្ខុ សារីបុត្តោតិ វិស្សុតោ
កិលន្តរូបោ កាយេន អកិលន្តោបិ ចេតសា
តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តំ អវោច អម្ពសិញ្ចកោ
សាធុ តំ ភន្តេ ន្ហាបេយ្យំ យំ មមស្ស សុខាវហំ
តស្ស មេ អនុកម្បាយ និក្ខិបិ បត្តចីវរំ
និសីទិ រុក្ខមូលស្មឹ ឆាយាយ ឯកចីវរោ
តញ្ច អច្ឆេន វារិនា បសន្នមានសោ ថេរំ(២)
នហាបយឹ(៣) រុក្ខមូលស្មឹ ឆាយាយ ឯកចីវរំ
អម្ពោ ច សិត្តោ សមណោ នហាបិតោ
មយា ច បុញ្ញំ បសុតំ អនប្បកំ
ឥតិ សោ បីតិយា កាយំ សព្វំ ផរតិ អត្តនោ
តទេវ ឯត្តកំ កម្មំ អកាសឹ តាយ ជាតិយា
បហាយ មានុសំ ទេហំ ឧបបន្នោម្ហិ នន្ទនំ

---

១ ម. អម្ពារាមមសិញ្ចតិ ។ ២ ម. នរោ ។ ៣ ម. ន្ហាបយិ ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ ។ បេ ។ ផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

ខ្ញុំជាបុរសអ្នកស៊ីឈ្នួលរបស់ពួកជនដទៃ កំពុងតែស្រោចសួនស្វាយ ក្នុងវេលាថ្ងៃដែលកំពុងក្តៅនាខែជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវ (ខែអាសាឍ្ហៈ) គ្រានោះ មានភិក្ខុប្រាកដនាមថាព្រះសារីបុត្ត និមន្តមកតាមសួននោះ មានកាយលំបាក តែចិត្តមិនលំបាកទេ ឯខ្ញុំអ្នកស្រោចសួនស្វាយ បានឃើញព្រះសារីបុត្តនោះកំពុងនិមន្តមក ក៏បានទូលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទានប្រោសទឹកណាដែលនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមនិមន្តលោកម្ចាស់ស្រង់ទឹកនោះ (ព្រះថេរៈ) ដាក់បាត្រនិងចីវរចុះ ហើយមានចីវរតែមួយ គង់ត្រង់ម្លប់ជិតគល់ឈើ ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ខ្ញុំនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា និមន្តព្រះថេរៈនោះ អ្នកមានចីវរតែមួយ (ឲ្យស្រង់ដោយទឹកដ៏ថ្លា) ត្រង់ម្លប់ជិតគល់ឈើ បុរសនោះមានបីតិផ្សាយទៅសព្វកាយរបស់ខ្លួនថា

សួនស្វាយ អាត្មាអញ បានស្រោចហើយ សមណៈក៏
អាត្មាអញ បានឲ្យស្រង់ហើយ បុណ្យដែលអាត្មាអញ
បានខ្វល់ខ្វាយហើយ មិនមែនជាបុណ្យតិចតួចឡើយ

ខ្ញុំបានធ្វើនូវកម្មនោះឯង មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ក្នុងជាតិនោះ លុះខ្ញុំលះរាងកាយជារបស់នៃមនុស្សហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រៃនន្ទនៈ

ឆន្ទេ បវរេ រម្មេ   នានាទិជគណាយុតេ
រមាមិ នច្ចគីតេហិ   អច្ឆរាហិ បុរក្ខតោតិ ។

អម្ពវិមានំ បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋំ គោបាលវិមានំ

[៨០] ទិស្វាន ទេវំ បដិបុច្ឆិ ភិក្ខុ
ឧច្ចេ វិមានម្ហិ ចិរដ្ឋិតិកេ
អាមុត្តហត្ថាភរណោ យសស្សី
ទិព្វេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមា
ទិព្វា ច វីណា[១] បវទន្តិ វគ្គុ
អដ្ឋដ្ឋកា សិក្ខិតា សាធុរូបា
ទិព្វា ច កញ្ញា តិទសចរា ឧឡារា
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

១ ឱ. ម. ឯត្ថ បាឋេ អលង្កតោ មាលធារី សុវត្ថោ សុកុណ្ឌលី កប្បិតកេសមស្សុ ទិព្វេ វិមានម្ហិ យថាបិ ចន្ទិមាតិ អត្ថិ ។

ខ្ញុំត្រេកអរក្នុងព្រៃនន្ទនៈ ជាទីរីករាយដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយហ្វូងបក្សីផ្សេង ៗ មានពួកស្រីអប្សរ អ្នកច្រៀងរាំហែហម ។

ចប់ អម្ពវិមាន ទី ៥ ។

គោបាលវិមាន ទី ៦

[៨០] (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) ព្រះមោគ្គល្លាន បានឃើញគោបាលទេវបុត្ត ក្នុងវិមានដ៏ខ្ពស់ តាំងនៅអស់កាលយូរ ទើបសួរថា អ្នកមានគ្រឿងអាភរណៈសម្រាប់ដៃពាក់ហើយ ជាអ្នកមានយស រុងរឿងក្នុងទិព្វវិមាន ដូចចន្ទទេវបុត្ត ពិណជាទិព្វលាន់ឮពីរោះ មានទិព្វកញ្ញា ៨ នាក់ ៨ ដង (៦៤) បានហាត់ហើយ មានរូបល្អ ត្រាច់ចរទៅក្នុងឋានត្រៃត្រិង្ស ដ៏ឧឡារិក រាំ ច្រៀង រីករាយសប្បាយ អ្នកដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។

សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
អហំ មនុស្សេសុ មនុស្សភូតោ
សង្គម្ម រក្ខិស្សំ បរេសំ ជេនុយោ
តតោ ច អាគា សមណោ មម សន្តិកេ[១]
គាវោ ច មាសេ អគមំសុ ខាទិតុំ
ទ្វយជ្ជកិច្ចំ ឧភយញ្ច ការិស្សំ[២]
ឥច្ចេវហំ ភន្តេ តទា វិចិន្តយំ[៣]
តតោ ច សញ្ញំ បដិលទ្ធយោនិសោ
តទាបិ ភន្តេ ទិបឹ អទន្តកំ
សោ មាសខេត្តំ តុរិតោ អវាសរឹ
បុរាយំ ភញ្ជតិ យស្សិទំ ធនំ
តតោ ច កណ្ហោ ឧរគោ មហាវិសោ
អឌំសិ បាទេ តុរិតស្ស មេ សតោ
ស្វាហំ អដ្ដោម្ហិ ទុក្ខេន បីឡិតោ

១ ឱ. ម. សមណោ មមន្តិកេ ។ ២ ឱ. ម. ការិយំ ។ ៣ ឱ. ម. វិចិន្តយំ ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តរីករាយ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំកាលកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស បានប្រមូលមេគោទាំងឡាយ របស់ជនដទៃ ឃ្វាល លំដាប់នោះ សមណៈ (១ អង្គ) មកកាន់សំណាក់ខ្ញុំ ពួកគោសោត ក៏បានស្ទុះទៅប្រុងនឹងស៊ីសណ្តែកបាយ (របស់ជនដទៃ) បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញធ្វើនូវកិច្ចទាំងពីរ ២ ដង ក្នុងថ្ងៃនេះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំបាននូវធម្មសញ្ញា ដោយឧបាយប្រាជ្ញាហើយ ក៏បោះនូវនំសណ្តែក ក្នុងកាលនោះទៀត ខ្ញុំនោះ ក៏ស្ទុះទៅកាន់ចំការសណ្តែក ដោយរួសរាន់ ឯពួកគោក៏ជាន់កាច់បំបាក់ចម្ការសណ្តែកចាស់ ដែលជាទ្រព្យម្ចាស់គេនោះ ក៏ក្នុងចម្ការចាស់នោះសោត មានពស់វែកមានពិសកាច ស្ទុះមកចឹកជើងរបស់ខ្ញុំ ដែលកំពុងដើររួសរាន់ នៅមានស្មារតីចាំបាន ខ្ញុំនោះជាអ្នកត្រូវទុក្ខបៀតបៀនដោយរឿងក្តី

ភិក្ខុ ច តំ មុញ្ចិត្វា អនន្តកំ[១]
អទាសិ កុម្មាសំ មមានុកម្បាយ
តតោ ចុតោ កាលមកាសិ ទេវតា
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច កម្មំ អនុភោមិ អត្តនា
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ
កតញ្ញុតាយ អភិវាទយាមិ តំ
សទេវកេ លោកេ សមារកេ ច
អញ្ញោ មុនិ នត្ថិ តយានុកម្បកោ
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ
កតញ្ញុតាយ អភិវាទយាមិ តំ
ឥមស្មឹ លោកេ បរស្មឹ វា បន[២]
អញ្ញោ មុនិ នត្ថិ តយានុកម្បកោ
តយា ហិ ភន្តេ អនុកម្បិតោ ភុសំ
កតញ្ញុតាយ អភិវាទយាមិ តន្តិ ។

គោបាលវិមានំ ឆដ្ឋំ ។

---

១ ឱ. ភិក្ខូ ច តំ សាមំ ភុញ្ជិ ចនន្តកំ ។ ម. ភិក្ខុ ច តំ យាមំ មុញ្ចិត្វា អនន្តកំ ។ ២ ម. នយិមម្ហិ លោកេ បរម្ហិ វា បន ។

ភិក្ខុបានស្រាយនំដែលថ្មោងនោះ ហើយប្រទាននំឲ្យ ដោយសេចក្ដីអនុគ្រោះដល់ខ្ញុំ លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏ធ្វើមរណកាលច្យុតចាកមនុស្ស មកកើតជាទេវតា (ក្នុងទេវលោកនេះ) ខ្ញុំបានធ្វើអំពើជាកុសលនោះឯង ទើបខ្ញុំបានទទួលនូវកម្មជាសុខដោយខ្លួនឯង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់អនុគ្រោះហើយក្រៃពេក ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំ ចំពោះលោកម្ចាស់ ដោយកតញ្ញូភាព អ្នកប្រាជ្ញដទៃ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ជាអ្នកមានសេចក្ដីអនុគ្រោះ ដូចលោកម្ចាស់មិនមានឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់អនុគ្រោះក្រៃពេក ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំ ចំពោះលោកម្ចាស់ ដោយកតញ្ញូភាព អ្នកប្រាជ្ញដទៃក្នុងលោកនេះ ឬក្នុងលោកខាងមុខជាអ្នកមានសេចក្ដីអនុគ្រោះ ដូចលោកម្ចាស់ មិនមានឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់អនុគ្រោះក្រៃពេក ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំ ចំពោះលោកម្ចាស់ ដោយកតញ្ញូភាព ។

ចប់ គោបាលវិមាន ទី ៦ ។

សត្តមំ កណ្ឌកវិមានំ

[៨១] បុណ្ណមាយេ យថា ចន្ទោ នក្ខត្តបរិវារិតោ
សមន្តា អនុបរិយាតិ តារកាធិបតិ សសី
តថូបមំ ឥទំ ព្យម្ហំ ទិព្វំ ទេវបុរម្ហិ ច
អតិរោចតិ វណ្ណេន ឧទយន្តោវ រំសិមា
វេឡុរិយសុវណ្ណស្ស ផលិការូបិយស្ស ច
មសារគល្លមុត្តាហិ លោហិតង្គមណីហិ ច
ចិត្រា មនោរមា ភូមិ វេឡុរិយស្ស សន្ថតា
កូដាគារា សុភា រម្មា បាសាទោ តេ សុមាបិតោ
រម្មា ច តេ បោក្ខរណី បុថុលា មច្ឆសេវិតា(១)
អច្ឆោទកា វិបសន្នា សោវណ្ណវាលុកា សន្ថតា
នានាបទុមសញ្ឆន្នា បុណ្ឌរីកសមោតតា(២)
សុរភិ សម្បវាយន្តិ មនុញ្ញា មាលុតេរិតា
តស្សា តេ ឧភតោ បស្សេ វនគុម្ពា សុមាបិតា
ឧបេតា បុប្ផរុក្ខេហិ ផលរុក្ខេហិ ចូភយំ

---

១ ម. បុថុលោមនិសេវិតា ។ ២ ម. បុណ្ឌរីកសមោហតា ។

កណ្ឌកវិមាន ទី ៧

[៨១] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ព្រះចន្ទ្រ ក្នុងថ្ងៃពេញបូណ៌មី មានផ្កាយចោមរោម ជាអធិបតីលើពួកផ្កាយ ជាទេវបុត្តមានស្នាមរូបទន្សាយ ដើរក្រឡឹងជុំវិញ យ៉ាងណា វិមាននេះជាទិព្វ មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះ តែងរុងរឿងក្នុងទេវបុរីដោយរស្មី ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះឡើង មានជាន់ដ៏វិចិត្រ ដោយកែវពិទូរ្យ និងមាសផង ដោយកែវផលិកនិងប្រាក់ផង ដោយកែវពព្រុស និងកែវមុក្តាផង ដោយកែវទទឹម និងកែវមណីផង គួរជាទីរីករាយនៃចិត្ត ក្រាលហើយដោយកែវពិទូរ្យ ផ្ទះកំពូលទាំងឡាយដ៏ល្អគួរជាទីរីករាយ ប្រាសាទរបស់អ្នក ក៏បុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយដោយប្រពៃ ទាំងស្រះបោក្ខរណីរបស់អ្នក គួរជាទីរីករាយ ដេរដាសដោយមច្ឆជាតិតាន់តាប់ មានទឹកមិនល្អក់ ជាទឹករងថ្លា ក្រាលដោយខ្សាច់មាស ដេរដាសដោយឈូកផ្សេង ៗ ធូកធ្ងាស់ដោយឈូក-ស មានក្លិនក្រអូប ជាទីចាប់ចិត្ត ត្រូវខ្យល់ផាត់រមែងផ្សាយ គុម្ពផ្កាទាំងឡាយ ក្បែរខាងទាំងពីរនៃស្រះបោក្ខរណី របស់អ្នកនោះ ក៏បុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយដោយប្រពៃ ប្រកបដោយសភាពទាំងពីរ គឺឈើមានផ្កា ១ ឈើមានផ្លែ ១

១៦៧

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស សត្តមំ កណ្ឌកវិមានំ

សោវណ្ណចាទេ បល្លង្កេ មុទុកេ គោណសន្ថតេ
និសិន្នំ ទេវរាជំវ ឧបតិដ្ឋន្តិ អច្ឆរា
សព្វាភរណសញ្ឆន្នា នានាមាលាវិភូសិតា
រមេន្តិ តំ មហិទ្ធិកំ វសវត្តីវ មោទសិ
ភេរិសង្ខមុទិង្គាហិ វីណាហិ បណវេហិ ច
រមសិ[១] រតិសម្បន្នោ នច្ចគីតេ សុវាទិតេ
ទិព្វា តេ វិវិធា រូបា ទិព្វា សទ្ទា អថោ រសា
គន្ធា ច តេ អធិប្បេតា ផោដ្ឋព្វា ច មនោរមា
តស្មឹ វិមានេ បវរេ ទេវបុត្តា មហប្បភា
អភិរោចសិ វណ្ណេន ឧទយន្តោវ ភាណុមា
ទានស្ស តេ ឥទំ ផលំ អថោ សីលស្ស វា បន
អថោ អញ្ជលិកម្មស្ស តំ មេ អក្ខាហិ បុច្ឆិតោតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ម. មនសិ ។

ឯពួកស្រីអប្សរ ប្រដាប់ដោយអាភរណៈទាំងពួង ស្អិតស្អាងដោយកម្រងផ្កាផ្សេង ៗ បម្រើអ្នក ដែលអង្គុយនៅលើបល្ល័ង្ក មានជើងជាវិការៈនៃមាស ក្រាលដោយកម្រាល ឈ្មោះគោណកៈ[១] មានសម្ផស្សដ៏ទន់ ដូចសក្កទេវរាជ ញុំាងអ្នកមានឫទ្ធិច្រើន ឲ្យត្រេកអរ អ្នកតែងរីករាយ ដោយស្គរ ស័ង្ខ និងសម្ភោរទាំងឡាយផង ដោយពិណទាំងឡាយផង ដោយរនាតទាំងឡាយផង ដូចទេវរាជ វសវត្តី អ្នកបរិបូណ៌ដោយតម្រេក រមែងត្រេកអរ ក្នុងការរាំនិងការច្រៀង ដែលស្រីអប្សរប្រគំពីរោះហើយផង រូបារម្មណ៍មានប្រការផ្សេង ៗ ដ៏ជាទិព្វ (គួរជាទីត្រេកដល់អ្នក) ទាំងសទ្ទារម្មណ៍ ឬរសារម្មណ៍ ដ៏ជាទិព្វក្តី គន្ធារម្មណ៍ក្តី ផោដ្ឋព្វារម្មណ៍ក្តី ដែលយើងអធិប្បាយហើយ (អារម្មណ៍ទាំងនោះ) គួរជាទីរីករាយនៃចិត្តរបស់អ្នក ទេវបុត្តទាំងឡាយ មានពន្លឺច្រើន ក្នុងវិមានដ៏ប្រសើរនោះ តែងរុងរឿងក្រៃពេកដោយរស្មី ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះឡើង នេះជាផលនៃទានឬសីល ឬអញ្ជលិកម្មរបស់អ្នក អាត្មាសួរហើយ ចូរអ្នកប្រាប់នូវហេតុនោះ ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តរីករាយ ។ បេ ។ ផលនៃកម្មនេះថា

១- ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់ ។ វិនយបិដកភាគ ៧ ទំព័រ ១៩៦ ។

អហំ កបិលវត្ថុស្មឹ សាកិយានំ បុរុត្តមេ
សុទ្ធោទនស្ស បុត្តស្ស កណ្ឋកោ សហជោ អហុំ
យទា សោ អឌ្ឍរត្តាយំ សម្ពោធាយ(១) អភិនិក្ខមិ
សោមំ(២) មុទូហិ បាណីហិ ជាលិតម្ពនខេហិ ច(៣)
សត្ថឹ អាកោដយិត្វាន វហ សម្មាតិ មព្រវិ(៤)
អហំ លោកំ តារយិស្សំ បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ
តំ មេ គិរំ សុណន្តស្ស ហាសោ(៥) មេ វិបុលោ អហុ
ឧទគ្គចិត្តោ សុមនោ អភិសីសឹ តទា អហំ
អភិរូឡ្ហញ្ច មំ ញត្វា សាក្យបុត្តំ មហាយសំ
ឧទគ្គចិត្តោ មុទិតោ វាហិស្សំ បុរិសុត្តមំ
បរេសំ វិជិតំ គន្ត្វា ឧគ្គតស្មឹ ទិវាករេ(៦)
មមំ ឆន្នញ្ច ឱហាយ អនាបេក្ខោ(៧) អបក្កមិ
តស្ស តម្ពនខេ បាទេ ជិវ្ហាយ បរិលេហិសំ(៨)
គច្ឆន្តញ្ច មហាវីរំ រុទមានោ ឧទិក្ខិស្សំ(៩)
អទស្សនេនហំ តស្ស សាក្យបុត្តស្ស សិរីមតោ

---

១ ឱ. ម. ពាធាយ ។ ២ ម. សោហំ ។ ៣ ម. មំ ។ ៤ ម. ចព្រវិ ។ ៥ ម. យាសោ ។ ៦ ឱ. ឧគ្គតស្មឹ ទិវាករេ ។ ម. ឧត្តរស្មឹ ទីបង្ករេ ។ ៧ ម. ឯត្ថន្តរេ សោតិ អត្ថិ ។ ៨ ឱ. បរិលេហាសឹ ។ ម. បរិលេហិសមំ ។ ៩ ឱ. ឱទិក្ខស្សំ ។ ម. ឧទក្ខិស្សំ ។

ខ្ញុំជាសេះឈ្មោះកណ្ឋកៈ ជាសហជាត (កើតដំណាលគ្នា) នឹងព្រះរាជបុត្តនៃព្រះបាទសុទ្ធោទនៈ ក្នុងក្រុងកបិលព័ស្តុ ជាបូរីដ៏ឧត្តមរបស់ពួកសក្យៈ ក្នុងកាលដែលព្រះរាជបុត្តនោះ ទ្រង់ចេញទៅដើម្បីសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ នាមជ្ឈិមយាមនៃរាត្រី ទ្រង់ទះខ្ញុំត្រង់ភ្លៅដោយព្រះហស្តដ៏ទន់ មានព្រះនខាក្រហមរុងរឿង ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា នែសំឡាញ់ អ្នកចូរនាំយើងទៅ បើយើងបានដល់នូវសម្ពោធិញ្ញាណ ដ៏ឧត្តមហើយ នឹងចម្លងសត្វលោក (ចាកសង្សារវដ្ត) កាលខ្ញុំឮព្រះតម្រាស់នោះ សេចក្តីរីករាយដ៏មានកម្លាំងក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ មានចិត្តរីករាយ បានទទួលយល់ព្រមក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំដឹងថា សក្យបុត្តដ៏មានយសធំទ្រង់ជិះខ្ញុំហើយ មានចិត្តខ្ពស់ មានចិត្តរីករាយ (ម្តងទៀត) ទើបនាំបុរសដ៏ឧត្តម ទៅឰដ៏ខាងក្រៅ លុះទៅកន្លងដែននៃបុគ្គលដទៃរួចហើយ កាលថ្ងៃរះឡើង សក្យបុត្តក៏លះចោលខ្ញុំ និងឆន្នអាមាត្យ ទ្រង់មិនអាល័យ ចៀសចេញទៅ ខ្ញុំលិទ្ធព្រះបាទា របស់សក្យបុត្តនោះ ដែលមានព្រះនខាក្រហមដោយអណ្តាត ខ្ញុំយំក្រឡេកមើលព្រះមហាវីរៈ ដែលស្តេចកំពុងយាងទៅ លុះខ្ញុំមើលមិនឃើញសក្យបុត្ត អ្នកមានសិរីនោះ

១៦៩

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស សត្តមំ កណ្ឌកវិមានំ

អលត្ថំ គរុកាពាទំ ទិព្វំ មេ មរណំ អហុ
តស្សេវ អានុភាវេន វិមានំ អាវសាមិទំ[១]
សព្វកាមគុណូបេតំ ទិព្វំ ទេវបុរម្ហិ ច
យញ្ច មេ អហុ ហាសោ សទ្ទំ សុត្វាន ពោធិយា
តេនេវ កុសលមូលេន ផុសិស្សំ អាសវក្ខយំ
សចេ ហិ ភន្តេ គច្ឆេយ្យាសិ សត្ថុ ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
មមាបិ នំ[២] វចនេន សិរសា វជ្ជាសិ វន្ទនំ
អហម្បិ ទដ្ឋុំ គច្ឆិស្សំ ជិនំ អប្បដិបុគ្គលំ
ទុល្លភំ ទស្សនំ ហោតិ លោកនាថាន តាទិនំ ។
សោ ច កតញ្ញូ កតវេទី សត្ថារំ ឧបសង្កមិ
សុត្វា គិរំ ចក្ខុមតោ ធម្មចក្ខុំ វិសោធយិ
វិសោធយិត្វា[៣] ទិដ្ឋិគតំ វិចិកិច្ឆា វតានិ ច
វន្ទិត្វា សត្ថុនោ បាទេ តត្ថេវន្តរធាយថាតិ[៤] ។

កណ្ឌកវិមានំ សត្តមំ ។

---

១ ឱ. អាវសាមហំ ។ ២ ម. មមំ បិ នំ ។ ៣ ម. វិសោធេត្វា ។ ៤ ម. តត្ថេវន្តរធាយតីតិ ។

វិមានវត្ថុ សុនិក្ខិត្តវគ្គ ទី ៧ កណ្ឋកវិមាន ទី ៧

ខ្ញុំក៏បាននូវអាពាធជាទម្ងន់ មរណៈក៏កើតមានដល់ខ្ញុំ យ៉ាងឆាប់ ខ្ញុំនៅគ្រប់គ្រងវិមាន ប្រកបដោយកាមគុណទាំងពួង ដ៏ជាទិព្វនេះ ក្នុងទេវបុរី (តាវត្តិង្ស) ដោយអានុភាពនៃសេចក្តីជ្រះថ្លានោះឯង មួយទៀត សេចក្តីរីករាយ កើតមានដល់ខ្ញុំ ព្រោះឮសំឡេង ដើម្បីត្រាស់ដឹង នូវពោធិញ្ញាណ ដោយកុសលមូលណា ខ្ញុំនឹកសង្ឃឹមថា មុខជាបាននូវអាសវក្ខយញ្ញាណ ដោយកុសលមូលនោះឯង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើ លោកនិមន្តទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាសាស្តា សូមលោកម្ចាស់ក្រាបបង្គំទូលនូវកិរិយាថ្វាយបង្គំដោយសិរ្សៈ តាមពាក្យរបស់ខ្ញុំ ចំពោះអង្គព្រះជាសាស្តានោះ ចំណែកខ្ញុំគង់ទៅចួប នឹងព្រះជិនស្រីដែរ ដែលជាបុគ្គលរកអ្នកដទៃប្រៀបផ្ទឹមមិនបាន (ព្រោះ) ការឃើញនូវព្រះលោកនាថ ជាតាទិបុគ្គល រកបានដោយកម្រ ។

ឯកណ្ឋកទេវបុត្តនោះ ជាអ្នកមានកតញ្ញូកតវេទិតាចូលទៅគាល់ព្រះសាស្តា លុះបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកា (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ទ្រង់មានចក្ខុ ហើយបានជម្រះនូវធម្មចក្ខុ គឺបាននូវសោតាបត្តិមគ្គ ជម្រះនូវទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា និងសីលព័ត ថ្វាយបង្គំព្រះបាទារបស់ព្រះសាស្តាហើយ ក៏បាត់ទៅចាកទីនោះឯង ។

ចប់ កណ្ឋកវិមាន ទី ៧ ។

អដ្ឋមំ អនេកវណ្ណវិមានំ

[៨២] អនេកវណ្ណំ ទរសោកនាសនំ
វិមានមារុយ្ហ អនេកចិត្តំ
បរិវារិតោ អច្ឆរានំ គណេន[១]
សុនិម្មិតោ ភូតបតីវ មោទសិ
សមសមោ នត្ថិ កុតោ បនុត្តរោ[២]
យសេន បុញ្ញេន ច ឥទ្ធិយា ច
សព្វេ ច ទេវា តិទសា គណា សមេច្ច
តំ តំ នមស្សន្តិ សសីវ ទេវា
ឥមា ច តេ អច្ឆរាយោ សមន្តតោ
នច្ចន្តិ គាយន្តិ បមោទយន្តិ
ទេវិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
។ បេ ។ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ

១ ម. អច្ឆរាគណេន ។ ២ ម. កុតោ ឧត្តរិ ។

អនេកវណ្ណវិមាន ទី ៨

[៨២] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អ្នកមានពួកស្រីអប្សរហែហម ហើយឡើងកាន់វិមាន ដែលមានពណ៌ដ៏ច្រើន ជាទីធ្វើនូវសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយនិងសេចក្តីសោកឲ្យវិនាស មានរូបវិចិត្រច្រើនប្រការ សប្បាយរីករាយ ដូចទេវរាជឈ្មោះសុនិម្មិត ទេវបុត្តដែលប្រហែលស្មើដោយអ្នក ក៏មិនមាន (ចំណង់បើ) ទេវបុត្តដែលប្រសើរលើសដោយយសផង បុណ្យផង ឫទ្ធិផង នឹងមានមកពីណា ពួកទេវតាក្នុងជាន់តាវត្តិង្សទាំងអស់ ប្រជុំគ្នានមស្ការអ្នក ដូចទេវតានិងមនុស្ស នមស្ការនូវចន្ទទេវបុត្តដែលមានស្នាមរូបទន្សាយក្នុងវង់ដូច្នោះ ស្រីអប្សរទាំងឡាយនេះ តែងរាំច្រៀង រីករាយជុំវិញអ្នក អ្នកបានដល់នូវឫទ្ធិនៃទេវតា ជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន អ្នកកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យអ្វី អ្នកមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់ សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។ ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តរីករាយ ។ បេ ។ ផលនៃបុញ្ញកម្មនេះថា

១៧១

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស អដ្ឋមំ អនេកវណ្ណវិមានំ

សោហំបិ ភទ្ទេ អហុវាសិ បុព្វេ
សុមេធនាមស្ស ជិនស្ស សាវកោ
បុថុជ្ជនោ អនុពោធោហមស្មិ
សោ សត្តវស្សានិ បព្វជិស្សហំ
សោហំ សុមេធស្ស ជិនស្ស សត្ថុនោ
បរិនិព្វុតស្សោឃតិណ្ណស្ស តាទិនោ
រតនុច្ចយំ ហេមជាលេន ឆន្នំ
វន្ទិត្វា ថូបស្មឹ មនំ បសាទយឹ
ន មាសិ ទានំ ន ច បន មត្ថិ ទាតុំ
បរេ ច ខោ តត្ថ សមាទបេសឹ
បូជេថ នំ បូជនេយ្យស្ស ធាតុំ[១]
ឯវំ កិរ សគ្គមិតោ គមិស្សថ
តទេវ កម្មំ កុសលំ កតំ មយា
សុខញ្ច ទិព្វំ អនុភោមិ អត្តនា
មោទាមហំ តិទសគណស្ស មជ្ឈេ
ន តស្ស បុញ្ញស្ស ខយម្បិ អជ្ឈគាតិ[២] ។

អនេកវណ្ណវិមានំ អដ្ឋមំ ។

---

១ ម. ទាតុំ ។ ២ ម. ខយំបិ អជ្ឈគន្តិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន កាលជាតិមុន ខ្ញុំនោះ ជាសាវ័ករបស់ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសុមេធៈ ខ្ញុំនៅជាបុថុជ្ជន មិនទាន់បានត្រាស់ដឹងសច្ចៈទាំង ៤ នៅឡើយ ខ្ញុំនោះបួសបាន ៧ វស្សា កាលព្រះជិនស្រី ជាសាស្តាព្រះនាមសុមេធៈ ជាតាទិបុគ្គល ទ្រង់ឆ្លងអន្លង់ទាំង ៤ ហើយ ទ្រង់បរិនិព្វាន ខ្ញុំនោះទៅថ្វាយបង្គំចេតិយកែវ ស្រោបដោយបណ្តាញមាស ធ្វើចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះព្រះស្តូប ខ្ញុំមិនបានឲ្យទានទេ ទាំងទេយ្យវត្ថុសម្រាប់ឲ្យទានក៏មិនមាន ប៉ុន្តែខ្ញុំបានបបួលពួកជនដទៃក្នុងការឲ្យទានថា អ្នកទាំងឡាយចូរបូជាព្រះធាតុ របស់ព្រះសាស្តា ជាវត្ថុគួរដល់ការបូជាចុះ ខ្ញុំឮថា អ្នកទាំងឡាយ (ច្យុត) អំពីមនុស្សនេះនឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌ កុសលកម្មនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ទើបខ្ញុំបានសេចក្តីសុខជាទិព្វដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំរីករាយ ក្នុងកណ្តាលពួកទេវតា បុណ្យរបស់ខ្ញុំនោះ មិនចេះអស់ឡើយ ។

ចប់ អនេកវណ្ណវិមាន ទី ៨ ។

នវមំ មដ្ឋកុណ្ឌលិវិមានំ

[៨៣] អលង្កតោ មដ្ឋកុណ្ឌលី
មាលាធារី ហរិចន្ទនុស្សទោ
ពាហា[១] បគ្គយ្ហ កន្ទសិ
វនមជ្ឈេ កឹ ទុក្ខិតោ តុវន្តិ ។
សោវណ្ណមយោ បភស្សរោ
ឧប្បន្នោ រថបញ្ជរោ មម
តស្ស ចក្កយុគំ ន វិន្ទាមិ
តេន ទុក្ខេន ជហិស្សាមិ[២] ជីវិតន្តិ ។
សោវណ្ណមយំ មណិមយំ
លោហិតង្កមយំ[៣] អថ រូបិយមយំ
អាចិក្ខ[៤] មេ តុវំ[៥] ភទ្ទមាណវ
ចក្កយុគំ បដិលាភយាមិ តេតិ ។
សោ មាណវោ តស្ស បាវទិ
ចន្ទិមសុរិយា ឧភយេត្ថ ទិស្សរេ
សោវណ្ណមយោ រថោ មម

១ ម. ពាហុំ ។ ២ ម. ជហាមិ ។ ៣ ម. លោហមយំ ។ ៤ ម. អាចិក្ខថ ។
៥ ឱ. ត្វំ ។ ម. ត្វន្តិ នត្ថិ ។

មដ្ឋកុណ្ឌលិវិមាន ទី ៩

[៨៣] (ព្រាហ្មណ៍សួរថា) អ្នកមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ មានកុណ្ឌលរលើង ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ផ្គងដើមដៃ កន្ទក់កន្ទេញក្នុងកណ្តាលព្រៃស្មសាន តើអ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក្ខដូចម្តេច ។

(មាណពឆ្លើយថា) រាងរថ ជាវិការៈនៃមាស មានរស្មីភ្លឺផ្លេក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ បើខ្ញុំមិនបាននូវគូនៃកង់របស់រថនោះទេ ខ្ញុំនឹងលះបង់ជីវិត ព្រោះសេចក្តីទុក្ខនោះ ។

(ព្រាហ្មណ៍សួរថា) ម្នាលមាណព ដ៏ចម្រើន អ្នកចូរប្រាប់ (នូវគូនៃកង់) មាស ឬកែវមណី កែវទទឹម ឬប្រាក់ដល់ខ្ញុំ ៗ នឹងញ៉ាំងអ្នកឲ្យបាននូវគូនៃកង់ (នោះ) ។

មាណពនោះ បានពោលបញ្ជាក់ ចំពោះព្រាហ្មណ៍នោះថា ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យ ទាំងពីរវង់ ប្រាកដឮដ៏អាកាសទុំះ រថរបស់ខ្ញុំ ជាវិការៈ នៃមាស

១៧៣

តេន ចក្កយុគេន សោភតីតិ ។
ពាលោ ខោ ត្វមសិ មាណវ
យោ ត្វំ បត្ថយសិ អបត្ថិយំ
មញ្ញាមិ តុវំ មរិស្សសិ
ន ហិ តុវំ លច្ឆសិ ចន្ទិមសុរិយេតិ ។
គមនាគមនំបិ ទិស្សតិ
វណ្ណធាតុ ឧភយត្ថ វីថិយា
បេតោ បន កាលកតោ ន ទិស្សតិ
កោ នីធ កន្ទតំ ពាល្យតរោតិ ។
សច្ចំ ខោ វទេសិ មាណវ
អហមេវ កន្ទតំ ពាល្យតរោ
ចន្ទំ វិយ ទារកោ រុទំ
បេតំ កាលកតាភិបត្ថយន្តិ
អាទិត្តំ វត មំ សន្តំ ឃតសិត្តំវ ចាវកំ
វារិនា វិយ ឱសិញ្ចំ[១] សព្វំ និព្វាបយេ[២] ទរំ

១ ម. ឧសិញ្ចិ ។ ២ ម. និព្វាបនេ ។

សមដោយព្រះអាទិត្យ និងព្រះចន្ទនោះ ជាគូនៃកង់ ។

(ព្រាហ្មណ៍និយាយថា) ម្នាលមាណព អ្នកណាប្រាថ្នានូវរបស់ដែលមិនគួរប្រាថ្នា អ្នកនោះចំជាល្ងង់មែន ខ្ញុំសម្គាល់ថាអ្នកនឹងស្លាប់ អ្នកពិតជាមិនបានព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យឡើយ ។

(មាណពឆ្លើយថា) ការចរទៅនិងចរមក (នៃព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យទាំងពីរ) ក្តី វណ្ណធាតុ (ការទ្រទ្រង់នៃរស្មី) ក្តី រមែងប្រាកដក្នុងវិថីទាំងពីរ បុគ្គលអ្នកធ្វើមរណកាលទៅកាន់លោកខាងមុខ រមែងមិនប្រាកដឡើយ បណ្តាយើងទាំងពីរជាអ្នកកំពុងកន្ទក់កន្ទេញក្នុងទីនេះ តើអ្នកណាល្ងង់ជាង ។

(ព្រាហ្មណ៍និយាយថា) ម្នាលមាណព អ្នកនិយាយចំជាពិតមែនហើយ បណ្តាយើងទាំងពីរនាក់ ជាអ្នកកំពុងកន្ទក់កន្ទេញ ខ្ញុំឯងជាបុគ្គលល្ងង់ជាង (ព្រោះ) ខ្ញុំប្រាថ្នានូវកូនប្រុសដែលធ្វើមរណកាល ទៅកាន់លោកខាងមុខហើយ ដូចទារកយំទារ នូវព្រះចន្ទដូច្នោះដែរ

អ្នកបានស្រោចស្រពនូវខ្ញុំ ដែលភ្លើងគឺសេចក្តីសោកកំពុងឆេះសព្វឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ញុំាងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយទាំងពួង ឲ្យរលត់បានដូចបុគ្គលយកទឹកស្រោច ភ្លើងកំពុងឆេះ នូវឆ្នាំងខ្លាញ់

អព្ពុឡ្ហំ វត មេ សល្លំ សោកំ ហទយនិស្សិតំ
យោ មេ សោកបរេតស្ស បុត្តសោកំ អចានុទិ
ស្វាហំ អព្ពុឡ្ហសល្លោស្មិ សីតិភូតោស្មិ និព្វុតោ
ន សោចាមិ ន រោទាមិ តវ សុត្វាន មាណវាតិ ។
ទេវតា នុសិ គន្ធព្វោ អាទុ សក្កោ បុរិន្ទទោ
កោ វា ត្វំ កស្ស វា បុត្តោ កថំ ជានេមុ តំ មយន្តិ ។

យញ្ច កន្ទសិ យញ្ច រោទសិ
បុត្តំ អាឡាហនេ សយំ ឧហិត្វា
ស្វាហំ កុសលំ ករិត្វាន កម្មំ
តិទសានំ សហព្យតំ បត្តោតិ[១] ។
អប្បំ វា ពហុំ វា ន អទ្ទសាមិ
ទានំ ទទន្តស្ស សកេ អគារេ
ឱចោសថកម្មំ វា តាទិសំ
កេន កម្មេន គតោសិ ទេវលោកន្តិ ។
អាពាធិកោហំ ទុក្ខិតោ គិលានោ
អាតុររូបោម្ហិ សកេ និវេសនេ

១ ម. គតោ ។

អ្នកណា បានបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោកព្រោះកូន ចំពោះខ្ញុំដែលមានសោកកំពុងគ្របសង្កត់ អ្នកនោះឈ្មោះថាបានដកនូវកូនសរ គឺសេចក្តីសោក ដែលអាស្រ័យនូវហឫទ័យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំនោះជាអ្នកមានកូនសរគឺសេចក្តីសោកដកហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមានចិត្តត្រជាក់ហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ ម្នាលមាណព ខ្ញុំលែងសោកស្តាយ លែងយំទួញហើយ ព្រោះបានស្តាប់នូវពាក្យរបស់អ្នក ។ អ្នកជាទេវតាឬ ឬជាគន្ធព្វ ឬមួយជាព្រះឥន្រ្ទ បានបំពេញទានក្នុងកាលមុន អ្នកជាអ្វី ជាកូនរបស់អ្នកណា យើងនឹងស្គាល់អ្នក ដូចម្តេចបាន ។

(មាណពឆ្លើយថា) អ្នកបានដុតកូនណា ដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីបូជាសព (ឈាបនដ្ឋាន) ហើយកន្ទក់កន្ទេញផង យំទួញផង កូននោះគឺខ្ញុំហ្នឹងឯង ធ្វើនូវកុសលកម្ម បានទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្តិង្ស ។

(ព្រាហ្មណ៍សួរថា) កាលអ្នកឲ្យទានតិចឬច្រើនក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួនក្តី ឬក៏រក្សានូវឧបោសថកម្ម ប្រាកដដូច្នោះក្តី ខ្ញុំមិនបានឃើញ អ្នកទៅកាន់ទេវលោក តើដោយបុណ្យអ្វី ។

(មាណពឆ្លើយថា) ខ្ញុំជាអ្នកមានអាពាធ ឈឺធ្ងន់ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានរូបក្តៅក្រហាយជានិច្ច ក្នុងផ្ទះ របស់ខ្លួន

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស នវមំ មដ្ឋកុណ្ឌលិវិមានំ

ពុទ្ធំ វិគតរជំ[១] វិតិណ្ណកង្ខំ
អទ្ទក្ខឹ សុគតំ អនោមបញ្ញំ
ស្វាហំ មុទិតមនោ បសន្នចិត្តោ
អញ្ជលឹ អការឹ តថាគតស្ស
តាហំ កុសលំ ករិត្វាន កម្មំ
តិទសានំ សហព្យតំ បត្តោតិ[២] ។
អច្ឆរិយំ វត អព្ភុតំ វត
អញ្ជលិកម្មស្ស អយមីទិសោ វិបាកោ
អហំបិ មុទិតមនោ បសន្នចិត្តោ
អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ វជាមីតិ ។
អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ វជាហិ
ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច បសន្នចិត្តោ
តថេវ សិក្ខាយ បទានិ បញ្ច
អខណ្ឌផុល្លានិ សមាទិយស្សុ
បាណាតិបាតា វិរមស្សុ ខិប្បំ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយស្សុ
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាហិ
សកេន ទារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោតិ ។

១ ម. វិរជំ ។ ២ ម. គតោ ។

ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានធូលី គឺកិលេសទៅប្រាស ហើយ មានសេចក្តីសង្ស័យឆ្លងផុតហើយ មានដំណើរល្អ មានបញ្ញាមិនថយថោក ខ្ញុំនោះមានចិត្តរីករាយ ជ្រះថ្លា បានធ្វើអញ្ជលី ចំពោះព្រះតថាគត លុះខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម នោះហើយ ក៏បានទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្តិង្ស ។

(ព្រាហ្មណ៍និយាយថា) អើហ្ន៎ អស្ចារ្យណាស់ ចម្លែកណាស់ ផលនៃអញ្ជលិកម្ម ដល់ម្ល៉េះតើ អើខ្ញុំក៏មានចិត្តរីករាយ មាន ចិត្តជ្រះថ្លាដែរ សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ ជាទីរឭកក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។

(មាណពឆ្លើយថា) អ្នកចូរមានចិត្តជ្រះថ្លា ដល់នូវព្រះពុទ្ធផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរឭក ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ អ្នកចូរ សមាទាននូវសិក្ខាបទទាំង ៥ កុំឲ្យដាច់ កុំឲ្យធ្លុះធ្លាយដូច្នោះចុះ ចូរវៀរចាកការសម្លាប់សត្វយ៉ាងឆាប់ផង ចូរវៀរបង់នូវការ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ក្នុងលោកផង កុំផឹក នូវទឹកស្រវឹងផង កុំពោលនូវពាក្យកុហកផង ចូរជាអ្នក សន្តោសដោយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនផង ។

អត្ថកាមោសិ មេ យក្ខ ហិតកាមោសិ ទេវតេ
ករោមិ តុយ្ហំ វចនំ ត្វមសិ អាចរិយោ មម
ឧបេមិ សរណំ ពុទ្ធំ ធម្មញ្ចាបិ អនុត្តរំ
សង្ឃញ្ច នរទេវស្ស គច្ឆាមិ សរណំ អហំ
បាណាតិបាតា វិរមាមិ ខិប្បំ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយាមិ
អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាមិ
សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោតិ ។

មដ្ឋកុណ្ឌលិវិមានំ នវមំ ។

ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

[៨៤] សុណោថ យក្ខស្ស ច វាណិជាន ច
សមាគមោ យត្ថ តទា អហោសិ
យថា កថំ ឥតរីតរេន ចាបិ
សុភាសិតំ តញ្ច សុណាថ សព្វេ
យោ សោ អហុ រាជា បាយាសិ នាម
ភុម្មានំ សហព្យគតោ យសស្សី
សោ មោទមានោ វ សកេ វិមានេ
អមានុសោ មានុសេ អជ្ឈភាសីតិ ។

(ព្រាហ្មណ៍ពោលថា) បពិត្រអ្នកដែលគេគប្បីបូជា អ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីចម្រើនដល់ខ្ញុំ បពិត្រទេវតា អ្នកប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នក អ្នកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹកផង សូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីរលឹកផង សូមដល់នូវព្រះសង្ឃ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើររបស់ជននិងទេវតា ជាទីរលឹកផង ខ្ញុំវៀរចាកការសម្លាប់សត្វយ៉ាងឆាប់ផង វៀរបង់នូវការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យក្នុងលោកផង មិនផឹកទឹកស្រវឹងផង មិនពោលពាក្យកុហកផង សន្តោសដោយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនផង ។

ចប់ មដ្ឋកុណ្ឌលិវិមាន ទី ៩ ។

សេរិស្សកវិមាន ទី ១០

[៨៤] (ធម្មសង្គាហកត្ថេរទាំងឡាយសម្តែងថា) ការប្រជុំនៃទេវតានិងពាណិជទាំងឡាយ ឰដ៏ផ្លូវព្រៃណា ក្នុងកាលណា កាលនោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់ (នូវការប្រជុំឰដ៏ផ្លូវក្នុងព្រៃនោះចុះ) អ្នកទាំងអស់គ្នា ចូរស្តាប់នូវសុភាសិតនោះ ដោយប្រការដូចម្តេចផង ដោយប្រការដទៃផង ស្តេចណា ព្រះនាមបាយាសិបានទៅកើតជាមួយនឹងកុម្មទេវតាទាំងឡាយ ជាអ្នកមានយស ស្តេចនោះរីករាយ ក្នុងវិមានរបស់ខ្លួន លោកមិនមែនជាមនុស្សទេ តែបានពោលនឹងពួកមនុស្ស ។

១៧៧

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

សង្កេ[១] អរញ្ញេ អមនុស្សហានេ
កន្តារេ អប្បោទកេ អប្បភក្ខេ
សុទុគ្គមេ វណបថស្ស មជ្ឈេ
វង្កម្ភយា នដ្ឋមនា[២] មនុស្សា
នយិធ ផលា មូលមយា ច សន្តិ
ឧបាទានំ នត្ថិ កុតោធ ភិក្ខា
អញ្ញត្រ បំសូហិ ច វាលុកាហិ ច
តត្តាហិ ឧណ្ហាហិ ច ទារុណាហិ
ឧជ្ជង្គលំ តត្តមិធំ[៣] កបាលំ
អនាយសំ បរលោកេន តុល្យំ
លុទ្ទានមាវាសមិទំ បុរាណំ
ភូមិប្បទេសោ អភិសត្តរូបោ
អថ តុម្ហេ កេន នុ វណ្ណេន
កិមាសមានា[៤] ឥមំ បទេសំ ហិ
អនុបវិដ្ឋា សហសា សមេច្ច
លោភា ភយា អថ វា សម្បមូឡ្ហាតិ ។

---

១ ឱ. ម. វង្កេ ។ ២ ម. ធង្កំភយា នដ្ឋមយា ។ ៣ ឱ. ម. តត្តមិវំ ។
៤ ឱ. កាយ អាសឹសនាយ ។

(ទេវបុត្តពោលថា) នែមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកភ័យចំពោះផ្លូវវៀច អ្នកមានចិត្តខូចហើយ (វង្វេងផ្លូវ) ក្នុងព្រៃជាទីរង្កៀសជាកន្ទេងត្រាច់ទៅនៃអមនុស្ស ជាផ្លូវកន្តារ ឥតមានទឹក ឥតមានបាយ ពាក់កណ្តាលនៃព្រៃធំ ដែលបុគ្គលដើរទៅបានដោយកម្រណាស់ ផ្លៃឈើនិងមើមឈើទាំងឡាយ ក្នុងផ្លូវកន្តារនេះ មិនមានទេ វត្ថុសម្រាប់ដុតឲ្យឆេះ ក៏មិនមានភិក្ខាហារ តើនឹងមានមកពីណា ក្នុងផ្លូវខ្សាច់នេះ វៀរលែងតែអាចម៍ដីនិងដីខ្សាច់ទាំងឡាយ ដ៏ក្តៅក្រហាយ កាចអាក្រក់ចេញ ទីនេះជាទីទួលក្តៅ ប្រាកដស្មើដោយអំបែងដែកដ៏ក្តៅមិនមានសេចក្តីចម្រើន ស្មើដោយបរលោក គឺនរក ផែនដីនេះជាទីនៅនៃពួកបិសាចអាក្រក់ ជារបស់ចាស់ ប្រទេសនៃផែនដីប្រាកដស្មើដោយប្រទេស ដែលពួកឥសីផ្តាសាហើយ ក៏អ្នកទាំងឡាយប្រាថ្នារបស់អ្វី ដោយហេតុដូចម្តេច បានជាចូលមកកាន់ប្រទេសនេះ មិនពិចារណា (រកទោសនិងអានិសង្ស) ដោយរហ័សសិន ឬមួយ អ្នកទាំងឡាយ ចូលមកកាន់ប្រទេសនេះ ព្រោះលោភ ឬព្រោះភ័យ ឬព្រោះវង្វេងផ្លូវ ។

មគធេសុ អង្គេសុ ច សត្ថវាហា
អារោបយិម្ហ បណិយំ បហុត្តំ[១]
តេ យាមសេ សិន្ធុសោវីរភូមឹ
ធនត្ថិកា ឧទ្ទយំ បត្ថយានា
ទិវា បិបាសំ នធិវាសយន្តា
យោគ្គានុកម្បញ្ច សមេក្ខមានា
ឯតេន វេគេន អាយាម សព្វេ
តេ រត្តឹ មគ្គំ បដិបន្នា វិកាលេ
តេ ទុប្បយាតា អបរទ្ធមគ្គា
អន្ធាកុលា វិប្បនដ្ឋា អរញ្ញេ
សុទុក្កមេ វនបថស្ស មជ្ឈេ
ទិសំ ន ជានាម បមូឡ្ហចិត្តា
ឥទញ្ច ទិស្វាន អទិដ្ឋបុព្វំ
វិមានសេដ្ឋញ្ច តវញ្ច យក្ខ
តតុត្តរឹ ជីវិតមាសីសនា[២]
ទិស្វា បតីតា សុមនា ឧទគ្គាតិ ។

---

១ ម. អារោបយិស្សំ បណិយំ បុថុត្តំ ។ ២ ម. ជីវិតមាសមានា ។

(ពួកពាណិជនិយាយថា) យើងទាំងឡាយ ជាពួកឈ្មួញរទេះក្នុងដែនមគធៈនិងដែនអង្គៈ បានផ្ទុកទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើន ពួកយើងទាំងនោះ ទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះសិន្ធុ និងប្រទេសឈ្មោះសោវីរៈ ត្រូវការដោយទ្រព្យ ប្រាថ្នានូវការចំណេញ មិនអាចនឹងអត់ទ្រាំ សម្រេកគម្លានក្នុងវេលាថ្ងៃបាន ក៏រំពឹងរកសេចក្ដីអនុគ្រោះដល់សត្វសម្រាប់ទឹមទាំងឡាយ(មានគោជាដើម) យើងទាំងអស់គ្នា មកដោយប្រញាប់ទន្ទុំ: ពួកយើងទាំងនោះ ដើរទៅកាន់ផ្លូវក្នុងវេលាយប់ ក្នុងកាលមិនគួរ ពួកយើងទាំងនោះ ដើរទៅខុសផ្លូវ ក៏វង្វេងផ្លូវ វិលវល់ដូចមនុស្សខ្វាក់ វិលវល់នៅ ត្រង់ពាក់កណ្ដាលនៃព្រៃធំ ជាព្រៃដែលគេកម្រឆ្លងបានដោយងាយ មានចិត្តវង្វេងមិនដឹងទិស (ដែលគួរនឹងទៅបាននោះ) ម្នាលយក្ស ពួកយើងបានឃើញ នូវវិមានដ៏ប្រសើរ ដែលមិនធ្លាប់បានឃើញមកនេះផង ឃើញបុគ្គលអ្នកប្រាថ្នានូវការរស់នៅ ឲ្យក្រៃលែង ជាងនោះទៅទៀតផង ឃើញហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តសោមនស្ស មានចិត្តអណ្ដែតខ្ពស់ (ដោយអំណាចបីតិ) ។

១៧៩

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

ចារំ សមុទ្ទស្ស ឥមញ្ច វជំ
វេត្តំ បរំ[១] សង្កុបថញ្ច មគ្គំ
នទិយោ បន បព្វតានញ្ច ទុគ្គា
បុថូ ទិសា គច្ឆថ ភោគហេតុ
បក្ខន្ទិយានំ វិជិតំ[២] បរេសំ
វេរជ្ជកេ មានុសេ បេក្ខមានា
យំ វោ សុតំ អថ វាបិ ទិដ្ឋំ
អច្ឆេរកំ តំ វោ សុណោម តាតាតិ ។
ឥតោបិ អច្ឆេរតរំ កុមារ
ន នោ សុតំ វា អថ វាបិ ទិដ្ឋំ
អតីតមានុស្សកមេវ សព្វំ
ទិស្វាន តប្បាម អនោមវណ្ណំ
វេហាសយំ ចោក្ខរញ្ញោ សវន្តិ
បហូតមាល្យា ពហុបុណ្ឌរីកា
ទុមា ច តេ និច្ចផលូបបន្នា
អតីវ គន្ធា សុរភី បវាយន្តិ

១ អដ្ឋកថាយំ វេត្តាហារន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ជីវិតំ ។

(ទេវបុត្តនិយាយថា) អ្នកទាំងឡាយឆ្លងបានដោយក្រ ទៅកាន់ត្រើយសមុទ្រខាងនាយផង កាន់ព្រៃនេះផង កាន់ផ្លូវស្នួរដែលគេចងដោយវល្លិ៍ និងផ្តៅផង កាន់ផ្លូវប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀសផង កាន់ស្ទឹងទាំងឡាយ របស់ភ្នំទាំងឡាយដែលទៅបានដោយកម្រផង កាន់ទិសទាំងឡាយដ៏ច្រើន (យ៉ាងនេះ) ព្រោះហេតុតែភោគៈ កាលអ្នកចេញទៅកាន់ដែនរបស់ស្តេចទាំងឡាយដទៃ អ្នកសម្លឹងឃើញពួកមនុស្សអ្នកនៅ ក្នុងប្រទេសផ្សេងគ្នា នៃអ្នកទាំងឡាយ ហេតុអស្ចារ្យណាដែលអ្នកទាំងឡាយឮហើយ ឬឃើញហើយ ពួកយើងឮនូវហេតុអស្ចារ្យនោះ (ក្នុងសំណាក់) នៃអ្នកទាំងឡាយ ។

(ពួកពាណិជនិយាយថា) នែទេវកុមារ ហេតុអស្ចារ្យជាងនេះទៅទៀត ពួកយើងមិនដែលឮទេ ទាំងមិនដែលឃើញឡើយ ពួកយើងឃើញនូវអ្នក និងវិមានទាំងអស់ដែលកន្លងនូវសម្បត្តិជារបស់មនុស្ស មិនមែនជាមនុស្ស មានវណ្ណៈមិនថោកទាប ក៏រីករាយ រមែងឆ្អែតចិត្ត ស្រះបោក្ខរណីទាំងឡាយ ឮដ៏អាកាស រមែងហូរចេញ ឈូកសទាំងឡាយជាច្រើន មានផ្កាច្រើន ទាំងពួកឈើទាំងនោះក៏ប្រកបដោយផ្លែជានិច្ច ក្លិនក្រអូបក្រៃលែង តែងផ្សាយចេញទៅ

វេឡុរិយត្ថម្ភា សតមុស្សិតាសេ
សិលប្បវាឡស្ស ច អាយតំសា
មសារគល្លា សហ លោហិតកា[១]
ថម្ភា ឥមេ ជោតិរសាមយាសេ
សហស្សត្ថម្ភំ អតុលានុភាវំ
តេសុបរិ សាធុមិទំ វិមានំ
រតនន្តរំ កញ្ចនវេទិមិស្សំ
តបនីយបដ្ដេហិ ច សាធុ ឆន្នំ
ជម្ពោនទុត្តមិទំ សុមដ្ឋោ
បាសាទសោបាណផលូបបន្នោ
ទឡ្ហោ ច វគ្គុ ច សុសង្គតោ ច
អតីវ និជ្ឈានខមោ មនុញ្ញោ
រតនន្តរស្មឹ ពហុ អន្នបានំ
បរិវារិតោ អច្ឆរាសង្គណេន
មុរជអាលម្ពរតុរិយសង្ឃុដ្ឋោ
អភិវន្ទិតោសិ ថុតិវន្ទនាយ
សោ មោទសិ នារិគណប្បពោធនោ

---

១ ឱ. លោហិតង្គា ។ ម. លោហិតង្កា ។

សសរទាំងឡាយជាវិការៈនៃកែវពិទូរ្យ មានកម្ពស់ ១០០ ហត្ថ មានបណ្តោយដ៏វែង ជាវិការៈនៃថ្មកែវពពាឡ និងថ្មកែវផលិក ព្រមទាំងកែវពព្រុស និងកែវមណី មានពណ៌ក្រហម សសរទាំងនេះ ជាវិការៈនៃកែវមណីជោតិរស វិមាន (របស់អ្នក) នេះល្អ មានសសរពាប់ពាន់ មានអានុភាពថ្លឹងមិនបាន ក្នុងខាងលើនៃសសរទាំងនោះ ជាវិមាន ប្រកបដោយកែវ (ផ្សេង ៗ) លាយដោយផែនមាសស្រួយ ប្រក់ដោយផ្ទាំងកែវ មានរស្មី (ផ្សេង ៗ) ដ៏ល្អ វិមាន (របស់អ្នក) នេះ វិសេសដូចដុំមាសជម្ពូនទ ប្រទេសនៃ (វិមាននោះ) ក៏រលើងស្អាត ប្រកបដោយប្រាសាទនិងកាំជណ្តើរដ៏មាំមួនផង ល្អផង មានលំនាំស្រដៀង ៗ គ្នា គួរក្រឡេកមើលក្រៃពេក ជាទីគាប់ចិត្ត បាយនិងទឹកដ៏ច្រើន (តែងមាន) ក្នុងខាងក្នុងនៃវិមានជាវិការៈនៃកែវ អ្នកមានពួកស្រីអប្សរហែហម កងរំពងដោយសម្ភោរ ស្គរធំនិងតូរ្យតន្ត្រី អ្នកផង រមែងថ្វាយបង្គំ ដោយការថ្វាយបង្គំជាទីសរសើរ អ្នកនោះ ជាអ្នកភ្ញាក់រឭកដោយពួកនាងនារី

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

វិមានបាសាទវរេ មនោរមេ
អចិន្តិយោ សព្វគុណូបបន្នោ
រាជា យថា វេស្សវណោ នលិន្យា[១]
ទេវោ នុ អាសិ ឧទ វាសិ យក្ខោ
ឧទាហុ ទេវិន្ទោ មនុស្សភូតោ
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជសត្ថវាហា
អាចិក្ខ កោ នាម តុវំសិ យក្ខោតិ ។
សេរិស្សកោ នាម អហម្ហិ យក្ខោ
កន្តារិយោ វណ្ណុបថម្ហិ គុត្តោ
ឥមំ បទេសំ អភិបាលយាមិ
វចនករោ វេស្សវណស្ស រញ្ញោតិ ។
អធិច្ចលទ្ធំ បរិណាមជន្តេ
សយំ កតំ ឧទាហុ ទេវេហិ ទិន្នំ
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជសត្ថវាហា
កថំ តយា លទ្ធមិទំ មនុញ្ញំ ។
នាធិច្ចលទ្ធំ ន បរិណាមជម្មេ
ន សយំ កតំ ន ហិ ទេវេហិ ទិន្នំ

១ ម. នឡិញ្ញំ ។

មានអានុភាព ដែលបុគ្គលមិនគប្បីគិត ប្រកបដោយគុណទាំងពួង រមែងរីករាយក្នុងវិមាន ប្រាសាទដ៏ប្រសើរជាទីរីករាយចិត្ត ដូចជាស្តេចវេស្សវ័ណ ក្នុងកីឡាស្ថានឈ្មោះនលិនីដែរ អ្នកជាទេវតា ឬជាយក្ខ ឬជាព្រះឥន្ទ្រ ឬក៏ជាមនុស្ស ពួកពាណិជសួរអ្នក អ្នកចូរប្រាប់មក អ្នកជាយក្ខឈ្មោះអ្វី ។

(ទេវបុត្តប្រាប់ថា) ខ្ញុំជាយក្ខឈ្មោះសេរិស្សកៈ ធ្វើតាមពាក្យរបស់ស្តេចវេស្សវ័ណ ជាអ្នកនៅចាំ ក្នុងផ្លូវកន្តារគ្រប់គ្រង ក្នុងព្រៃធំ ថែរក្សាប្រទេសនេះ ។

ពួកឈ្មួញរទេះសួរថា វិមានដែលអ្នកបាន តាមសេចក្តីប្រាថ្នា ប្រែប្រួលទៅតាមកាល អ្នកធ្វើខ្លួនឯង ឬក៏ពួកទេវតាឲ្យ វិមានជាទីគាប់ចិត្តនេះ អ្នកបានដោយប្រការដូចម្តេច ។

(ទេវបុត្តឆ្លើយថា) វិមាននេះ មិនមែនខ្ញុំបានតាមសេចក្តីប្រាថ្នាទេ ទាំងមិនមែនប្រែប្រួលទៅ តាមកាលទេ មិនមែនធ្វើខ្លួនឯងទេ មិនមែនពួកទេវតាឲ្យទេ

សកេហិ កម្មេហិ អបាបកេហិ
បុញ្ញេហិ មេ លទ្ធមិទំ មនុញ្ញំ ។
កឹ តេ វតំ កឹ បន ព្រហ្មចរិយំ
កិស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ
បុច្ឆន្តិ តំ វាណិជសត្ថវាហា
កថំ តយា លទ្ធមិទំ វិមានំ ។
មម បាយាសីតិ អហុ សមញ្ញា
រជ្ជំ យទា ការយឹ កោសលានំ
នត្ថិកទិដ្ឋិ កទរិយោ បាបធម្មោ
ឧច្ឆេទវាទី ច តទា អហោសឹ
សមណោ ច ខោ អាសិ កុមារកស្សបោ
ពហុស្សុតោ ចិត្តកថី ឧឡារោ
សោ មេ តទា ធម្មកថំ អកាសិ
ទិដ្ឋិវិសូកានិ វិនោទយិ មេ
តាហំ តស្ស ធម្មកថំ សុណិត្វា
ឧបាសកត្តំ បដិវេទយិស្សំ
បាណាតិបាតា វិរតោ អហោសឹ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយិស្សំ

វិមាន ជាទីគាប់ចិត្តនេះ ខ្ញុំបានដោយកម្មមិនលាមក ដោយបុណ្យរបស់ខ្លួនទេតើ ។

ពួកឈ្មួញទេះសួរថា វ័តរបស់អ្នក តើដូចម្ដេចមួយទៀត ព្រហ្មចរិយៈរបស់អ្នក តើដូចម្ដេច នេះជាផលនៃកម្មដូចម្ដេច ដែលអ្នកសន្សំល្អហើយ វិមាននេះ អ្នកបានដោយប្រការដូចម្ដេច ។

(ទេវបុត្តឆ្លើយថា) ដើមឡើយ ខ្ញុំឈ្មោះបាយាសិ សោយរាជ្យ ក្នុងដែនកោសល ក្នុងកាលណា ខ្ញុំជាអ្នកមាននត្ថិកទិដ្ឋិផង មានសេចក្ដីកំណាញ់ស្វិតស្វាញផង មានបាបធម៌ផង ជាឧច្ឆេទវាទីផង ក្នុងកាលនោះ មានសមណៈ ឈ្មោះកុមារកស្សប ជាពហុស្សូត មានសម្ដីវិចិត្តលើសលុប ក្នុងកាលនោះ ព្រះថេរៈនោះ បានសម្ដែងធម្មកថា ចំពោះខ្ញុំ បានដកកើចោលនូវចម្រូង គឺទិដ្ឋិរបស់ខ្ញុំ លុះខ្ញុំស្ដាប់ធម្មកថារបស់លោកហើយ បានប្ដេជ្ញាខ្លួនជាឧបាសក វៀរចាកបាណាតិបាតផង វៀរបង់ការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ក្នុងលោកផង

១៨៣

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

អមច្ឆរោ ធោ ច មុសា អភាណឹ
សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោ
តំ មេ វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ
តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ វិបាកោ
តេហេវ កម្មេហិ អបាបកេហិ
បុញ្ញេហិ មេ លទ្ធមិទំ វិមានំ ។
សច្ចំ កិរាហំសុ នរា សបញ្ញា
អនញ្ញថា វចនំ បណ្ឌិតានំ
យហឹ យហឹ គច្ឆតិ បុញ្ញកម្មោ
តហឹ តហឹ មោទតិ កាមកាមី
យហឹ យហឹ សោកបរិទ្ទវោ ច
វធោ ច ពន្ធោ ច បរិក្កិលេសោ
តហឹ តហឹ គច្ឆតិ បាបកម្មោ[១]
ន មុច្ចតិ ទុគ្គតិយា កទាចិ[២]
សម្មូឡ្ហរូបោ វ ជនោ អហោសិ
អស្មិំ មុហុត្តេ កលលីកតោ ច
ជនស្សិមស្ស តុយ្ហញ្ច កុមារ
អបច្ចយោ កេន នុ ខោ អហោសិ ។

---

១ ម. បាបធម្មោ ។ ២ ម. កទាចិតិ ។

មិនផឹកទឹកស្រវឹងផង មិនពោលពាក្យកុហកផង ជាអ្នកត្រេកអរ ត្រឹមតែប្រពន្ធរបស់ខ្លួនផង នោះជាវតរបស់ខ្ញុំ ជាព្រហ្មចរិយៈរបស់ខ្ញុំ នេះជាផលនៃកម្មនោះ ដែលខ្ញុំសន្សំល្អហើយ វិមានដែលខ្ញុំបានហើយនេះ ដោយបុញ្ញកម្មនេះឯង ជាអំពើមិនលាមក ។

(ពួកពាណិជពោលថា) បានឮមកថា ពួកនរជន អ្នកប្រកបដោយបញ្ញា តែងពោលពាក្យពិត ពាក្យរបស់បណ្ឌិតទាំងឡាយ មិនឃ្លៀងឃ្លាត បុគ្គលអ្នកមានបុញ្ញកម្ម ទៅក្នុងទីណា ៗ ប្រាថ្នាបានតាមចំណង់ រមែងរីករាយ ក្នុងទីនោះ ៗ សេចក្តីសោក និងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ការសម្លាប់ ការចង និងសេចក្តីសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង មាននៅក្នុងទីណា ៗ បុគ្គលមានកម្មដ៏លាមក ទៅក្នុងទីនោះ ៗ រមែងមិនរួចចាកទុគ្គតិ ក្នុងកាលម្តងឡើយ ទេវជន (របស់អ្នក) មានសភាពវង្វេងវង្វាង ដូចជាទឹកល្អក់ ដែលកើតអំពីភក់ ក្នុងមួយស្របក់នេះ នៃទេវកុមារ សេចក្តីទោមនស្ស កើតមានដល់ជន ជាបរិសទ្យនេះផង ដល់អ្នកផង តើព្រោះហេតុដូចម្តេចហ្ន៎ ។

ឥមេ សិរិសបវនា តាតា[១]
ទិព្វា[២] គន្ធា សុរភី បវន្តិ[៣]
តេ សម្បវាយន្តិ ឥមំ វិមានំ
ទិវា ច រត្តោ ច តមំ និហន្ត្វា
ឥមេសញ្ច ខោ វស្សសតច្ចយេន
សិបាដិកា ផលន្តិ ឯកមេកា
មានុស្សកំ វស្សសតំ អតីតំ
យទគ្គេ កាយម្ហិ ឥធូបបន្នោ
ទិព្វានហំ វស្សសតានិ បញ្ច
អស្មឹ វិមានម្ហិ ឋត្វាន តាតា
អាយុក្ខយា បុញ្ញក្ខយា ចវិស្សំ
តេនេវ សោកេន បមុច្ឆិតោស្មិ[៤] ។
កថំ នុ សោចេយ្យ តថាវិធោ សោ
លទ្ធា វិមានំ អតុលំ ចិរាយំ
យេ ចាបិ ខោ ឥត្តរំ ឧបបន្នា
តេ នូន សោចេយ្យុំ បរិត្តបុញ្ញាតិ ។

១ ឱ. ឥមេបិ សិរិសបវនា ច តាតា ។ ម. ឥមេបឹ សិរិសបវរា តាតា ។ ២ ឱ. ម. ឯត្តន្តរេ ចសទ្ទោ អត្ថិ ។ ៣ ម. សុរភឹ សំបវន្តិ ។ ៤ ម. បមុច្ឆិតោស្មីតិ ។

(ទេវបុត្តពោលថា) នែអ្នកទាំងឡាយ ក្លិនទិព្វទាំងឡាយ ក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់ រមែងផ្សាយចេញអំពីព្រៃព្រេស ក្លិនទាំងនោះ តែងអប់វិមាននេះ កម្ចាត់បង់នូវងងឹត ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ផ្កាក្រពុំមួយ ៗ នៃដើមព្រេសទាំងនេះ តែងលៀនចេញអំពីទង ដោយកាលកន្លងទៅ ១០០ ឆ្នាំ ចំនួន ១០០ ឆ្នាំ របស់មនុស្ស កន្លងទៅហើយ ខ្ញុំមកកើត ក្នុងទេវវិមាននេះ ក្នុងទេវនិកាយ នែអ្នកទាំងឡាយ លុះខ្ញុំឋិតនៅក្នុងវិមាននេះ អស់កំណត់ ៥០០ ឆ្នាំទិព្វហើយ នឹងច្យុតដោយអស់អាយុផង ដោយអស់បុណ្យផង ទើបខ្ញុំជ្រប់ស្រពោន ដោយសេចក្តីសោកស្តាយនោះឯង ។

(ពួកពាណិជបាននិយាយថា) ទេវបុត្តនោះ ប៉ុនអម្បាលបាននូវវិមាន (ដ៏ល្អ) មិនអាចថ្មីងបាន អស់កាលយូរហើយ ម្តេចក៏នៅសោកស្តាយ ចំណង់បើពួកទេវបុត្តណាដែលកើតក្នុងវិមានក្រៅនេះ ពួកទេវបុត្តនោះ ជាអ្នកមានបុណ្យតិច ទើបគួរសោកស្តាយពិតមែន ។

១៨៤

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

អនុច្ឆវី ឱវធិយញ្ច មេ តំ
យំ មំ តុម្ហេ បេយ្យវាចំ វទេថ
តុម្ហេវ ខោ តាតា មយានុគុត្តា
យេនិច្ឆកំ តេន បលេថ សោត្ថិន្តិ ។
គន្ត្វា មយំ សិន្ធុសោវីរភូមឹ
ធនត្ថិកា ឧទ្ទយបត្តយានា
យថា បយោគា បរិបុណ្ណចាគា
កាហាម សេរិស្ស មហំ ឧឡារន្តិ ។
មាហេវ សេរិស្ស មហំ អកត្ថ
សព្វញ្ច វោ ភវិស្សតិ យំ វទេថ
បាបានិ កម្មានិ វិវជ្ជយាថ
ធម្មានុយោគញ្ច អធិដ្ឋហាថាតិ ។
ឧបាសកោ អត្ថិ ឥមម្ហិ សង្ឃេ
ពហុស្សុតោ សីលវតូបបន្នោ
សទ្ធោ ច ចាគី ច សុបេសលោ ច
វិចក្ខណោ សន្តុសិតោ មតីមា
សញ្ជានមានោ ន មុសា ភណេយ្យ
បរូបឃាតាយ ន ចេតយេយ្យ

(ទេវបុត្តឆ្លើយថា) អ្នកទាំងឡាយ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ណា ចំពោះខ្ញុំ ពាក្យនោះ ជាពាក្យសមគួរដល់ខ្ញុំផង ជាពាក្យដែលអ្នកទាំងឡាយ គប្បីទូន្មានដល់ខ្ញុំផង នៃអ្នកទាំងឡាយឯពួកអ្នកសោត ខ្ញុំក៏បានតាមគ្រប់គ្រងហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅរកទីមានសួស្តី គួរតាមប្រាថ្នាចុះ ។

(ពួកពាណិជនិយាយថា) ពួកខ្ញុំជាអ្នកត្រូវការដោយទ្រព្យ កំពុងប្រាថ្នានូវការចំណេញ ទើបដើរទៅកាន់ប្រទេស ឈ្មោះសិន្ធុ និងប្រទេសឈ្មោះសោវីរៈ ក៏ប្រកបការងារតាមសមគួរ បានបរិច្ចាគបរិបូណ៌ហើយ នឹងធ្វើនូវការឆ្លងចំពោះសេរិស្សកវិមានដ៏ឱឡារិក ។

(ទេវបុត្តនិយាយថា) អ្នកទាំងឡាយ កុំធ្វើនូវការឆ្លង ចំពោះសេរិស្សកវិមានឡើយ អ្នកទាំងឡាយ ពោលពាក្យណា ពាក្យទាំងអស់នោះ នឹងមានដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ គប្បីវៀរបង់កម្មលាមកទាំងឡាយផង ចូរអធិដ្ឋានការប្រកបរឿយ ៗ នូវកុសលធម៌ផង ។

(ទេវបុត្តពោលថា) ក្នុងពួកនេះ មានឧបាសកម្នាក់ ជាពហុស្សូត បរិបូណ៌ ដោយសីលនិងវត្ត ជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានការបរិច្ចាគផង មានសីល ជាទីស្រឡាញ់ផង ជាអ្នកឈ្លាសវៃ មានសេចក្តីសន្តោស មានប្រាជ្ញា ជាអ្នកដឹងច្បាស់ មិនពោល នូវពាក្យកុហក មិនគិតបៀតបៀន នូវអ្នកដទៃ

វិភូតិកំ បិសុណំ នោ ករេយ្យ
សណ្ហញ្ច វាចំ សខិលំ ភណេយ្យ
សគារវោ សប្បតិស្សោ វិនីតោ
អបាបកោ អធិសីលេ វិសុទ្ធោ
សោ មាតរំ បិតរញ្ចាបិ ជន្តុ
ធម្មេន បោសេតិ អរិយវុត្តិ
មញ្ញេ សោ មាតាបិតូនំ ហិ ការណា
ភោគានិ បរិយេសតិ ន អត្តហេតុ
មាតាបិតូនញ្ច យោ អច្ចយេន
នេក្ខម្មបោណោ ចរិស្សតិ ព្រហ្មចរិយំ
ឧជូ អវង្កោ អសឋោ អមាយោ
ន លេសកប្បេន ច វោហរេយ្យ
សោ តាទិសោ សុកតកម្មការី
ធម្មេ ឋិតោ កិន្តិ លភេថ ទុក្ខំ
តំ ការុណា បាតុកតោម្ហិ អត្តនា
តស្មា ច មំ បស្សថ វាណិជា សេ
អញ្ញត្រ តេន ហិ ភស្មិ[១] ភវេថ
អន្ធាកុលា វិប្បនដ្ឋា អរញ្ញេ

១ ម. ភស្មឹ ។

មិនពោលពាក្យញុះញង់ ដែលជាពាក្យមិនពិត គប្បីពោលវាចា ដ៏ពីរោះ ជាវាចាមិនរឹរុះ ប្រកបសេចក្តីគោរព សេចក្តីកោតក្រែង មានខ្លួនទូន្មានហើយ មិនមែនជាអ្នកលាមកអាក្រក់ ជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអធិសីល មួយទៀត ឧបាសកនោះជាបុរសចិញ្ចឹមមាតាបិតា តាមធម៌ ប្រព្រឹត្តស្អាត ឧបាសកនោះ ទំនងជាស្វែងរកភោគៈទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែមាតាបិតាពិត មិនមែនដើម្បីខ្លួនទេ មួយទៀត បុរសណាអំណើះ អំពីមាតាបិតាទៅ ជាអ្នកមានចិត្តទោរទន់ ទៅរកព្រះនិព្វាន ទាំងប្រព្រឹត្តនូវសាសនព្រហ្មចរិយៈ ជាអ្នកមានកាយ វាចា ចិត្ត ត្រង់ មិនវៀច មិនអួតអាង មិនមានពុតត្បុត មិនគប្បីជួញ ដោយលេសកប្ប គឺមិនគប្បីបញ្ចេញពាក្យ ដោយអំណាចកលមាយា និងការអួតអាង បុរសប្រាកដដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថា អ្នកធ្វើនូវកម្មល្អ ឋិតនៅក្នុងធម៌ ម្តេចនឹងបាននូវទុក្ខ ខ្ញុំធ្វើឲ្យប្រាកដដោយខ្លួនឯង ព្រោះករុណាចំពោះឧបាសកនោះ ម្នាលពាណិជទាំងឡាយហេតុនោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូររមិលមើលខ្ញុំចុះ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយ វៀរចាកឧបាសកនោះ នឹងទៅជាបុគ្គលវិលវល់ដូចជាមនុស្សខ្វាក់ ភាន់ភាំងនៅក្នុងព្រៃ គប្បីដល់នូវភាពជាផេះ

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ទសមំ សេរិស្សកវិមានំ

តំ ទិប្បមានេន លហុំ បរេន
សុខោ ហវេ សប្បុរិសេន សង្គមោតិ ។
កិន្នាម កិញ្ច ករោតិ កម្មំ
កឹ នាមធេយ្យំ កឹ បន តស្ស គោត្តំ
មយម្បិ នំ ទដ្ឋុកាមម្ហ យក្ខ
យស្សានុកម្បាយ ឥធាគតោសិ
លាភា ហិ តស្ស យស្ស ត្វម្បិ ហេសីតិ ។
យោ កប្បកោ សម្ភវនាមធេយ្យោ
ឧបាសកោ កោច្ឆកល្លាបជីវី(១)
ជានាថ នំ តុម្ហាកំ បេសិយោ សោ
មា ច ខោ នំ ហីឡិត្ថ សុបេសលោ សោតិ ។
ជានាមសេ យំ ត្វំ វទេសិ យក្ខ
ន ខោ តំ ជានាមសេ ឯទិសោតិ
មយម្បិ នំ បូជយិស្សាម យក្ខ
សុត្វាន តុយ្ហំ វចនំ ឧឡារន្តិ ។
យេ កេចិមស្មឹ សព្វេ មនុស្សា
ទហរា មហន្តា អថ វាបិ មជ្ឈិមា

១ ម. កោច្ឆផលូបជីវី ។

ការគប់រកមនុស្សផ្ដេសផ្ដាស ជាអ្នកបៀតបៀន ជាការ ផាយ ការគប់រកសប្បុរស ជាគុណនាំមកនូវសេចក្ដីសុខ ។

(ពួកពាណិជសួរថា) បុរសនោះឈ្មោះអ្វី ធ្វើការងារដូចម្ដេច នាមដែលមាតាបិតាឲ្យ តើដូចម្ដេច មួយទៀត គោត្រ របស់គាត់តើដូចម្ដេច នៃយក្ខ អ្នកមកក្នុងទីនេះ ដើម្បីសេចក្ដី អនុគ្រោះបុរសណា ពួកយើងចង់ឃើញ បុរសនោះដែរ ព្រោះថា អ្នកពេញចិត្តបុរសណា បុរសនោះចំជាមានលាភ ។

(ទេវបុត្តឆ្លើយថា) បុរសណា ជាជាងកាត់កោរ ឈ្មោះ សម្ភវៈ ជាឧបាសក អ្នកចិញ្ចឹមជីវិតអាស្រ័យនូវស្និតសក់ និង ក្រាស ឧបាសកនោះ ជាអ្នកបម្រើរបស់អ្នក ចូរអ្នកស្គាល់ បុរសនោះចុះ អ្នកទាំងឡាយ កុំបៀតបៀនឧបាសកនោះ ឡើយ ឧបាសកនោះ មានសីល ជាទីស្រឡាញ់ល្អណាស់ ។

(ពួកពាណិជពោលថា) នៃយក្ខ អ្នកពោលពាក្យណា យើង ទាំងឡាយ រមែងដឹងពាក្យនោះ តែយើងទាំងឡាយមិនដឹង បុរសនោះថា ជាអ្នកប្រាកដដូច្នេះឡើយ នៃយក្ខ លុះពួកយើង បានឮពាក្យរបស់អ្នកលើសលុប នឹងបូជាបុរសនោះដែរ ។

(ទេវបុត្តពោលថា) ពួកមនុស្សឯណានីមួយ ទាំងអស់ ក្នុងទីប្រជុំនេះ ទោះក្មេងក្ដី ចាស់ក្ដី កណ្ដាលក្ដី

សព្វេ តេ អាលកន្តុ វិមានំ
បស្សន្តុ បុញ្ញានំ ផលំ កទរិយាតិ ។
តេ តត្ថ សព្វេ អហំ បុរេតិ
តំ កប្បកំ តត្ថ បុរក្ខត្វា
សព្វេ តេ អាលកឹសុ វិមានំ
មសក្កសារំ វិយ វាសវស្ស
តេ តត្ថ សព្វេ អហំ បុរេតិ
ឧបាសកត្តំ បដិទេសយឹសុ[១]
បាណាតិបាតា វិរតា អហោសុំ
លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយឹសុ
អមជ្ជបា[១] នោ ច មុសា ភណឹសុ
សកេន ទារេន អហោសុំ តុដ្ឋា
តេ តត្ថ សព្វេ អហំ បុរេតិ
ឧបាសកត្តំ បដិទេសយិត្វា
បក្កាមិ សត្ថោ[៣] អនុមោទមានោ
យក្ខិទ្ធិយា អនុមតោ បុនប្បុនំ
គច្ឆាន តេ សិន្ធុសោវីរភូមឹ

១ ឱ. បដិវេទយិត្វា ។ ២ ម. អមជ្ជបោ ។ ៣ ឱ. សត្ថេ ។

មនុស្សទាំងអស់នោះ ចូរឡើងកាន់វិមាន ពួកមនុស្សអ្នកមានសេចក្តីកំណាញ់ ចូរមើលនូវផលនៃបុណ្យទាំងឡាយចុះ ។ (ព្រះធម្មសង្គាហកត្ថេរទាំងឡាយ ពោលថា) ពាណិជទាំងអស់នោះ ក្នុងទីនោះពោលថា ខ្ញុំមុនគេ ៗ ហើយក៏ធ្វើនូវជាងកាត់កោរនោះឲ្យដើរមុខ ក្នុងទីនោះ ពាណិជទាំងអស់នោះបានឡើយកាន់វិមាន ដូចជាកតពនៃទេវរាជ ឈ្មោះវាសវៈដែរ ពាណិជទាំងអស់នោះក្នុងទីនោះពោលថា ខ្ញុំមុនគេ ៗ ប្តេជ្ញានូវភាពនៃខ្លួន ជាឧបាសក ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាតផង វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យក្នុងលោកផង មិនផឹកទឹកស្រវឹងផង មិននិយាយពាក្យកុហកផង ជាអ្នកសន្តោសដោយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនផង ពួកពាណិជទាំងអស់នោះក្នុងទីនោះពោលថា ខ្ញុំមុខគេ ៗ ប្តេជ្ញានូវភាពនៃខ្លួនជាឧបាសកឈ្មួញរទេះ មានសេចក្តីត្រេកអររឿយ ៗ ដោយឫទ្ធិនៃទេវតា (លុះទេវតា) អនុម័តហើយ ក៏ដើរចេញទៅ ពាណិជទាំងនោះ ទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះសិន្ធុ និងប្រទេសឈ្មោះសោវីរៈ

ជនត្តិកា ឧទ្ទយំ បត្ថយានា
យថា បយោគា បរិបុណ្ណលាភា
បច្ឆាគមុំ ចាតលិបុត្តមក្ខតំ
តន្ទាន តេ សជ្ឈរំ សោត្ថិវន្តោ
បុត្តេហិ ទារេហិ សមង្គិភូតា
អានន្ទចិត្តា សុមនា បតីតា
អកំសុ សេរិស្ស មហំ ឧឡារំ
សេរិស្សកំ បរិវេណំ មាបយិសុំ
ឯតាទិសា សប្បុរិសាន សេវនា
មហិទ្ធិយា ធម្មគុណាន សេវនា
ឯកស្ស អត្ថាយ ឧបាសកស្ស
សព្វេវ សត្តា សុខិតា[១] អហេសុន្តិ ។

សេរិស្សកវិមានំ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ សុនិក្ខិត្តវិមានំ

[៨៤] ឧច្ចមិទំ មណិថូណំ វិមានំ
សមន្តតោ ទ្វាទស យោជនានិ
កូដាគារា សត្តសតា ឧឡារា
វេឡុរិយត្ថម្ភា រុចិរត្ថតា សុភា

១ ម. សុខិនោ ។

ជាអ្នកត្រូវការដោយទ្រព្យ ប្រាថ្នានូវការចំណេញ ប្រកប ព្យាយាមគួរតាមអធ្យាស្រ័យ មានលាភបរិបូណ៌ ត្រឡប់មក កាន់ក្រុងបាតលិបុត្តវិញ មិនមានអន្តរាយ លុះបុរសទាំងនោះ ទៅផ្ទះរបស់ខ្លួនហើយ ក៏មានសួស្តី ចួបជុំនឹងបុត្តភរិយា មាន ចិត្តរីករាយ ត្រេកអរ ព្រឺព្រួច ទើបនាំគ្នាធ្វើការឆ្លងដ៏ឧឡារិក ចំពោះសេរិស្សកវិមាន ពួកពាណិជទាំងនោះ បានសាង បរិវេណ ១ ឈ្មោះសេរិស្សកៈ ការសេពគប់នឹងសប្បុរសទាំង-ឡាយ ជាគុណញុំាងប្រយោជន៍ ឲ្យសម្រេច ការសេពគប់ នឹងបុគ្គលអ្នកមានធម្មគុណទាំងឡាយ រមែងមានឫទ្ធិច្រើន ពួក សត្វគឺនាយពាណិជ ទាំងអស់នោះ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចម្រើន របស់ឧបាសកម្នាក់ ។

ចប់ សេរិស្សកវិមាន ទី ១០ ។

សុនិក្ខិត្តវិមាន ទី ១១

[៨៥] (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) វិមានដ៏ខ្ពស់នេះ មាន សសរ ជាវិការៈនៃកែវមណី មានទំហំជុំវិញ ១២ យោជន៍ មានផ្ទះកំពូល ៧០០ ដ៏ឧឡារិក មានសសរ ជាវិការៈនៃកែវ ពិទូរ្យ ក្រាលដោយកម្រាល ដ៏រុងរឿង ជាផ្ទះកំពូលដ៏ល្អ

តត្ថច្ចសិ បិវសិ ខាទសិ ច
ទិព្វា ច វីណា បវទន្តិ វគ្គុ
ទិព្វា រសា កាមគុណេត្ថ បញ្ច
នារិយោ ច នច្ចន្តិ សុវណ្ណឆន្នា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា
បុច្ឆាមិ តំ ទេវ មហានុភាវ
មនុស្សភូតោ កិមកាសិ បុញ្ញំ
កេនាសិ ឯវញ្ជលិតានុភាវោ
វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។
សោ ទេវបុត្តោ អត្តមនោ មោគ្គល្លានេន បុច្ឆិតោ
បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិយាកាសិ យស្ស កម្មស្សិទំ ផលំ
ទុន្និក្ខិត្តំ មាលំ សុនិក្ខិបិត្វា
បតិដ្ឋបេត្វា សុគតស្ស ថូបេ
មហិទ្ធិកោ ចម្ហិ មហានុភាវោ
ទិព្វេហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ

អ្នករមែងឋិតនៅ ផឹក ស៊ី ក្នុងវិមាននោះផង ពិណជាទិព្វទាំងឡាយ លាន់ឮពីរោះផង កាមគុណទាំង ៥ មានរសទិព្វ (តែងបរិបូណ៌) ក្នុងវិមាននោះផង ពួកនារី ដែលបិទបាំងដោយគ្រឿងមាស តែងរាំ ច្រៀង ក្នុងវិមាននេះផង សម្បុររបស់អ្នកប្រាកដដូច្នោះ តើសម្រេចដោយបុណ្យអ្វី ផលសម្រេចដល់អ្នកក្នុងវិមាននេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើងដល់អ្នកផង តើដោយបុណ្យដូចម្តេច

នៃទេវតា អ្នកមានអានុភាពច្រើន អាត្មាសួរអ្នក
តើអ្នកកាលកើត ជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យអ្វី
ទើបអ្នកមានអានុភាពរុងរឿង យ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុរ
របស់អ្នក ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស តើដោយបុណ្យអ្វី ។

ទេវបុត្តនោះ ដែលព្រះមោគ្គល្លានសួរហើយ មានចិត្តត្រេកអរ លុះព្រះមោគ្គល្លានសួរប្រស្នារួចហើយ ក៏ដោះស្រាយនូវផលនៃកម្មនេះថា

ខ្ញុំបានរៀបចំល្អ នូវកម្រងផ្កា ដែលគេរៀបចំ
មិនល្អ បានតម្កល់ទុកចំពោះព្រះស្តូប នៃព្រះសុគត
(ព្រះនាមកស្សប) បានជាខ្ញុំមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាព
ច្រើន បរិបូណ៌ ដោយកាមគុណទាំងឡាយ ជាទិព្វ

វិមានវត្ថុស្មឹ សត្តមស្ស សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ តេន មេ ឥធមិជ្ឈតិ

ឧប្បជ្ជន្តិ ច មេ ភោគា យេ កេចិ មនសោ បិយា

តេនម្ហិ ឯវញ្ជលិតានុភាវា

វណ្ណោ ច មេ សព្វទិសា បភាសតីតិ ។

សុនិក្ខិត្តវិមានំ ឯកាទសមំ ។

ឧទ្ទានំ

ទ្វេ ទលិទ្ទា ទ្វេ វិហារា ភជកោ គោបាលកណ្ឌកោ

អនេកវណ្ណមដ្ឋកុណ្ឌលី សេរិស្សកោ សុនិក្ខិត្តំ ។

បុរិសានំ សត្តមោ វគ្គោតិ ។

ភាណវារំ ចតុត្ថំ ។

ហេតុនោះ បានជាសម្បុររបស់ខ្ញុំ ប្រាកដដូច្នោះ ផល សម្រេចដល់ខ្ញុំ ក្នុងវិមាននេះផង ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយ ជាទីគាប់ចិត្ត ភោគៈទាំងនោះ ក៏កើតឡើង ដល់ខ្ញុំផង ដោយបុណ្យនោះ ទើបខ្ញុំមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ទាំងសម្បុររបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺច្បាស់សព្វទិស ដោយបុណ្យនោះ ។

ចប់ សុនិក្ខិត្តវិមាន ទី ១១ ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពីរឿងបុរសកម្សត់ ២ លើក រឿងបុរសធ្វើវិហារទាន ២ លើក រឿងបុរសស៊ីឈ្នួល ១ រឿងនាយគោបាល ១ រឿងសេះកណ្ឋកៈ ១ រឿងអនេកវណ្ណទេវបុត្រ ១ រឿងមដ្ឋ-កុណ្ឌលី ១ រឿងសេរិស្សកវិមាន ១ រឿងសុនិក្ខិត្តវិមាន ១ ។

ចប់ បុរិសវគ្គ ទី ៧ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស វិមានវត្ថុ

ចតុត្ថោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមោ បីឋវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស បឋមេ បីឋវគ្គេ *បឋមំ បីឋវិមានំ................................ ១*

ទុតិយំ " ៣

តតិយំ " ៤

ចតុត្ថំ " ៦

បញ្ចមំ កុញ្ជរវិមានំ.............................. ៧

ឆដ្ឋំ នាវាវិមានំ................................ ៩

សត្តមំ " ១១

អដ្ឋមំ " ១៣

នវមំ បទីបវិមានំ............................. ១៥

ទសមំ តិលទក្ខិណាវិមានំ.................... ១៧

ឯកាទសមំ បតិព្វតាវិមានំ ១៩

ទ្វាទសមំ ទុតិយបតិព្វតាវិមានំ.............. ២០

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ វិមានវត្ថុ

ចតុត្ថភាគ

បីឋវគ្គទី ១

មាតិកា

ទំព័រ

វិមានវត្ថុ បីឋវគ្គ ទី ១ បីឋវិមាន	ទី ១	....	១
"	ទី ២	....	៣
"	ទី ៣	....	៤
"	ទី ៤	....	៦
កុញ្ជរវិមាន	ទី ៥	....	៧
នាវាវិមាន	ទី ៦	....	៩
"	ទី ៧	....	១១
"	ទី ៨	....	១៣
បទីបវិមាន	ទី ៩	....	១៥
តិលទក្ខិណាវិមាន	ទី ១០	....	១៧
បតិព្វតាវិមាន	ទី ១១	....	១៩
ទុតិយបតិព្វតាវិមាន	ទី ១២	....	២០

មាតិកាបត្តំ

មាតិកា

			អង្កេ
វិមានវត្ថុស្ស បឋមេ បីឋវគ្គេ	តេរសមំ	សុណិសាវិមានំ.........	២២
	ចុទ្ទសមំ	〃	២៣
	បណ្ណរសមំ	ឧត្តរាវិមានំ	២៥
	សោឡសមំ	សិរីមាវិមានំ..............	២៧
	សត្តរសមំ	បេសការិយវិមានំ......	៣០
	បឋមស្ស	បីឋវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ	៣២

ទុតិយោ ចិត្តលតាវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស ទុតិយេ ចិត្តលតាវគ្គេ	បឋមំ	ទាសីវិមានំ...............	៣៣
	ទុតិយំ	លខុមាវិមានំ.............	៣៥
	តតិយំ	អាចាមទាយិកាវិមានំ.	៣៧
	ចតុត្ថំ	ចណ្ឌាលីវិមានំ.........	៣៨
	បញ្ចមំ	ភទ្ទិត្ថិកាវិមានំ...........	៤០
	ឆដ្ឋំ	សោណទិន្នាវិមានំ.....	៤២
	សត្តមំ	ឧបោសថវិមានំ.........	៤៣
	អដ្ឋមំ	សុនិទ្ទាវិមានំ.............	៤៥
	នវមំ	សុទិន្នាវិមានំ	៤៦
	ទសមំ	ភិក្ខាទាយិកាវិមានំ.....	៤៨

សង្ខេបបញ្ជីចប់មាតិកា

មាតិកា

				ទំព័រ
វិមានវត្ថុ បីឋវគ្គ ទី ១ សុណិសាវិមាន	ទី ១៣	....	២២
〃	ទី ១៤	....	២៣
ឧត្តរាវិមាន	ទី ១៥	....	២៥
សិរីមាវិមាន	ទី ១៦	....	២៧
បេសការិយវិមាន	ទី ១៧	....	៣០
ឧទ្ទាននៃបីឋវគ្គ	ទី ១	....	៣២

ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២

វិមានវត្ថុ ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២ ទាសីវិមាន	ទី ១	....	៣៣
លខុមាវិមាន	ទី ២	....	៣៥
អាចាមទាយិកាវិមាន	ទី ៣	....	៣៧
ចណ្ឌាលីវិមាន	ទី ៤	....	៣៨
ភទ្ទិត្ថិកាវិមាន	ទី ៥	....	៤០
សោណទិន្នាវិមាន	ទី ៦	....	៤២
ឧបោសថវិមាន	ទី ៧	....	៤៣
សុនិទ្ទាវិមាន	ទី ៨	....	៤៥
សុទិន្នាវិមាន	ទី ៩	....	៤៦
ភិក្ខាទាយិកាវិមាន	ទី ១០	....	៤៨

មាតិកាបត្ថុំ

មាតិកា

អង្កេ

វិមានវត្ថុស្ស ទុតិយេ ចិត្តលតាវគ្គេ *ឯកាទសមំ ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានំ...* ៤៨

ទុតិយស្ស ចិត្តលតាវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ ៤៩

តតិយោ បារិច្ឆត្តកវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស តតិយេ បារិច្ឆត្តកវគ្គេ *បឋមំ ឧឡារវិមានំ*............................. ៥០

ទុតិយំ ឧច្ឆុវិមានំ............................... ៥១

តតិយំ បល្លង្កវិមានំ........................... ៥៤

ចតុត្ថំ លតាវិមានំ.............................. ៥៦

បញ្ចមំ គុត្តិលវិមានំ........................... ៥៩

គុត្តិលវិមានេ *វត្ថទាយិកាវិមានំ* ៥៩

" *បុប្ផទាយិកាវិមានំ* ………………………. ៦០

" *គន្ធទាយិកាវិមានំ* ………………………. ៦១

" *ផលទាយិកាវិមានំ*………………………. ៦២

" *រសទាយិកាវិមានំ*……………………….. ៦៣

" *គន្ធបញ្ចង្គុលិកវិមានំ*…………………….. ៦៤

" *ឯកូបោសថិកាវិមានំ* …………………… ៦៥

" *ឧទកទាយិកាវិមានំ*…………………….. ៦៥

" *អនុស្សុយ្យិកាវិមានំ*…………………….. ៦៦

សង្ខេបតារាងប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

វិមានវត្ថុ	ចិត្តលតាវគ្គ ទី ២	ទុតិយភិក្ខាទាយិកាវិមានទី ១១		៤៨
		ឧទ្ទាននៃចិត្តលតាវគ្គ ទី ២		៤៩

បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣

វិមានវត្ថុ	បារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ៣	ឧឡារវិមាន	ទី ១	៥០
		ឧច្ឆុវិមាន	ទី ២	៥១
		បល្លង្កវិមាន	ទី ៣	៥៤
		លតាវិមាន	ទី ៤	៥៦
		គុត្តិលវិមាន	ទី ៥	៥៩
	គុត្តិលវិមាន	វត្ថទាយិកាវិមាន		៥៩
	"	បុប្ផទាយិកាវិមាន		៦០
	"	គន្ធទាយិកាវិមាន		៦១
	"	ផលទាយិកាវិមាន		៦២
	"	រសទាយិកាវិមាន		៦៣
	"	គន្ធបញ្ចង្គុលិកវិមាន		៦៤
	"	ឯកូបោសថិកាវិមាន		៦៥
	"	ឧទកទាយិកាវិមាន		៦៥
	"	អនុស្សុយ្យិកាវិមាន		៦៦

មាតិកាបត្ថុ

មាតិកា

អង្កេ

គុត្តិលវិមានេ *បរកម្មការិណីវិមានំ* *៦៧*

" *ឱរោទនទាយិកាវិមានំ*……………………….. *៦៨*

" *ផាណិតទាយិកាវិមានទិកំ បញ្ចវីសតិវិមានំ* *៦៩-៧០*

ឆដ្ឋំ ទទ្ទល្លវិមានំ *៧១*

សត្តមំ សេសវតីវិមានំ........................... *៧៦*

អដ្ឋមំ មល្លិកាវិមានំ............................. *៧៩*

នវមំ វិសាលក្ខិវិមានំ............................ *៨០*

ទសមំ បារិច្ឆត្តកវិមានំ........................... *៨២*

តតិយស្ស បារិច្ឆត្តកវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ.............. *៨៣*

ចតុត្ថោ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស ចតុត្ថេ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គេ *បឋមំ មញ្ជិដ្ឋកវិមានំ*........................ *៨៤*

ទុតិយំ បភស្សរវិមានំ............................. *៨៥*

តតិយំ នាគវិមានំ.................................. *៨៧*

ចតុត្ថំ អលោមវិមានំ *៨៨*

បញ្ចមំ កញ្ជិកទាយិកាវិមានំ.................... *៨៩*

ឆដ្ឋំ វិហារវិមានំ................................. *៩១*

សត្តមំ ចតុរិត្ថីវិមានំ *៩៥*

សង្ខឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

		ទំព័រ
គុត្តិលវិមាន	បរកម្មការិណីវិមាន	៦៧
	ខីរោទនទាយិកាវិមាន	៦៨
	វិមាន ២៥ មានផាណិតទាយិកាវិមានជាដើម............	៦៩-៧០
	ទទ្ទល្លវិមាន ទី ៦	៧១
	សេសវតីវិមាន ទី ៧	៧៦
	មល្លិកាវិមាន ទី ៨	៧៩
	វិសាលក្ខិវិមាន ទី ៩	៨០
	បារិច្ឆត្តកវិមាន ទី ១០	៨២
	ឧទ្ទាននៃបារិច្ឆត្តកវគ្គ ទី ១១...	៨៣

មញ្ជិដ្ឋកវគ្គទី ៤

វិមានវត្ថុ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គទី ៤	មញ្ជិដ្ឋកវិមាន ទី ១	៨៤
	បភស្សរវិមាន ទី ២	៨៥
	នាគវិមាន ទី ៣	៨៧
	អលោមវិមាន ទី ៤	៨៨
	កញ្ជិកទាយិកាវិមានទី ៥	៨៩
	វិហារវិមាន ទី ៦	៩១
	ចតុរិត្ថីវិមាន ទី ៧	៩៥

មាតិកាបត្តំ

មាតិកា

មាតិកា			អង្កេ
វិមានវត្ថុស្ស ចតុត្ថេ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គេ	អដ្ឋមំ	អម្ពវិមានំ	៩៨
	នវមំ	បីតវិមានំ	៩៩
	ទសមំ	ឧច្ឆុវិមានំ..........................	១០១
	ឯកាទសមំ	នន្ទនវិមានំ....................	១០៣
	ទ្វាទសមំ	រដ្ឋមាលាវិមានំ................	១០៤
	បតុត្ថស្ស មញ្ជិដ្ឋកវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ		១០៩

បញ្ចមោ មហារថវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស បញ្ចមេ មហារថវគ្គេ	បឋមំ	មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមានំ	១១០
	ទុតិយំ	រេវតីវិមានំ.........................	១១១
	តតិយំ	ឆត្តមាណវកវិមានំ...........	១១៥
	ចតុត្ថំ	កក្កដរសទាយកវិមានំ......	១២២
	បញ្ចមំ	ទ្វារបាលកវិមានំ	១២៣
	ឆដ្ឋំ	ករណីយវិមានំ................	១២៤
	សត្តមំ	ទុតិយករណីយវិមានំ.......	១២៥
	អដ្ឋមំ	សូចិវិមានំ........................	១២៥
	នវមំ	ទុតិយសូចិវិមានំ..............	១២៦
	ទសមំ	នាគវិមានំ........................	១២៧

សង្ខឹកាចង្អុលច្រាប់មាតិកា

មាតិកា

វិមានវត្ថុ មញ្ជិដ្ឋកវគ្គទី ៤	អម្ពវិមាន	ទី ៨	៩៨
	បីតវិមាន	ទី ៩	៩៩
	ឧច្ឆុវិមាន	ទី ១០	១០១
	នន្ទនវិមាន	ទី ១១	១០៣
	រជ្ជុវិមាន	ទី ១២	១០៤
	ឧទ្ទាននៃមញ្ជិដ្ឋកវគ្គ ទី ៤		១០៩

មហារថវគ្គ ទី ៥

វិមានវត្ថុ មហារថវគ្គ ទី ៥	មណ្ឌូកទេវបុត្តវិមាន	ទី ១	១១០
	រេវតីវិមាន	ទី ២	១១១
	ឆត្តមាណវកវិមាន	ទី ៣	១១៥
	កក្កដរសទាយកវិមាន	ទី ៤	១២២
	ទ្វារបាលកវិមាន	ទី ៥	១២៣
	ករណីយវិមាន	ទី ៦	១២៤
	ទុតិយករណីយវិមាន	ទី ៧	១២៥
	សូចិវិមាន	ទី ៨	〃
	ទុតិយសូចិវិមាន	ទី ៩	១២៦
	នាគវិមាន	ទី ១០	១២៧

មាតិកាបត្តំ

មាតិកា

មាតិកា		អង្កេ
វិមានវត្ថុស្ស បញ្ចមេ មហារថវគ្គេ	ឯកាទសមំ ទុតិយនាគវិមានំ.........	១២៨
	ទ្វាទសមំ តតិយនាគវិមានំ	១២៩
	តេរសមំ ចូឡរថវិមានំ.....................	១៣០
	ចុទ្ទសមំ មហារថវិមានំ..................	១៣៦
	បញ្ចមស្ស មហារថវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ	១៤៤

ឆដ្ឋោ បាយាសិកវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស ឆដ្ឋេ បាយាសិកវគ្គេ	បឋមំ អគារិយវិមានំ..................	១៤៥
	ទុតិយំ អគារិយវិមានំ	១៤៦
	តតិយំ ផលទាយកវិមានំ............	១៤៧
	បតុត្ថំ ឧបស្សយទាយកវិមានំ.....	១៤៨
	បញ្ចមំ ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមានំ	១៤៩
	ឆដ្ឋំ ភិក្ខាទាយកវិមានំ	១៥០
	សត្តមំ យវបាលកវិមានំ	១៥១
	អដ្ឋមំ កុណ្ឌលីវិមានំ..................	"
	នវមំ ទុតិយកុណ្ឌលីវិមានំ	១៥៣
	ទសមំ ឧត្តរវិមានំ.......................	១៥៤
	ឆដ្ឋស្ស បាយាសិកវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ ..	១៥៥

សង្ខេបជង្គ្រុលច្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

វិមានវត្ថុ មហារថវគ្គ ទី ៥ ទុតិយនាគវិមាន ទី ១១ .... ១២៨
តតិយនាគវិមាន ទី ១២ .... ១២៩
ចូឡរថវិមាន ទី ១៣ .... ១៣០
មហារថវិមាន ទី ១៤ .... ១៣៦
ឧទ្ទាននៃមហារថវគ្គ ទី ១៥.................................. ១៤៤

បាយាសិកវគ្គ ទី ៦

វិមានវត្ថុ បាយាសិកវគ្គ ទី ៦ អគារិយវិមាន ទី ១ .... ១៤៥
អគារិយវិមាន ទី ២ .... ១៤៦
ផលទាយកវិមាន ទី ៣ .... ១៤៧
ឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៤ .... ១៤៨
ទុតិយឧបស្សយទាយកវិមាន ទី ៥ .... ១៤៩
ភិក្ខាទាយកវិមាន ទី ៦ .... ១៥០
យវបាលកវិមាន ទី ៧ .... ១៥១
កុណ្ឌលីវិមាន ទី ៨ .... "
ទុតិយកុណ្ឌលីវិមាន ទី ៩ .... ១៥៣
ឧត្តរវិមាន ទី ១០ .... ១៥៤
ឧទ្ទាននៃបាយាសិកវគ្គ ទី ១១ .... ១៥៥

មាតិកាបត្ថំ

មាតិកា

អង្គេ

សត្តមោ សុនិក្ខិត្តវគ្គោ

វិមានវត្ថុស្ស សត្តមេ សុនិក្ខិត្តវគ្គេ	បឋមំ	ចិត្តលតាវិមានំ	១៥៦
	ទុតិយំ	នន្ទនវិមានំ.......................	១៥៧
	តតិយំ	មណិថូណវិមានំ..............	១៥៨
	ចតុត្ថំ	សុវណ្ណវិមានំ....................	១៥៩
	បញ្ចមំ	អម្ពវិមានំ..........................	១៦១
	ឆដ្ឋំ	គោបាលវិមានំ.................	១៦៣
	សត្តមំ	កណ្ឋកវិមានំ	១៦៦
	អដ្ឋមំ	អនេកវណ្ណវិមានំ..............	១៧០
	នវមំ	មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមានំ............	១៧២
	ទសមំ	សេរិស្សកវិមានំ................	១៧៦
	ឯកាទសមំ	សុនិក្ខិត្តវិមានំ.............	១៨៩
	សត្តមស្ស	សុនិក្ខិត្តវគ្គស្ស ឧទ្ទានំ	១៩១

សង្ខឹកាចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុនិក្ខិត្តវគ្គ ទី ៧

វិមានវត្ថុ សុនិក្ខិត្តវគ្គ ទី ៧ ចិត្តលតាវិមាន ទី ១ .... ១៥៦
នន្ទនវិមាន ទី ២ .... ១៥៧
មណិថូណាវិមាន ទី ៣ .... ១៥៨
សុវណ្ណវិមាន ទី ៤ .... ១៥៩
អម្ពវិមាន ទី ៥ .... ១៦១
គោបាលវិមាន ទី ៦ .... ១៦៣
កណ្ឋកវិមាន ទី ៧ .... ១៦៦
អនេកវណ្ណវិមាន ទី ៨ .... ១៧០
មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមាន ទី ៩ .... ១៧២
សេរិស្សកវិមាន ទី ១០ .... ១៧៦
សុនិក្ខិត្តវិមាន ទី ១១ .... ១៨៩
ឧទ្ទាននៃសុនិក្ខិត្តវគ្គ ទី ៧ .... ១៩១